ΕΠΙΣΗΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 35 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'. – ΣΥΝΟΔΟΣ Α'.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΛΒ'.

Τρίτη 20 Ὀκτωβρίου 1959

Ὥραν 6.40' μ.μ., ὁ Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα, τῆς Ἐπιτροπῆς εὑρισκομένης ἐν ἀπαρτίᾳ, καθόσον παρίστανται ἐκ μὲν τῶν τακτικῶν μελῶν οἱ κ.κ.:

Ραδόπουλος Κωνσταντῖνος, Βασιλικὸς Βασίλειος, Κοντοβράκης Ἰωάννης, Βῶλας Βασίλειος, Ζησιάδης Χάρης, Πλατὴς Γεώργιος, Παυλόπουλος Ἀθανάσιος, Ἀποσκίτης Κωνσταντῖνος, Βενέτης Κωνσταντῖνος, Βουρδουμπᾶς Δημήτριος, Βρανόπουλος Δημήτριος, Φετὰ Ὀγλοῦ Ὀσμὰν Νουρῆ, Γρίβας Δημήτριος, Δαβάκης Δημήτριος, Καναγιάννης Γεώργιος, Θεοδοσιάδης Ἀλέξανδρος, Καλκάνης Κωνσταντῖνος, Καλλιγκάτσης Παρίσης, Κορόζος Κωνσταντῖνος, Λαβᾶς Ἀλέξανδρος, Λαζανᾶς Γεώργιος, Λαυρεντίδης Ἰσαάκ, Μητακίδης Ἀθανάσιος, Μιχαηλίδης Τριαντάφυλλος, Μεταξᾶς Γεράσιμος, Μπουρνιᾶς Λεωνίδας, Παπαδόπουλος Κωνσταντῖνος, Παπαρρηγόπουλος Βασίλειος, Πολυζωγόπουλος Σταῦρος, Ρηγόπουλος Νικόλαος, Φρόντζος Κωνσταντῖνος, Χατζηδημητρίου Δημήτριος, Ὑάρης Ἀργύριος, Γαβριηλίδης Ἰωάννης, Γιαχνῆς Δημήτριος, Εὐαγγελίδης Ἰωάννης, Ἑρρικαμίδης Βασίλειος, Ζάκκας Ἀνδρέας, Ἡλιοῦ Ἠλίας, Ἠλιόπουλος Σταῦρος, Θανασέκου Ἐλένη, Μπριλλάκης Ἀντώνιος, Μέρκουρης Σταμάτιος, Σεφλοῦ Μαρία, Σπηλιόπουλος Γεώργιος, Γόντικας Δημήτριος, Δερβεμίζης Ἀνδρέας, Ζαννῆς Ἐμμανουήλ, Ξενεδοχειάρης Περίανδρος, Γαληνὸς Μίμης, Τσιριμῶκος Ἠλίας, Γιαννόπουλος Ἰωάννης, Λεονάρδος Διονύσιος, Παπαδημητρίου Νικόλαος, Παπαπαναγιώτου Θεοφύλακτος, Τσιάρας Ἀναστάσιος, Παπαληγούρας Παναγιώτης, Λουλακάκης Ἐμμανουήλ, Γαρουφαλιᾶς Πέτρος.

Ἐκ δὲ τῶν ἀναπληρωματικῶν μελῶν οἱ κ.κ.:

Χασὰν Ὀγλοῦ Γιουσοῦφ, Ζούγκας Ἀντώνιος, Ἰντζὲς Ἰωάννης, Κόπανος Διονύσιος, Κοτσώνης Μιχαήλ, Κρίκος Βασίλειος, Κούνδουρος Στυλιανός, Διανουλόπουλος Δημήτριος, Σιανίδης Χρῆστος, Μπάμπας Θωμᾶς, Μπίστης Λεωνίδας, Οὐστένὲρ Ὀσμάν, Παπαηλιοῦ Ἠλίας, Καραρᾶς Ἀντώνιος, Τζιτζικώστας Κωνσταντῖνος, Φράγκος Ἀναστάσιος, Γυιόκας Παναγιώτης, Γιαοένης Εὐτύχιος, Κεραμιτσιόγλου Θεοχάρης, Παπαδημητρίου Ἰωάννης, Σκαπούλης Νικόλαος, Μπακατσέλος Γεώργιος, Πολυχρονίδης Πολυχρόνης, Κύκος Μιχαήλ, Κοκκέδης Ἀνδρέας, Λυμπερίδης Θεόδωρος, Τούμπας Ἰωάννης.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων ΡΑ' τῆς 15.10.59 καὶ ΡΑΑ' τῆς 16.10.59.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσω εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ὅτι δι' ἀποφάσεων τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐπηνέχθησαν ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ, αἱ κάτωθι μεταβολαί:

1) Ἀντικαθίστανται ἀπὸ σήμερον: Α) Τὰ τακτικὰ μέλη βουλευταὶ κ.κ.: 1) Ἀπόστολος Ἀηδονᾶς, 2) Γεώργιος Βιτούλιας, 3) Ἐμμ. Γαλενιανός, 4) Χρῆστος Γουλόπουλος, 5) Παναγιώτης Γυιόκας, 6) Χάρης Ζησιάδης, 7) Στυλιανὸς Κωτιάδης, 8) Νικόλαος Λαμπρινόκος, 9) Δημήτριος Λαντζούνης, 10) Ἰωάννης Λόρας, 11) Γεώργιος Οἰκονομόπουλος, 12) Νικόλαος Παρθενιάδης, 13) Ἀθανάσιος Παυλόπουλος, 14) Γεώργιος Σαμαρᾶς καὶ 15) Γαβριὴλ Χαρίτος διὰ τῶν βουλευτῶν κ.κ.: 1) Κων)νου Ἀποσκίτη, 2) Κων)νου Βενέτη, 3) Δημητρίου Βουρδουμπᾶ, 4) Ἀχιλλέως Γεροκωστοπούλου, 5) Δημητρίου Δαβάκη, 6) Ἀναστασίου Δρούλια, 7) Κω)νου Καλκάνη, 8) Ἰσαὰκ Λαυρεντίδη, 9) Γερασίμου Μεταξᾶ, 10) Λεωνίδου Μπουρνιᾶ, 11) Βασιλείου Παπαρρηγόπουλου, 12) Σταύρου Πολυζωγόπουλου, 13) Δημητρίου Χατζηδημητρίου, 14) Ἀργυρίου Ψάρρη καὶ 15) Ἀλεξάνδρου Θεοδοσιάδη καὶ Β) τὰ ἀναπληρωματικὰ μέλη βουλευταὶ κ.κ.: 1) Ἀλέξανδρος Δελληγιαννίδης, 2) Ἀπόστολος Κοντογιάννης, 3) Εὐσταθίος Κωστελίδης, 4 Κων)νος Μακρῆς, 5) Σπυρίδων Μαυρουκάκης, 6) Πελοπίδας Πινάτσης, 7) Νικόλαος Πινιατοῦρος, 8) Νικόλαος Σπενζάρης, 9) Ἰωάννης Τζαμπάζης, 10) Χριστόφορος Τσορλίνης, 11) Χασὰν Ὀγλοῦ Γιουσοῦφ καὶ 12) Δημήτριος Χατζηγιάκης διὰ τῶν βουλευτῶν κ.κ.: 1) Ἰωάννου Ἰντζέ, 2) Διονυσίου Κοπάνου, 3) Βασιλείου Κρίκου, 4) Ἀθανασίου Μητακίδη, 5) Τριαντάφυλλου Μιχαηλίδου, 6) Θωμᾶ Μπάμπα, 7) Λεωνίδου Μπίστη, 8) Ἀντωνίου Ζούγκα, 9) Ἠλία Παπαηλιοῦ 10) Στυλιανοῦ Κουνδούρου, 11) Κων)νου Τζιτζικώστα καὶ 12) Ἀναστασίου Φράγκου.

2) Ἀντικαθίσταται ἀπὸ σήμερον τὸ τακτικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Στυλιανὸς Ἀλλαμανῆς διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Παναγιώτου Παπαληγούρου.

3) Ἀντικαθίσταται ἀπὸ σήμερον τὸ ἀναπληρωματικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Ἰωάννης Ζίγδης διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Νικολάου Κοντογιαννοπούλου.

4) Ἀντικαθίσταται ἀπὸ σήμερον τὸ τακτικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Εὐάγγελος Σαββόπουλος διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Διονυσίου Λεονάρδου.

5) Ἀντικαθίστανται: Α) Τὰ τακτικὰ μέλη βουλευταὶ κ.κ.: 1) Ἰωάννης Δραγονέτης, 2) Μελέτιος Κανιάρης, 3) Ἰωάννης Κοντουβάκης, 4) Γεώργιος Παπαγεωργίου, 5) Γεράσιμος Πρίφτης καὶ 6) Ἰωάννης Σιαρλέκης διὰ τῶν βουλευτῶν κ.κ.: 1) Ἰωάννου Γαβριηλίδη, 2) Δημητρίου Γιαχνῆ, 3) Ἠλία Ἠλιοῦ, 4) Σταύρου Ἠλιοπούλου, 5) Ἀντωνίου Μπριλλάκη καὶ 6) Σταματίου Μερκούρη καὶ Β) τὰ ἀναπληρωματικὰ μέλη βουλευταὶ κ.κ.: 1) Γεώργιος Κατσίμπας, 2) Ἀντώνιος Μπριλλάκης, 3) Ἐπαμεινώνδας Ρήγας καὶ 4) Δημήτριος Γιαχνῆς διὰ τῶν βουλευτῶν κ.κ.: Θεοχάρη Κεραμιτσιόγλου, 2) Ἰωάννου Παπαδημητρίου, 3) Ἀθανασίου Παπαθανασίου καὶ 4) Ἀναστασίου Τσιάντου.

6) Ἀντικαθίσταται τὸ ἀναπληρωματικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Δημήτριος Παινέζης διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Κομνηνοῦ Πορομάγλου.

7) Ἀντικαθίσταται τὸ τακτικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Γεώργιος Βαλοῦρδος διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Μίμη Γαληνοῦ.

8) Ἀντικαθίσταται τὸ ἀναπληρωματικὸν μέλος βουλευτὴς

κ. Ἰωάννης Σπύρου μέχρι τῆς 24ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Ἀντωνίου Καχαρᾶ.

9) Ἀντικαθίσταται τὸ ἀναπληρωματικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Ἀριστοτέλης Λιάκος διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Χρήστου Στανίδη ἀπὸ σήμερον μέχρι καὶ 25ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ.

10) Ἀντικαθίσταται τὸ ἀναπληρωματικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Γεώργιος Ἀθανασιάδης—Νόβας διὰ τὴν σημερινὴν καὶ αὐριανὴν συνεδρίασιν (20 καὶ 21.10.59) διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Ἰωάννου Τούμπα.

11) Ἀντικαθίσταται ἀπὸ σήμερον τὸ τακτικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Ἠλίας Σκυλλάκος διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Ἀναστασίου Τσιάρα.

12) Ἀντικαθίσταται τὸ τακτικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Ἀλέξανδρος Μέρος διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Θεοφυλάκτου Παπαναγιώτου.

13) Ἀντικαθίσταται τὸ τακτικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Λεωνίδας Μπατρίνος ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Χάρη Ζησιάδη.

14) Ὁρίζομεν ὡς ἀναπληρωματικὸν μέλος τὸν βουλευτὴν κ. Παναγιώτην Γυιόκαν ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ.

15) Ἀντικαθίσταται τὸ τακτικὸν μέλος κ. Ἀχ. Γεροκωστόπουλος ἀπὸ σήμερον, μέχρι τῆς 25 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Φετὰ Ὀγλοῦ Ὀσμὰν Νουρὶ καὶ

16) Ἀντικαθίσταται τὸ τακτικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Τάσης Δρούλιας ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 26 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Χασὰν Ὀγλοῦ Γιουσούφ.

Οἱ κ.κ. Ε. Ἀβέρωφ-Τοσίτσας (Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν) καὶ Κ. Παπακωνσταντίνου (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) καταθέτουσι σχέδιον Ν.Δ. «περὶ κυρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 1003)25.5.55, 832)9.5.58 καὶ 758)13.10.58 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρίσεως γενομένων δαπανῶν θέσεως εἰς λειτουργίαν τοῦ διὰ τοῦ Νόμου 1766) 1951 συσταθέντος ἐν Βενετίᾳ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Σπουδῶν ὡς καὶ ἐγκρίσεως συμπληρωματικῶν δαπανῶν, δι' ἀποπεράτωσιν ἐπισκευῶν καὶ δαπάνας λειτουργίας αὐτοῦ», εἰς ὃ ὁρίζονται εἰσηγηταὶ οἱ κ.κ. Κ. Κορόζος καὶ Γ. Ἀθανασιάδης-Νόβας.

Οἱ κ.κ. Γ. Θεμελῆς (Ὑφυπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Γ. Ἀνδριανόπουλος (Ὑπουργὸς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας) καὶ Κ. Παπακωνσταντίνου (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) καταθέτουσι σχέδιον Ν. Δ. «περὶ Ναυτικοῦ Μουσείου Ἑλλάδος», εἰς ὃ ὁρίζονται εἰσηγηταὶ οἱ κ.κ. Α. Μπίστης καὶ Ι. Τούμπας.

Ὁ κ. Κ. Παπακωνσταντίνου (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) καταθέτει σχέδιον Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων ἀφορωσῶν τὸ Ταμεῖον Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων», εἰς ὃ ὁρίζονται εἰσηγηταὶ οἱ κ.κ. Γ. Μεταξᾶς καὶ Α. Ζάκκας.

Οἱ κ.κ. Δ. Ἀλιπράντης (Ὑφυπουργὸς Οἰκονομικῶν) καὶ Γ. Θεμελῆς (Ὑφυπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης) καταθέτουσι σχέδιον Ν. Δ. «περὶ ἐντάξεως τῆς Οἰκονομικῆς Ἀστυνομίας κατὰ Θάλασσαν εἰς τὴν Τελωνειακὴν Ὑπηρεσίαν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», εἰς ὃ ὁρίζονται εἰσηγηταὶ οἱ κ.κ. Α. Μπουρνιᾶς καὶ Π. Ξενοδοχειάρης.

Ὁ κ. Α. Δημητράτος (Ὑπουργὸς Ἐργασίας) καταθέτει σχέδιον Ν. Δ. «περὶ τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», εἰς ὃ ὁρίζονται εἰσηγηταὶ οἱ κ.κ. Α. Μητακίδης καὶ Η. Σκυλλάκος.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν

ΗΜΕΡΗΣΙΑΝ ΔΙΑΤΑΞΙΝ

Γίνεται δεκτὸν εἰς τὸ σύνολον τὸ σχέδιον Ν. Δ. «περὶ συμμετοχῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς καὶ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν ἐξ αὐτῆς προσθέτων ἀπολαυῶν», μὲ τὴν διόρθωσιν εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 5 «εἰς ἱεροὺς ναοὺς τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας», ἔχον οὕτω:

Περὶ συμμετοχῆς τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων κ.λ.π. εἰς Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς καὶ περὶ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν προσθέτων αὐτῶν ἀμοιβῶν ἢ ἀπολαυῶν.

Ἄρθρον 1.

1. Οὐδεὶς ἐμμισθος Δημόσιος ὑπάλληλος δύναται νὰ μετέχῃ εἰς πλείονα τῶν δύο Συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐχόντων προνόμιον ἐκ παραχωρήσεως τοῦ Κράτους, ἢ σύμβασιν μετ' αὐτοῦ, κοινωφελῶν ἱδρυμάτων ἢ Τραπεζῶν.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἀσκοῦσαι δικαιοδοτικὴν ἁρμοδιότητα Ἐπιτροπαὶ καὶ τὰ διοικητικὰ δικαστήρια.

2. Εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ὑπάγονται: α) τὰ ὑπηρεσιακὰ συμβούλια τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ὑπάλληλος καὶ β) αἱ νομοπαρασκευαστικαὶ ἐπιτροπαί.

3. Δὲν περιλαμβάνονται ἐπίσης τὰ συμβούλια ἢ Ἐπιτροπαί, εἰς τὰς ὁποίας οὗτος συμμετέχει ἄνευ οἱασδήποτε καὶ ὑφ' οἱονδήποτε τύπον παρεχομένης προσθέτου ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως.

4. Τοῦ περιορισμοῦ τῆς πρώτης παραγράφου ἐξαιρεῖται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου πέμπτου τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος, ἡ συμμετοχὴ τῶν ἀνωτάτων δικαστικῶν λειτουργῶν τῆς τακτικῆς καὶ Διοικητικῆς Δικαιοσύνης, τῶν συμβούλων καὶ παρέδρων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, Α.Σ.Δ.Γ. καὶ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ὡς καὶ τῶν τακτικῶν καθηγητῶν τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων εἰς τὰ ὑπηρεσιακὰ συμβούλια τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἢ τῶν νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου, περιλαμβανομένων καὶ τῶν Ἀνωτάτων Δικαστικῶν Συμβουλίων τῆς τακτικῆς καὶ Διοικητικῆς Δικαιοσύνης.

Ὁμοίως, ἐξαιρεῖται ἡ συμμετοχὴ δικαστικῶν λειτουργῶν εἰς Συμβούλια ἢ Ἐπιτροπὰς ἐκτὸς τῆς περιφερείας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἐφ' ὅσον εἰς ταῦτα μετέχουν κατὰ Νόμον λόγῳ τῆς ἰδιότητος αὐτῶν, ὁ δὲ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετούντων, ἐφαρμοζομένων τῶν περιορισμῶν τῆς α' παραγράφου, δὲν ἐξασφαλίζει τὴν νόμιμον σύνθεσιν τῶν ἐν ἑκάστῃ περιφερείᾳ συνεστημένων συλλογικῶν ὀργάνων ἢ πάσης φύσεως ἐκδικαστικῶν ἐπιτροπῶν. Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Οἰκονομικῶν, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, θέλουσι καθορισθῇ αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἐδαφίου καὶ ἡ ἁρμοδία Ἀρχὴ πρὸς βεβαίωσιν τῆς συνδρομῆς τῶν τασσομένων προϋποθέσεων.

Ἄρθρον 2.

1. Αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαί, ἢ οἱαιδήποτε ἀπολαυαί, παντὸς ἐμμίσθου Δημοσίου ὑπαλλήλου ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἢ νομικῶν προσώπων Δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἔχοντος προνόμιον ἐκ παραχωρήσεως τοῦ Κράτους ἢ σύμβασιν μετ' αὐτοῦ ἢ κοινωφελῶν ἱδρυμάτων ἢ Τραπεζῶν, ἕνεκα τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσιν κατ' ἔτος, ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν, τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου.

2. Ὡς πρόσθετος ἀμοιβὴ ἢ ἀπολαυὴ νοεῖται ἡ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας καὶ ὑφ' οἱονδήποτε τύπον παρεχομένη εἰς τὸν δημόσιον ὑπάλληλον πάσης φύσεως ἀμοιβὴ ἢ ἀποζημίωσις.

Ἐπὶ συντάξεως μελετῶν, ὡς ἀμοιβὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος θεωρεῖται τὸ πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου εἰσοδήματος προσδιοριζόμενον ποσὸν τοῦ καθαροῦ ἐκ τῆς πηγῆς ταύτης εἰσοδήματος.

Δὲν ἀποτελεῖ πρόσθετον ἀμοιβὴν ἢ ἀπολαυήν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος, ἡ καταβολὴ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς οἱονδήποτε Συμβούλιον ἢ Ἐπιτροπήν, ἐφ' ὅσον ὅμως αὕτη δὲν ὑπερβαίνει κατὰ μῆνα ποσὸν ὁριζόμενον ἑκάστοτε διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ καὶ τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 1)10 τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ περίπτωσιν οὐδὲ τοῦ ἡμίσεος αὐτῶν ἐν συνόλῳ.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ μετὰ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως ὑπερβαίνουν τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ὑπαλλήλου, καταβάλλεται ἐπὶ πλέον μόνον τὸ τρίτον τῆς ὑπερβάσεως.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος καταβολὴ ἀμοιβῆς καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημιώσεως δι' ἔξοδα κινήσεως διὰ τὴν συμμετοχὴν τοῦ ὑπαλλήλου εἰς Συμβούλιον ἢ Ἐπιτροπήν.

3. Ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ νοοῦνται ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ ὑπαλλήλου μετὰ τῶν συνταξίμων προσαυξήσεων καὶ τῶν τακτικῶν ἐπιδομάτων αὐτοῦ ὡς καὶ τῶν εἰδικῶν παροχῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

4. Διὰ τὸν κατέχοντα θέσιν τῆς κειμένης νομοθεσίας δύο ἐμμίσθους θέσεις, ὡς ὀργανικὴ θέσις νοεῖται : α) ἡ μᾶλλον μισθοδοτουμένη ἐὰν ἀμφότεραι ἢ ἑκατέρα τούτων εἶναι θέσις παρὰ τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ ἢ παρὰ νομικῷ προσώπῳ δημοσίου δικαίου καὶ β) ἡ παρὰ τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ εἰς πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν.

5. Προκειμένου περὶ καθηγητῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων διὰ τὰς παρ' αὐτῶν παρεχομένας ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν παρέχονται λόγῳ τῆς ἰδιότητός των ὡς δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ἕνεκα ταύτης, τὸ σύνολον τῶν ὁπαλλαγῶν αὐτῶν διὰ τὰς προσθέτους ὑπηρεσίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ διπλάσιον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς θέσεως.

6. Τοῦ περιορισμοῦ τῆς ποιότης παραγράφου τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐξαιρεῖται ἡ διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς νομοπαρασκευαστικὰς Ἐπιτροπὰς καταβαλλομένη ἀποζημίωσις. Ὑπὸ τὸν περιορισμὸν πάντως τοῦ ἐν ἐδαφίῳ ε' τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος συνολικοῦ ποσοῦ τῶν προσθέτων ἀμοιβῶν.

Ἄρθρον 3.

1. Διὰ τὴν εἴσπραξιν πάσης προσθέτου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος Ν. Δ., ἀμοιβῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως καθίσταται νόμῳ ἐντελοδόχος αὐτῶν ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος.

Πᾶσα πληρωμὴ τοιούτων ἀμοιβῶν, ἐνεργουμένη ἀπ' εὐθείας ποὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ὑπὸ τῶν ὑπογρέων εἰς ταύτην, εἶναι ἄκυρος καὶ συνιστᾷ τὸ ἀδίκημα τῆς ἀπιστίας εἰς βάρος τῆς περιουσίας αὐτῶν.

2. Πᾶς τίτλος πληρωμῆς εἰς δημόσιον ὑπάλληλον προσθέτου ἀμοιβῆς ἐκδίδεται ὑπὸ τῶν ὑπογρέων, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἐπ' ὀνόματι τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (Κεντρικοῦ ἢ Ὑποκ)τος ἢ Πρακτορείου), εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὁποίου ἐδρεύει ἡ Ὑπηρεσία, εἰς ἣν ὑπηρετεῖ ὁ ὑπάλληλος. Διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Τραπέζης καταβολὴν αὐτῆς εἰς τὸν δικαιοῦχον ὑπάλληλον ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ νόμου.

Ἐπὶ τῶν οὕτω καταβαλλομένων προσθέτων ἀμοιβῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων πραγματοποιοῦνται αἱ πάσης φύσεως κρατήσεις, πλὴν τοῦ φόρου εἰσοδήματος, εἰς τὴν παρακράτησιν τοῦ ὁποίου ὑποχρεοῦται ὅπως προβαίνῃ ἡ Τράπεζα κατὰ τὴν καταβολήν.

3. Μετὰ τοῦ τίτλου πληρωμῆς κατατίθεται συγχρόνως εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ ποσὸν αὐτοῦ. Ἐπὶ τῇ ἐκβάσει ὑπὸ τῆς Τραπέζης γραμματίου εἰσπράξεως ὑπὸ ἴδιον πρὸ αὐτῆς λογαριασμὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «λογαριασμὸς καταθέσεως προσθέτων ἀμοιβῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων» καὶ ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου δημοσίου ὑπαλλήλου.

Τὸ γραμμάτιον εἰσπράξεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ τὸν νόμιμον τίτλον ἐξοφλήσεως τοῦ τίτλου πληρωμῆς τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ προσώπου κλπ. μὴ ἀπαιτουμένης οὐδεμιᾶς ὑπογραφῆς ἢ ἐξουσιοδοτικῆς πράξεως τοῦ δικαιούχου.

4. Εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος παραδίδεται ἐπίσης ὑπὸ τοῦ καταθέτου καὶ ἀντίγραφον τῆς ἐκκαθαριστικῆς τῆς προσθέτου ἀμοιβῆς καταστάσεως ἐμφαίνουσα τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ πατρώνυμον τοῦ δικαιούχου ὑπαλλήλου, τὸν τίτλον καὶ βαθμὸν αὐτοῦ, τὴν Ὑπηρεσίαν εἰς ἣν ἀνήκει καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ κατατιθέμενον ποσόν.

Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἅμα τῇ παρ' αὐτῇ καταθέσει τῆς πρώτης ἀμοιβῆς ἑκάστου ὑπαλλήλου, καταρτίζει ἀτομικὸν τούτου δελτίον (καρτέλλαν), περιέχον πλήρη τὰ ὡς ἄνω ἀναφερόμενα στοιχεῖα, φέρει δὲ εἰς πίστωσιν αὐτοῦ τὸ εἰσπραχθὲν ποσόν, ὡς καὶ πᾶν κατατιθέμενον ἐφεξῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ποσόν.

5. Ὁ δημόσιος ὑπάλληλος, διὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν προσθέτων ἀμοιβῶν ἀπὸ τὸν παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος λογαριασμόν του, ὑποχρεοῦται ὅπως, κατὰ τὴν πρώτην ἀνάληψιν, προσκομίσῃ εἰς τὴν Τράπεζαν βεβαίωσιν τοῦ ἐκκαθαριστοῦ τῶν τακτικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν του, ἐμφαίνουσαν τὸ συνολικὸν ποσόν, ὅπερ δικαιοῦται κατ' ἀνώτατον ὅριον συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νὰ λάβῃ κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος. Τοιαύτην βεβαίωσιν ὑποχρεοῦται νὰ προσκομίζῃ ὁ δημόσιος ὑπάλληλος εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐντὸς ἑκάστου νέου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἀνάληψιν.

Ἡ Τράπεζα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς βεβαιώσεως ταύτης, ἣν τηρεῖ παρ' αὐτῇ ὡς δικαιολογητικόν, καταχωρίζει εἰς τὴν καρτέλλαν τοῦ ὑπαλλήλου καὶ εἰς εἰδικὴν στήλην τὰ στοιχεῖα τῆς βεβαιώσεως καὶ ἰδιαιτέρως τὸ ὡς ἄνω συνολικὸν ἐτήσιον ποσόν, ὅπερ δικαιοῦται νὰ λάβῃ κατ' ἀνώτατον ὅριον ὁ ὑπάλληλος.

6. Ἡ Τράπεζα ἀποδίδει εἰς τὸν δικαιοῦχον ὑπάλληλον τὰ εἰς πίστωσιν αὐτοῦ ἀνόμενα ποσὰ προσθέτων ἀμοιβῶν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον δικαιοῦται νὰ εἰσπράξῃ οὗτος ἐτησίως ἐκ προσθέτων ἀμοιβῶν.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου τούτου ὁρίου, ὁ δημόσιος ὑπάλληλος εἰς οὐδενὸς ἐπὶ πλέον ποσοῦ δικαιοῦται τὴν ἀνάληψιν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἡ Τράπεζα, καθ' ἑκάστην ἐνεργουμένην ὑπ' αὐτῆς ἀπόδοσιν, παρακρατεῖ τὸν ἐπὶ τοῦ ἀποδιδομένου ποσοῦ ἀναλογοῦντα κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, φόρον εἰσοδήματος ὡς καὶ ποσοστὸν 0,5ο/ο ὑπὲρ αὐτῆς, πρὸς κάλυψιν τῶν γενικῶν αὐτῆς ἐξόδων.

7. Διὰ πᾶν εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους ἀπομένον ἐπὶ πλέον ἐκ τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου εἰσπραχθεισῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς τοῦ ἔτους προσθέτων ἀμοιβῶν ποσὸν καθίσταται δικαιοῦχος αὐτοῦ, προκειμένου μὲν περὶ δημοσίου πολιτικοῦ ὑπαλλήλου τὸ Ταμεῖον Προνοίας Δημοσίων Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, προκειμένου δὲ περὶ στρατιωτικοῦ τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας τοῦ Ὅπλου εἰς ὃ ἀνήκει ὁ δικαιοῦχος στρατιωτικός.

Τὴν εἰς τὰ δικαιοῦντα Ταμεῖα ἀπόδοσιν τῶν συνεπειῶν ποσῶν ἐνεργεῖ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς μηνὸς τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου ἔτους, παρακρατοῦσα ἐκ τοῦ ἀποδιδομένου ποσοῦ ποσοστὸν 0,5ο/ο, πρὸς κάλυψιν τῶν γενικῶν αὐτῆς ἐξόδων.

8. Ἐφ' ὅσον ὁ δικαιοῦχος ὑπάλληλος, λόγῳ προαγωγῆς ἢ οἱαδήποτε αὐξήσεως τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, δικαιοῦται εἰς ἀνάληψιν προσθέτων ἀμοιβῶν ἀνωτέρου ὁρίου, ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ προσκομίσῃ εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος νέαν βεβαίωσιν τοῦ ἐκκαθαριστοῦ τῶν ἀποδοχῶν, συντασσομένην κατὰ τ' ἀνωτέρω, πρὸς ἐνέργειαν τῆς δεούσης μεταβολῆς εἰς τὸ ἀτομικὸν αὐτοῦ δελτίον (καρτέλλαν).

Ἐν περιπτώσει μεταθέσεως τοῦ ὑπαλλήλου εἰς ὑπηρεσίαν ἐδρεύουσαν ἐν τῇ περιοχείᾳ ἑτέρου Ὑποκαταστήματος ἢ Πρακτορείου τῆς Τραπέζης, οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ προσκομίσῃ εἰς τὸ ὑποκατάστημα τῆς περιφερείας τῆς νέας ὑπηρεσίας του βεβαίωσιν τοῦ Ὑποκαταστήματος παρ' οὗ ἀνελάμβανε τὰς προσθέτους ἀμοιβάς του, ἐμφαίνουσαν τὸ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους μέχρι τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς ἀληφθὲν ὑπ' αὐτοῦ συνολικὸν ποσὸν καὶ τὸ συνολικὸν ὅριον τῶν ἐτησίων ἀποδοχῶν, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς παρ' αὐτῷ καρτέλλας αὐτοῦ.

9. Ἄνευ τῆς τοιαύτης βεβαιώσεως, οὐδὲν ποσὸν ἀποδίδεται εἰς τὸν ὑπάλληλον ὑπὸ τῆς Τραπέζης, ἐκ τῶν παρ' αὐτῆς εἰσπραττομένων προσθέτων ἀμοιβῶν, διὰ τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς νέας αὐτοῦ ὑπηρεσίας.

10. Περιορισμὸς ἢ διακοπὴ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπαλλήλου, μὴ ὀφειλομένη εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, δὲν ἐπηρεάζει τὸ ὅριον τῶν καταβλητέων εἰς αὐτὸν ἐτησίως προσθέτων ἀμοιβῶν.

11. Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνωτέρω συστήματος ἀπολήψεως ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τῶν προσθέτων ἀμοιβῶν,

εἰς τὰς φορολογικὰς δηλώσεις τούτων θὰ ἐπισυνάπτηται βεβαίωσις τῆς Τραπέζης περὶ τῶν ἀποδοθεισῶν αὐτοῖς προσθέτων ἀμοιβῶν καὶ περὶ τοῦ παρακρατηθέντος ὑπ' αὐτοῖς φόρου εἰσοδήματος.

12. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐντολὴ τῆς εἰσπράξεως καὶ διαχειρίσεως τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν Ν. Δ. ἀποζημιώσεων καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἢ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων παραγράφων.

13. Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον διαχείρισις τῶν προσθέτων ἀμοιβῶν καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων δὲν ὑπόκειται εἰς τὸ Τραπεζιτικὸν ἀπόρρητον, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ τῶν περὶ τούτου κειμένων διατάξεων.

Ἄρθρον 4.

1. Δημόσιοι ἐν γένει λειτουργοὶ μετέχοντες ἐπ' ἀμοιβῇ εἰς Συμβούλια ἢ Ἐπιτροπάς, πέραν τῶν διὰ τοῦ παρόντος καθοριζομένων, ὑποχρεοῦνται ὅπως μέχρι τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς προέλθουν εἰς τὴν ἐπιλογὴν τῶν Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν, εἰς ἃς θὰ ἐξακολουθήσουν συμμετέχοντες, ὑποβάλλοντες ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας ἔγγραφον δήλωσιν πρὸς τὸν Ὑπουργόν, εἰς ὃν ἐργανικῶς ὑπάγονται. Ἐντὸς τῆς ἰδίας προθεσμίας ὑποχρεοῦνται νὰ ἀνακοινώσουν τὴν ἀποχώρησίν των ἐκ τῶν λοιπῶν Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν πρὸς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργούς.

2. Δημόσιος ἐν γένει λειτουργὸς μετέχων κατὰ νόμον εἰς Συμβούλιον ἢ Ἐπιτροπήν, λόγῳ τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένης ὀργανικῆς θέσεως, ἀντικαθίσταται δι' ἄλλου ὑπαλλήλου τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον ἀποκλείεται ἡ περαιτέρω συμμετοχὴ αὐτοῦ ὑφ' οἱονδήποτε τύπον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος. Μέχρι τῆς ἀναπληρώσεώς του μετέχει ὑποχρεωτικῶς ἄνευ ἀμοιβῆς. Διὰ τὴν ἀντικατάστασιν, προτιμῶνται οἱ ἔχοντες τὸν αὐτὸν ἢ ἀνώτερον βαθμόν, περαιτέρω δὲ οἱ κατὰ τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν ἑπόμενοι.

Ἄρθρον 5.

1. Αἱ κείμεναι διατάξεις περὶ κατοχῆς δευτέρας θέσεως, συμμετοχῆς εἰς Συμβούλια ἢ Ἐπιτροπὰς καὶ περὶ ἀνωτάτου ὁρίου προσθέτων ἀποδοχῶν, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ. τοῦ προσωπικοῦ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐδρευόντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς πέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἢ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ Νομοῦ, ὁ προϋπολογισμὸς ἐξόδων τῶν ὁποίων ὑπερβαίνει τὰ δέκα ἑκατομμύρια δραχμῶν ἐτησίως.

2. Δι' Β. Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δύνανται νὰ ἐπεκταθοῦν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων.

3. Εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἐπιτρέπεται νὰ κατέχωσιν ὡς δευτέραν θέσιν τὴν τοῦ ἱεροψάλτου εἰς ἱεροὺς ναοὺς τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Νόμου 2276)1952.

4. Ἐπὶ τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον ὑπαλλήλων ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 6.

Ἡ λύσις πάσης ἀμφισβητήσεως περὶ τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀποφαινομένου ἐν ὁλομελείᾳ.

Ἄρθρον 7.

1. Παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου συνιστᾷ πειθαρχικὸν παράπτωμα, τοῦ ὑπαλλήλου παραπεμπομένου ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ οἰκεῖον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον.

Προκειμένου περὶ παραβάσεως τοῦ ἐδαφίου τετάρτου τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος, ὁ ὑπάλληλος παραπέμπεται μὲ τὸ ἐρώτημα τῆς ἀπολύσεως. Ἡ ἀπόλυσις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν διοίκησιν, ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται τοιαύτη παράβασις.

2. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον παραπομπὴ τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον καὶ ἡ ὑπὸ τούτου ἔκδοσις ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐγερθείσης πειθαρχικῆς ἀγωγῆς γίνεται κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα ἔναντι πάντων τῶν λοιπῶν θεμάτων.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου εἰσπραξις ἀμοιβῶν καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος ἀνωτάτων ὁρίων, τιμωρεῖται ὡς παράβασις καθήκοντος.

Εἰς περίπτωσιν καταδίκης τὸ Δικαστήριον δύναται νὰ ἀπαγγέλῃ καὶ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἔκπτωσιν τοῦ καταδικασθέντος ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 9.

Τὰ ἄρθρα 1, 2, 7, 8, 9 καὶ αἱ παράγρ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Νόμου 2276)1952 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος κλπ.» ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν Ν. Δ. καταργοῦνται.

Ἄρθρον 10.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1960, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως ἐν αὐτῷ.

Προεδρεύων Α'. Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Ἐφ' ἅπαξ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου τοῦ σχεδίου Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ ἐγκληματιῶν πολέμου Νομοθεσίας».

Μ. Κύρκος. Κύριε Πρόεδρε, τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ. Κύριε Πρόεδρε, βάσει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλω ἔνστασιν συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου τοῦ ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰσαγομένου σχεδίου Ν. Δ)τος. Κατὰ τὸ ἄρθρον 35 τοῦ Συντάγματος, ὁ Βασιλεὺς δύναται διαρκούσης τῆς Βουλευτικῆς περιόδου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας τῆς Βουλῆς ἢ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἔκδοσιν Ν. Δ)των. Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 54 τοῦ Συντάγματος ἡ Βουλὴ συνέρχεται τὴν 15ην Ὀκτωβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια αὐτῆς ἔργα.

Ἡ 15η ὅμως Ὀκτωβρίου παρῆλθεν καὶ ἡ Βουλὴ δὲν συνῆλθεν διὰ τὰ ἐτήσια αὐτῆς ἔργα, διότι ἐγένετο χρῆσις ἑτέρας διατάξεως τοῦ Συντάγματος, τοῦ ἄρθρου 38, καθ' ἣν ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναβάλῃ ἐπὶ 30 ἡμέρας τὰς ἐργασίας τῆς Βουλευτικῆς συνόδου.

Εἶναι πρόδηλον ὅτι ἡ διατάξις αὕτη δὲν ἐτέθη οἰκεῖ καὶ ὡς ἔτυχεν. Δὲν ἐτέθη διὰ νὰ συνέλθῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὰ ἐτήσια αὐτῆς ἔργα ὄχι τὴν 15ην Ὀκτωβρίου ἀλλὰ τὴν 15ην Νοεμβρίου.

Διὰ νὰ ἀναβληθοῦν αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ συντρέχῃ οὐσιώδης λόγος.

Ἡ χρῆσις τῆς διατάξεως αὐτῆς ἀποδεικνύει ὅτι οὐδὲν τὸ ἐπείγον ἀπὸ νομοθετικῆς ἐργασίας ὑφίστατο καθ' ὃν χρόνον ἐλαμβάνετο ἡ ἀπόφασις τῆς ἀναβολῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς. Συνεπῶς ἡ ὑποβολὴ τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου Ν. Διατάγματος τοσαύτης σημασίας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ἀντιτίθεται ἀπολύτως εἰς ρητὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος.

Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλος λόγος οὐσιαστικός. Κατὰ τὸ ἄρθρον 35 τοῦ Συντάγματος ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἔκδοσιν Ν. Δ)των. Ἀλλὰ παγίως ἐνομολογήθη ὅτι εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν εἰσάγονται σχέδια Ν. Διαταγμάτων ἁπλῶς νομοθετικοῦ περιεχομένου, ἐνῷ τὸ σήμερον εἰσαγόμενον σχέδιον Ν. Δ)τος εἶναι κατ' ἐξοχὴν πολιτικοῦ καὶ δύναμαι νὰ εἴπω ἐθνικοῦ περιεχομένου καὶ δι' αὐτὸ δὲν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Ἐπιτροπῆς. Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους ὑποστηρίζω τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀπαραδέκτου.

Η. Ἡλιού. Κύριε Πρόεδρε, εἰς τὰ ὅσα εἶπεν ὁ κ. συνάδελφος ἔχω νὰ προσθέσω τὰ ἑξῆς:

Πράγματι ἡ κρίσις τοῦ ἐπείγοντος ἢ μὴ εἶναι κρίσις πολιτική, ἀλλὰ δὲν ἕπεται ὅτι πρέπει νὰ εἶναι καὶ κρίσις αὐ-

θαίρετος. Δὲν τὴν κρίνουν τὰ δικαστήρια, ἀλλ' ἐπάγεται πολιτικὴν εὐθύνην. Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι αὐθαιρέτως ἠμπορεῖ νὰ εἰσάγῃ προτάσεις συνταγματικῶς ἀπαραδέκτους. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας, μετὰ 20 ἡμέρας θὰ συνέλθῃ ἡ Βουλὴ καὶ θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναβληθῇ μέχρι τότε ἡ συζήτησις τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου.

Τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου ἀφορᾷ τὰς σχέσεις τῆς χώρας μας μὲ ἄλλην χώραν καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἑνὸς προσώπου τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια καταδικάσθη εἰς βαρείας ποινὰς διὰ βαρύτατα ἐγκλήματα, ὥστε ἡ σπουδὴ νὰ μὴ εἶναι δικαιολογημένη διὰ νὰ ἐξελθῇ 20 ἡμέρας ἐνωρίτερον τῶν φυλακῶν.

Συζητουμένου τοῦ ἀρχικοῦ νομοσχεδίου τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον, ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπεν τότε, ὅτι εἶναι γενικωτέρου πολιτικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ἔχει γενικωτέραν σημασίαν διὰ τὰς διεθνεῖς μας σχέσεις καὶ εἰδικῶς διὰ τὰς σχέσεις μας μὲ τὴν Γερμανίαν. Ἀνεγνώρισε δηλαδὴ βασικῶς τὸ πολιτικὸν περιεχόμενον τοῦ νομοθετήματος. Τὸ θέμα αὐτὸ ἀφορᾷ τὰς διεθνεῖς σχέσεις τῆς χώρας καὶ προσδιορίζει τὰς βασικὰς ἀρχάς, τὰς παγίας, αἱ ὁποῖαι θεμελιώνουν τὰς ἐδραίας φιλίας μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ ὄχι διευθετήσεις ἐπὶ δυσαρέστων ζητημάτων μεταξὺ Κυβερνήσεων, αἱ ὁποῖαι ἀντὶ νὰ προάγουν τὰς φιλίας τῶν λαῶν δημιουργοῦν πικρίας καὶ αἴσθημα ταπεινώσεως.

Θὰ ἤθελα περαιτέρω νὰ τονίσω καὶ τὸ ἑξῆς τὸ ὁποῖον ἀπορρέει ἐκ τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος. Ὅπως ἐτονίσθη καὶ ἄλλοτε καὶ ἀνομολογήθη καὶ εἰς τὴν Αἴθουσαν ταύτην καὶ δικαστικῶς τὰ ἐκδιδόμενα βάσει τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος Ν. Διάταγμα δὲν ἔχουν τὸν πλήρη χαρακτῆρα τοῦ νομοθετήματος. Κάθε νόμος βεβαίως ψηφιζόμενος ὑπὸ τῆς Βουλῆς, εἶναι δυνατὸν ἀργὰ ἢ γρήγορα νὰ τροποποιηθῇ ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ. Ἅπαξ ἡ Βουλὴ ρυθμίζει ἓν θέμα δὲν ἀπεκδύεται τοῦ δικαιώματός της νὰ ἐπανέλθῃ ἐπ' αὐτοῦ μετά τινα χρόνον καὶ νὰ τὸ ρυθμίσῃ κατ' ἄλλον τρόπον. Τὰ νομοθετικὰ ὅμως διατάγματα τὰ ἐκδιδόμενα βάσει τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος εἶναι νομοθετήματα ὑπὸ αἵρεσιν. Εἶναι δυνατὸν δηλαδὴ δι' ἀποφάσεως τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς νὰ τροποποιηθοῦν ἢ νὰ ἀκυρωθοῦν οὐχὶ ΕΞ ΗΟΥΝΙΚ, ἀλλὰ ΕΞ ΤΟΥΝΙΚ, δηλαδὴ νὰ θεωρηθοῦν οὐδέποτε ψηφισθέντα καὶ συνεπῶς οὐδέποτε ἰσχύσαντα. Ἑπομένως ἐὰν ἐν τοιοῦτον νομοθετικὸν διάταγμα ὑπάρχῃ κίνδυνος ὅπως ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ δημιουργήσῃ καταστάσεις αἱ ὁποῖαι ἀκυρουμένου τυχὸν τοῦ Διατάγματος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπανορθωθοῦν ἔχει ὑποχρέωσιν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ψήφισιν τοιούτων διαταγμάτων. Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν αὐτὴν καὶ δοθέντος ὅτι κατὰ δήλωσιν τῆς ἀντιπολιτεύσεως πρόκειται νὰ ἐπαναφέρωμεν τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον τυχὸν ψηφιζόμενον εἰς τὴν ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς νομίζω ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ψήφισιν τούτου καὶ νὰ δημιουργήσωμεν ἴσως καὶ εὐθύνας ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι θὰ προβοῦν κατ' ἀνάγκην εἰς ὡρισμένας πράξεις βάσει νομοθετήματος τὸ ὁποῖον ἐνδεχομένως θὰ ἀκυρωθῇ. Κατόπιν τούτων νομίζωμεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀναλογιζομένη τὰς πολιτικὰς αὐτῆς εὐθύνας δὲν θὰ πρέπει νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν συνέρχεται ἡ τακτικὴ Σύνοδος τῆς Βουλῆς καὶ ἐκεῖ δύναται νὰ φέρει τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον πρὸς ψήφισιν, ἄλλως θὰ ὑπάρχουν δύο κατ' ἐπανάληψιν συζητήσεις ἐντὸς βραχέος χρόνου.

Η. Τσιριμώκος. Κύριε Πρόεδρε, πρὸ μηνῶν ἓξ ἡ Βουλή, ἡ ὁλομέλεια τῆς Βουλῆς, ὄχι προηγουμένης, ἀλλὰ τῆς παρούσης περιόδου, συνεζήτησε διὰ μακρῶν ἓν νομοθέτημα, τοῦ ὁποίου ὁ αἰτιολογικὸς λόγος ἦτο ὅτι ἔπρεπε νὰ δοθῇ ὁριστικὴ λύσις εἰς τὸ θέμα τῶν ἐγκλημάτων πολέμου. Πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νομοθετήματος, εἶχε διαδοθῆ ὅτι τοῦτο θὰ περιεῖχε διάταξιν διὰ τῆς ὁποίας καὶ ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἑλληνικῆς δικαιοσύνης μοναδικὸς ἐγκληματίας πολέμου θὰ ἀπελύετο τῶν φυλακῶν. Καὶ ἐθεωρήθη μὲν ὀλίγον νομίζω ὅτι προέβημεν εἰς διασπορὰν ψευδῶν εἰδήσεων διότι τοῦτο τὸ ἀνεφέραμεν καὶ ἡμεῖς—ὄχι ἐγὼ προσωπικῶς, ἄλλοι—ὡς ἓν τῶν ἐνδεχομένων. Εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸ νομοθέτημα ἐκεῖνο θὰ ἐψηφίζετο μετὰ μεγίστων δυσχερειῶν, πολὺ μεγαλυτέρων τῶν ὅσων συνήντησεν, ἐὰν μία τοιαύτη διάταξις περιείχετο εἰς αὐτό. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρὸ ἓξ μηνῶν ἐδόθη ὁριστικὴ λύσις ἀπὸ τὴν Βουλήν. Μετὰ 20 ἡμέρας πράκειται νὰ ἀρχίσῃ ἡ νέα σύνοδος τῆς αὐτῆς περιόδου. Ἐρωτῶ, κατὰ ποίαν κοινοβουλευτικὴν λογικὴν καὶ τάξιν θὰ ἀνατρέψωμεν ὡς Ἐπιτροπή, μετὰ ἓξ μῆνας νομοθέτημα, τὸ ὁποῖον ἐψηφίσαμεν ἡμεῖς ἐν ὁλομελείᾳ, τὴν ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ὁλομέλεια πρόκειται μετὰ 20 ἡμέρας πάλιν τὰ κληθῇ; Θεωρῶ τοῦτο ἀκατανόητον. Θὰ τὸ ἐδεχόμην εἰς ἣν περίπτωσιν πράγματι ἀνέκυπτεν ἀπὸ ἀπόψεως εἴτε κρατικῆς λειτουργίας εἴτε ἐθνικῆς, ἕνας ἐπείγων λόγος, ὁ ὁποῖος νὰ ἔκαμνεν, ὥστε νὰ πεισθῇ πᾶς τις ὅτι πράγματι πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς αὐτὴν τὴν ταχυτάτην συζήτησιν, μολονότι δὲν εἶναι δυνατὸν ὁ λόγος αὐτὸς νὰ προέκυψε μετὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς τακτικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία ἔγινε πρὸ ἐλαχίστων ἡμερῶν.

Διερωτῶμαι, λοιπόν, πῶς αὐτὸ δὲν συνεκράτησε τὴν Κυβέρνησιν, διότι μόνος ἔκδηλος λόγος ἐπιτακτικὸς τοῦ νομοθετήματος εἶναι ἡ ἀπόλυσις ἑνὸς κρατουμένου ἐκ τῶν φυλακῶν, ὁ ὁποῖος, ἐπὶ τέλους, δὲν εἶναι καὶ μαθητής, ὥστε νὰ πρέπει νὰ ἀπολυθῇ ἐντὸς τοῦ Ὀκτωβρίου διὰ νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὸ σχολεῖον! Ἐν πάσῃ περιπτώσει, κ. Πρόεδρε, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐνστάσεως τοῦ ἀπαραδέκτου, τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ ἀποδέχομαι, ἡ ἀντιπολίτευσις ἐζήτησε καὶ ζητεῖ νὰ ἔλθῃ τὸ νομοθέτημα αὐτὸ ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς. Νὰ ἔλθῃ ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, διότι αὐτὴ ἐψήφισε τὸ προηγούμενον νομοθέτημα. Νὰ ἔλθῃ ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, διότι φέγγονται σοβαρώτατα πράγματι θέματα ἀπὸ τὸ νομοθέτημα αὐτό. Νὰ ἔλθῃ ἐπίσης καὶ διὰ τὸν τελευταῖον λόγον, τὸν ὁποῖον ὑπηνίχθη προηγούμενος ῥήτωρ, ὅτι, ἐὰν ψηφισθῇ τὸ Νομοθετικὸν αὐτὸ Διάταγμα, θὰ ἔχῃ ἄμεσον ἀποτέλεσμα τὴν ἀπόλυσιν τοῦ κρατουμένου ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐγκληματίου πολέμου, ὅταν δὲ θὰ ἐπανέλθῃ ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκλεισθῇ θεωρητικῶς ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἀκυρωθῇ τὸ Ν. Δ., ὁπότε ἡ Βουλὴ θὰ ἀσκήσῃ θωρεὰν τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχει, νὰ ἀκυρώνῃ τὰ Ν. Δ. Ἑπομένως δὲν εἶναι δυνατὸν δι' ἕνα ἐγκληματίαν πολέμου νὰ καταργήσωμεν οὐσιαστικῶς τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς τὸ δικαίωμα νὰ ἀκυρώσῃ ἓν Ν. Διάταγμα.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Ὁ κ. Γόντικας, ἔχει τὸν λόγον ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων.

Δ. Γόντικας. Δὲν γνωρίζω κ. Πρόεδρε, ποία ἀκριβῶς εἶναι ἡ σοβαρότης τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοθετικοῦ διατάγματος. Φαντάζομαι ὅμως ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον νὰ μὴ εἶναι τόσον ἐπείγον καὶ σοβαρόν, ὥστε νὰ ἐπίκειται κίνδυνός τις ἐκ τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεώς του ἐπὶ 20 ἡμέρας, ὅτε θὰ συνέλθῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν τακτικήν της Σύνοδον. Ὡς ἐγένετο δεκτὸν τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον συνδέεται μὲ θέματα ἐξωτερικοῦ περιεχομένου, μὲ θέματα ἐθνικά. Ὡς τοιοῦτον νομίζω ὅτι θὰ πρέπει νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς, ὅπου θὰ παρίστανται καὶ οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Κομμάτων, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ δοθῇ οὕτω ἡ εὐγέρεια νὰ λάβουν θέσιν ἔναντι τοῦ πολιτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ αὐτοῦ ζητήματος. Παρακαλῶ συνεπῶς τοὺς κ.κ. Ὑπουργοὺς καὶ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἰδιαιτέρως τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ δεχθοῦν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου ἐπὶ 20ήμερον, ὥστε νὰ συζητηθῇ τοῦτο εἰς τὴν ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων κ. Πρόεδρε σύμφωνα μὲ δήλωσιν τῆς ἀντιπολιτεύσεως τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον πρόκειται νὰ ἀχθῇ καὶ πάλιν πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος. Ἐὰν συμβῇ τοῦτο δὲν νομίζετε ὅτι θὰ δημιουργηθῇ κάποιος θόρυβος εἰς βάρος τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων καὶ θὰ δημιουργηθοῦν παρεξηγήσεις αἱ ὁποῖαι θὰ μᾶς ἐκθέσουν ὡς νομοθετικὸν σῶμα καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς; Ἔπειτα κ. Πρόεδρε, εἶναι ἀνάγκη νομίζω νὰ σεβασθῶμεν τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις. Ἀλλοίμονον εἰς τὴν Χώραν μας ἐὰν μὲ τόσην εὐκολίαν προχωροῦμεν εἰς τὴν κατάργησιν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων. Δι' αὐ-

τὸ νομίζω ὅτι ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐπιμείνῃ καὶ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου, θὰ πρέπει τοὐλάχιστον νὰ δεχθῇ νὰ διαγράψωμεν τὴν διάταξιν ἐκείνην διὰ τῆς ὁποίας καταργοῦνται δικαστικαὶ ἀποφάσεις. Μὴ λησμονῶμεν ὅτι ὅταν εἰς τὴν Χώραν μας ἐδικάζετο ὁ ἐγκληματίας ἐκεῖνος τοῦ πολέμου, τὸ αὐτὸ συνέβαινε καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἐκεῖ ἐπεβλήθησαν παρόμοιαι ποιναὶ μὲ τὰς ἐπιβληθείσας εἰς τὸν δικασθέντα παρ' ἡμῖν. Δὲν νομίζω ὅμως ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν σπεύδουν νὰ λάβουν μέτρα ἀνάλογα ἐκείνων τὰ ὁποῖα σπεύδουν νὰ λάβωμεν ἡμεῖς.

Καὶ διὰ νὰ μὴ μακρυγορῶ κ. Πρόεδρε καὶ νὰ λέγω πράγματα γνωστά, παραίνων θὰ ἤθελα νὰ παρακαλέσω τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὅλους τοὺς παρακαθημένους εἰς τὴν Αἴθουσαν ταύτην συναδέλφους, νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μετὰ περισσῆς σοβαρότητος τὸ ὑπὸ κρίσιν θέμα. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος νὰ ἀπασχοληθῇ ἡ Βουλὴ μετ' ὀλίγον καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Βουλὴ θὰ συνέλθῃ ὁπωσδήποτε τὴν 13ην Νοεμβρίου, νομίζω ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναβάλωμεν τὴν συζήτησιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου διὰ νὰ ἔλθῃ αὐτὸ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς. Ἐὰν ἐπιμείνῃ ἡ Κυβέρνησις καὶ γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ σχεδίου τούτου σήμερον, νομίζω ὅτι θὰ ἐκθέσωμεν καὶ τὸ γόητρον τοῦ Σώματος, ἀλλὰ καὶ τὸ Ἔθνος καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ἡ θεωρία περὶ συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου τῆς καταθέσεως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν σχεδίου Ν. Δ. ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως, θεωρία, τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξεν ὁ συνάδελφος κ. Κύρκος, ἔπεσεν, ἰδίᾳ διὰ τῆς παρεμβάσεως τοῦ συναδέλφου κ. Ἡλιοῦ τονίσαντος ὅτι τὸ θέμα εἶναι κυρίως πολιτικόν.

Ὁ τρίτος ἐκ τῶν ὁμιλητῶν, ὁ συνάδελφος κ. Τσιριμῶκος εἶπε βεβαίως ὅτι συμμερίζεται τὴν θεωρίαν τοῦ κ. Κύρκου, ἀλλὰ οὐδὲν προσέθεσε πολὺ ὀρθῶς πράττων καὶ εὐσυνῶς χειρισθεὶς διὰ τῆς σιωπῆς του τὸ ζήτημα, οὐδὲν προσέθετεν εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Κύρκου.

Συνταγματικῶς ἀπαράδεκτον δὲν ὑπάρχει. Ὅλα ὅσα εἶπεν ὁ κ. Κύρκος μὲ τὴν γνωστήν του εὐφράδειαν καὶ μὲ τὴν γνωστήν του καὶ δεδοκιμασμένην ἀπὸ δεκαετιῶν εὐφυᾶ τοποθέτησιν τῶν ζητημάτων, ὅλα ὅσα εἶπεν ὁ κ. Κύρκος, παρὰ τὴν χρησιμοποίησιν εὐφυοῦς, ἦσαν ἀδύνατα.

Ἡ ἐπίκλησις τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, τὰ ὁποῖα ἐμνημόνευσεν, ἐγένετο κατὰ τρόπον ἀσυγκινήτον, διότι ἂν τὰ ἀνέλυε δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ οὔτε μία λέξις, ἡ ὁποία θὰ ἔδεσεν ἐν ὁμοιόλογον τὴν ἀοθότητα τῆς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ ἀπόψεως συνταγματικοῦ τύπου.

Ἑπομένως θεωρῶ περιττὸν νὰ ἀντικρούσω τὰς ἀπόψεις τοῦ κ. Κύρκου ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ, διότι αἱ ἀπόψεις του δὲν ἔχουν οὐδεμίαν βάσιν, εἶναι πλήρεις ἐξεζητημένοι.

Κύριοι συνάδελφοι, ὁ κ. Κύρκος, ἀλλὰ κυρίως ὁ κ. Ἡλιοῦ καὶ ὁ κ. Τσιριμῶκος καθὼς ἐπίσης καὶ ὁ ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων ὁμιλήσας συνάδελφος κύριος Γόντικας ἐπεκαλέσθησαν κυρίως οὐσιαστικὰ καὶ πολιτικὰ ἐπιχειρήματα. Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀναγνωρίζει ὡς ὀρθὰ τὰ ἐπιχειρήματα αὐτά. Ἡ Κυβέρνησις ἀποφασίσασα νὰ προβῇ εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ σχεδίου Ν. Δ. αὐτοῦ ἔκρινεν, ἀφοῦ ἐστάθμισεν ὅλα τὰ περιστατικὰ τὰ ὁποῖα συνατῶνται πρὸς τὴν πρᾶξιν της αὐτήν, κατὰ τρόπον ἐθνικόν, κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε συνδεδεμένος μὲ ἐπίμονον μελέτην τῶν περιστάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐπέβαλον διὰ λόγους ἐθνικοὺς τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν.

Δὲν θὰ παρασυρθῶ ἐκ τῶν λεχθέντων διὰ νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος, οὐσίαν, τὴν ὁποίαν θὰ ἀντιμετωπίσωμεν ἀφοῦ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου Ν. Δ. Θὰ ἀσχοληθῶ ὅμως εἰς τινας παρατηρήσεις, αἱ ὁποῖαι πρέπει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ γίνουν.

Ὁ κ. Ἡλιοῦ ὡμίλησε περὶ ταπεινώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἄγεται ὁ τόπος διὰ τῆς ἀποφάσεως τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις νὰ διατυπώσῃ καὶ νὰ καταθέσῃ ἐνώπιον ὑμῶν τὸ παρὸν σχέδιον Ν. Δ.

Ἡ λέξις αὕτη ἐχρησιμοποιήθη προφανῶς ἐν συνδυασμῷ καὶ συνεχείᾳ πρὸς τὰ γραφόμενα κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς τὰς στήλας τοῦ φιλίου πρὸς τὴν ἀριστερὰν τύπου, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὑπέστη πίεσιν.

Ὑπῆρξε μάλιστα, διότι τόσον εὐφάνταστος εἶναι ἡ ἀντιπολίτευσις τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς, ὑπῆρξε καὶ ἐφημερίς, ὑπῆρξαν ἴσως δύο ἐφημερίδες, αἱ ὁποῖαι ἰσχυρίσθησαν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὑπέστη κατὰ τὰς τελευταίας αὐτὰς ἡμέρας πίεσιν ἀπὸ τὸν τελείως ἀθῶον, κ. Χάλσταῖν.

Κύριοι συνάδελφοι, μέχρι τοιούτου σημείου φθάνει ἡ μυθοπλαστικὴ ἱκανότης ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν σκοπὸν νὰ χρησιμοποιήσουν πᾶν μέσον καὶ πᾶν ψεῦδος, διὰ νὰ ὑπονομεύσουν τὰς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως, τὰς συνδεομένας πρὸς ὕψιστα ἐθνικὰ συμφέροντα, ὥστε ἐφημερὶς ἀπογευματινὴ σήμερον συνεδύασε τὸν ἐν ταῖς φυλακαῖς εὑρισκόμενον μοναδικὸν κατάδικον πρὸς τὴν σταδιοδρομίαν καὶ τὴν ποιότητα τοῦ κ. Χάλσταῖν.

Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἡ ἐφημερὶς ἐγνώριζεν, ὅτι ἐψεύδετο, ὅπως εἶμαι βέβαιος, ὅτι πολλὰ ἐκ τῶν δημοσιευομένων εἰς ὡρισμένας δύο ἢ τρεῖς ἐφημερίδας, δημοσιεύονται ἐν πλήρει γνώσει τοῦ ψεύδους, τὸ ὁποῖον περιέχουν, ἀλλὰ σκέπτονται αἱ ἐφημερίδες αὗται ἢ οἱ εὑρισκόμενοι ὀπισθεν αὐτῶν πολιτικοὶ ἐμπνευσταί των, ὅτι τὸ ψεῦδος ὅσον μεγαλύτερον εἶναι—πόκειται περὶ τῆς παλαιᾶς ἀκριβῶς χιτλερικῆς θεωρίας, ἰδίᾳ τῆς θεωρίας τοῦ Γκαῖμπελς—τόσον περισσότερον εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ πιστευτόν. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐφεῦρον τὴν θεωρίαν αὐτὴν δὲν ἦσαν Ἕλληνες, ἦσαν οἱ ἡγέται τοῦ χιτλερικοῦ καθεστῶτος καὶ δὲν εἶχον ἐνώπιόν των τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ἀλλὰ λαὸν περισσότερον εὔπιστον τοῦ Ἑλληνικοῦ, τὸν Γερμανικόν. Ἐδῶ δὲν πιάνει ἡ τακτικὴ αὐτή. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι, δι' αὐτῆς τῆς κωμικῆς ἐμφανίσεως τοῦ ζητήματος ὑπὸ τῆς μεσημβρινῆς ἐφημερίδος διὰ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ μεγάλου τίτλου, ἐδολοφονήθη ὁλόκληρος ἡ θέσις, τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζει ἡ ἀριστερά. Τὸ ἄρθρον αὐτὸ βασίζεται, ὡς εἶπον πρὸ ὀλίγου, καὶ τὸ γνωρίζουν οἱ συντάκται του, ἐπὶ ἑνὸς ἐφευρεθέντος γεγονότος. Προσπαθεῖ μερὶς τοῦ τύπου, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ὡρισμένων πολιτικῶν ἐμπνευστῶν, νὰ δημιουργήσῃ ψευδεῖς ἐντυπώσεις εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, νὰ διαβώσῃ ἀνακριβείας, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἀνακρίβειαι μόνον ὡς πρὸς ὡρισμένα σημεῖα—αὐτὸ συχνὰ γίνεται καὶ εἶναι σχεδὸν φυσικὸν νὰ γίνεται ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως—ἀλλὰ εἶναι ἀνακρίβειαι ἀπὸ τοῦ α μέχρι τοῦ ω.

Κύριοι συνάδελφοι, ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ ἀναγκαῖον, ὅπως τὸ σχέδιον αὐτὸ Ν. Δ. συζητηθῇ ἀπόψε καὶ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσιοδοτήσεως, ἡ ὁποία, παρ' ὅλην τὴν θεωρίαν τοῦ κ. Κύρκου περὶ συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου τοῦ τοιούτου σχεδίου Ν. Δ., εἶναι ἁρμοδία νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ θέματος. Ὄχι μόνον δὲν ὑπῆρξεν, οὔτε ἦτο νοητὸν νὰ ὑπάρξῃ, οἱαδήποτε ὑπαγώγησις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἔναντι πιέσεων, ὄχι μόνον — προχωρῶν πέραν αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶπον — δὲν ἐγένετο ἀπόπειρα ἐκδηλώσεως τοιαύτης πιέσεως — ἐβεβαίωσα καὶ ἄλλοτε τὴν Βουλήν, ὅταν συνεζητεῖτο τὸ προηγούμενον σχετικὸν νομοσχέδιον, ὅτι οὐδέποτε ἐσημειώθη πίεσις, βεβαιῶ καὶ σήμερον τὸ αὐτὸ —ὄχι μόνον δὲν ἐσημειώθη πίεσις, ἀλλ' οὔτε κατὰ περίστασιν ἐγένετο συζήτησις μεταξὺ τῶν ἁρμοδίων τοὐλάχιστον κυβερνητικῶν παραγόντων καὶ τῶν ἁρμοδίων καὶ ὑπευθύνων ἐκπροσώπων τῆς Δυτικῆς Γερμανίας.

Ἡ Κυβέρνησις ἐκτιμήσασα τὰ πράγματα, τὰ παρόντα καὶ οὐχὶ τὰ παρελθόντα, μὲ βάσιν τὸ ἐθνικὸν συμφέρον, μὲ σκοπιμότητα ἀποκλειστικῶς ἐθνικήν, προέβη εἰς τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεως, ὅπως καταθέσῃ τὸ σχέδιον αὐτὸ Ν. Δ.

Δ. Λεονάρδος. Διατί δὲν τὸ φέρατε εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς;

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Οὐδεμίαν διακοπήν, παρακαλῶ.

Πρόεδρος. Μὴ διακόπτετε, παρακαλῶ.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Δὲν διέκοψεν οὐδεὶς τοὺς ἀγορητάς, τοὺς μέχρι τοῦδε ὁμιλήσαντας.

Ἡ Κυβέρνησις, λοιπόν, ἐστάθμισεν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ ἐθνικὸν συμφέρον καὶ ἀπεφάσισεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον

ἀπεφάσισε καὶ ἐθεώρησε καὶ ὡς πρὸς τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν τοῦ σήμερον κρατουμένου καταδίκου, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκδηλώση καὶ θεωρεῖ καθῆκόν της νὰ ἐκδηλώση ἐμπιστοσύνην ἀπόλυτον εἰς τὴν σημερινὴν Γερμανίαν. Εἶπεν εἰς ἐκ τῶν ἀγορητῶν, ὅτι κρίνονται καὶ δικάζονται εἰς τὴν Γερμανίαν Ναζισταί. Κρίνονται καὶ δικάζονται εἰς τὴν Γερμανίαν Ναζισταί, διότι εἶναι Γερμανοὶ καὶ ἡ Ἑλλὰς νομίζει, ὅτι ὁ μόνος, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὰς φυλακὰς πρέπει, ἀπελαυνόμενος, νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Γερμανίαν, διὰ νὰ κριθῇ ὑπὸ τοῦ Ἔθνους του.

Σ. Ἠλιόπουλος. Ὁ Ζάμπεν εἶναι ἐλεύθερος.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Ζητῶ τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἡσυχίας, τὸ ὁποῖον παρεχωρήσαμεν καὶ εἰς ὑμᾶς.

Πρόεδρος. Κύριε Ἠλιόπουλε, παρακαλῶ, μὴ διακόπτετε.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Δὲν πρόκειται περὶ ἐπιεικείας ἀπέναντι οἱουδήποτε προσώπου. Πρόκειται περὶ σεβασμοῦ ἀπέναντι μιᾶς κυριάρχου χώρας, ἀποδειξάσης, ἀπὸ τοῦ τερματισμοῦ τοῦ πολέμου καὶ ἐντεῦθεν, ὅτι εἶναι ἀξία τοῦ σεβασμοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτῆς. Ἐὰν ὑποτεθῇ, ὅτι ὑπῆρξεν ἢ ὑπάρχει εἰς τὴν Γερμανίαν οἱαδήποτε πικρία ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια ἐδικάσθη ἐν Ἑλλάδι Γερμανὸς δι' ἐγκλήματα, διαπραχθέντα πρὸ 15 καὶ 16 ἐτῶν, αὐτὴ ἡ πικρία δὲν ἀποτελεῖ συνάρτησιν οἱασδήποτε ἐκ μέρους τῶν Γερμανῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπικράθησαν, ἠθικῆς ἀλληλεγγύης πρὸς τὸν κατάδικον, ἀλλὰ ἀποτελεῖ συνάρτησιν τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη, ἡ γερμανική, ὡς τοὐλάχιστον διεφάνη ἐκ τινων δημοσιευμάτων, θὰ προσεδέκα, τὴν ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος ἐκδήλωσιν ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν ἀναδημιουργηθεῖσαν καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον θαυμαστὸν ἀναδημιουργηθεῖσαν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ ἀνδρὸς Ἀντενάουερ, Δυτικὴν Γερμανίαν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ τοποθέτησις καὶ οὐχὶ ἐκείνη, ἡ ὁποία γίνεται ἐκ μέρους ὡρισμένων κύκλων τῆς Ἀντιπολιτεύσεως καὶ ἐκ μέρους ὡρισμένων ἐγκυκλίων. Οὐδεμία ἐκδήλωσις συμπαθείας πρὸς οἱονδήποτε ἐγκλήματιαν πολέμου περιέχεται εἰς τὸ νομοσχέδιον, οὐδεμία ἐπιείκεια ἐκδηλοῦται. Θὰ ἦτο δυνατὸν ἡ ἐπιείκεια νὰ ἐκδηλωθῇ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Βουλῆς διὰ τῆς ὁδοῦ καὶ διαδικασίας τῆς ἀπονομῆς χάριτος.

Ἀλλὰ ἀπλούστατα προετιμήσαμεν τὴν ὁδὸν αὐτὴν καὶ οὐχὶ τὴν διαδικασίαν τῆς χάριτος, ἡ ὁποία δὲν θὰ συνεζητεῖτο καὶ εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτήν, διότι ἐνομίσαμεν ὅτι ἔπρεπε διὰ τῆς σχετικῆς διατάξεως νὰ ἐκδηλώσωμεν ἐμπράκτως καὶ πολιτικῶς τὴν ἐμπιστοσύνην μας πρὸς τὴν χώραν ἡ ὁποία ὀνομάζεται Δυτικὴ Γερμανία καὶ μὲ τὴν ὁποίαν ἀπὸ τινῶν ἐτῶν εἴμεθα σύμμαχοι καὶ συνεργαζόμεθα ἐπὶ παντὸς πεδίου τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς.

Κύριοι Συνάδελφοι, μετεχειρίσθησαν τρεῖς ἐκ τῶν ἀγορητῶν τὸ ἀκόλουθον ἐπιχείρημα διὰ νὰ κτυπήσουν εἰδικώτερον τὴν διάταξιν των ἀφορῶσαν τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὰς φυλακάς. Εἶπαν ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἑπομένως τὸ Ν.Δ. τὸ ὁποῖον θὰ δημοσιευθῇ ἐφ' ὅσον θὰ ψηφισθῇ, ἰσχύουν ὑπὸ τὴν αἵρεσιν ὅτι ἐν περιπτώσει κατὰ τὴν ὁποίαν βάσει τοῦ Συντάγματος ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ Βουλευτῶν ἡ παραπομπὴ τοῦ θέματος εἰς τὴν Βουλὴν ἐπιδοκιμασθοῦν καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Κύριοι Συνάδελφοι, δὲν εἶναι ἡ μοναδικὴ περίπτωσις εἰς τὴν ὁποίαν διὰ τῶν Ν.Δ. τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν αἴθουσαν αὐτὴν δημιουργοῦνται πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως αὐτῶν ἐξ ὑπαρχῆς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνατραποῦν ἢ νὰ διορθωθοῦν. Ἐὰν ἀναδιφήσετε εἰς τὰ Ν.Δ. τὰ ὁποῖα ἔχουν δημοσιευθῆ ἀπὸ ἐτῶν, θὰ διαπιστώσητε ὅτι πολλὰ ἐξ αὐτῶν δημιουργοῦν καταστάσεις, εἴτε ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καταστάσεων θετικῶν, ὁπότε χρειάζεται κατάργησις καὶ ἑνὸς θεσμοῦ ἀκόμη, εἴτε ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καταστάσεων ἀρνητικῶν ὅπως εἶναι ἡ προκειμένη περίπτωσις, ἡ ὁποία εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξῆς ἔννοιαν, κατάστασις ἀρνητική, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἄλλωστε τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξαν οἱ ἀγορηταί, ὅτι ἐν περιπτώσει κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἠκυροῦτο τυχὸν τὸν Ν.Δ. ὑπὸ τῆς Βουλῆς δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν ὁ κατάδικος ὁ ὁποῖος θὰ ἔχῃ ἐν τῷ μεταξὺ φύγει ἐξ Ἑλλάδος νὰ ἐπανέλθῃ καὶ νὰ ἐγκλεισθῇ ἐκ νέου εἰς τὰς φυλακάς.

Καὶ τοιαῦται ἐρωτήσεις, οὐχὶ περιπτώσεις ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τὰς φυλακὰς καὶ ἀπελάσεως, ἀλλὰ περιπτώσεις ἀναλόγου ἀπὸ ἀπόψεως τελεσιδίκων ἀρνητικῶν καταστάσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δυνατὸν πλέον νὰ διορθωθοῦν, εἶναι συνδεδεμέναι μὲ νομοθετικὰ διατάγματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν μέχρι τοῦδε ψηφισθῇ καὶ δημοσιευθῇ. Δὲν ὑπάρχει δὲ εἰς τὸ Σύνταγμα καμμία ἀπολύτως διάταξις, ἡ ὁποία νὰ περιέχῃ καὶ ὑπαινιγμὸν τοιούτου κριτηρίου, κριτηρίου τοῦ ὁποίου θὰ ἐπέβαλλε τὸν διαχωρισμὸν τῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα θὰ εἶχον τοιαύτας συνεπείας ἀπὸ ἐκείνα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν. Εἶναι ἀνεπιφύλακτος ἡ ἐξουσιοδότησις πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως ἡ ὁποία ἔχει πολλάκις συζητηθῇ, τοῦ ἐξαιρετικῶς ἐπείγοντος, προϋπόθεσιν ἡ ὁποία, ὅπως ἔχει ὑπὸ πάντων ἀναγνωρισθῇ, κρίνεται ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως καί, ὅπως εἶπεν ὁ κ. Ἠλιού, εἴτε κριθῇ ὀρθῶς εἴτε κακῶς, θεωρεῖται τελεσιδίκως κριθεῖσα καὶ δὲν ὑπάρχει δυνατότης δικαστικῆς προσβολῆς. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν εἰς τὸ Σύνταγμα οἱασδήποτε ὑπαινιγμὸς τοιούτου κριτηρίου διαχωριστικοῦ τῶν δύο μορφῶν ἢ μᾶλλον τῶν δύο κατηγοριῶν περιεχομένου τῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων. Καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον κριτήριον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ ἐπικαλεσθῇ ἡ ἀντιπολίτευσις.

Ἡ Κυβέρνησις, νομίζει ὅτι πράττει ἀπὸ ἀπόψεως ἐθνικῶς τὸ καθῆκόν της, ἐμμένουσα εἰς τὴν ἀπόφασίν της ὅπως τὸ παρὸν σχέδιον Ν.Δ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

Δ. Λεονάρδος. Κύριε Πρόεδρε, τὸν λόγον ἐπὶ του Κανονισμοῦ.

Πρόεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικος. Θὰ ὁμιλήσῃ πρῶτος ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸ θέμα τοῦ Συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου τοῦ κατ' ἐπείγοντος ἢ ὄχι ἐπὶ ἑνὸς σχεδίου Ν.Δ. ἔχει ἀπασχολήσει καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν καὶ κατὰ τὰς παρελθούσας συνόδους τὴν Ἐπιτροπήν μας. Καὶ κατὰ τὰς ληφθείσας τότε ἐπανειλημμένας ἀποφάσεις περὶ τοῦ ἐπείγοντος τοῦ Νομοθετήματος κρίνει ἡ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία ἔχει καὶ τὴν πολιτικὴν εὐθύνην περὶ τούτου καὶ ἡ Ἐπιτροπή. Εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς παρούσης συνόδου, συνεδριάσεις 10ης Ἰουλίου 1958 καὶ τελευταίως ἀκόμη, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 31ης Μαΐου 1957 ὑπάρχει συζήτησις, ὑπάρχει ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκρίθη τὸ θέμα αὐτὸ καὶ ἐλύθη. Συνεπῶς διὰ τὸ Προεδρεῖον δὲν ὑπάρχει θέμα Συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου.

Κύριοι συνάδελφοι, ὑπεβλήθη ὑπὸ συναδέλφων πρότασις, ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ κεκανονισμένου ἀριθμοῦ βουλευτῶν, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Εἰς τὸ ἐγγεγραμμένον εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν σχέδιον Ν.Δ. περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ ἐγκλημάτων πολέμου νομοθεσίας, ἐπιδιώκεται νὰ ρυθμισθοῦν θέματα ἀφορῶντα γενικώτερον τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς χώρας, ἀναφερόμενα εἰς διεθνῶς ἀνηλειμμένας ὑποχρεώσεις αὐτῆς καὶ τέλος συνδεόμενα μὲ τὴν Ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, ἤτοι θέματα ὑψίστου πολιτικοῦ περιεχομένου. Πιστεύομεν διὰ τοῦτο ὅτι ἐπὶ τοιούτων ζητημάτων δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἁρμοδιότητα ἀποφάσεων ἡ ἡμετέρα Ἐπιτροπή, τῆς ὁποίας ἡ ἀποστολὴ εἶναι στενῶς νομοθετική, ἀλλὰ ὅτι ἐπ' αὐτοῦ μόνον τὸ κατ' ἐξοχὴν πολιτικὸν Σῶμα, ἡ ὁλομέλεια τῆς Βουλῆς, δέον νὰ ἀποφασίσῃ. Παρακαλοῦμεν ὅθεν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ρηθέντος σχεδίου Ν.Δ., ἐπὶ τῆς προτάσεώς μας δὲ ταύτης, ἐρωτηθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἄρθρον 7 τοῦ Κανονισμοῦ». Τὴν πρότασιν ὑπογράφει ὁ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ προβλεπόμενος ἀριθμὸς συναδέλφων. Ὑπάρχει μία πρότασις ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ γίνῃ καὶ ψηφοφορία, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς προτάσεως αὐτῆς ἠκούσθησαν αἱ ἀπόψεις τῶν συναδέλφων τῆς Ἀντιπολιτεύσεως. Πρέπει συνεπῶς νὰ ἀκουσθῇ καὶ ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρ. Κυβ.). Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὁμιλήσω διότι ἐλέχθησαν ἤδη αἱ ἀπόψεις τῆς Κυβερνήσεως.

Η. Ἠλιού. Κύριε Πρόεδρε, ἐζητήσαμεν τὸν λόγον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ προσωπικοῦ ζητήματος, ὄχι βεβαίως διότι ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μᾶς ἔθιξεν, ἀλλὰ διότι ἀπέδωσε πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἴπομεν. Καὶ αὐτό, κατὰ τὸν κανονισμὸν εἶναι προσωπικὸν ζήτημα.

Η. Τσιριμῶκος. Κύριε Πρόεδρε, προβλέπεται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 35 τοῦ Συντάγματος ἡ ταχεῖα αὐτὴ διαδικασία ψηφίσεως νομοθετικῶν διαταγμάτων, δὲν προβλέπεται ὅμως ἡ ἐπιτάχυνσις παντὶ σθένει. Δὲν ὑπάρχει τοιαύτη διαδικασία κατὰ τὸν Κανονισμόν. Ὅταν ἐζητήσαμεν τὸν λόγον, μετὰ τὰ ὅσα εἶπεν ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, τὸν ἐζητήσαμεν διότι ἀνεφέρθησαν ἀπόψεις τὰς ὁποίας εἴπομεν καὶ ἐνδεχομένως παρερμηνεύθησαν, ἢ ἔδωσαν ἀφορμὴν παρερμηνειῶν. Αὐτὸ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἐπιτρέπεται. Καὶ ὁ χρόνος ὁ ὁποῖος θὰ καταναλωθῇ θὰ εἶναι ὀλιγώτερος ἀπὸ τὴν μακρὰν ἐπὶ τοῦ δικαιώματός μας συζήτησιν.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Νομίζω ὅτι ἐπεκτείνεται ἡ πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ σχεδίου Ν. Δ. συζήτησις κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι συνήθης. Θὰ παρακαλέσω τοὺς κυρίους συναδέλφους, δεδομένου ὅτι αἱ ἀπόψεις των ἀφοροῦν τὴν οὐσίαν καὶ δὲν ἀφοροῦν τὸ συνταγματικῶς ἀπαράδεκτον, τὸ ὁποῖον ἀνέπτυξεν ὁ κ. Κύρκος, νὰ ἀναπτύξουν τὰς ἀπόψεις των καὶ ν' ἀπαντήσουν εἰς ὅσα εἶπον ἀφοῦ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Πρόεδρος. Προχωροῦμεν εἰς τὴν ψηφοφορίαν.

Η. Τσιριμῶκος. Ζητῶ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ. Κάμνω ἔκκλησιν. Τὸ θέμα καθ' ἑαυτὸ περιέχει κάποιαν ὀξύτητα. Διὰ τὸν α ἢ β λόγον μὴ τὴν αὐξάνετε μὲ πράγματα ἔξω τῆς συζητήσεως. Ὁ ὑποβαλὼν τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀπαραδέκτου, ἔχει ἀναμφισβητήτως δικαίωμα νὰ ὁμιλήσῃ.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Θὰ παρακαλέσω τοὺς κυρίους συναδέλφους νὰ ἀναγνωρίσουν αὐτὸ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν κ. Κύρκον, ὁ ὁποῖος ὑπέβαλεν ἔνστασιν συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου ν' ἀπαντήσῃ, διότι εἶναι ὁ μόνος ποὺ δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ Ν. Διατάγματος, ἀλλὰ ὡμίλησεν ἐπὶ τοῦ συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου.

Μ. Κύρκος. Κύριε Πρόεδρε, ἀπέφυγα ἐπιμελῶς, ὡς θὰ παρετήρησαν τὰ ἀξιότιμα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ θίξω ἔστω καὶ πόρρωθεν τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος καὶ περιωρίσθην ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ παρόντος σχεδίου Ν. Δ)τος πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς. Εὐχαριστῶ τὸν κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰς ἀρετὰς τὰς ὁποίας εἶχεν τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ ἀποδώσῃ καὶ τὰς ὁποίας δὲν ἀναγνωρίζω εἰς τὸν ἑαυτόν μου.

Κύριοι συνάδελφοι, ἐὰν συνέβη ὅσα ἐπιχειρήματα παρέταξα νὰ προκαλέσουν τοὺς χαρακτηρισμοὺς τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦτο πιστεύω, ὅτι ὀφείλεται εἰς τὸ βάσιμον τῶν ἐπιχειρημάτων μου, δι' ὃ καὶ οὐδεμίαν ἤκουσα ἀπὸ μέρους αὐτοῦ ἀντίκρουσιν. Ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐπεκαλέσθη εἰς ἀντίκρουσιν ὅσων παρέταξα ἐπιχειρημάτων, τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου κ. Ἠλιοῦ, ἰσχυρισθεὶς ὅτι οὗτος δὲν ὑποστήριξε τὰ παρ' ἐμοῦ λεχθέντα. Δὲν γνωρίζω ἐὰν ὁ κ. Ἠλιοῦ ἐγκατέλιπεν ὅσα ἐγὼ ὑποστήριξα. Ἀντιθέτως πιστεύω ὅτι ὑποστήριξεν τὰς ἀπόψεις μου, δὲν ἐπιξετάθη δὲ περαιτέρω ἐκ τοῦ λόγου καὶ μόνον ὅτι ἔκρινε προφανῆ τὴν βασιμότητα τῶν ἐπιχειρημάτων μου. Εἶπεν ὁ κ. Ἠλιοῦ ἀρχόμενος τοῦ λόγου του: «Εἰς ὅσα ὑποστήριξεν ὁ κ. Κύρκος, προσθέτω καὶ ταῦτα». Τί ἄλλο τοῦτο μαρτυρεῖ παρὰ τὴν πλήρη συνοδεύτησιν τῶν ἀναπτυχθεισῶν παρ' ἐμοῦ ἀπόψεων;

Ἀλλά, κ. Πρόεδρε, ἡ θεωρία τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ὀλίγον παράδοξος. Τὸ αὐτὸ ἠθέλησε νὰ ὑποστηρίξῃ προκειμένου καὶ περὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ κόμματος εἰς τὸ ὁποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀνήκω, εἰπὼν ναὶ μὲν ὁ ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ἔθεσε ζήτημα ἀντισυνταγματικότητος, ἀλλὰ δὲν ἀνέπτυξε περαιτέρω τὸ θέμα. Ἀλλὰ ποία ἡ ἀνάγκη τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως θέματός τινος ὑφίσταται, ὅταν ἡ βασιμότης τῶν ἐπιχειρημάτων εἶναι τόσον προφανὴς καὶ ὅταν ἡ σιγὴ τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως τόσον εὔλογος.

Κύριε Πρόεδρε, αἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος τὰς ὁποίας ἀνέγνωσα ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶχον ἀναγνωσθῆ παρ' ἐμοῦ καὶ προηγουμένως, συνεπῶς δὲ ἐτέλουν ἐν πλήρει βεβαιότητι διὰ τὴν σαφήνειαν καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐπιχειρημάτων τὰ ὁποῖα ἀνέπτυξα. Εἶναι ἄκαμπτος καὶ ἄτεκτος ἡ συνταγματικὴ ἐπιταγὴ ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τὰς ὁποίας ὑπεστήριξα.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναβάλλωνται ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρον μῆνα αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς. Ἡ Κυβέρνησις πρὶν ἢ ἀχθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀναβολῆς εἶχε κρίνει ὄχι μόνον ὅτι δὲν ὑφίστατο ζήτημα ἐπείγοντος, ἀλλὰ ὅτι δὲν ὑπῆρχε κἂν οὐδὲ ὑφιστὸς νομοθετικῆς ἐργασίας, ἐνῶ ἤδη εἶχεν πρὸ πολλοῦ εἰς χεῖρας της τὴν αἴτησιν τοῦ ἀξιοτίμου ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως πρὸς ἔκτακτον σύγκλησιν τοῦ Σώματος. Συνεπῶς πῶς τώρα ὑποστηρίζει, ὅσα ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὑπεστήριξεν;

Ἐπίσης, κ. Πρόεδρε, ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ζήτημα, ἐπιθυμῶ νὰ δηλώσω τὰ ἑξῆς: Μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ ἡ σκέψις νὰ ἀποδώσω εἰς τὸν κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως τὴν μομφὴν τὴν ὁποίαν ἀπήγγειλεν κατὰ τῶν διευθυντῶν τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος. Λέγω μόνον τοῦτο: Ἐπειδὴ ἡ ἐφημερὶς «Ἀνεξάρτητος Τύπος» φέρει τὸ ὄνομά μου, ἐζήτησα ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν νὰ πληροφορηθῶ, ἐὰν τὴν εἴδησιν τὴν εἶχεν ἀπὸ σοβαρὰν πηγὴν ἢ κατὰ πόσον καλοπίστως ὑπέπεσεν εἰς πλάνην. Ἡ ἀπάντησις τὴν ὁποίαν μοῦ ἔδωκεν ὑπῆρξε τοιαύτη ὥστε νὰ δύναμαι νὰ μεμφθῶ τὸν ἀξιότιμον κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἀγνοοῦντα πράγματα ἀπολύτως γνωστὰ εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας. Καὶ ὤφειλεν ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προτοῦ λάβῃ θέσιν καὶ προτοῦ προβῇ εἰς καταγγελίας ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τόσον σοβαρὰς καὶ τόσον κατηγορηματικὰς νὰ ἐλέγξῃ τὴν ἀκρίβειαν τῆς δημοσιευθείσης εἰδήσεως εἰς τὸν τόπον. Ἐὰν προέβαινεν εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς εἰδήσεως, εἶμαι βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ προέβαινεν εἰς καταγγελίαν ἐναντίον τῶν διευθυντῶν τῆς ἀναγραψάσης τὴν εἴδησιν ἐφημερίδος. Οἱ διευθυνταὶ τοῦ «Ἀνεξαρτήτου Τύπου», κύριε Ἀντιπρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτελοῦν τὸ καθῆκον των ἔναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ ἔναντι τοῦ Ἔθνους καὶ διὰ τοῦτον ἀκριβῶς τὸν λόγον διώκονται λυσσωδῶς ἀπὸ τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν.

Ε. Ἀβέρωφ — Τοσίτσας (Τπ. Ἐξωτερικῶν). Κύριοι συνάδελφοι, ἡ τελεσταία ἀγόρευσις τοῦ κ. Κύρκου ἀποδεικνύει πόσον ἦτο ἀναγκαῖον νὰ ζητηθῇ ἐπείγοντος ἡ ψήφισις αὐτοῦ τοῦ σχεδίου Ν.Δ. ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπήν. Ὁ κ. Κύρκος ὑποστήριξε καὶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὅτι ὅσα ἔγραφε σήμερον ὁ «Ἀνεξάρτητος Τύπος» περὶ τοῦ κ. Χαλσταῖν εἶναι ἀκριβῆ. Καὶ δύναμαι ἐν τούτοις νὰ σᾶς παράσχω τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ ἐπίζηλος αὐτὴ ἐμφάνισις τοῦ θέματος ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν οὐδέποτε περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Σήμερον ἀκόμη, κατόπιν τοῦ δημοσιεύματος αὐτοῦ, ἐρευνήσαμεν διογραφικὰ λεξικὰ Γερμανικά, καὶ εἴδαμεν ὅτι δὲν φέρουν τὸν κ. Χαλσταῖν δικηγορήσαντα, ἀλλὰ πάντοτε διδάξαντα. Τὸν φέρουν ἀπὸ τοῦ 1927 ὑφηγητὴν καὶ καθηγητὴν Πανεπιστημίου καὶ Ὑφυπουργὸν Ἐξωτερικῶν, ἀλλὰ οὐδέποτε ἐνεργὸν δικηγόρον καὶ δὴ δικηγόρον Βερολίνου, μὲ τὸ ὁποῖον σήμερον οὐδεμίαν σχέσιν ὁ κ. Χαλσταῖν. Ἐν τούτοις τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν καταβάλλεται σήμερον προσπάθεια, καὶ λυποῦμαι νὰ εἴπω, κ. Κύρκο, παρὰ τὸν σεβασμὸν τὸν ὁποῖον τρέφω πρὸς ἡμᾶς, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ εἶναι ἐσκεμμένη προσπάθεια, νὰ τὸν ἐμφανίσουν ὄχι ὡς πρόεδρον τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, ἀλλ' ὡς συνεταῖρον τοῦ καταδίκου Μέρτεν. Διότι καὶ αὐτό, κύριοι, τὸ περίεργον συμβαίνει εἰς τὸν τόπον αὐτόν. Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος συνεχῶς ὑπῆρξε καθηγητὴς Πανεπιστημίου, Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ὁ ὁποῖος ἔγινε δεκτὸς ἀπὸ τὰς ἓξ χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ὡς ὁ ἐκλεκτὸς διὰ νὰ

προεδρεύσῃ τοῦ σοβαρωτέρου κοινοῦ ὀργανισμοῦ των. Θεωρεῖται ἀπὸ τὴν ἄκραν ἀριστερὰν ἐν Ἑλλάδι ὡς ἀπαράδεκτος, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ εἶναι ἀποδιοπομπαῖος. Διατί; Ὑπάρχει ἐν τρομερὸν διατί, διατὶ εἰς τὸ ὁποῖον δὲν θέλω νὰ δώσω λεπτομερῆ ἀπάντησιν. Χωρεῖ ὅπως ἡ λεκτικὴ ἀπάντησις ὅτι τὸ διατί αὐτὸ τίθεται διότι ἐσκεμμένως, τὸν ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον ἐδέχθη ἡ Δυτικὴ Γερμανία διὰ τὰ ὀνώματα ἀξιώματα, καὶ αἱ ἐξ χῶραι ὡς Πρόεδρον τοῦ συμμαχικωτέρου ὀργανισμοῦ, ἡ ἄκρα ἀριστερά, ἡ Ἑλληνική, ἐπιθυμεῖ νὰ κατοχαρακτηρίσῃ διὰ λόγον δεύτερον.

Εἶμαι συνεπῶς ὑποχρεωμένος νὰ ἐπισημάνω ὅτι, τὸ γεγονός, ὅτι τοιαύτη προσπάθεια κατεβλήθη διὰ σημερινοῦ φύλλου ἐφημερίδος, ὅτι τοιαύτη ἀδάσμος προσπάθεια κατεβλήθη καὶ ἐδῶ ἀκόμη, τὸ γεγονὸς τοῦτο ἀποδεικνύει, κύριοι, ὅτι τὸ θέμα ἦτο ἀνάγκη νὰ λήξῃ διὰ τὴν Ἑλλάδα. Διότι δὲν εἶναι δυνατόν, ὅταν, εἰς οὐδεμίαν χώραν διώκονται ἐγκληματίαι πολέμου, ἐδῶ νὰ θέλωμεν νὰ διώκωμεν καὶ νὰ δημιουργοῦμεν ζητήματα καὶ δι' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς δυτικοὺς Γερμανούς, οἱ ὁποῖοι ἔτυχον γενικῆς ἀναγνωρίσεως εἰς τὴν Δύσιν. Ἐὰν αὐτὸ θέλωμεν νὰ κάμωμεν, δὲν εἴμεθα ἁπλῶς Δον Κιχώται, εἴμεθα ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εἴτε ἐσκεμμένως εἴτε ἀπὸ τυφλοὺς φανατισμοὺς ἐξυπηρετοῦμεν σκοποὺς ἐπιζημίους διὰ τὸ Ἔθνος.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρ. τῆς Κυβερνήσεως). Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν εἶπεν ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ καταγγείλῃ διατί ἔγραψε τὸ ἄρθρον. Θὰ παρακαλέσω τὸν συνάδελφον κ. Ἀθέρωφ νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ τὸ εἴπω ἐγώ. Ἔγραψε διὰ νὰ δημιουργηθῇ πικρία, ὡς ἐκ τῆς μεγάλης ἀδικίας ἡ ὁποία τοῦ ἐγένετο, πικρία εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ὁ ὁποῖος ἐξεδήλωσε μέγα ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος ἐξεδήλωσε διαθέσεις ἀπὸ τὰς ὁποίας προσδοκᾷ ἡ Ἑλλὰς οὐσιώδη ὠφελήματα. (Χειροκροτήματα).

Η. Τσιριμῶκος. Κύριε Πρόεδρε, ἐπιφυλάσσομαι νὰ εἴπω ἀγορεύων ἐπὶ τῆς οὐσίας, ποῖος ζημιώνει. Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκουν νὰ δημιουργήσουν πικρίας ἢ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι εἰσάγουν τὸ Ν.Δ. Πρὸς τὸ παρὸν θὰ ἤθελον νὰ ὑπομνήσω, λόγῳ τοῦ τόνου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, μίαν παροιμίαν τὴν ὁποίαν λέγουν εἰς τὴν πατρίδα μου καὶ ἴσως τὴν λέγουν καὶ εἰς τὴν ἰδικήν του, «σιγὰ - σιγὰ τὰ τύμπανα διότι ὁ γάμος εἶναι φτωχός». Μὴν ὑπερασπίζετε εἰς αὐτὸν τὸν τόνον τοιαύτην ὑπόθεσιν, διότι θὰ σᾶς δώσω δύο προσωρινὰς ἀπαντήσεις. Δὲν γνωρίζω προσωπικῶς τὸν κ. Χολσταῖν. Ἀσφαλῶς εἶναι πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἔχει ὑπόληψιν καὶ τιμήν, ἀφοῦ εἶναι Πρόεδρος τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Τὸ νὰ λέγηται ὅτι συνδέεται μὲ τὸν Μέρτεν δὲν τὸν τοποθετοῦν τόσον πολύ, κ. Ὑπουργὲ τῶν Ἐξωτερικῶν, διότι φαίνεται ὅτι ὁ κ. Μέρτεν εἶναι ἀρκετὰ ἰσχυρὸν πρόσωπον ὥστε νὰ τὸν ἐπισκέπτωνται ἐκπρόσωποι ξένης δυνάμεως, τῆς δυνάμεως εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει, εἰς τὰς φυλακάς. Σημαίνει λοιπὸν καὶ τοῦτο, θὰ τὸ δοῦμεν εἰς τὴν οὐσίαν, ὅτι ἐὰν ἡ πληροφορία εἶναι ἀκριβὴς ἢ ἀνακριβὴς ἐγὼ μὲν τοῦτο ἀγνοῶ. Γνωρίζω ὅμως ὅτι ὁ κ. Μέρτεν εἶναι πολὺ σπουδαιότερον πρόσωπον ἀπὸ αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγετε. Δεύτερον. Βεβαιώνετε διὰ δευτέραν φορὰν, ὅτι εἰς οὐδεμίαν χώραν διώκονται ἐγκληματίαι πολέμου. Ἀπήντησε πρὸ ὀλίγου ὁ κ. Γόντικας. Δὲν ἐπανέρχομαι. Ἀλλὰ ἀφεῖλω καὶ ἐγὼ νὰ βεβαιώσω ὅτι εἰς οὐδεμίαν χώραν ἐψηφίσθη τοιοῦτος νόμος, διὰ τοῦ ὁποίου διακηρύσσεται ἡ ἐμπιστοσύνη μας πρὸς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν καὶ διακηρύσσεται ἐμμέσως ἡ ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην, οὔτε κἂν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως. Διατί νὰ δώσητε τὸν Μέρτεν εἰς τὴν Γερμανικὴν Δικαιοσύνην, ἀφοῦ εἶναι κατάδικος; Ἀφίσατε νὰ ἐκτίσῃ τὴν ποινήν, τὴν ὁποίαν οἱ Ἕλληνες ἐπέβαλον.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Μου προξενεῖ, κύριοι βουλευταί, κατάπληξιν ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι τὸ νομοθέτημα ἐκφράζει ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην... (Θόρυβος - κωδωνοκρουσίαι). Μοῦ προξενεῖ κατάπληξιν, διότι οὐδέποτε ἡ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ποινῆς ἐθεωρήθη ὅτι ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Δικαιοσύνης, οὐδέποτε ἐθεωρήθη ὅτι καθ' οἱονδήποτε τρόπον θίγει τὴν Δικαιοσύνην, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς τιμῶμεν ὑπὲρ πάντα ἄλλον.

Ε. Ἀθέρωφ - Τσίτσας (Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν). Κύριοι συνάδελφοι, λόγῳ τῆς ζέσεως, μὲ τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζει τὰς ἀπόψεις του ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Τσιριμῶκος, εἶπεν δύο πράγματα, τὰ ὁποῖα χρήζουν διευκρινίσεως. Εἶπεν, ὅτι ἐλέχθη ὅτι ὁ κ. Χαλσταῖν συνδέεται μετὰ τοῦ κ. Μέρτεν. Δὲν ἐλέχθη αὐτό. Ἔγραφη εἰς τὸν τύπον τήμερον καὶ ὑπεστηρίχθη ἐδῶ, ὅτι ὁ κ. Χαλσταῖν διατηρεῖ δικηγορικὸν γραφεῖον ἐν Βερολίνῳ μετὰ τοῦ καταδίκου κ. Μέρτεν, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐντελῶς διάφορον. Δεύτερον, ὁ κ. συνάδελφος εἶπεν ὅτι εἰς οὐδεμίαν Βουλὴν ἐψηφίσθη τοιοῦτος Νόμος, ἐνῷ εἶναι γνωστόν, ὅτι εἰς ὅλας τὰς Βουλὰς ἐψηφίσθησαν πρὸ 7, 6, 5 ἐτῶν νομοθετήματα, τὰ ὁποῖα ἀπήλασσαν ὅλα αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα.

Δὲν εἶμαι πρόχειρος νὰ σᾶς ἀπαντήσω συγκεκριμένως, διότι δὲν ἐπερίμενα νὰ θιγῇ τὸ θέμα αὐτὸ ἐκ νέου, ἀλλὰ σᾶς ἀνέφερον κατὰ τὴν τελευταίαν συζήτησιν ὑπευθύνους ἀνακοινώσεις ἀπὸ τὰς ξένας κυβερνήσεις καὶ θὰ τὰς ξαναφέρω, ἂν θέλετε, κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν. Ἡμεῖς ἐρχόμεθα τελευταῖοι νὰ ψηφίσωμεν τὸν νόμον αὐτόν. Ἀναλόγους νόμους ἐψήφισαν ἢ ἀναλόγων τακτικὴν ἐτήρησαν ὅλαι αἱ ξέναι Βουλαὶ καὶ κυβερνήσεις, ἀλλὰ τοῦτο πρὸ ἐτῶν διότι πρὸ ἐτῶν ἔληξεν ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ δι' ὅλας τὰς χώρας. Βεβαίως ἡ ἀριστερὰ πτέρυξ, λόγῳ τῆς τοποθετήσεώς της, μάχεται αὐτὴν τὴν τακτικὴν διότι ἔχει λόγους καὶ δὲν τῆς συμφέρει νὰ ἔχουν σβύσῃ τὰ ἐγκλήματα αὐτὰ εἰς ὅλας τὰς χώρας, εἰς ὅλας, πλὴν μιᾶς: τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ἡ ὁποία μόνη διώκει ἀκόμη τοὺς γερμανοὺς ἐγκληματίας πολέμου.

Θ. Αὐμπερίδης. Κύριε Πρόεδρε, παρακαλῶ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μοῦ ἀρνηθῆτε τὸν λόγον, πρακε μένου νὰ δικαιολογήσω τὴν ψῆφόν μου.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρ. Κυβερν.). Κύριε Πρόεδρε, θὰ παρεκάλουν νὰ δοθῇ ὁ λόγος εἰς τὸν ἐκπρόσωπον τοῦ Ἀγροτικοῦ Κόμματος, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ δι' ἐλαχίστων ὅμως τὴν ψῆφόν του.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Κύριε Πρόεδρε, ὑπάρχουν πολλοὶ ἐγγεγραμμένοι, μὴ ἐκπρόσωποι Κομμάτων, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν τὸν λόγον. Ἐὰν δοθῇ ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Αὐμπερίδην, τὸ Προεδρεῖον θὰ εὑρεθῇ εἰς δύσκολον θέσιν νὰ ἀρνηθῇ τὸν λόγον εἰς ἄλλους συναδέλφους.

Θ. Αὐμπερίδης. Κύριε Πρόεδρε, ὅταν ὡμίλει ὁ ἀξιότιμος κ. Γόντικας, εἶχον ζητήσει τὸν λόγον διὰ νὰ ἀκούσω δι' ὀλίγων τὰς ἀπόψεις τοῦ Κόμματός μας ἐπὶ τοῦ σοβαρωτάτου θέματος περὶ οὗ τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν. Δ. Νομίζω ὅτι ἔχω δικαίωμα ὡς ἐκπρόσωπος Κοινοβουλευτικῆς Ὁμάδος, νὰ εἴπω τὴν γνώμην μου, διότι εἴτε τὸ θέλει ὁ Κανονισμὸς καὶ τὸ Προεδρεῖον εἴτε δὲν τὸ θέλει, τὸ Κόμμα μας εἶναι μία πραγματικότης, εἶναι τὸ τρίτον οὐσιαστικῶς κόμμα τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀπὸ ἀπόψεως κοινοβουλευτικῆς δυνάμεως. Καὶ εἶναι κόμμα αὐτοδύναμον καὶ γνωρίζουν τί ἐννοῶ καὶ ἡ δεξιὰ καὶ ἡ ἀριστερά! Ἀλλὰ καὶ ὡς ἁπλοῦς βουλευτής, μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχω τὸ δικαίωμα ὑποβλήθεισης μιᾶς ἐνστάσεως νὰ διατυπώσω τὴν γνώμην μου. Ποία διάταξις τοῦ Κανονισμοῦ, κ. Πρόεδρε, ἀπαγορεύει τοῦτο; Πέραν τούτου ὑπάρχει μία πρότασις, διὰ τὴν ὁποίαν θὰ διεξαχθῇ ὀνομαστικὴ ψηφοφορία καὶ ὀφείλομεν ἐπὶ τῆς προτάσεως αὐτῆς νὰ δικαιολογήσωμεν τὴν ψῆφόν μας. Καὶ ἐρωτῶ, τὸ τόσον ἐγκρατὲς περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ κανονισμοῦ Προεδρεῖον, ποία διάταξις ἀπαγορεύει τοῦτο;

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός Κύριε συνάδελφε, θὰ παρεκάλουν νὰ ἀφήσετε τὰ μαθήματα πρὸς τὸ Προεδρεῖον ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ.

Θ. Αὐμπερίδης. Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως λόγοι σοβαρώτατοι θὰ ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ εἰσαγάγῃ ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν. Δ. ὀλίγας μόλις ἡμέρας πρὸ τῆς συγκλήσεως τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος. Ὄχι μόνον λόγοι συνταγματικοί, ἀλλὰ καὶ λόγοι ὑψίστης πολιτικῆς σκοπιμότητος, ἐπιβάλλουν ὅπως τὸ ὑπὸ κρίσιν θέμα ἔλθῃ ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας πρὸς συζήτησιν καὶ ὄχι ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς μας. Θὰ παρεκάλουν συνεπῶς

καὶ ἐγὼ τὴν Κυβέρνησιν, νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον καὶ νὰ εἰσαγάγῃ τοῦτο εἰς τὴν ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς.

Π ρ ο ε δ ρ ε ύ ω ν Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Κύριε συνάδελφε, ἐπειδὴ ἠρώτησατε ποῦ διάταξις τοῦ Κανονισμοῦ ἐφαρμόζεται ἐν προκειμένῳ, σᾶς ἀναγινώσκω τὸ σχετικὸν ἄρθρον. (Ἀναγινώσκει). Αὐτὴν τὴν διάταξιν ἐφαρμόζει τὸ Προεδρεῖον.

Ὁ κ. Π α π α λ η γ ο ύ ρ α ς ἔχει τὸν λόγον.

Π. Π α π α λ η γ ο ύ ρ α ς. Κύριε Πρόεδρε, θὰ ὁμιλήσω μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ δικαιολογήσω τὴν ψῆφον μου.

Κύριοι βουλευταί, ἔχει κριθῆ ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἡ ἔννοια τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος περὶ τοῦ κατεπείγοντος. Ἔχει δὲ καθορισθῆ παγίως, ὅτι δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ παρ' ἄλλου τινὸς οἱονδήποτε σχέδιον ὡς κατεπείγον, παρὰ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπήν μας. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἁρμοδιότης τῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως συζητῆ ἐπὶ παντὸς θέματος πλὴν τῶν θεμάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ρητῶς ἀναφέρει τὸ Σύνταγμα. Ἑπομένως, δὲν ἀποδέχομαι τὴν ὑποβληθεῖσαν ἐκ μέρους συναδέλφων ἔνστασιν περὶ τοῦ συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου Ν. Δ. καὶ θὰ ψηφίσω ἐναντίον αὐτῆς.

Ἐγεννήθη, ἐπίσης, τὸ θέμα, ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἡ Κυβέρνησις ἔπραξεν εἰσαγαγοῦσα ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν. Δ. ἐνῷ εἶναι δεδομένον ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος θὰ ἀρχίσουν ὕστερα ἀπὸ 20 ἡμέρας περίπου. Ἡ προσωπική μου γνώμη εἶναι, ὅτι θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ εἰσήγετο τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοθέτημα ὡς σχέδιον Νόμου καὶ νὰ συζητηθῆ εἰς τὴν ὁλομέλειαν καὶ νομίζω ὅτι καὶ λόγοι πολιτικοὶ ἐπέβαλλον τοῦτο. Ἐν πάσῃ, ὅμως, περιπτώσει, οἱ λόγοι αὐτοὶ δὲν εἶναι ἐπαρκεῖς διὰ τὴν ὑποστήριξιν ἐνστάσεως ἀναβολῆς. Ἐπὶ τῆς οὐσίας ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἀναθέσω τὰς ἀπόψεις μου ὅταν θὰ ἔλθῃ πρὸς συζήτησιν τὸ θέμα.

Μ. Γ α λ η ν ό ς. Κύριε Πρόεδρε, ἐζήτησα τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τὸν ἠρνήθητε. Δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ἀρνηθῆτε τὸ λόγον ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ, χωρὶς προηγουμένως νὰ ἀκούσετε ποῖον εἶναι τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον σχετίζεται μὲ τὸν Κανονισμόν. Τὸ θέμα εἶναι ὅτι οἱ σημερινοὶ Ὑπουργοὶ πρέπει νὰ παύσουν νὰ θεωροῦν ἑαυτοὺς ἀνωτέρους τῶν ἄλλων βουλευτῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον παρετηρήθη σήμερον τόσον ἀπὸ τὸν κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅσον καὶ ἀπὸ τοὺς κυρίους Ὑπουργοὺς Ἐξωτερικῶν καὶ Δικαιοσύνης. Ὁ Πρόεδρος ὅπως ἀνακαλῆ εἰς τὴν τάξιν παρεκτρεπομένους τυχὸν βουλευτάς, ὀφείλει νὰ ἀνακαλῆ εἰς τὰς ὁμοίας περιπτώσεις καὶ τοὺς Ὑπουργούς.

Π ρ ο ε δ ρ ε ύ ω ν Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός Εἶναι θέμα Κανονισμοῦ αὐτό, κ. συνάδελφε;

Ὑπάρχει, κύριοι συνάδελφοι, ὅπως προανέφερον, πρότασις ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως.

Π. Π α π α λ η γ ο ύ ρ α ς. Ἀναβολῆς ἢ ἀπαραδέκτου;

Β. Π α π α ρ ρ η γ ό π ο υ λ ο ς. Δὲν δύναται νὰ γίνῃ ψηφοφορία ἐπὶ προτάσεως συνταγματικῶς ἀπαραδέκτου, διότι ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, ὑπάρχει ἤδη ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ἔχει λύσει τὸ θέμα καὶ ἡ ὁποία ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατὰ κάποιον τρόπον. Μόνον ὡς ἁπλῆ πρότασις ἀναβολῆς δύναται νὰ τεθῆ εἰς ψηφοφορίαν.

Π ρ ο ε δ ρ ε ύ ω ν Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Σᾶς ἀναγινώσκω τὴν πρότασιν.

Π ρ ὸ ς

Τὸ Προεδρεῖον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος.

Διὰ τοῦ ἐγγεγραμμένου εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν σχεδίου Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ ἐγκληματιῶν πολέμου νομοθεσίας» ἐπιδιώκεται νὰ ρυθμισθῶσι θέματα, ἀφορῶντα γενικώτερον τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Χώρας, ἀναφερόμενα εἰς διεθνῶς ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις αὐτῆς καὶ τέλος συνδεόμενα μὲ τὴν Ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, ἤτοι θέματα ὑψίστου πολιτικοῦ περιεχομένου.

Πιστεύομεν διὰ τοῦτο ὅτι ἐπὶ τοιούτων ζητημάτων δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἁρμοδιότητα ἀποφάσεων ἡ ἡμετέρα Ἐπιτροπή, τῆς ὁποίας ἡ ἀποστολὴ εἶναι στενῶς νομοθετική, ἀλλ' ὅτι ἐπ' αὐτῶν τὸ κατ' ἐξοχὴν πολιτικὸν Σῶμα, ἡ ὁλομέλεια τῆς Βουλῆς, δέον νὰ ἀποφασίσῃ.

Παρακολοῦμεν ὅθεν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως ἀναβληθῆ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ρηθέντος σχεδίου Ν. Δ., ἐπὶ τῆς προτάσεώς μας δὲ ταύτης ἐρωτηθῆ ἡ Ἐπιτροπὴ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως (ἄρθρον 7 τοῦ Κανονισμοῦ).

Ἀθῆναι, τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1959

Οἱ προτείνοντες βουλευταί

Ν. Σκοπούλης, Ι. Παπαδημητρίου, Σ. Ἠλιόπουλος, Μ. Κύρκος, Κ. Πυρομάγλου, Β. Ἐφραιμίδης, Β. Σεβώλου.

Οἱ παραδεχόμενοι τὴν πρότασιν λέγουσι ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι ταύτην λέγουσιν ὄχι.

Καλοῦνται ἐπὶ τοῦ καταλόγου, οἱ κ. κ. Δ. Χατζηδημητρίου καὶ Ν. Παπαδημητρίου καὶ ἄρχεται ἡ ψηφοφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Διεξαχθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης διαλογῆς, ἀνακοινοῦται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὸ ἐξῆς ἀποτέλεσμα: Ἐψήφισαν ἐν ὅλῳ 56. Εἶπον ΝΑΙ 20 καὶ ΟΧΙ 36 κατὰ τὸ κάτωθι πρωτόκολλον.

Ροδόπουλος Κωνσταντῖνος ... ... Ο
Βασιλικὸς Βασίλειος ... ... Ο
Κοντοβράκης Ἰωάννης ... ... Ο
Βύζας Βασίλειος ... ... Ο
Ζησιάδης Χάρης ... ... Ο
Πλατῆς Γεώργιος ... ... Ο
Παυλόπουλος Ἀθανάσιος ... ... Ο
Ἀποσκίτης Κωνσταντῖνος ... ... Ο
Βενέτης Κωνσταντῖνος ... ... Ο
Βουρδουμπᾶς Δημήτριος ... ... Ο
Βρανόπουλος Δημήτριος ... ... Ο
Γεροκωστόπουλος Ἀχιλλεύς ... ...
Γρίβας Δημήτριος ... ... Ο
Δαβάκης Δημήτριος ... ... Ο
Καραγιάννης Γεώργιος ... ... Ο
Ζαρντινίδης Νικόλαος ... ...
Θεοδοσιάδης Ἀλέξανδρος ... ... Ο
Καλκάνης Κωνσταντῖνος ... ... Ο
Καλλιγκάτσης Παρίσης ... ... Ο
Κορέζος Κωνσταντῖνος ... ... Ο
Λαζᾶς Ἀλέξανδρος ... ... Ο
Λαζανᾶς Γεώργιος ... ... Ο
Λαυρεντίδης Ἰσαὰκ ... ... Ο
Μηταλίδης Ἀθανάσιος ... ...
Μιχαηλίδης Τριαντάφυλλος ... ... Ο
Μεταξᾶς Γεράσιμος ... ... Ο
Μπουρνιᾶς Λεωνίδας ... ... Ο
Παπαδόπουλος Κωνσταντῖνος ... ...
Παπαρρηγόπουλος Βασίλειος ... ... Ο
Πολυζωγόπουλος Σταῦρος ... ... Ο
Ρηγόπουλος Νικόλαος ... ... Ο
Φρόντζος Κωνσταντῖνος ... ... Ο
Χατζηδημητρίου Δημήτριος ... ... Ο
Ψάρης Ἀργύριος ... ...
Βογιατζῆς Ἀλέξανδρος ... ...
Ζούγκας Ἀντώνιος ... ... Ο
Ἰντζὲς Ἰωάννης ... ... Ο
Κόπανος Διονύσιος ... ... Ο
Κοτσώνης Μιχαὴλ ... ... Ο
Κρῖκος Βασίλειος ... ... Ο
Κούνδουρος Στυλιανός ... ...
Λιανουλόπουλος Δημήτριος ... ...
Σιανίδης Χρῆστος ... ...
Μπάμπας Θωμᾶς ... ...
Μπίστης Λεωνίδας ... ...
Οὐστενὲρ Ὀσμὰν ... ...
Παπαηλιοῦ Ἠλίας ... ...
Καραβᾶς Ἀντώνιος ... ...
Τζιτζικώστας Κωνσταντῖνος ... ...
Φράγκος Ἀναστάσιος ... ...
Γαβριηλίδης Ἰωάννης ... ... Ν

Γιαχνῆς Δημήτριος ... ... N
Εὐαγγελίδης Ἰωάννης ... ... N
Ἐφραιμίδης Βασίλειος ... ... N
Ζάκκας Ἀνδρέας ... ... N
Ἠλιοῦ Ἠλίας ... ... N
Ἠλιόπουλος Σταῦρος ... ... N
Θανασέκου Βάσω ... ... N
Μπρολλάκης Ἀντώνιος ... ... N
Μερκούρης Σταμάτιος ... ... N
Σέώλου Μαρία ... ... N
Σπηλιόπουλος Γεώργιος ... ... N
Πόντικας Δημήτριος ... ... N
Δερβεμέζης Ἀνδρέας ... ... N
Ζαννῆς Ἐμμανουὴλ ... ... N
Ξενοδοχειάρης Περίανδρος ... ... N
Γαληνὸς Μίμης ... ...
Τσιριμῶκος Ἠλίας ... ... N
Γιαννόπουλος Ἰωάννης ... ...
Λεονάρδος Διονύσιος ... ...
Παπαθημητρίου Νικόλαος ... ... N
Παπαπαναγιώτου Θεοφύλακτος ... ... N
Τσιάρας Ἀναστάσιος ... ... N
Παπαληγούρας Παναγιώτης ... ... Ο
Λουλακάκης Ἐμμανουὴλ ... ...
Γαρουφαλιᾶς Πέτρος ... ... Ο
Γιαρένης Εὐτύχιος ... ...
Κεραμιτσιόγλου Θεοχάρης ... ...
Παπαθημητρίου Ἰωάννης ... ...
Παπαθανασίου Ἀθανάσιος ... ...
Σκοπούλης Νικόλαος ... ...
Τσιάντος Ἀναστάσιος ... ...
Μπακατσέλος Γεώργιος ... ...
Πολυχρονίδης Πολυχρόνης ... ...
Πυρομάγλου Κομνηνὸς ... ...
Κύρκος Μιχαὴλ ... ...
Κοκκέδης Ἀνδρέας ... ...
Λυμπερίδης Θεόδωρος ... ...
Κοντογιαννόπουλος Νικόλαος ... ...
Τούμπας Ἰωάννης ... ...

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς πλειοψηφίας κ. Λαζανᾶς ἔχει τὸν λόγον.

Γ. Λαζανᾶς. Κύριοι συνάδελφοι, εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἡμῶν σχέδιον Ν. Δ. τοῦ ἀξιοτίμου κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὑποστηρίζεται ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν δήλωσιν τὴν ὁποίαν εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον τῶν Ἀθηνῶν ἔκαμεν ὁ κ. Ὑπουργός, ὑποστηρίζεται λέγω ὅτι εἶναι ἐντελῶς τυπικόν.

Κύριοι συνάδελφοι, μετὰ ἐπιμελημένην μελέτην τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου Ν. Δ. κατέληξα νὰ συμφωνήσω ἀπολύτως καὶ μὲ τὴν δήλωσιν καὶ μὲ τὴν ἔκθεσιν. Ὅπως πρόκειται περὶ ἐντελῶς τυπικοῦ νομοθετήματος. Ἐξαιρῶ κύριοι συνάδελφοι, μόνον τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1, δηλαδὴ τῆς ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπιβληθεισῶν ποινῶν. Καὶ ἐξηγοῦμαι. Πρὸ δέκα μηνῶν, τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1959 εἰς 3 συνεχεῖς συνεδριάσεις, εἰς τὰς ὁποίας λόγῳ ἀσθενείας μου ἀπουσίαζα, δὲν παρέστην εἰς τὴν ὀνομαστικὴν ψηφοφορίαν περὶ ἀποδοχῆς τοῦ νομοθετήματος ἐκείνου. Διὰ τοῦ νόμου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἐψηφίσθη τὸν Ἰανουάριον καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὸν Φεβρουάριον, ἐρρυθμίσθη ἡ ἀναστολὴ διώξεως τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Καὶ ἐρυθμίσθη, κύριοι συνάδελφοι, κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ ἀναστέλλεται ἡ δίωξις τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου, δηλαδὴ θὰ ἀναστέλλεται ἡ δίωξις ἐφ' ὅσον θὰ ὑπάρχῃ ἔγγραφος βεβαίωσις τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως, ὅτι οἱ διωκόμενοι ἐγκληματίαι διώκονται ἀπὸ τὰ Δικαστήρια τὰ Γερμανικά. Κύριοι συνάδελφοι, ἐξηρέθησαν μόνον ἐκεῖνοι οἱ ἐγκληματίαι ἐναντίον τῶν ὁποίων εἶχον ἐκδοθῆ παραπεμπτικὰ βουλεύματα. Ἐπρόκειτο συγκεκριμένως μόνον περὶ τῆς περιπτώσεως Μέρτεν.

Ὅταν κύριοι συνάδελφοι, λέγωμεν ὅτι ἀναστέλλεται ἡ δίωξις τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου ἐννοοῦμεν μόνον ἐκείνους διὰ τοὺς ὁποίους ὑπάρχει βεβαίωσις τῶν Γερμανικῶν ἀρχῶν καὶ ἐξαίρεσιν ἀπετέλεσε τότε ὁ Μέρτεν ἐναντίον τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐκδοθῆ παραπεμπτικὸν ἔνταλμα καὶ ἐκρατεῖτο εἰς τὰς φυλακάς. Καὶ ὄντως, βάσει τῆς διατάξεως αὐτῆς τοῦ Νόμου 3933)59 εἰσήχθη ὁ Μέρτεν εἰς δίκην καὶ κατεδικάσθη ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην. Τί λέγει ὅμως τὸ συζητούμενον σχέδιον Ν. Δ. Τὸ σχέδιον Ν. Δ. λέγει ὅτι ἀναστέλλονται χωρὶς νὰ παρεμβάλῃ καὶ τὸν ὅρον τῆς ἀρξαμένης διώξεως ἐκ μέρους τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1959 ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις συμμορφουμένη πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου ἐκείνου τοῦ Ἑλληνικοῦ διὰ δύο ἐγγράφων της ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὅτι πράγματι γίνεται δίωξις τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Εἰς τὸ δεύτερον ἔγγραφον ἐπισυνάπτεται κατάλογος τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου.. Συνεπῶς εἴμεθα ὑποχρεωμένοι συμφώνως μὲ τὸν ἰσχύοντα νόμον 3933)59 νὰ μὴ διώξωμεν τοὺς ἐγκληματίας πολέμου καὶ ἂν ἀκόμη προσήρχετο εἰς ἐξ αὐτῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νόμου, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι λέγω νὰ μὴ διώξωμεν οὐδένα βάσει τοῦ Νόμου αὐτοῦ.

Η. Ἠλιοῦ. Κύριε συνάδελφε, ἡ ὑπόθεσις Κόλβες ἔθετε τὸ ἀντίθετον.

Γ. Λαζανᾶς. Ἐὰν ἐκρατεῖτο ὁ Κόλβες εἰς τὰς φυλακὰς καὶ εἶχε παραπεμπτικὸν βούλευμα, τότε μόνον θὰ ἠδυνάμεθα διὰ τοῦ ἰσχύοντος νόμου νὰ τὸν δικάσωμεν.

Ἰδού, διατὶ καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης ἀνέφερεν, ὅτι εἶναι βεβαιωτικὸν τῆς ὑπαρχούσης δυνάμει τοῦ νόμου καταστάσεως.

Ἐπίσης εἰς τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν. Δ., συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ κατάργησις τοῦ Γραφείου Διώξεως Ἐγκληματιῶν Πολέμου. Καὶ δὲν ἔχει λόγον ὑπάρξεως τὸ Γραφεῖον Διώξεως Ἐγκληματιῶν Πολέμου μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως. Κατ' οὐσίαν τὸ Γραφεῖον αὐτό, εἶχεν καταργηθῆ ἐλλείψει ἀντικειμένου καὶ τὸ παρὸν νομοσχέδιον ρυθμίζει τὴν τυχὸν ὑπάρχουσαν ἐργασίαν τοῦ Γραφείου αὐτοῦ καὶ τὴν μεταβιβάζει εἰς τὸν Εἰσαγγελέα Ἐφετῶν Ἀθηνῶν καὶ εἰς τριμελὲς Συμβούλιον Ἐφετῶν.

Διὰ τῆς διατάξεως 2 ἀναστέλλεται αὐτεβικαίως ἡ ἐκτέλεσις τῶν ποινῶν. Ἄλλωστε εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἔχομεν καταδίκους καὶ προφανῶς ἡ διάταξις αὐτὴ ἀφορᾷ τὸν πρὸ ἔτους καταδικασθέντα ἐν Ἑλλάδι Μέρτεν. Θὰ ἔλεγον μάλιστα—ἐκεῖνο ποὺ εἶπα καὶ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης—ὅπως ἡ διάταξις συμπληρωθῇ διὰ προσθήκης—καὶ παραδώσεώς του εἰς τὰς ἁρμοδίας Γερμανικὰς ἀρχάς. Διότι καὶ εἰς τὴν ἔκθεσιν καὶ εἰς τὴν δήλωσιν βεβαιώνεται, ὅτι ὁ Μέρτεν εἶχεν καὶ ἄλλας ἐκκρεμότητας εἰς τὴν πατρίδα του.

Δ. Πόντικας. Καὶ διατί ἐπὶ τόσα χρόνια δὲν ἐδιώκετο;

Γ. Λαζανᾶς. Τί νὰ ἐκάμαμεν, κ. συνάδελφε; Νὰ ἐστέλναμε ἡμεῖς χωροφύλακας;

Ὅπως εἶπεν καὶ ὁ κ. Ὑπουργός, εἶναι ὕψιστον ἐθνικὸν συμφέρον ἡ ἀνάγκη τῆς φιλίας μας μετὰ τῆς Δυτικῆς Γερμανίας. Καὶ δὲν κρίνει τὴν ἀνάγκην αὐτὴν μόνον ἡ παροῦσα Κυβέρνησις, τὴν εἶχον κρίνει ὅλαι αἱ ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως Κυβερνήσεις, διότι ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ πολέμου ὁ κόσμος διηρέθη εἰς δύο στρατόπεδα καὶ ἐθεωρήθη τότε ἀναγκαῖον ἀπὸ τὰ Ἐλεύθερα Κράτη, ὅτι διὰ νὰ μείνουν ἐλεύθερα καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἀνεξαρτησίαν των, ἔπρεπε νὰ συσπειρωθοῦν. Καὶ ἔγινε τότε τὸ Ἀτλαντικὸν Σύμφωνον καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ ΝΑΤΟ καὶ ὅταν οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Συμμάχων Κρατῶν ἀπεφάσισαν τὴν δίωξιν τῶν Ναζιστῶν, συνέβη τὸ ἀντίθετον, διότι ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Γερμανία προσετέθη εἰς τὸν συνασπισμὸν τῶν Ἐλευθέρων Κρατῶν, ἐνῷ ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἐκινδύνευε νὰ χάσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν της. Καὶ διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν ἐλευθερίαν της ἔπρεπε νὰ ἔχῃ φιλίας καὶ μὲ τὰς τέως ἐχθράς της, τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν.

Ἐνθυμοῦμαι, ὅταν ὁ κ. Στεφανόπουλος ἦτο Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ, παρουσιάσθη εἰς αὐτόν, ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ Ἰταλικοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου κατὰ τὸ ἔτος 1946 καὶ εἶπεν τότε εἰς τὸν ἀνώτερον Ἰταλὸν αὐτὸν ὑπάλληλον ὁ κ. Στε-

φανόπουλος, ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ λησμονήσωμεν, εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ ἀνανεώσωμεν τὴν φιλίαν μας μὲ τὴν Ἰταλίαν καὶ ὅτι εἶναι κοινὸν τὸ συμφέρον μας.

Ἐπηκολούθησεν ἡ πολιτικὴ ἄλλου ἀρχηγοῦ, ἄλλης παρατάξεως. Καὶ αὐτὸς ἦτο σύμφωνος μὲ τὴν ἀνασύνδεσιν τῆς φιλίας μετὰ τῶν τέως ἐχθρῶν μας.

Ἐπηκολούθησεν ἡ πολιτικὴ τοῦ κ. Βενιζέλου, ὁ ὁποῖος ἀνεκοίνωσεν τὰ αὐτὰ κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τοῦ νόμου 3933 τὸν ὁποῖον προανέφερον. Ὁ κ. Βενιζέλος, ἔλεγε, διὰ διακοινώσεώς του πρὸς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, ὅτι εἴμεθα πρόθυμοι νὰ διευκολύνωμεν τὴν ὑπόθεσιν τῆς διώξεως τῶν Γερμανῶν ἐγκληματιῶν πολέμου.

Ἐζητήθη ἀκόμη ἀπὸ ἕτερον Ἀρχηγόν, τὸν ἀείμνηστον Πλαστῆραν, χάρις διὰ τὸν Στρατηγὸν Ἀντρέ, Γερμανὸν στρατηγὸν ἐγκληματίαν πολέμου ἡ ὁποία καὶ ἐδόθη ὑπὸ ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνην. Καὶ ἔρχεται καὶ ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις καὶ ἀκολουθεῖ τὴν αὐτὴν πολιτικήν. Θέλει τὴν φιλίαν καὶ τὴν συμμαχίαν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, τῆς σημερινῆς Γερμανίας, τῆς ἐχθρᾶς τῆς Ναζιστικῆς Γερμανίας, τῆς Γερμανίας ἐκείνης ἡ ὁποία ἀπεδοκίμασε τὴν πολιτικὴν ἑνὸς παράφρονος ὁ ὁποῖος παρέσυρε τὴν χώραν του εἰς ἕνα ὀλέθριον πόλεμον ὁ ὁποῖος τὴν κατέστρεψε.

Καὶ εἴδατε, κ. συνάδελφοι, μὲ πόσον ζωηρὸν τόνον ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην τῆς φιλίας αὐτῆς.

Διατί ὅλη αὐτὴ ἡ πολιτικὴ τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων κ.κ. συνάδελφοι; Διότι ἡ Ἑλλὰς κράτος μικρὸν ὅταν μετὰ τὸν πόλεμον ἐδημιουργήθη ἡ γνωστὴ κατάστασις τῆς ἀπειλῆς τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ἐλευθέρων κρατῶν πρώτη ἐκινδύνευσε νὰ χάσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν της καὶ ἔπρεπε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸν κοινὸν συνασπισμὸν τῶν ἐλευθέρων κρατῶν διὰ τὴν ὁμονοίαν των. Ἤδη, κ. κ. συνάδελφοι, ὑπάρχει σήμερον κάποια ἰσορροπία ἡ ὁποία ἐγγυᾶται τὴν εἰρήνην διὰ τὸ μέλλον εἶναι διότι κατωρθώθη ἡ ἕνωσις τῶν ἐλευθέρων ἐθνῶν εἰς τὴν γνωστὴν συμμαχίαν τοῦ NATO. Ἰδοὺ λοιπὸν διατὶ ἡ Ἑλλὰς καὶ εἰδικώτερον ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις ἐπιδιώκουν μὲ πάντα τρόπον νὰ ἔχουν ἀδιατάρακτον καὶ ἀνέφελον συμμαχίαν μετὰ τῆς Ὁμοσπόνδου Δυτικῆς Γερμανίας. Οὐδεμία παρεξήγησις θὰ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μὲ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν. Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πολιτικήν, ὡς ἀντιλαμβάνεσθε, τὰ μέγιστα συντελεῖ καὶ τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον. Ἔχω καὶ ἐγώ, κ. κ. συνάδελφοι, τὸ συναίσθημα τῆς ἐκδικήσεως τὸ ὁποῖον κατέχει πάντα Ἕλληνα διὰ τὰς Γερμανικὰς θηριωδίας τῆς κατοχῆς. Ἔχω καὶ ἐγὼ τὸ συναίσθημα τῶν θυμάτων τῆς Κρήτης, τῶν Καλαβρύτων, τῆς Θεσσαλονίκης. Καὶ θὰ εἶμαι περισσότερον ἀκριβὴς ἐὰν ἔλεγα ὅτι ἔχω τὸ συναίσθημα ὅλων γενικῶς τῶν Ἑλλήνων, διότι πολυάριθμοι εἶναι αἱ λεπτομέρειαι τῶν θηριωδιῶν τῶν Γερμανῶν ἐν Ἑλλάδι, τὰς ὁποίας δὲν γνωρίζομεν. Θὰ σᾶς ἀναφέρω δύο περιπτώσεις. Εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μου πατρίδα. Δύο καραγωγεῖς ἀναγκάζονται ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς νὰ μεταφέρουν ἀραβόσιτον ἀπὸ τὸ πλοῖον εἰς τὰς ἀποθήκας. Κατὰ τὴν ἑστορᾶν ἐκείνην ἐχύθη εἰς τὰ κάρρα ὀλίγον πλέον τῆς 11/2 ὀκᾶς ἀραβοσίτου. Αὐτὸν τὸν ἀραβόσιτον μαζὶ μὲ χώματα τὸν συνέλλεξαν οἱ ἀτυχεῖς καραγωγεῖς διὰ νὰ προσφέρουν τοῦτο ὡς τροφὴν εἰς τὰς πεινῶσας οἰκογενείας των. Τοῦτο, κ.κ. βουλευταί, ἐθεωρήθη σαμποτάζ, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ συλλαμβάνονται, καταδικάζονται μὲ ἐπίτροπον μάλιστα Γερμανὸν ἀξιωματικὸν ὑπηρετοῦντα τὴν Θέμιδα τῆς πατρίδος του, ὄντα δηλαδὴ ἀντεισαγγελία ἐφετῶν καὶ τέλος ἐκτελοῦνται ἀμέσως. Ἀλλά, περαιτέρω ἔχω καὶ προσωπικὴν πεῖραν τῆς Γερμανικῆς θηριωδίας. Ἐν ἔτει 1943 εἶχον ἔλθει εἰς τὴν Μυτιλήνην Ἄγγλοι τινὲς κατάσκοποι διεκπεραιωθέντες ἐκεῖ ἀπὸ τὴν ἀντίπεραν ἀχθὴν τῆς Μ. Ἀσίας. Οἱ Γερμανοὶ ἀντελήφθησαν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μετὰ τινας ἡμέρας καὶ τότε ἐκάλεσαν διαφόρους πολίτας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἐμὲ καὶ ἐζήτησαν ἐξηγήσεις. Ἐγὼ μάλιστα, ἐνθυμοῦμαι ὅτι τότε ἠσθένουν βαρέως. Τὴν ἑπομένην, κ.κ. βουλευταί, 32 ἐγκριτοι πολῖται τῆς Λέσβου μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἐγώ, συνελήφθημεν καὶ δίκην κτηνῶν μετερέφθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον Μελᾶ τῆς Θεσσαλονίκης. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας στερούμεναι ἐκεῖ τῶν πάντων ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἕνεκα γενομένου σαμποτάζ εἰς τὴν Κατερίνην 100 κρατούμενοι εἰς τὸ στρατόπεδον ἐκεῖνο ἐπρόκειτο νὰ ἐκτελεσθοῦν. Μεταξὺ τῶν 100 αὐτῶν κρατουμένων ἐπρόκειτο νὰ ἐκτελεσθοῦν καὶ 10 ἐξ ἡμῶν οἱ ὁποῖοι εἴχομεν ἔλθει ἀπὸ τὴν Μυτιλήνην. Ἐμεσολάβησεν ὅμως τότε ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, προσφέρας τὸν ἑαυτόν του ὡς ὅμηρον καὶ ἐσώθημεν ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τοιουτοτρόπως ἔχω τὴν εὐτυχίαν σήμερον νὰ σᾶς ὁμιλῶ. Ἀντιλαμβάνεσθε κ. κ. βουλευταί ποῖον συναίσθημα μὲ κατέχει ἔναντι τῶν Γερμανῶν. Νομίζω ὅμως ὅτι δὲν δικαιοῦμαι νὰ παρίδω τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ μὴ θεωρήσω ὡς ὀρθὴν τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις αἱ Ἑλληνικαὶ ἀπὸ τῆς Ἀπελευθερώσεως καὶ ἐφεξῆς. Οἱ λόγοι αὐτοὶ μὲ κάμνουν νὰ λησμονῶ τὰς θηριωδίας τῶν Γερμανῶν. Οἱ λόγοι αὐτοὶ μὲ ἀναγκάζουν νὰ δεχθῶ συμβιβασμούς. Ἀλλὰ θὰ ἔλεγα καὶ κάτι ἄλλο. Θὰ ἤθελα νὰ ἐρωτήσω ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀντίθετον γνώμην πῶς θὰ δυνηθοῦν νὰ διώξουν τοὺς ἐγκληματίας πολέμου; Πῶς θὰ δυνηθῶμεν νὰ τοὺς συλλάβωμεν; Μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἐγένετο προσπάθεια νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ σχετικὴ συνθήκη τοῦ Λονδίνου. Μάλιστα κατωρθώθη νὰ ἔχωμεν ἐδῶ τινὰς ὑποθέσεις ἐκλιπαρτιῶν πολέμου. Διὰ νὰ τύχῃ ὅμως ἐφαρμογῆς ἡ συμφωνία ἐκείνη καὶ νὰ δυνηθῶμεν νὰ διώξωμεν τοὺς ἐγκληματίας πολέμου, θὰ πρέπει νὰ κηρύξωμεν τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Γερμανίας. Ἐὰν ὅμως κηρύξωμεν τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Γερμανίας, κηρύξωμεν τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἰταλίας, τότε κ.κ. βουλευταὶ θὰ διατρέξωμεν ἀσφαλῶς τὸν κίνδυνον νὰ χάσωμεν τὴν ἀνεξαρτησίαν μας, θὰ διατρέξωμεν τὸν κίνδυνον νὰ ἴδωμεν ἐπαναλαμβανόμενον τὸν ἀνταρτικὸν γύρον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπιθυμοῦν καὶ διαρκῶς εὐχονται οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν ἀντίθετον ἄποψιν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ὑποστήριξαν αἱ Ἑλληνικαὶ Κυβερνήσεις. Εἰς πολλὰς περιπτώσεις, κ.κ. βουλευταί, ἐπιβάλλεται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς τῆς λήθης. Ἡμεῖς κράτος μικρὸν οὐχὶ ἅπαξ ἐφηρμόσαμεν τὴν τακτικὴν αὐτήν. Ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος μετέβη εἰς τὴν Ἄγκυραν καὶ ἐξαγοράζει τὴν φιλίαν τῶν ἐχθρῶν Τούρκων.

Η. Τσιριμῶκος. Ἤτο ἡ Ἑλλὰς τότε ἡττημένη.

Γ. Λαζανᾶς. Ναί. Ἀλλὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι καὶ σήμερον κινδυνεύομεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ χάσωμεν τὴν ἀνεξαρτησίαν μας ὡς προεῖπον.

Μετέβη λοιπὸν ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος εἰς τὴν Ἄγκυραν καὶ ἐπεζήτησε τὴν φιλίαν τῶν Τούρκων. Καὶ τὴν πολιτικὴν αὐτὴν ἠλθεν ἐν συνεχείᾳ νὰ τὴν ἐξακολουθήσῃ ὁ ἀείμνηστος Παναγῆς Τσαλδάρης, παρὰ τὰς λοιπὰς ἀντιθέσεις του πρὸς τὸν Ἐλευθέριον Βενιζέλον καὶ μετέβη ὁ Παναγῆς Τσαλδάρης εἰς τὴν Ἄγκυραν καὶ ἐπεζήτησε τὴν φιλίαν τῶν Τούρκων χάριν κ. συνάδελφοι, τοῦ γενικωτέρου ἐθνικοῦ συμφέροντος.

Θέλετε καὶ κάτι ἄλλο. Τὸ ἐθνικὸν αὐτὸ συμφέρον εἰς τὴν πολιτικὴν αὐτὴν δὲν εἶναι μόνον συμφέρον δι' ἡμᾶς. Εἶναι ἀμοιβαῖον συμφέρον, εἶναι συμφέρον καὶ ἐκείνων. Καὶ οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Ἰταλοὶ ἐπιδιώκουν καὶ θέλουν τὴν φιλίαν μας. Χθὲς ἀκόμη ἐδώσαμεν τὰς χεῖρας μὲ τοὺς Τούρκους καὶ ἐγίναμε φίλοι, διότι ἡ φιλία ἐμπνέεται ἀπὸ κοινὰ συμφέροντα τῶν χωρῶν μας. Θὰ ἔλεγα περαιτέρω, καὶ ἐκφράζω ἐν προκειμένῳ τὴν προσωπικήν μου γνώμην, ὅτι θὰ ἤμουν διατεθειμένος, προσωπικῶς ἐπαναλαμβάνω, νὰ δώσω ἀκόμη τὴν χεῖρα καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Βουλγαρίαν καὶ νὰ τῆς εἴπω ὅτι δὲν ἔχομεν τίποτε μαζύ, καὶ εἴμεθα φίλοι, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ἐκ τῶν συμφωνιῶν τοῦ Πολέμου ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις της, καὶ ἀκόμη μὲ μίαν σύστασιν. Θὰ ἔλεγα δηλαδὴ εἰς τοὺς Βουλγάρους παύσατε πλέον νὰ ἐπιβουλεύεσθε τὴν ἑλληνικὴν ἐλευθερίαν καὶ νὰ φιλοξενῆτε τοὺς προσφεύγοντας εἰς τὸ ἔδαφός σας συμμορίτας, διότι καὶ μεταποιεῖτε. Θὰ τῆς ἔλεγα ἀκόμη ὅτι δὲν μᾶς χωρίζει πλέον τίποτε. Ἐκεῖνο ποὺ ἄλλοτε μᾶς ἐχώριζεν ἡ Μακεδονία, δὲν ἔχει πλέον οὔτε ἕνα Σλαῦον. Καὶ ἐὰν ἠμποροῦσε ἕνας Σλαῦος νὰ διατρέξῃ τὴν Μακεδονίαν, θὰ ἐπληροφορεῖτο ὅτι δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνα σπίτι διὰ νὰ τὸν φιλοξενήσῃ. Δὲν θὰ συναντήσῃ οὔτε ἕνα νὰ ὁμιλῇ τὴν Σλαυϊκὴν γλῶσσαν. Δ ότε ὁλόκληρος

ἡ Μακεδονία μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν μὲ τὴν Τουρκίαν, κατοικεῖται ἀπὸ Ἕλληνας, εἶναι τὸ ἑλληνικώτερον τμῆμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας. Ἐκεῖ ὑπάρχουν μόνον συνετεῖς Ἕλληνες, μόνον Ἕλληνες φρουροὶ τῶν συνόρων, φρουροὶ καὶ ὑπερασπισταὶ τῆς ἀκεραιότητος, τῆς ἀνεξαρτησίας, τῆς ἐλευθερίας τῆς μητρὸς Ἑλλάδος. Εἶναι οἱ ἀπὸ αἰώνων Ἕλληνες ἐντολοδόχοι καὶ προασπισταὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας.

Θὰ ἔλεγα καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς κομμουνιστάς. Νὰ σᾶς ἀναγνωρίσω ὡς Κόμμα ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ ἕνα ὅρον, ὅτι θὰ παύσετε νὰ συνωμοτῆτε κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, ὅτι θὰ παύσετε νὰ εἶσθε ὁ Δούρειος Ἵππος, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον θὰ κρύπτεται ὁ ἐχθρὸς τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας. Θὰ τοὺς ἔλεγα ὑπὸ τὸν ὅρον αὐτόν, ἐλᾶτε κύριοι νὰ προπαγανδίσετε τὸν κομμουνισμὸν ἐλευθέρως εἰς τοὺς Ἕλληνας, διὰ νὰ διαπιστώσητε τὸ πόσον οἱ Ἕλληνες εἶναι φιλελεύθεροι καὶ ὅτι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ μείνουν εἰς τὸ τέλος πιστοὶ ὁπαδοί των, θὰ εἶναι μόνον οἱ φιλόδοξοι Ἀρχηγοὶ τοῦ καθεστῶτος τῆς κομμουνιστικῆς δικτατορίας.

Κύριοι συνάδελφοι, ἐπεξετάθην, ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἶπον εἶναι σχετικὰ μὲ τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον. Καὶ διὰ νὰ καταλήξω, νομίζω, συνιστῶν τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, ὅτι θὰ ἐξυπηρετηθοῦν τὰ ὑψιστὰ συμφέροντα τοῦ Ἔθνους, ἐὰν ἡ Ἐπιτροπή μας ὁμοφώνως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως δεχθῇ τὰς ἀπόψεις τοῦ νομοσχεδίου, ἀπόψεις αἱ ὁποῖαι ἀποβλέπουν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς φιλίας μετὰ τῆς φίλης καὶ συμμάχου Δυτικῆς Γερμανίας. Ἐὰν ὡρισμένα μέλη ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς μας δὲν θελήσουν νὰ βοηθήσουν εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, θὰ πρέπει οἱ κύριοι αὐτοὶ συνάδελφοι νὰ γνωρίζουν ὅτι διὰ τῆς στάσεώς των παραβλάπτουν τὸ ἐθνικὸν συμφέρον.

Ὀφείλει σύμπας ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του νὰ διαθηλώσῃ, ὅτι ἐπιθυμία του εἶναι καὶ ἐπιδίωξίς του ἡ φιλία μὲ ὅλα τὰ ἐλεύθερα κράτη.

Π ρ ο ε δ ρ ε ύ ω ν κ. Γ. Πλατῆς. Ὁ εἰσηγητὴς τῆς μειοψηφίας κ. Πολυχρονίδης ἔχει τὸν λόγον.

Π. Π ο λ υ χ ρ ο ν ί δ η ς. Κύριοι συνάδελφοι, λυποῦμαι διότι ἡ σύμπτωσις νὰ μοῦ ἀναθέσῃ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τὴν εἰσήγησιν ἐπὶ τοῦ παρόντος σχεδίου Ν.Δ. ἀναζωογονεῖ τὰ πλέον δυσάρεστα συναισθήματά μου λόγῳ τοῦ περιεχομένου του. Παρὰ ταῦτα ὀφείλω, κ. συνάδελφοι, νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι μακρὰν πάσης συναισθηματικότητος, θὰ ἦμουν πάρα πολὺ εὐτυχής, ἐὰν ὑπῆρχον αἱ προϋποθέσεις, ἃς ἐν συνεχείᾳ θέλω διατυπώσει, νὰ ταχθῶ ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἀναγνωρίζω ὅτι οἱ λαοὶ δὲν μποροῦν νὰ ζοῦν μὲ τὰς κακὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ ὅτι πρέπει νὰ ἀποβλέπουν εἰς τὸ μέλλον.

Ὅσοι κύριοι συνάδελφοι, δὲν ἔχετε ἰδίαν ἀντίληψιν τῶν φρικαλεοτήτων ποὺ διέπραξαν οἱ ἐγκληματίαι πολέμου, εἶναι ἀδύνατον νὰ συλλάβητε ἔστω καὶ μὲ τὴν πλέον ηὐξημένην φαντασίαν τὴν ἔκτασίν των, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἀπανθρώπου. Τὸ ζήτημα τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου εἶναι ζήτημα ποὺ ἀφορᾷ γενικώτερον τὴν πολιτισμένην ἀνθρωπότητα. Οἱ διαπράξαντες τὰ ἐγκλήματα πέραν τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς των, οὐδὲν ἕτερον κοινὸν μὲ τὸν ἄνθρωπον δύνανται νὰ ἔχουν. Καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἔχουν ἀποκηρυχθῆ ἀπὸ τὰς χώρας τῆς καταγωγῆς των, ἐὰν δὲ ἡ ἀποκήρυξις εἶναι εἰλικρινὴς —ὡς θέλω νὰ πιστεύω— δὲν μπορῶ νὰ φανταστῶ ὅτι ὑπάρχει κράτος ποὺ δύναται νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τοὺς ὑπανθρώπους αὐτούς, ποὺ ἦλθον νὰ ἀτιμάσουν τὰς χώρας ἐκ τῶν ὁποίων προέρχονται. Καὶ ἀδελά μου ἔρχεται κύριοι συνάδελφοι, εἰς τὴν σκέψιν μου ἡ μάχη τῆς Κρήτης τὴν ὁποίαν ἔζησα. Ἦτο μία ἡλιόλουστος ἡμέρα τοῦ Μαΐου ποὺ ἐσκιάσθη ἀπὸ τὰς χιλιάδας τῶν Γερμανικῶν ἀεροπλάνων ὁ κάμπος τῶν Χανίων ἀπὸ τὸ ἱστορικὸν Ἀκρωτήρι μέχρι τῆς Δραπέτσης, διὰ νὰ ρίξουν τὸν ὄλεθρον καὶ νὰ σκορπίσουν τὴν δυστυχίαν εἰς ἕνα μικρὸν καὶ ἄοπλον λαόν, τοῦ ὁποίου ἠθέλησαν νὰ ἀφαιρέσουν τὴν ἐλευθερίαν. Καὶ νομίζω ὅτι ὁ Κρητικὸς Λαὸς μὲ μόνον ὅπλον τὴν ψυχικήν του δύναμιν, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ μακρὰ παράδοσίς του τὸν ἔχει προικίσει, κατώρθωσε νὰ πράξῃ εἰς τὸ ἀκέραιον τὸ ἐθνικὸν καθῆκον του. Ἐνθυμοῦμαι τὴν πρώτην νύκτα ποὺ ἡ πόλις τῶν Χανίων ἐκαίετο ἀπὸ τὰς φλόγας καὶ ἀπὸ τὸ πῦρ εἰς τὸ ὁποῖον τὴν εἶχον παραδώσει αἱ βόμβαι τῶν Γερμανικῶν ἀεροπλάνων. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅλοι οἱ Κρῆτες ἠσθάνοντο ὑπερηφάνειαν, διότι ἔπραττον εἰς τὸ ἀκέραιον τὸ καθῆκον των. Καὶ θέλω νὰ βεβαιωθῆτε ὅτι κατὰ τὴν τραγικὴν ἐκείνην στιγμήν, οὐδεὶς τῶν Κρητῶν ἠσθάνετο μίσος ἢ κακίαν κατὰ τῶν Γερμανῶν πολεμιστῶν, ἐκ τῆς συναισθήσεως ὅτι καὶ αὐτοὶ ἔπραττον τὸ πατριωτικόν των καθῆκον.

Κάποτε ὅμως ἡ μάχη ἐτελείωσε καὶ ἡ Κρήτη κατεκτήθη. Τότε ἐμφανίζοντα, οἱ ἐγκληματίαι πολέμου, οἱ ὁποῖοι διεκήρυξαν τὴν ἀρχὴν παρὰ πᾶν δεδνὲς καὶ ἀνθρώπινον δίκαιον ὅτι ἐν ὀνόματι τῆς συλλογικῆς εὐθύνης, ὁλόκληρος ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς τρομακτικὰς καταστροφὰς ποὺ ὑπέστη ὁ Γερμανικὸς στρατὸς εἰς τὴν μάχην τῆς Κρήτης.

Καὶ ἐν ὀνόματι τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἤρχισαν νὰ συλλαμβάνουν κατὰ τρόπον ἀνεξέλεγκτον, γέροντας, γυναῖκες, παιδιὰ καὶ ἀναπήρους τοῦ Ἀλβανικοῦ πολέμου διὰ νὰ τοὺς ὁδηγοῦν εἰς κεντρικὰ σημεῖα τοῦ νομοῦ Χανίων καὶ νὰ τοὺς ἐξαναγκάζουν νὰ σκάπτουν λάκκους, εἰς τοὺς ὁποίους σὲ λίγη ὥρα μὲ τὰς βολοφρονικάς των βολάς, τοὺς ἔριπταν νεκρούς. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ μὲ ἐπίσημον διαταγὴν τοῦ ἀποκαλουμένου διοικητοῦ τοῦ φρουρίου Κρήτης, δίδεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Γερμανικὸν στρατὸν νὰ ἐπιδοθῆ εἰς διαρπαγὴν τῶν οἰκιῶν καὶ καταστημάτων τῆς πόλεως τῶν Χανίων, ὅσα εἶχον διασωθῆ ἐκ τῶν βομβαρδισμῶν. Τὰ ἀνθρωπάμορφα αὐτὰ τέρατα τὰ ὁποῖα διέπραξαν τὰς φρικαλεότητας αὐτάς, ἀπεδοκιμάσθησαν ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ κράτη, τῶν ὁποίων εἶναι ὑπήκοοι. Ἐὰν ὅμως ἡ ἀποδοκιμασία των δὲν εἶναι πραγματική, πρέπει νὰ εἴμεθα πολὺ ἀπαγοητευμένοι διὰ τὴν συνεχιζομένην ἠθικὴν κατάπτωσιν τῶν λαῶν. Πορὰ ταῦτα, ὡς εἶπον ἀρχόμενος τοῦ λόγου μου, οἱ λαοὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζοῦν μὲ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος. Πρέπει νὰ προσβλέπουν εἰς τὸ παρὸν καὶ εἰς τὸ μέλλον καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἰδικῆς μας Κυβερνήσεως ἐδείξαμεν ἐμπράκτως τὴν Ἑλληνικὴν μεγαλοψυχίαν, ἐνδηλωθεῖσαν διὰ τοῦ νόμου 2219 περὶ ἀναστολῆς διώξεως ὑπηκόων ξένων κρατῶν, ὅστις παρεῖχε τὴν τοιαύτην δυνατότητα ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις. Ἦτο μία πρᾶξις μεγαλόψυχη καὶ ὑπερήφανος, ἡ ὁποία ἐδικαιοῦτο νὰ ἀναμένῃ τὴν ἀνταπόκρισίν της, ὡς θὰ ἦτο προκειμένου περὶ τῆς Γερμανίας ἡ ἐμπρακτος ἀποκήρυξις τοῦ ναζισμοῦ, διὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν θυμάτων του. Αὐτὴ ἦτο ἡ αὐθαρσὴς θέσις τῆς Κυβερνήσεώς μας, ἡ ὁποία, λόγῳ τῆς μεσολαβησάσης ἡττώσεώς της, δὲν κατώρθωσε νὰ ὁλοκληρώσῃ τὸ ἔργον της. Ἀντιθέτως, οἱ ἀκολουθήσασαι Κυβερνήσεις, ποτὲ δὲν ἀντιμετώπισαν τὸ θέμα τοῦτο εὐθαρσῶς. Ἠθέλησαν νὰ τὸ ἀντιμετωπίσουν ἐμμέσως καὶ σταδιακῶς, διὰ νὰ ἀφήσουν τὴν ὑποψίαν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς στερεῖται μεγαλοψυχίας, τὰ δὲ λαμβανόμενα μέτρα ὑπὲρ τοῦ ἐγκληματικοῦ πολέμου, λαμβάνονται κατ' ὑπόδειξιν καὶ ἔναντι ἐξυπηρετήσεως οἰκονομικῶν συμφερόντων. Δὲν θέλω νὰ πιστεύω ὅτι ἡ σύγχρονος Δυτικὴ Γερμανία ἐνδιαφέρεται διὰ τοὺς ὑπανθρώπους αὐτοὺς καὶ ὅτι ἐξαρτᾶ τὰς μεθ' ἡμῶν φιλικὰς σχέσεις της ἀπὸ τὴν ἐκ μέρους μας πλήρη συγχώρησίν των, διότι τοῦτο θὰ ἐσήμαινεν ὅτι ἡ σύγχρονος Γερμανία δὲν ἀπεκήρυξε πράγματι τὸν ναζισμόν. Εἶναι ἀσυγχώρητον ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν διεξεδίκησεν μέχρι σήμερον τὰ νόμιμα δικαιώματα τῶν θυμάτων τοῦ ναζισμοῦ, ἡ δὲ σύγχρονος Γερμανία δὲν συνησθάνθη εἰσέτι τὸ χρέος της τοῦτο.

Ε. Ἀ β έ ρ ω φ — Τ ο σ ί τ σ α ς (Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν). Κύριε συνάδελφε, νὰ σᾶς δώσω μίαν πληροφορίαν: Εἴπατε πρὸ ὀλίγου, ὅτι δὲν ἐκδηλώνεται κανὲν ἐνδιαφέρον διὰ ὡρισμένης μορφῆς ἱερὰς ὑποχρεώσεις, τόσον ἀπὸ Ἑλληνικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ Γερμανικῆς πλευρᾶς. Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σᾶς πληροφορήσω, ὅτι εὑρισκόμεθα μᾶλλον εἰς προκεχωρημένον στάδιον συνεννοήσεων καὶ ὅτι θὰ εἶμαι, ἐλπίζω λίαν προσεχῶς, εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀνακοινώσω πρὸς τὸ Σῶμα, παραχώρησιν ἀποζημιώσεων σχετικῶς ἱκανοποιητικῶν.

Π. Πολυχρονίδης. Χαίρω πάρα πολὺ διὰ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἥτις μετὰ τόσα ἔτη ἔρχεται ἐνώπιον ἡμῶν. Εἶναι μία ἀπὸ τὰς προϋποθέσεις αἵτινες ἔπρεπε νὰ προϋπῆρχον, ὥστε ἡ μεγαλοψυχία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπέναντι τῶν ὑπανδρώπων αὐτῶν νὰ ἐκδηλωθῇ μέσα εἰς ἀτμόσφαιραν, ἥτις δὲν θὰ ἄρνηε τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι αὐτὸ ἀποτελεῖ τὰ ἀνταλλάγμα οἰκονομικῶν παραχωρήσεων ἐκ μέρους τῆς Δυτικῆς Γερμανίας.

Καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὑπανδρώπων, γεννᾶται τὸ εὔλογον ἐρώτημα: διατὶ ἐκεῖνοι ἐξ αὐτῶν οἱ ὁποῖοι συνέβη νὰ εὑρεθοῦν εἰς τὸν τόπον μας καὶ νὰ καταδικασθοῦν τελεσιδίκως ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης, ἐφ' ὅσον ἔχουν ἀποκηρυχθῆ ἀπὸ τὴν Χώραν τῆς ὁποίας εἶναι ὑπήκοοι, νὰ μὴ παραμένουν εἰς τὰς Φυλακάς μας. Δεδομένου μάλιστα, ὅτι παντοχόθεν ἀναγνωρίζεται, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη ἵσταται εἰς τὸ ὕψος της: Πρὸς τί τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Γερμανίας ὅπως ἀποδοθοῦν εἰς αὐτὴν τὰ πρόσωπα αὐτά;

Θὰ ἤμουν εὐτυχὴς ἐὰν τὰ ῥηθλογηθέντα καὶ ἀναγραφέντα εἰς τὸν τύπον περὶ τῶν σχέσεων τοῦ Προέδρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος κ. Βάλτερ Χάλσταϊν καὶ τοῦ καταδικασμένου ἐγκληματίου πολέμου Μὰξ Μέρτεν εἶναι ὄντως ἀνακριβῆ, ὅπως ποὸ ὀλίγου ἐβεβαίωσεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἐπίσης, ἂν ἀποδειχθῆ ὡς ἀνακριβὲς τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Τσιριμώκου, ὅτι εἰς τὰς Φυλακὰς ἐπισκέπτονται τὸν Μέρτεν οἱ ἐδῶ ἐπίσημοι τῆς Δυτικῆς Γερμανίας. Θὰ ἤμουν πανευτυχέστατος, ἐὰν ὅλα αὐτὰ ἀπεδεικνύοντο ἀνακριβῆ. διότι ἐν τῇ ἀντιθέτῳ περιπτώσει θὰ ἀπεδεικνύετο, ὅτι ἡ Γερμανικὴ Κυβέννησις ἀνειλικρινῶς ἔχει ἀποκρύψει τὸν Ναζισμὸν καὶ συνεπῶς ἀξιοῖ τὴν παράδοσιν εἰς αὐτὴν τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου, ὄχι διὰ νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ εἰς τὰ Δικαστήρια της, ἀλλὰ διὰ νὰ τοὺς ἀπελευθερώσῃ.

Εἰς μίαν ὅμως τοιαύτην περίπτωσιν ἡ θέσις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως θὰ ἦτο δεινὴ ἔναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὅταν ἀπελευθερώνη τοὺς ἐκμηδὲ τοὺς καὶ ἀγνοῇ τὰ θύματά των. Ἰδοὺ διατὶ ἐν ἀρχῇ ὑποστήριξα ὅτι ἡ σημερινὴ ἀτμόσφαιρα δὲν εὐνοεῖ τὴν διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου Ν.Δ ἐπιδιωκομένην χειρονομίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἔναντι τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου καὶ συγκεκριμένως ἔναντι τοῦ Μέρτεν. Ἰδοὺ διατί ὑποστηρίζομεν ὅτι δὲν ὑπάρχουν αἱ προϋποθέσεις ὅπως ἐπιτευχθῆ ὁ διὰ τοῦ σχεδίου Ν. Δ. ἐπιδιωκόμενος σκοπός, ὡς εἶναι ἡ ἀνάπτυξις εἰλικρινῶν φιλικῶν σχέσεων μὲ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἔνομεν κοινὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα. Ἰδοὺ διατὶ ζητοῦμεν νὰ ἀποσυρθῆ τὸ παρὸν σχέδιον Ν.Δ. καὶ νὰ τὸ φέρετε ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὥστε νὰ δυνηθῆ νὰ στηριχθῆ ἐπὶ προϋποθέσεων, αἵτινες θὰ ἐπιτρέψουν νὰ στηριχθῆ ἐπὶ τῆς ἀποδόμου θελήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ζητήματα τοιαύτης σημασίας πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζωνται εὐθέως καὶ εὐθαρσῶς. Ἡ παροῦσα ὅμως Κυβέρνησις ἀντιμετωπίζει τὸ θέμα σταδιακῶς, ὡς ἀπέδειξεν ὁ ὑπ' αὐτῆς ψηφισθεὶς τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον νόμος περὶ ἀναστολῆς διώξεως ἐγκληματιῶν πολέμου, τὴν ὁποίαν τώρα θέλει ἐπειγόντως καὶ διὰ τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας τῆς Ἐπιτροπῆς μας νὰ ὁλοκληρώσῃ, ἐνῶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπαναλαμβάνονται αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς. Ταῦτα προδίδουν βεβιλίαν, ὡς πρὸς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ θέματος, ποὺ ἐνισχύει τὰς ὑπονοίας ὅτι δὲν πρόκειται περὶ μεγαλοφύους χειρονομίας τῆς Ἑλλάδος ἔναντι τῶν βασανιστῶν της, ἀλλὰ περὶ χειρονομίας ἐπιβληθείσης.

Γιατί, κ. Ὑπουργέ, δὲν ἐφέρατε εὐθέως τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν.Δ. λέγοντες ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ὅσα πράγματι καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, δηλαδὴ ὅτι οἱ λαοὶ δὲν δύνανται νὰ ζοῦν ἐπ' ἄπειρον μὲ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος, παρέχοντες κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πραγματικὴν ἔνδειξιν λεβεντιᾶς ὡς συνηθίζει νὰ πράττῃ μεγαλοφύχως ἡ μικρά μας χώρα ἀφοῦ προηγουμένως θὰ εἴχατε ἐξασφαλίσῃ τὰς προϋποθέσεις τῆς πλήρους λήθης τοῦ παρελθόντος, ὡς θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ πλήρης ἱκανοποίησις τῶν θυμάτων τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τοὺς θεσμοὺς ποὺ τιμοῦν τὴν χώραν μας, ὡς εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη;

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Κύριε συνάδελφε, παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ εἴπω ὀλίγας λέξεις καὶ μόνον ἐπὶ δύο συγκεκριμένων θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἐθίξατε, διότι διὰ τὰ ὑπόλοιπα θὰ ὁμιλήσω ἐκτενέστερον ἀργότερα. Πρῶτον, εἶνα ὁμολογουμένως λίαν περίεργον νὰ θεωρῆται βεῖλὸς ἡ τοὐλάχιστον ὀρθὸς ὁ τρόπος τοῦ νὰ ἔρχεται ἕνα θέμα πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας. Ὁμολογῶ ὅτι δὲν δύναμαι νὰ κατανοήσω τοῦτο. Δεύτερον, ἐπειδὴ ὡμιλήσατε περὶ ὑπάρξεως τελεσιδίκου ἀποφάσεως τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων, ἥτις ἀναστέλλεται διὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιθυμῶ νὰ ὑπενθυμίσω περίπτωσιν τοῦ Στρατηγοῦ ἐγκληματίου πολέμου Ἀντρέ, ὁ ὁποῖος ἔτυχεν χάριτος ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ἰδικῆς σας Κυβερνήσεως καὶ μάλιστα εἰς περίοδον καθ' ἣν τὰ γεγονότα τῆς κατοχῆς ἦσαν περισσότερον πρόσφατα.

Π. Πολυχρονίδης. Κύριε Ὑπουργὲ τῆς Δικαιοσύνης, συνέπεσε νὰ εἶμαι μέλος τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ἔγω πλήρη συναίσθησιν τῆς εὐθύνης μου. Βαθύτατα ἐθλίβην διὰ τὴν χειρονομίαν ἐκείνην, διὰ τὴν ὁποίαν ποσωπικῶς ἐπίστευα ὅτι διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τοὐλάχιστον, δὲν εἴμεθα ψυχικῶς ἕτοιμοι. Ἀλλὰ τοὐλάχιστον, κ. Ὑπουργὲ τῆς Δικαιοσύνης, ἡ τότε Κυβέννησις, κακῶς κατὰ τὴν προσωπικήν μου ἄποψιν, ἐνόμισεν ὅτι ἐπεβάλλετο νὰ κάμῃ τὴν πολιτικὴν χειρονομίαν ἐκείνην διὰ τὸν δῆμιον τῆς Κρήτης ἐν τῇ ποιοθήσει ὅτι ἐξυπηρετεῖ γενικώτερον ἐθνικὸν συμφέρον, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει τὸ ἔπραξεν εὐθέως διὰ τῆς παροχῆς χάριτος. Ἀλλὰ ἐὰν ὑμεῖς, κ. Ὑπουργέ, θεωρεῖτε μίαν πρᾶξιν κακὴν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῆσθε τὴν αὐτὴν κακὴν πρᾶξιν διὰ νὰ πράττετε καὶ ὑμεῖς τὰ ἴδια.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Κύριε συνάδελφε, ἐπεκαλέσθην τὴν πρᾶξιν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, διὰ νὰ διατυπώσω τὴν σκέψιν, ὅτι ἡ Κυβέννησις ἐκείνη κατόπιν σταθμίσεως τῶν συμφερόντων τῆς χώρας, εἶπε τὴν ἀπόφασί της.

Η. Τσιριμώκος. Κύριε Πρόεδρε, δὲν πρόκειται περὶ τῆς αὐτῆς πράξεως. Ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι ὁ Ἀντρὲ εἶχεν καταδικασθῆ εἰς δεκὴ φυλάκισιν.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ὄχι, κύριε συνάδελφε, εἰς ἰσόβια δεσμά.

Η. Τσιριμώκος. Πολὺ καλά, κ. Ὑπουργέ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἀναπτύξω τὴν ἀποψίν μου ἀργότερα.

Π. Πολυχρονίδης. Κύριοι συνάδελφοι, τὸ ὅλον θέμα, ἐπαναλαμβάνω, δὲν ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ ποὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως, ἀλλὰ μόνον ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, ἐὰν πράγματι θέλωμεν μίαν εἰλικρινῆ καὶ ἀδιάλλακτον φιλίαν μὲ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν. Ὁ τρόπος ὅμως, μὲ τὸν ὁποῖον τὸ φέρετε σήμερον πρὸς συζήτησιν, κ. Ὑπουργέ, τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἡ ἐπικρατοῦσα ἀτμόσφαιρα, θεμελιώνουν τὴν ὑπόνοιαν, ὅτι πρόκειται περὶ πράξεως ἐπιβληθείσης καὶ συνεπῶς μὴ ἐξυπηρετούσης τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Κύριε συνάδελφε, ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀπήντησεν ἤδη ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Π. Γυφόκας. Κύριε Πρόεδρε, ἡ χάρις εἶναι ποινομία τοῦ Βασιλέως παρεχομένης διὰ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας καὶ ἄνευ τῆς συμμετοχῆς τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος. Δὲν ἀντιλαμβάνομαι πῶς εἶναι δυνατὸν τοῦτο, νὰ θεωρῆται πρᾶξις γενναιωτέρας ἀπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν ἀπόφασιν τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας. Ἡ διαστολὴ εἶναι εἰς βάρος τοῦ κ. εἰσηγητοῦ τῆς μειοψηφίας.

Π. Πολυχρονίδης. Εἶναι πρᾶξις πράγματι γενναιοτέρα, διότι κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἡ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει εὐθέως τὰς εὐθύνας της. Σήμερον ἡ Κυβέρνησις προβαίνει εἰς ἐνεργείας κατὰ τρόπον σταδιακὸν καὶ βεῖλόν, ποὺ ἀφήνουν ὑπονοίας, μὴ εὐνοούσας τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν.

Κύριοι συνάδελφοι, ἐν ὄψει αὐτῆς τῆς μικρᾶς, ἀλλὰ σαφοῦς εἰσηγήσεως, ἐπαναλαμβάνω ὅτι καὶ ὡς πρόσωπον, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπὸ περιφέρειαν ἥτις ὑπέστη τὰς φρικαλαιότητας τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς καὶ ὡς μέλος τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων, εἶμαι ὑπέρμαχος τῶν καλῶν σχέσεων μετὰ τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, διότι πράγματι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζῶμεν ἐπ'

ἄπειρον μὲ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος. Ὤφειλεν ὅμως ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ θέμα εὐθέως καὶ κατὰ τρόπον ἀδιάβλητον οὕτως ὥστε οὐδεμία ὑποψία νὰ δημιουργῆται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ τὸ ἐσωτερικὸν περὶ ὑπάρξεως ἐπεμβάσεων ἐκ μέρους τρίτων, καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος θὰ εἶχεν ἐξασφαλίσει τὴν ἔμπρακτον ἀναγνώρισιν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ὅτι ἔχει καταβικάσει τὸν ναζισμὸν καὶ ὅτι ὀφείλει νὰ ἀποζημιώσῃ τὰ θύματα. Παραλλήλως ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ μὴ φέρῃ εἰς δυσχερῆ θέσιν τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην, οὕτως ὥστε νὰ δημιουργῆται ἡ ἐντύπωσις ὅτι αὕτη ὑποτιμᾶται, καὶ ὅτι ὑποθέσεις ποὺ ἐκρίθησαν παρ' αὐτῆς παραδίδονται πρὸς κρίσιν εἰς ἄλλας χώρας.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Κύριε συνάδελφε, δὲν δύνασθε νὰ ἐκπροσωπῆτε τὰς ἀντιλήψεις τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης. Ἐπιπροσθέτως ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω τὸν Νόμον 2058, ψηφισθέντα ἐπὶ ἰδικῆς σας Κυβερνήσεως καὶ ὁ ὁποῖος καθιέρωσε τὴν παραπομπὴν τῶν ἐκκρεμῶν ἐν Ἑλλάδι ὑποθέσεων εἰς Δυτικὴν Γερμανίαν. Ὅπως βλέπετε καὶ ἐν τούτῳ ἐπροβαδίσατε σεῖς.

Π. Πολυχρονίδης. Κύριε Ὑπουργὲ τῆς Δικαιοσύνης, ὡμίλησα περὶ τοῦ νόμου τούτου, ὅστις ἀφορᾷ ὑποθέσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶχε κἂν ἐπιληφθῆ ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη. Ἐγὼ ὡμιλῶ περὶ ὑποθέσεων αἵτινες ἤδη ἐκρίθησαν τελεσιδίκως ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης.

Κύριε Ὑπουργὲ τῆς Δικαιοσύνης, θὰ προσφέρετε μεγίστην ὑπηρεσίαν ἀναβάλλοντες τὴν συζήτησιν τοῦ παρόντος σχεδίου Ν.Δ. καὶ φέροντες τοῦτο πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι,—ἔχοντες ἤδη τὴν εὐχάριστον εἴδησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ὅτι ἡ Δυτικὴ Γερμανία πρόκειται νὰ ἀποζημιώσῃ τὰ θύματα τῶν ἀγριαλαιοτήτων — ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θὰ ὑιοθετήσῃ τὰ μέτρα αὐτὰ ὡς ὀρθά. Ὑπὸ τὴν κρατοῦσαν σήμερον ἀτμόσφαιραν καὶ μὲ τὸν τρόπον καθ' ὃν τὸ παρὸν σχέδιον Ν.Δ. φέρεται πρὸς ψήφισιν, ὁ σκοπὸς τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει οὐδόλως ἐξυπηρετεῖται. Εὔχομαι, ὅσα ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν διεκήρυξε νὰ ἀποδειχθοῦν ἀληθῆ, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ πιστεύῃ ὅτι αἱ ὑριστάμεναι ὑπόνοιαι δὲν εἶναι παρὰ πραγματικότης καὶ ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἐπράξαμεν εἰμὴ νὰ παραδώσωμεν τοὺς δημίους του εἰς ἓν κράτος, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐδόλως τοὺς ἀπεκήρυξεν, ἀφίνον τὴν ἀπειλὴν καὶ τὴν ἀγανάκτησιν μιᾶς τοιαύτης πράξεως εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. (Χειροκροτήματα ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ἀντιπολιτεύσεως).

Η. Τσιριμώκος. Κύριε βουλευταί, μετὰ τὰ ὅσα εἶπον καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ἀξιότιμον κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς, θὰ ἠδυνάμην νὰ ἀπόσχω τῆς περαιτέρω συζητήσεως ἀναμένων νὰ εἴπω τὴν γνώμην μου ὅταν τὸ Νομοθετικὸν τοῦτο Διάταγμα θὰ συζητηθῇ καὶ πάλιν ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς. Ἐὰν δὲν τὸ πράττω τοῦτο εἶναι διότι δὲν ἐπιθυμοῦσα καθόλου ἡ ἀντίρρησίς μου διὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσιοδοτήσεως, νὰ ἔχῃ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ δὲν εἶναι ἀξία τοῦ νὰ ἀκούσῃ τὰς γνώμας οἱουδήποτε καὶ δὲν εἶναι ἀξία νὰ συζητήσῃ τὸ θέμα αὐτό. Καὶ διὰ τοῦτο εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ προσθέσω εἰς τὰ ὅσα εἶπον τὰς σκέψεις τὰς ὁποίας θὰ διατυπώσω τώρα.

Κύριοι Βουλευταί, καὶ ὁ κ. Εἰσηγητὴς τῆς πλειοψηφίας καὶ ὁ κ. Εἰσηγητὴς τῆς μειοψηφίας ἀνεμνήσθησαν τῆς κατοχῆς. Ἐγὼ δὲν θὰ τὸ πράξω. Διότι νομίζω ὅτι ὅλη ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ σχεδίου τοῦ Νομοθετικοῦ αὐτοῦ Δ)τος δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὴν κατοχήν, τὰ αἰσθήματα ποὺ μᾶς προκαλεῖ, τὰς καταστροφὰς τὰς ὁποίας ἔχουν προκαλέσει οἱ Γερμανοὶ καὶ ὅλα τὰ συναφῆ θέματα. Διότι ἐὰν ὅλα αὐτὰ ἐλύοντο διὰ τῆς ἐκτίσεως τῆς ποινῆς ἐκ μέρους τοῦ Μαξιμιλιανοῦ Μέρτεν τότε θὰ ἦσαν πολὺ ὀλίγα, θὰ ἦσαν ἀσήμαντα, θὰ ἦσαν πράγματα τὰ ὁποῖα πράγματι δὲν θὰ ἤξιζε τὸν κόπον νὰ μᾶς ἀπασχολήσουν καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ἕνα Κοινοβούλιον ὁλόκληρον νὰ ἀσχολῆται μὲ τὸ ποίαν ποινὴν ἐκτίει ἕνας ἐγκληματίας πολέμου ὅταν εἶναι βέβαιον ὅτι καὶ ὑψηλότεραι καὶ εὐρύτεραι εἶναι αἱ εὐθῦναι διὰ τὰς καταστροφὰς αἱ ὁποῖαι προεκλήθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐὰν μᾶς ἀπασχολῇ τὸ σχέδιον, τοὐλάχιστον ἐμέ, τὸ σχέδιον νομοθετικοῦ αὐτοῦ διατάγματος μὲ ἀπασχολεῖ ὡς ὀρθῶς εἶπεν ὁ κ. Πολυχρονίδης πρὸ ὀλίγου διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον διὰ τὴν ἀντίληψιν τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις καὶ ἡμεῖς ὅλοι, διὰ τὸ εἶδος τῶν σχέσεων τὰς ὁποίας ἔχομεν καὶ μὲ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην ξένην Δύναμιν. Διότι πιστεύω ὅτι βεβαίως κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ πολέμου εἶναι δυνατὸν μία Χώρα νὰ ὑποστῇ κατάκτησιν, νὰ ὑποστῇ καταστροφάς, νὰ ὑποστῇ σκληρότητας. Τὰς ὑρίσταται λόγῳ τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροτέρου ἐνοουμένου ὑπὸ τὴν στενὴν ἔννοιαν τὴν στενωτάτην ἔννοιαν διότι αὐτὸς ὁ ἰσχυρότερος κατώρθωσεν ἔστω προσωρινῶς νὰ κινήσῃ τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις μιᾶς Χώρας καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν τὴν Χώραν ὡς κατακτητὴς ἐντρεπόμενος ὁ ἴδιος τὴν ἐπομένην τῆς Εἰρήνης διὰ τὰ ὅσα ἔπραξεν ὡς κατακτητής. Ἀλλὰ ὅταν εἴμεθα ἐν εἰρήνῃ καὶ ὅταν ὡς ἔθνη ἀνεξάρτητα πλέον καὶ αὐτόνομα συζητῶμεν δι' ἀγαθὰς σχέσεις εἴτε μὲ ἀνέκαθεν φίλους μας, εἴτε μὲ πρώην ἀντίπαλον νομίζω ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι διάφορον. Δὲν ὑπάρχει δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς εἰρήνης. Ἤκουσα μάλιστα νὰ γίνεται κάποιος ὑπαινιγμὸς περὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἀσφαλείας τῆς χώρας. Ἀλλὰ κύριοι, ἡ Δυτικὴ Γερμανία μετέχει εἰς τὸ συμμαχικὸν σύνολον εἰς τὸ ὁποῖον μετέχομεν ἡμεῖς. Ἐὰν ἀκόμη ἐλέγετο ὅτι ἡ ἀσφάλεια τῆς Ἑλλάδος ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴν ἀγαθὴν διάθεσιν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας θὰ ἔλεγον ἐπὶ τέλους ὅτι πρέπει ἴσως νὰ γίνουν μερικαὶ ὑποχωρήσεις ζυγίζοντας τὸ χειρότερον καὶ μὲ τὸ ὀλιγώτερον κακόν. Ἀλλὰ νὰ εἴπωμεν ὅτι χάριν τῆς ἀσφαλείας τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ εἴμεθα ὑποχωρητικώτεροι τοῦ δέοντος ἔναντι ἑνὸς οἱουδήποτε ἐκ τοῦ συνόλου τῶν χωρῶν αἱ ὁποῖαι μετέχουν μιᾶς συμμαχίας εἰς τὴν ὁποίαν μετέχομεν ἡμεῖς, νομίζω ὅτι εἶναι πρᾶγμα ἀκατανόητον καὶ πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατὸν οὐδεμία ἐκ τῶν χωρῶν αὐτῶν νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι πρέπει νὰ τὸ ἐπιδιώξῃ.

Τούτων, οὕτως ἐχόντων, κ. βουλευταί, θὰ συνεζήτουν ἴσως πολὺ ὀλίγον τὸ σχέδιον Ν.Δ. ἐὰν δὲν περιεῖχε τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν. Ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις δίδει τὴν ἀφορμὴν εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἀπορῶ διατί ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐξανίσταται ὅταν ἐπ' αὐτῆς στηρίζωνται ὡρισμέναι σκέψεις ἢ ἔλεγχος ἡ πολεμικὴ τῆς Ἀντιπολιτεύσεως. Ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις οὔτε πολὺ οὔτε ὀλίγον λέει ὅτι πρέπει νὰ ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα τῶν Γερμανῶν ἐγκληματιῶν πολέμου κατὰ τρόπον ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὰς σήμερον ὑρισταμένας σχέσεις φιλίας καὶ συμμαχίας μετὰ τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ἐκ τοῦ λόγου δὲ τούτου καὶ εἰς τὸ ἐθνικὸν συμφέρον. Προσέθεσε δὲ ὁ εἰσηγητὴς τῆς πλειοψηφίας ὅτι ὑρίστα ἐθνικὰ συμφέροντα ἀπαιτοῦν τὴν ρύθμισιν αὐτήν. Σημειῶ ὅτι τὰ αὐτὰ ἐλέχθησαν πρὸ 6 μηνῶν ὅπότε ἠσχολούμεθα μὲ τὴν ὁριστικὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου κατὰ τρόπον προάγοντα τὴν Ἑλληνογερμανικὴν φιλίαν. Καὶ μετὰ ἓξ μῆνας αὐτὴ ἡ Ἑλληνογερμανικὴ φιλία φαίνεται ὅτι ἀπαιτεῖ νὰ λάβωμεν νέα μέτρα ὡς ἐὰν ἐκεῖνα δὲν ἦσαν ἀρκετά. Καὶ ποῖα ἦσαν ἐκεῖνα τὰ μέτρα; Εἴπομεν τότε ὅτι παραπέμπομεν εἰς τὴν Γερμανικὴν δικαιοσύνην τοὺς παλαιοὺς ἐγκληματίας πολέμου πλὴν ἑνὸς εἰς βάρος τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ὁριστικὸν βούλευμα, ὁ ὁποῖος θὰ δικασθῇ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν δικαιοσύνην. Τίποτε δὲν εἶχε γίνει μὲ τὸ προηγούμενον σχέδιον Ν.Δ., τὸ ὁποῖον νὰ παρέβλαπτε τὴν Ἑλληνογερμανικὴν φιλίαν κατὰ τὸ νόημα τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ἁπλῶς καὶ μόνον ἕνας ἐγκληματίας πολέμου ἐδικάσθη καὶ κατεδικάσθη ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια. Πῶς μετὰ ἓξ μῆνας λοιπόν, ἐφ' ὅσον τότε εἴχομεν κάμει ὁριστικὴν ρύθμισιν καὶ ὄχι προσωρινὴν τοῦ θέματος τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου, ἀνακύπτει νέον ζήτημα; Ἡ φράσις «ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν Ἑλληνογερμανικὴν φιλίαν» ἴσως θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε διατυπωθῇ «ἀνταποκρινόμενον ἑκάστοτε εἰς τὴν Ἑλληνογερμανικὴν φιλίαν». Διότι ποῖος δύναται νὰ ἀποκλείσῃ ὅτι ἡ Ἑλληνογερμανικὴ φιλία θὰ ἀπαιτήσῃ ἐνδεχομένως μετὰ ἓξ μῆνας νὰ δώσωμεν καὶ ἀποζη-

μίωσιν εἰς τὸν κρατηθέντα ἐπὶ τόσον καιρὸν ἀδίκως ἐγκληματίαν πολέμου, διότι πράγματι κακῶς τὸν ἐκρατήσαμεν ἐπὶ τόσον καιρόν.

Ἀλλά, κύριοι, ἀφ' ἧς στιγμῆς λέγομεν ὅτι ἀποτελεῖ ἀπαίτησιν τῆς Ἑλληνογερμανικῆς φιλίας αὐτὸ τὸ ὁποῖον κάνομεν, ἀπὸ ἐκείνην τὴν στιγμὴν δεχόμεθα ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀντικείμενον συζητήσεων μὲ τὴν Γερμανικὴν Κυβέρνησιν. Τὸ κείμενον μόνον του τὸ λέγει καὶ ὄχι τὰ ἄλλα πράγματα, περὶ τῶν ὁποίων θὰ ὁμιλήσω. Αὐτὸ τὸ θεωρῶ ἐγὼ ἀπαράδεκτον. Ἀπαράδεκτον διατί; Διότι ἡ Δυτ. Γερμανία, περὶ τῆς ὁποίας τόσα ἐγκώμια ἠκούσθησαν κα. εἰς τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἔγινε δεκτὴ εἰς τὴν χορείαν τῶν πρώην συμμάχων παρὰ μόνον ἀφοῦ ἀπεκήρυξε τὸν ναζισμόν, ἀφοῦ ἐθέχθη νὰ ἐκκαθαρισθῇ ἀπὸ τὸν ναζισμὸν καὶ ἀφοῦ ἡ ἰδία ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δικάσῃ τοὺς ἐγκληματίας πολέμου. Δηλαδὴ μεταξὺ Δυτικῆς Γερμανίας καὶ τῆς Γερμανίας τοῦ Χίτλερ ἐπῆλθε, τοὐλάχιστον κατὰ τὴν διακήρυξιν, τομὴ σαφής, τομὴ ἀδυσσαλέα, διότι ἄλλως θὰ ἦτο ἀδύνατον οἱοσδήποτε ἐκ τῶν λαῶν ποὺ εἶχεν ὑποστῇ τὴν εἰσβολὴν τῆς Γερμανίας, νὰ δεχθῇ νὰ παρακαθήσῃ εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν μὲ ἀντιπροσώπους τῆς Χιτλερικῆς Γερμανίας ἢ τῆς Γερμανίας, ἡ ὁποία δὲν θὰ εἶχεν ἀπακηρύξει τὸν Χιτλερισμόν.

Λ. Μπουρνιᾶς. Αὐτὰ ποὺ λέγετε εἶναι ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου.

Η. Τσιριμώκος. Ἐὰν τὸ νομίζετε, τότε ὅλα ὅσα θὰ εἴπω, θὰ εἶναι ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου. Περμένετε διὰ νὰ ἴδητε ὅτι εἶμαι ἐναντίον τοῦ σχεδίου Ν. Δ. Ἀφοῦ αὐτὴ ἡ βάσις ἐτέθη εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν πρώην ἀντιπάλων τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Γερμανίας, σημαίνει ὅτι τὸ θέμα ἐγκληματιῶν πολέμου, τὸ ὁποῖον ἐρρυθμίσθη σύμφωνα μὲ διεθνῆ σύμβασιν, δὲν εἶναι θέμα τὸ ὁποῖον δύναται νὰ τίθεται πλέον ὡς θέμα φιλίας μεταξὺ Δυτικῆς Γερμανίας καὶ οἱουδήποτε ἄλλου κράτους. Οἱ ἐγκληματίαι πολέμου ἀκολουθοῦν τὴν τύχην των, ἡ δὲ Δυτικὴ Γερμανία εἶναι χώρα, ἡ ὁποία ἔχει ἀποκηρύξει αὐτοὺς τοὺς ἐγκληματίας πολέμου. Ὅταν, λοιπόν, τίθεται ὡς ὅρος ἢ ὡς συντελεστὴς τῆς Ἑλληνογερμανικῆς φιλίας πρώτα ἡ παραχώρησις τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ δικάσῃ πάντα ἐγκληματίαν πολέμου ἡ Γερμανία, ἔπειτα τὸ κυριώτερον, τὸν μοναδικὸν ποὺ ἐδίκασεν ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη μετὰ τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος ἔγινε διὰ νὰ ρυθμίσῃ τὰς σχέσεις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου, μετὰ τὸν νόμον αὐτὸν καὶ εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἔγινε μὲ αὐτὴν τὴν διάθεσιν ὑπὲρ τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου, ἐχόμεθα μετὰ ἓξ μῆνας καὶ λέγομεν ὅτι χάριν τῆς Ἑλληνογερμανικῆς φιλίας πρέπει αὐτὸς νὰ ἀπολυθῇ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τινάσσομεν εἰς τὸν ἀέρα τὴν βάσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ Ἑλληνογερμανικὴ φιλία καὶ ἡ ὁποία εἶναι ὅτι ἡ Δυτικὴ Γερμανία εἶναι ἡ Γερμανία, ἡ ὁποία ἀπεκήρυξε τοὺς ἐγκληματίας πολέμου.

Αὐτό, κ. βουλευταί, θὰ ἤρκει δι' ἐμένα ὡς ἀρχή, ἐπὶ τῆς ὁποίας νὰ στηρίξω τὴν κατ' ἀρχὴν καταψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου. Θὰ εἴπω παραιτέρω ποίαν βαρεῖαν σημασίαν ἀποδίδω εἰς αὐτὸ καὶ ἐξ ἀπόψεως Ἑλληνικῆς καὶ ἐξ ἀπόψεως Γερμανικῆς. Θὰ εἴπω διατί νομίζω ὅτι τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἀντὶ νὰ ἐνισχύῃ τὴν Ἑλληνογερμανικὴν φιλίαν τὴν ζημιώνει, τὴν καταστρέφει. Ἀλλὰ θὰ εἴπω πρὶν μερικὰ ἄλλα πράγματα.

Ἀνεφέρθη τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀντρέ. Δὲν ἔχω κανένα λόγον νὰ ὑπερασπισθῶ τὴν πρᾶξιν ἐκείνην. Ἐὰν ἡ χάρις, ἡ δοθεῖσα εἰς τὸν Ἀντρέ, ἦτο καὶ ἐκείνη ἀποτέλεσμα διεκπεραιώσεως ὅρου διὰ τὴν Ἑλληνογερμανικὴν φιλίαν, τόσον τὸ χειρότερον, διότι θὰ ἀπεδείκνυεν ὅτι ἤδη ἀπὸ τοῦ 1951 ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις παρενέβη ὑπὲρ τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Ἐὰν πάλιν σημαίνῃ μίαν πρᾶξιν, τὴν ὁποίαν ἔτσι ἤθελε κα. ἔκαμε μία Κυβέρνησις, ἀναλαβοῦσα τὴν πλήρη εὐθύνην διὰ τῆς χάριτος, κακὴ ἦτο ἡ πρᾶξις ἔστω καὶ μόνον διότι δίδει σήμερον τὸ ἐπιχείρημα νὰ γίνεται χειροτέρα πρᾶξις ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνης. Δὲν εἶναι δὲ τὸ ἐπιχείρημα τοῦ προηγουμένου νόμου ποὺ ἠμπορεῖ νὰ σώσῃ τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν. Διότι παρενέπεσαν μεταξὺ τοῦ προηγουμένου νόμου καὶ τούτου ὀλίγοι μῆνες κατὰ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ τί συνέβη διὰ νὰ εὑρίσκωμεν ὅτι ἐκεῖνα τὰ μέτρα ποὺ ἐλάβομεν εἶναι ἀνεπαρκῆ.

Δὲν γνωρίζω ποία ἦτο ἡ ἐμπνευσις τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τὸν ὁποῖον δὲν βλέπω ἐδῶ, νὰ ἀναφερθῇ εἰς δημοσιεύματα τοῦ Γερμανικοῦ Τύπου. Δὲν θὰ ἐπαναλάβω τὴν ἀναφορὰν εἰς τὰ δημοσιεύματα αὐτά. Θὰ ὑπενθυμίσω εἰς τοὺς κ. βουλευτάς, ὅσοι εἶχον μετάσχει εἰς τὴν συζήτησιν περὶ ἐγκληματιῶν πολέμου ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, ὅτι εἶχα φέρει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς δημοσιεύματα τοῦ Γερμανικοῦ Τύπου τὰ ὁποῖα καθ' ὅλου δὲν ἐξέφραζαν τὴν εὐχὴν ἡ Ἑλλὰς νὰ σκεφθῇ τοῦτο ἢ τὸ ἄλλο, τὰ ὁποῖα ἦσαν χυδαῖα ἔναντι μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὰ ὁποῖα δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἐν τῷ προσώπῳ μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως προσέβαλαν τὴν Ἑλλάδα ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑποθέσεως τοῦ Μαξιμιλιανοῦ Μέρτεν.

Καὶ ἐνῶ ἔχομεν Πρεσβείας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ εἰς τὰ ἐξωτερικά, ἐπὶ ἓν ἔτος τὸ δημοσίευμα αὐτὸ ὑπῆρχεν, δὲν ὑπῆρξεν διάφευσις ἐκ μέρους ἑνὸς γραφείου Τύπου Ἑλληνικῆς Πρεσβείας διὰ νὰ περισώσῃ τὸ γόητρον τοῦ Ἕλληνος Ὑπουργοῦ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἐχρειάσθη νὰ ἔλθῃ ἡ συζήτησις εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ ὀργισθῇ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς καὶ δημιουργήσῃ καὶ ἐπεισόδιον μαζί μου, ὁ ὁποῖος πάν ἄλλο ἀνέφερα τὸ δημοσίευμα, διὰ νὰ τὸν δίξω προσωπικῶς, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποδείξω ὅτι ὁ Τύπος ὁ Γερμανικὸς ὄχι τὴν ἐπιείκειαν ἢ τὴν καλὴν διάθεσιν δὲν ἐπιζητεῖ, ἀλλ' ἐπιζητεῖ μὲ τὰ χειρότερα τῶν μέσων νὰ ἐκδιάσῃ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀπολύσῃ τὸν Μαξιμιλιανὸν Μέρτεν. Αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη τοῦ Τύπου. Ἀλλὰ διατί κύριοι νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν πίστιν; Ἐὰν ποτὲ ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις δὲν εἶχεν ἐκδηλώσει κανένα ἐνδιαφέρον εἴτε διὰ τὸ ὅλον θέμα εἴτε προσωπικῶς διὰ τὸν Μέρτεν, τότε διατὶ θὰ ἐκρίναμεν ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβωμεν αὐτὰ τὰ μέτρα, διατὶ εἰδικῶς ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν ἐπιβολὴν μιᾶς βαρυτάτης ποινῆς 25 ἐτῶν θὰ προέβαινεν εἰς τὴν εἰσήγησιν ἑνὸς Ν. Δ)τος διὰ τὸ ὁποῖον γνωρίζει εἰς ποίαν δυσχερῆ θέσιν τὸν φέρει ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων καὶ ὡς Ὑπουργόν. Διότι εἶναι ὑποχρεωμένος ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του νὰ ἀρνῆται καθημερινῶς αἰτήσεις χάριτος ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι δι' οἱονδήποτε ἀδίκημα ἔχουν ἐκτίσει ἐνδεχομένως τὸ ἥσιμο τῆς ποινῆς των ἢ πλέον τοῦ ἡμίσεος ταύτης, ἔστω καὶ καταδίκοι κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου. Εἶναι ὑποχρεωμένος, διότι δὲν δύναται ἕνας Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης νὰ δίδῃ συνεχῶς χάριτας, εἶναι ὑποχρεωμένος παρὰ ὁ ἴδιος νὰ ἔχῃ ὡς προηγούμενον ὅτι εἰς ἕνα Γερμανὸν ἐγκληματίαν πολέμου, ἕνα τῶν εἰδεχθεστέρων ἐγκληματιῶν ἀνεξαρτήτως οἱουδήποτε μέτρου συγκρίσεως, ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν καταδίκην του εἰσάγει ν. Δ)γμα καὶ τὸν ἀπολύει διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἀναστολῆς τῆς ποινῆς. Τί παθὼν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐδήλωσεν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος εἶναι ὑπερήφανον, ἀλλ' εἶναι ἀμνησίκακον καὶ κατεπειγόντως, ἐξ ἀναγκαστικὰ κατεπειγόντως, κατελήφθη τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ ἡ Κυβέρνησις ποὺ τὸ ἐκπροσωπεῖ ἀπὸ καλπάζουσαν ἀμνησικακίαν. Καὶ ἐν μέσῳ δύο Συνόδων τακτικῶν τῆς Βουλῆς εἰσάγει Ν. Δ)γμα κατεπειγόντως διὰ νὰ ἀπολυθῇ ὁ μοναδικὸς ἐγκληματίας πολέμου, ὁ Μαξιμιλιανὸς Μέρτεν.

Πάντα ταῦτα χωρὶς τὴν ἐκδήλωσιν κανενὸς εἴδους ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ ταῦτα πάντα διὰ νὰ ὠφεληθῇ ἡ Ἑλλαν—Γερμανικὴ φιλία, παρ' ὅλον ὅτι ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις πιστὴ εἰς τὴν διακήρυξίν της ὅτι δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀλληλεγγύην ἠθικήν, δὲν παρεμβαίνει εἰς τὰ θέματα τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Εἶναι θυνατὸν αὐτὰ τὰ περίεργα τὰ παράξενα πράγματα νὰ συμβαίνουν; Τότε ἡ Κυβέρνησις θὰ ἦτο θῦμα τῶν συμπτώσεων. Διότι συνέπεσε τὸ προηγούμενον νομοσχέδιον νὰ ὑποβληθῇ μετὰ τὰς συνομιλίας τῆς Βόνης καὶ τὸ σημερινὸν σχέδιον Ν. Δ. νὰ ὑποβληθῇ μίαν ἡμέραν προτοῦ ἀπέλθῃ τῆς Ἑλλάδος ὁ κ. Χαλστάϊν. Εἶναι συμπτώσεις δυσάρεστοι ὁμολογουμένως. Σύμπτωσις ἐπίσης εἶναι τὸ νὰ ἐπισκέπτωνται Ἀνώτεροι Διπλωματικοὶ ὑπάλληλοι τῆς μὴ ἠθικῶς ἀλληλεγγύου μὲ τοὺς ἐγκληματίας πολέμου Δυτικῆς Γερμανίας τὸν κατάδικον Μέρτεν. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι νὰ μὴ ἀπολύωνται οἱ διπλωματικοὶ αὐτοὶ ὑπάλληλοι διότι κακῶς, ἐφ' ὅσον ἐκ-

πρόσωπούν τὴν Γερμανικὴν Κυβέρνησιν ἡ ὁποία ἀπεκήρυξε τοὺς ἐγκληματίας πολέμου ἐπισκέπτονται τοὺς ἐγκληματίας πολέμου, ἀλλὰ νὰ ἀπολύεται ὁ κατάδικος τὸν ὁποῖον οἱ διπλωματικοὶ ὑπάλληλοι ἐπεσκέφθησαν. Καὶ συμπίπτει ἀκόμη πρὶν εἰσέλθομεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοθετικοῦ αὐτοῦ Διατάγματος ὁ Ἀξιότιμος καὶ κατὰ τὰ ἄλλα συμπαθέστατος ἄνθρωπος Πρεσβευτὴς τῆς Δυτικῆς Γερμανίας νὰ προβαίνῃ εἰς φιλικὴν σύστασιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν νὰ ἴδῃ μίαν ταινίαν τὴν ὁποίαν εἶδεν αὐτὸς πρὶν προβληθῇ δημοσίᾳ, νὰ τὴν ἴδῃ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διὰ νὰ κρίνῃ ἐὰν ἡ ταινία αὐτὴ ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀντίστασιν κατὰ τῶν Γερμανῶν ἐν Κρήτῃ, ἐὰν καὶ αὐτὴ ἐξυπηρετεῖ τὴν Ἑλληνο-Γερμανικὴν φιλίαν. Εἰς οὐδὲν μέρος τοῦ κόσμου θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ τοιοῦτον διάβημα ἄνευ ἀπαντήσεως ὀξυτάτης καὶ δημοσίας ὅτι ἡ Ἑλλὰς δέχεται νὰ ἔχῃ φιλίαν μὲ ὅλας τὰς Χώρας, ἀλλὰ δὲν ἀπαρνεῖται τὴν ἱστορίαν της. Ἀλλοίμονον ἐὰν χάριν τῆς φιλίας πρὸς τὴν Τουρκίαν δὲν ἐδιδάσκοντο τὰ παιδιά μας τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν. Ἀλλοίμονον ἐὰν οἱ Τοῦρκοι δὲν ἐδίδασκον εἰς τὰ παιδιά των τὸν πόλεμον τοῦ 1920—22 καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ διὰ τὴν ὁποίαν εἶναι ὑπερήφανη, διότι ἡμεῖς θὰ ἐθιγόμεθα ἐφ' ὅσον ἡττήθημεν εἰς τὴν Μικρασιατικὴν ἐκστρατείαν. Ἀλλοίμονον. Τὴν ὥραν δὲ ποὺ πρόκειται νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα αὐτὸ τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου διὰ τὸ ὁποῖον ἀπορεῖ κανεὶς πῶς ἠμπορεῖ νὰ προκαλέσῃ ἀντίδρασιν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ποὺ ἕνας ἐπὶ τέλους ἐγκληματίας πολέμου εὑρίσκεται εἰς τὴν φυλακὴν καὶ πρόκειται καὶ αὐτὸς νὰ ἀπολυθῇ, ἡ εὐαισθησία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρέπει χάριν τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος καὶ τῆς Ἑλληνο-γερμανικῆς φιλίας, πρέπει νὰ μὴν ἐκδηλωθῇ ἴσως διὰ λόγους πολιτικοὺς τὴν ὥραν ἐκείνην ἐκλέγη ὁ Γερμανὸς Πρεσβευτὴς διὰ νὰ κάμῃ παραστάσεις πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, νὰ ἴδῃ τὴν ταινίαν ποὺ ἀφορᾷ τὴν ἀντίστασιν κατ' αὐτῶν τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Καὶ ἡ σύστασις αὐτὴ ἔχει ἕνα νόημα καθαρόν. Πράγματι ὁ Γερμανὸς Πρεσβευτὴς ἠνοχλήθη φαίνεται ἀπὸ τὸ ὅτι θὰ προβληθῇ μία ταινία μὲ θέμα τὴν ἑλληνικὴν ἀντίστασιν κατὰ τῶν γερμανῶν.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει κανεὶς ἐκ τῶν παρισταμένων ὑπουργῶν νὰ γνωρίζῃ τὸ θέμα, ἐπιφυλάσσομαι νὰ σᾶς ἀπαντήσω, ὅταν ἔχω πληροφορίας ἢ ἐνδεχομένως νὰ δώσῃ τὴν ἀπάντησιν ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός.

Η. Τσιριμῶκος. Δυνατὸν κ. Ὑπουργέ, ὅτι σεῖς, ὡς Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης νὰ μὴ τὸ γνωρίζετε. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀγνοῆτε σεῖς πράγματα τὰ ὁποῖα γνωρίζει πᾶς ἀναγνώστης οἱασδήποτε Ἐφημερίδος.

Εἷς Βουλευτής. Ἐγένετο διάφευσις.

Η. Τσιριμῶκος. Θὰ σᾶς εἴπω ποία διάψευσις. Ἀνεκοίνωσεν ὁ παραγωγὸς τῆς ταινίας ὅτι ἐζήτησεν ὁ κ. Πρέσβυς τῆς Γερμανίας νὰ ἴδῃ τὴν ταινίαν καὶ ὅτι τὴν εἶδε τὴν ταινίαν αὐτὴν ὁ Πρεσβευτής. Καὶ κατόπιν τούτου ἔκαμε διάβημα πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Καὶ ὑπάρχουν δύο διαψεύσεις. Μία διάψευσις τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας ὅτι δὲν ἔγινε διάβημα, ἀλλὰ φιλικὴ σύστασις. Αὐτὸ εἶναι τὸ κείμενον τῆς διαψεύσεως τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας. Δεύτερον, διάψευσις τοῦ Ὑπουργείου Τύπου, ὅτι καθ' ἃ ἡ Γερμανικὴ Πρεσβεία ἀνεκοίνωσε, δὲν ἐζήτησε ὁ Πρέσβυς νὰ ἴδῃ τὴν ταινίαν, ἀλλ' ὁ παραγωγὸς ἐκάλεσε τὸν Πρέσβυν. Αὐταὶ εἶναι αἱ δύο διαψεύσεις. Ἐγὼ δὲν θέλω νὰ εἴπω ὅτι ὀλιγώτερον ἀληθινὰ λέγει ὁ Πρέσβυς ἀπὸ τὸν παραγωγόν, οὔτε τὸ ἀντίθετον. Ἐκεῖνο ποὺ γνωρίζω εἶναι ἡ ἀνακοίνωσις τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας ὅτι προέβη εἰς φιλικὴν σύστασιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

Ε. Ἀβέρωφ — Τοσίτσας (Ὑπ. Ἐξωτερικῶν). Τὰ διαβήματα καὶ αἱ συστάσεις κ. συνάδελφε, γίνονται εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ἢ τοὐλάχιστον διὰ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν. Εἰς ἐμὲ δὲν ἐγένετο τοιοῦτον τί οὔτε ὑπὸ τὴν μορφὴν διαμαρτυρίας, οὔτε ὑπὸ τὴν μορφὴν διαβήματος. Συνεπῶς δὲν ὑπάρχει διάβημα ἢ σύστασις τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως ἢ τοῦ Πρεσβευτοῦ αὐτῆς ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ Ὑπουργείου δὲν ἐγένετο.

Ἐὰν ὁ Γερμανὸς Πρέσβυς ἐπωρελήθη εὐκαιρίας συναντήσεως εἴτε εἰς κοσμικὴν συγκέντρωσιν, εἴτε εἰς συνάντησιν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ κοιτάξετε νὰ ἴδετε τί μορφὴν ἔχει τὸ φίλμ, αὐτὸ δὲν εἶναι θέμα πρὸς μεγαλοποίησιν καὶ θέμα πρὸς μετατροπὴν εἰς διάβημα παρεμβάσεως εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς χώρας. Ἐὰν ἐγίνετο τοιοῦτον διάβημα, θὰ ὑπῆρχεν ἡ βέβαια ἀπάντησις. Ἀλλ' ἔγινε μία φιλικὴ ὁμιλία, ἡ ὁποία δὲν γνωρίζω κἂν οὔτε πότε ἔγινε. Τὴν ἐπληροφορήθην ἐκ τῆς δηλώσεως τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας, ἡ ὁποία δήλωσις ἐγένετο διότι ἀκριβῶς ἐμεγαλοποιήθη τὸ θέμα. Σᾶς παρακαλῶ νὰ πιστέψετε ὅτι αὐτῶν τῶν διαστάσεων εἶναι τὸ θέμα.

Η. Τσιριμῶκος. Κύριε Ὑπουργὲ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὑπάρχουν δύο θέματα ἐν προκειμένῳ. Τὸ ἕνα εἶναι ἐὰν ἔγινε διάβημα ἀπὸ τὸν Γερμανὸν Πρεσβευτήν. Σᾶς τὸ χαρίζω.

Διότι ἐμένα δὲν μὲ ἐνδιαφέρει αὐτὸ τὸ θέμα αὐτὴν τὴν στιγμήν, οὔτε ἐλέγχω τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν διὰ οἱονδήποτε διάβημα τὸ ὁποῖον γίνεται ἄλλοθεν. Θὰ τὸ ἤλεγχα ἐὰν πράγματι εἰς τὸ διάβημα αὐτὸ ἡ Κυβέρνησις ὑπέκυπτε. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη δὲν τὸ γνωρίζω, διότι δὲν γνωρίζω, τί θὰ γίνῃ ἡ ταινία.

Ἐγὼ ἀνέφερα καὶ ἔγκριναν τὸ δεύτερον θέμα. Λέγω ὅτι ὁ Γερμανὸς Πρεσβευτὴς ὁ ἴδιος ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἔκαμε φιλικὴν σύστασιν διὰ τὸ φίλμ τῆς ἀντιστάσεως. Καὶ κάνει φιλικὴν σύστασιν διατί; Διότι πιστεύει ὅτι αὐτὸ τὸ φίλμ τὸ ὁποῖον γίνεται διὰ τὴν ἀντίστασιν κατὰ τὸν α' ἢ β' τρόπον ζημιοῖ τὴν Ἑλληνογερμανικὴν φιλίαν, διότι τὴν εὐαισθησίαν τὴν Γερμανικὴν εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν θίγῃ. Καὶ λέγω ὅτι ἐνῷ ὁ Γερμανὸς Πρεσβευτὴς δι' ἱστορικὴν σελίδα τῆς Ἑλλάδος ἔχει τὴν εὐαισθησίαν νὰ κάμῃ συστάσεις, ταὐτοχρόνως εἰσάγεται τὸ σχέδιον Ν.Δ. αὐτὸ περὶ τῆς ἀπολύσεως ἑνὸς ἐγκληματίου πολέμου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνδυαζόμενον μὲ ὅσα ἄλλα εἶπον, ἀποδεικνύει καθαρῶς ὅτι ἐκ μέρους τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἐδῶ ἐκπροσώπων της ἔχει ἐκδηλωθῆ ἐπανειλημμένως καὶ πιεστικῶς ἐνδιαφέρον ὄχι μόνον διὰ τὸ ὅλον θέμα τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν συγκεκριμένον ἐγκληματίαν πολέμου ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὰς φυλακάς. Μὴ ἀγανακτῆτε διότι πιστεύομεν ὅτι ἠσκήθη πίεσις, μὴ ἀγανακτεῖται διότι εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε κατόπιν συστάσεως, ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν ἀναγκάζεσθε νὰ λάβετε νέον μέτρον ὑπὲρ τοῦ Μέρτεν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ὅτι ἡ βάσις τῆς ἰδικῆς μας τῆς Ἑλληνογερμανικῆς φιλίας ποὺ εἶναι ἡ ἀποκήρυξις τοῦ χιτλερισμοῦ, ἡ βάσις αὐτὴ ζημιώνεται διὰ τοῦ σχεδίου Ν.Δ. σας.

Διότι, κ. βουλευταί, τί σημαίνει Ἑλληνογερμανικὴ φιλία καὶ Ἑλληνογερμανικαὶ σχέσεις; Σημαίνει ὅτι σήμερον ἐν ὥρᾳ εἰρήνης μὲ τὴν Δύναμιν αὐτὴν πρόκειται νὰ ἔχωμεν καὶ ἐμπορικὰς καὶ διπλωματικὰς σχέσεις. Ἐξυπηρετεῖ αὐτὸ τὸ σχέδιον Ν. Δ. αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰς σχέσεις; Ἐὰν αἱ σχέσεις πρόκειται νὰ στηριχθοῦν μόνον εἰς μερικὰ ἄψυχα κείμενα βεβαίως ἴσως τὰς ἐξυπηρετοῦν. Διότι δέχονται νὰ ὑπογράφουν οἱ Γερμανοὶ μερικὰ κείμενα ἐφ' ὅσον θὰ ἀπαλλαγῇ ἕνας ἐγκληματίας πολέμου ἢ πολλοὶ ἐγκληματίαι.

Ἐὰν ὅμως Ἑλληνογερμανικαὶ σχέσεις σημαίνει κάτι ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ διάρκειαν καὶ κάτι ποὺ πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς ἀμοιβαίαν ἐμπιστοσύνην, ἂν ὄχι ἐμπιστοσύνην, ἀνοχήν, εἰς τὸ ἀμοιβαῖον αἴσθημα ὅτι ἔχομεν σχέσεις ἰσοτίμους, τότε αὐτὸ καταστρέφεται διὰ τοῦ σχεδίου Ν. Δ. Διότι, κύριοι βουλευταί, ἐὰν αἱ σχέσεις, αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ ἀποκατασταθοῦν, αἱ οἰκονομικαὶ πρόκειται νὰ εἶναι ὅσον φαίνεται ἀπὸ τὰς προθέσεις τῆς Κυβερνήσεως εὑρύταται, ἐὰν οἱ σχέσεις αὐταὶ πρόκειται νὰ στηριχθοῦν εἰς σχέσεις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας, τῆς Γερμανίας ἐπιμενούσης κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἐπὶ ἑνὸς θέματος ποὺ ἀφορᾷ τὸ Ἔθνος ὡς Ἔθνος, ὡς ἐθνικὴ φιλοτιμία, ποίαν ἐμπιστοσύνην θέλετε νὰ ἔχῃ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὅτι οἱουδήποτε ἄλλου εἴδους σχέσεις οἰκονομικαὶ ἢ ἄλλαι δὲν θὰ συναντήσουν, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν πείσμονα καὶ νικηφόρον ἐπιβολὴν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας; Ποίαν ἐμπιστοσύνην θὰ ἔχωμεν ὅτι εἰς τὰ οἰκονομικὰ εἴτε εἰς ὁ,τιδή-

ποτε ἄλλο δὲν θὰ ὑπάρχει μία ἐπιβολὴ ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, ἡ ὁποία θὰ ζημιώσῃ τελικῶς, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ζημιώσῃ τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα. Καὶ σχέσις, ἡ ὁποία στηρίζεται εἰς αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴν πίεσιν πάνω εἰς ἕνα θέμα τὸ ὁποῖον προσβάλλει τὴν ἑλληνικὴν φιλοτιμίαν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι σχέσις συμφέρουσα εἰς τὸ Ἔθνος.

Ε. Ἀβέρωφ-Τοσίτσας (Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν). Στηρίζετε τοὺς συλλογισμούς σας ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τὴν ὁποίαν ἐκλαμβάνετε ὡς βεβαιότητα ὅτι ἀσκεῖται φοβερὰ πίεσις ἐκ μέρους τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως, ἐνῶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές.

Η. Τσιριμῶκος. Κύριε Ὑπουργέ τῶν Ἐξωτερικῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ εἴχατε ἐκτιμήσει ὅτι ἐγὼ δὲν σᾶς ἐμπιστεύθην εἰς τὴν βεβαίωσιν ἄνευ ἀποδείξεων γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἀγνοεῖ ἡ Βουλή. Ἐστήριξα τὴν πεποίθησίν μου ὅτι ἠσκήθη πίεσις εἰς ἀνάλυσιν τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως καὶ εἰς τὸ σχέδιον Ν. Δ. Ἂν ἤθελα νὰ σᾶς μιμηθῶ καὶ θὰ εἶχον καὶ ἐγὼ τὴν ἀξίωσιν νὰ ἔχω κάποιου εἴδους ἀκρόασιν μὲ σχετικὴν ἐμπιστοσύνην ὅτι δὲν ἀνοίγω τὸ στόμα μου διὰ νὰ εἴπω ὁτιδήποτε ἄνευ εὐθύνης, θὰ εἶχα βεβαιώσει τὴν Βουλὴν ὅτι γνωρίζω λίαν καλῶς πόσα καὶ ποῖα διαβήματα ἔχουν γίνει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸν Μέρτεν καὶ τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἐγκλημάτων πολέμου. Δὲν τὸ ἔπραξα. Ἁπλῶς ἐστηρίχθην εἰς τὸν συλλογισμόν, ὁ ὁποῖος ἦτο ἁπλοῦς καὶ δύναται νὰ συνοψισθῇ οὕτω: Πρὸ ἓξ μηνῶν, προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ δίκη τοῦ Μέρτεν εἰσηγάγατε ἓν νομοθετικὸν διάταγμα, εἰς τὸ ὁποῖον τότε δὲν εἴχατε περιλάβει τελικῶς τὴν διάταξιν περὶ ἀναστολῆς τῆς δικῶξεως καὶ τοῦ συλληφθέντος Μέρτεν. Μετὰ ἑξάμηνον εἰσάγετε νομοθετικὸν διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ὁ καταδικασθεὶς ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης ἀπολύεται, ἀναστελλομένης τῆς ποινῆς του. Εἰς αὐτὴν τὴν βάσιν μὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν δημοσιευμάτων, μὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐπισκέψεων τῶν διπλωματῶν, εἰς αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἐστήριξα τὴν ἀποψίν μου καὶ ὄχι εἰς πράγματα περὶ τῶν ὁποίων δὲν δύναμαι ἐγὼ νὰ φέρω ἀπόδειξιν καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ ἀναφέρω εἰς τὴν Βουλήν. Σᾶς ἀρνοῦμαι τὸ μονοπώλιον τῶν βεβαιώσεων ἄνευ συλλογισμῶν, ἀλλὰ τῶν ἀναποδείκτων βεβαιώσεων.

Ε. Ἀβέρωφ-Τοσίτσας (Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν). Οὐδεὶς εἶπεν ὅτι λέγετε πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν σκέπτεσθε καὶ οὐδεὶς ποτὲ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἀπέδωσε τὴν δέουσαν προσοχὴν εἰς τοὺς ἰσχυρισμούς σας. Γνωρίζω ὅτι τὸ ἀντίθετον συνέβη. Καὶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν πράγματι, κάμνετε ὡρισμένους συλλογισμούς, οἱ ὁποῖοι ἐμφανίζονται ὡς ἀρκετὰ λογικοὶ καὶ ἐπικαλεῖσθε τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν κυρίως. Καὶ σᾶς λέγω. Δὲν εἶναι ἐπαρκὴς ἡ δικαιολογία διὰ νὰ γραφοῦν αὐτὰ εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ὅταν εὑρισκόμεθα πρὸ τοῦ φαινομένου νὰ συλλαμβάνωνται Γερμανοὶ τουρίστοι νὰ ἔχωμεν συλλήψεις ἀνθρώπων ἀνυπάρκτων διὰ λόγους συνωνυμίας, ὅτι ὅλα αὐτὰ δημιουργοῦν εἰς τὴν Γερμανίαν ἀντικτύπους καὶ λέγουν ὅτι οὔτε ὡς τουρίσται ἠμποροῦν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν Ἑλλάδα, λ. χ. ὁ ὀνομαζόμενος Σμὶθ καὶ σήμερον νὰ εὑρισκώμεθα δι' αὐτὸν τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς μὲ τὴν δήλωσιν τὴν ἀνακριβῆ ὅτι εἶναι συνεταῖρος εἰς τὸ δικηγορικὸν γραφεῖον τοῦ καταδίκου Μέρτεν. Δὲν εἶναι ἐπαρκὴ αὐτὰ διὰ νὰ δημιουργήσουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀνησυχίαν ὅτι ἀπαναλαμβανόμενα συνεχῶς θὰ διαταράξουν τὰς σχέσεις μὲ τὴν Γερμανίαν, τὰς ὁποίας ἐπιθυμοῦμεν φιλικάς. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ὅπως καὶ σεῖς ἔχετε ὡρισμένους συλλογισμοὺς καὶ εἴπατε τὸν συλλογισμόν σας αὐτὸν τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, ἔχω καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς ἀντιτάξω αὐτὰ τὰ ὁποῖα σᾶς εἶπον.

Η. Τσιριμῶκος. Μὲ φέρνετε εἰς τὸν Κόλβεσ μὲ ταχύτερον μέσον ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ἐχρησιμοποιοῦσα ἐγώ. Κύριε Ὑπουργὲ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐκάματε πρὸ ἓξ μηνῶν ἕνα νόμον διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐλύατε καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ τῶν συλλήψεων, διότι ἐφ' ὅσον καταργοῦσατε καὶ διὰ τοῦ νόμου ἐκείνου τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων, τὸ θέμα τοῦ ποῖος θὰ δικάσῃ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἦτο σαφές. Θὰ τοὺς ἐδίκαζον οἱ Γερμανοί. Καὶ εἴχατε καθιερώσει μίαν δικαστικὴν ἁρμοδιότητα ἐπὶ τοῦ θέματα αὐτοῦ, διότι κάποιος πρέπει νὰ ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ αὐθαιρεσία.

Καὶ τὸ ἐφηρίσατε. Ἡμεῖς τότε νομίζω ὅτι εἴχομεν ζητήσει νὰ τεθῇ διαταξις διὰ τῆς ὁποίας τοὐλάχιστον ἡ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐγκλημάτων πολέμου ποὺ διώκονται ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην Γερμανοὶ δὲν θὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ τὸ ἐζητήσαμεν αὐτὸ διὰ ποῖον λόγον; Διότι τὴν ὥρα ποὺ παρέχει κανεὶς τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὴν δικαιοδοσίαν εἰς τὰ Γερμανικὰ Δικαστήρια θὰ ἠδύνατο νὰ ἀξιώσῃ διὰ τὸ Ἕλλην, ἔδαφος νὰ μὴ τὸ πατοῦν ἄνθρωποι κατηγορηθέντες διὰ αὐτὰ τὰ ἀδικήματα ἐφ' ὅσον τοὐλάχιστον δὲν θὰ εἶχον ἀπαλλακτικὴν ἀπόφασιν ἔστω Γερμανικοῦ Δικαστηρίου. Τὸ ἠρνήθητε αὐτό. Κακῶς. Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ νόμου σᾶς συνέβη τὸ ἀτύχημα ὅτι εἰς ἐκ τῶν κυρίων αὐτῶν συνελήφθη καὶ ἐπρόκειτο νὰ προσαχθῇ εἰς τὸν ἀνακριτὴν καὶ ἀντὶ νὰ προσαχθῇ εἰς τὸν ἀνακριτὴν ἐπεβιβάσθη πλοίου ἀπῆλθεν τῇ βοηθείᾳ καὶ τοῦ Ἕλλην. Προξένου τῆς Βενετίας ἀποβιβάσθη ἐλεύθερος ἀρνηθεὶς καὶ νὰ ἀπαντήσῃ. Ἀλλὰ ἐξεύρετε ὅτι τὸ ἔγγραφον εἰς τὸ ὁποῖον μέσα γράφει ὅτι ἀρνοῦμαι ν' ἀπαντήσω φέρει τὴν ὑπογραφὴν Γ. ΚΟΛΒΕΣ. Ἔγινε συζήτησις περὶ συνωνυμίας ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἔνβλημα λέγει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ συνωνυμίας ἀλλὰ περὶ τοῦ αὐτοῦ προσώπου. Ἀνεξαρτήτως αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη παράβασις ἡ ὁποία εἶναι βαρυτάτη κατὰ τὴν κρίσιν μου καὶ ἡ παράβασις αὐτὴ εἶναι ὅτι ἠγνοήθη ἡ Δικαστικὴ ἐξουσία τὴν ὁποίαν σεῖς εἴχατε καταστήσει ἁρμοδία νὰ ἀποφαίνεται καὶ ἀπεφάσισεν ἐν προκειμένῳ ἡ διοικητικὴ ἀρχή. Ἐὰν αὐτὸ γίνῃ ἀρχὴ καὶ τὴν ἐφηρμόζαμεν καὶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τότε φοβοῦμαι ὅτι ὁ κ. Ὑφ)γὸς τῶν Ἐσωτερικῶν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπολύσῃ φίλον του τινὰ πολιτικὸν κατηγορούμενον ἐπὶ ζωοκλοπῇ διότι θὰ ἔκρινε ὅτι κακῶς διώκεται διὰ βουλεύματος ἢ ἐντάλματος συλλήψεως διὰ τοῦ ὁποίου συνελήφθη. Βεβαίως δὲν λέγω ὅτι αὐτὸ ἐσκέφθη νὰ καθιερώσῃ καὶ διὰ τὸ μέλλον. Τί λέγω ὅμως; λέγω κύριε Ὑπουργὲ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τὸ λέγω ἐλευθέρως διότι δὲν εἰσθε σεῖς ὑπεύθυνος ὅτι ἀπὸ τὴν στιγμὴν τοῦ τηλεφωνήματος τοῦ κ. ΚΟΛΒΕΣ εἰς τὴν Γερμανικὴν Πρεσβείαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν ἔγινε ἀνάστατος ὁ Κρατικὸς μηχανισμὸς μέχρι τῆς ὥρας κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἀπελύετο ἐπὶ τέλους ὁ κ. Κόλβεσ. Διότι αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτηθεῖσα βάσις εἰς τὴν Ἑλληνο-Γερμανικὴν φιλίαν ὅτι δὲν δυνάμεθα οὔτε τοὺς νόμους ποὺ σήμερον ψηφίζομεν νὰ τοὺς τηρήσωμεν διότι διεμαρτυρήθησαν οἱ Γερμανοὶ διότι συνελήφθη ὁ Κόλβεσ. Ἔγινε ἔστω ἀδίκως. Ἦτο ἀνάγκη μέσα εἰς δύο ὥρες νὰ γίνουν ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα νὰ φύγῃ ὁ κ. Κόλβεσ νὰ περιμένῃ ὁ κ. Ἀνακριτὴς καὶ οἱ ἀστυνομικοὶ εἶχον ὑποχρέωσιν νὰ τοῦ τὸν προσαγάγουν νὰ τὸν ἐπιβιβάσουν τοῦ πλοίου καὶ νὰ ἀπέλθῃ; Ἰδοὺ διατί συζητῶ διὰ τὸ νομοσχέδιον ὄχι διὰ τὴν τύχην τοῦ κ. Μέρτεν ἀλλὰ διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον, διὰ τὴν ἀξίαν τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς τὰς σχέσεις μας μὲ ὅλας τὰς Ξένας χώρας καὶ εἰδικῶς μὲ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικ.)· Θὰ ἤθελα νὰ σᾶς δηλώσω ὅτι προκειμένου περὶ τῆς ὑποθέσεως Κόλβεσ, ὅ,τι καὶ ἂν εἴπητε εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ μὴ δώσω καμμίαν ἀπάντησιν διότι ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων.

Η. Τσιριμῶκος. Κύριε Ὑπουργὲ τῆς Δικαιοσύνης, ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ εἶναι ἀκόμη ἐκκρεμής, ἀλλὰ τὸ βούλευμα τῶν πλημμελειοδικῶν ἐδημοσιεύθη καὶ ὅταν ἔγινε λόγος περὶ συνωνυμίας, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀναφέρω πράγματα τὰ ὁποῖα ὀγαίνουν ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ βουλεύματος.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργ. Δικαιοσ.): Δὲν ἐννοῶ τὴν συνωνυμίαν, ἐννοῶ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ δὲν πρόκειται νὰ ἀναμιχθῶ εἰς τὴν συζήτησιν.

Η. Τσιριμῶκος. Κύριε Ὑπουργέ, νομίζω, ὅτι δὲν σᾶς παρεκάλεσα νὰ ἀναμιχθῆτε εἰς τὴν συζήτησιν.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Δὲν εἶχον αὐτὴν τὴν πλάνην.

Η. Τσιριμῶκος. Κύριοι βουλευταί, δὲν θὰ ἐπιμείνω οὔτε ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως Κόλβεσ οὔτε ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως Μέρτεν οὔτε ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ ἐπιβιβασθέντος διὰ τὸν Μέρτεν προσωπικῶς, διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν

μοῦ εἶπε πρὸ ὀλίγου, ὅτι σήμερον ἔρχονται τουρίσται, προκαλοῦνται παραξηγήσεις κ.λ.π. Σωστά. Ἄρα πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἡ διάταξις διὰ τῆς ὁποίας καὶ αἱ ὑπόλοιποι ὑποθέσεις αἱ ἐκκρεμεῖς καταργοῦνται καὶ ἐξασφαλίζεται μία διαδικασία ταχεῖα, ἄνευ ἀναμίξεως δικαστῶν εἰς τὴν ὑπόθεσιν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Τοὺς τουρίστας ἄρα γε ζημειώνει ἡ παραμονὴ εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ ἐγκληματίου ὁ ὁποῖος κατεδικάσθη μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς 25 ἐτῶν δεσμά; Τί σχέσιν ἔχουν ὅλαι αὐταὶ αἱ δυσχέρειαι μὲ τὴν ἀναστολὴν τῆς ποινῆς τοῦ Μέρτεν; Ὠργίσθη πρὸ ὀλίγου ὁ κ. Ὑπουργός. Ὅτι εἶπον ὅτι ἐπιδεικνύεται ἐλλειψις ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην ἐπειδὴ ἀναστολὴ ποινῆς δὲν σημαίνει ἐλλειψις ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Δικαιοσύνην. Ὀφείλω διότι ἰσχυρίζομαι, ὅτι γνωρίζω ὀλίγα νομικὰ νὰ εἴπω ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν ἄποψιν ἔχει ἀπολύτως δίκαιον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης. Ὅταν δίδωμεν ἀναστολὴν διὰ νόμου ἢ διὰ χάριτος ποινῆς δὲν σημαίνει ὅτι καταρρακώνομεν τὴν Δικαιοσύνην. Ἡ ἀπάντησίς μου ἦτο διὰ τὸν κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὁ ὁποῖος εἶπεν ὅτι παραδίδομεν τὸν ἐγκληματίαν εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐμπιστοσύνην. Λέγω ὅτι τοῦτο ἠδύνατο νὰ ἰσχύσῃ δι' ὅλους ὅσους δὲν ἐδικάσθησαν. Ὁ Μέρτεν ἔχει καταδικασθῇ. Τί νὰ τὴν κάμωμεν τὴν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν; Δὲν ἔχομεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην; Αὐτὴ καταδίκασε τὸν Μέρτεν εἰς 25 ἐτῶν κάθειρξιν. Ποίαν ἄλλην ποινὴν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστῇ ἐν Γερμανίᾳ ὁ Μέρτεν; Οὐδεμίαν. Ἀφοῦ ἔχει ὑποστῇ αὐτὴν τὴν κάθειρξιν διατί δὲν τὸν ἀφήνομεν νὰ τὴν ἐκτίσῃ εἰς τὰς ἑλληνικὰς φυλακὰς καὶ καταργοῦμεν τὴν Ἑλληνικὴν ἀπόφασιν διὰ νὰ τὸν ἀπελάσωμεν εἰς τὴν Γερμανίαν; Προσέξατε! Δὲν τὸν ἐνδιδόμεν, δὲν τὸν ζητεῖ ἡ Γερμανία διὰ νὰ τὸν δικάσῃ δι' ἄλλα τινὰ ἀδικήματα. Τὸν ἀπελαύνομεν καὶ ἐὰν θέλῃ ἡ Γερμανία θὰ τὸν δικάσῃ. Ἀπολύομεν καταδίκον διὰ νὰ τὸν ἀπελάσωμεν. Ἐὰν τοῦτο δὲν εἶναι πρωτοφανὴς διοικητικὴ καὶ πρωτοφανὴς ἀντίληψις τότε κάμνω λάθος. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ νοηθῇ ὅτι εἰς καταδίκον εἰς ἰσόβιον κάθειρξιν δὲν ἀπονέμεται χάρις, διότι νομίζομεν ὅτι διὰ λόγους πολιτικοὺς ἢ διὰ λόγους προσωπικοὺς πρέπει νὰ τοῦ ἀπονείμωμεν χάριν, διότι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ τοῦ ἀπονείμωμεν χάριν ἐπειδὴ εἶναι ἀσθενὴς ἢ ἐφ' ὅσον κρίνομεν ὅτι ἐνδεχομένως ἡ ἀπόφασις ἡ ὁποία τὸν κατεδίκασεν εἶναι ἄδικος, ὅτι πρόκειται περὶ δικαστικῆς πλάνης. Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ τοῦ ἀπονείμωμεν χάριν δι' οἱονδήποτε λόγον. Ἀλλὰ νὰ ἰσχυριζώμεθα ὅτι διακόπτομεν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς μετὰ τινας μῆνας διὰ νὰ ἀπελάσωμεν ἕνα καταδίκον, αὐτὸ εἶναι πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἀκατανόητον. Ἕνα ἐκ τῶν ἀκατανοήτων πραγμάτων ποὺ περιέχονται ἐδῶ ἐὰν δὲν θελήσωμεν νὰ κατανοήσωμεν τὸν Νομοσχέδιον ὑπὸ τὸ πρίσμα τὸ ὁποῖον ἀνέφερα προηγουμένως.

Κύριοι βουλευταί, προκειμένου περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτῆς, πρέπει νὰ εἴπω ἄλλην μίαν φορὰν, ὅτι τὸ παρελθὸν δὲν μὲ ἐνδιαφέρει. Ἐγὼ δέχομαι ὅτι ὁ χρόνος ἐπουλώνει τὰς πληγάς, ἀλλὰ εἶναι δύσκολος ἡ θέσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, εἶναι δύσκολος ἡ θέσις τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ ἄλλου τινὸς θέματος. Ὅταν συνεζητεῖτο ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας, δὲν τὸ ἔθιξα. Δὲν τὸ ἔθιξα, διότι ἐνόμισα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ συνδυάσω τὰ δύο πράγματα. Προσωπικῶς ἠνωχλούμην. Θὰ τὸ θίξω ὅμως σήμερον. Θὰ τὸ θίξω, διότι νομίζω ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ θιγῇ.

Εἶπεν ὁ κ. Πολυχρονίδης, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχουν ποιηθῇ αἱ ἀποζημιώσεις καὶ ὁ κ. Πυρομάγλου ἔκαμε τὴν δήλωσιν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχουν τακτοποιηθῇ πρῶτον οἱ ἀγωνισταὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως καὶ κατόπιν νὰ ληφθοῦν αὐτὰ τὰ μέτρα. Λέγω ἐγώ, ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὰς φυλακὰς ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐκτίσει 10 καὶ 15 χρόνων φυλάκισιν.

Κύριοι βουλευταί, ἀπὸ τὴν πεῖραν σας, τὴν ἀνθρωπίνην, ἀλλὰ καὶ τὴν δικηγορικὴν, γνωρίζετε ὅτι εἶναι μακρὰ, μεγάλη ποινὴ δι' οἱονδήποτε ἀδίκημα τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν ἐδικάσθησαν ὅλοι δικαίως, δεῖτε πολλοὶ ἐδικάσθησαν ἐν μέσῳ πάθους καὶ ἀγανακτήσεως μετὰ τὸν Δεκέμβριον καὶ δὲν τοὺς ἐδόθη δικαίωμα ἀναθεωρήσεως, ὡς εἰς ἄλλους, μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἀνωμάλου περιόδου, ἐδικάσθησαν πολλοὶ ἐν Ἀθήναις ἐκ μέρους ἐνόρκων ἠγανακτησμένων, δι' ὡρισμένα ἀδικήματα, τὰ ὁποῖα ἐνόμισαν ὅτι ἔπρεπε νὰ πατάξουν. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὅσοι εἶχον δικασθῇ, ἐτέλεσαν ἀδικήματα —ἐνῶ θὰ ἠδύναντο ἀκόμη σήμερον, ἐὰν δὲν εἶχε παρεμπέσει ὁ πόλεμος, νὰ ζοῦν ὡς φιλήσυχοι πολῖται— ἐτέλεσαν τὰ ἀδικήματα ἐν μέσῳ μιᾶς ἀνωμαλίας καὶ μιᾶς ἀτμοσφαίρας σκληρότητος, τὴν ὁποίαν ἡ Γερμανικὴ κατοχὴ καὶ οἱ διάφοροι Μέρτεν εἶχον δημιουργήσει ἐν Ἑλλάδι. Οὐδεὶς σκέπτεται τοὺς πραγματικοὺς ἐγκληματίας, ἐκείνους ποὺ ἔκαμαν πράγματι ἐγκλήματα, νὰ δικαιολογήσῃ. Ἀλλὰ εἶναι ἀδύνατον, μὲ οἱανδήποτε, ὄχι πολιτικὴν σκέψιν, ἀλλὰ κοινωνιολογικὴν, ἐγκληματολογικὴν νὰ ἐξετάσῃ τὸ θέμα, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ δεχθῇ ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐτέλεσαν τὰ ἀδικήματά τους ἐν μέσῳ αὐτῆς τῆς ἐξαιρετικῆς ἀτμοσφαίρας. Ναί, λημονοῦμεν τὰ ἐγκλήματα. Ναί, λησμονοῦμεν τὸν κ. Κόλδες, ἀφοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως Ἕλληνο-Γερμανικὴ φιλία. Ἀλλὰ ἀφ' ἧς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ποὺ μᾶς ἐδίδαξαν τὴν σκληρότητα, οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἐδημιούργησαν τὴν ἀτμόσφαιραν αὐτὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ποὺ εἴχομεν πράγματι σκληρότητα καὶ δὲν τὴν φανταζόμεθα μέσα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀφοῦ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι σήμερον λέμε ὅτι ἠμποροῦν νὰ ξεχασθοῦν, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ κρατοῦνται ἄνθρωποι μετὰ ἔκτισιν πραγματικῆς φυλακίσεως ἢ καθείρξεως 10 καὶ 15 ἐτῶν, οἱ ὁποῖοι προέρχονται, ποὺ ζοῦν μέσα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ποὺ εἶναι Ἕλληνες;

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπῆρξαν καὶ ἄδικοι ἀποφάσεις, ἀλλὰ καθ' ὃ μέτρον δὲν ὑπῆρξαν —καὶ πιστεύω ὅτι αἱ περισσότεραι αὐταὶ ἀποφάσεις δὲν ἦσαν ἄδικοι— αἱ ἀποφάσεις αὐταί, αἱ ἐπιβληθεῖσαι εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὁποῖοι διέπραξαν τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀδικήματα, εἶναι ἀποφάσεις αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν βάσει καὶ τοῦ ἀπολύτου πολὺ σημαντικοῦ συλλογισμοῦ. Ὅτι τὰ ἀδικήματα αὐτὰ δὲν ἐγένοντο ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς ἀνωμαλίας, ἀλλὰ ἐγένοντο κατ' ἐντολὴν Κέμματος, τὸ ὁποῖον ὑπηρέτουν τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα καὶ πρόκειται περὶ ἐγκλημάτων, τὰ ὁποῖα ἐξετέλεσαν τὰ πρόσωπα αὐτὰ ὡς Ἕλληνες εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος καὶ οὐχὶ ὡς Γερμανοὶ εἰς βάρος ξένης χώρας.

Η. Τσιριμώκος. Κύριε Ἀντιπρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως, φοβοῦμαι ὅτι δὲν συνεννοηθήκαμεν ἐπὶ τῆς βάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἔθεσα τὸ θέμα ἐγώ. Καὶ μὴ νομίσετε ὅτι τὸ ἀνέφερον τὸ θέμα, χωρὶς πρῶτα νὰ τὸ ἔχω σκεφθῇ πολύ. Εἴπατε, ὅτι ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς οὐδὲ ὑπαινιγμὸν ἔκανα ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, διότι ἀρνοῦμαι νὰ συγκρίνω τὴν μίαν ὑπόθεσιν μὲ τὴν ἄλλην καὶ ἀρνοῦμαι νὰ θέσω θέμα ἐπιεικείας ἀναλογον,προκειμένου περὶ τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου τῶν ξένων καὶ ἔστω βαρέως ἐγκληματισάντων Ἑλλήνων. Ὁμιλῶ εἰδικῶς δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι κατηγορήθησαν δι' ἀδικήματα τῆς Κατοχῆς καὶ λέγω πρῶτον, ὅτι ἔχουν ἐκτίσει πραγματικὴν ποινὴν 10 καὶ 15 ἐτῶν. Δεύτερον, ὅτι εἰς οἱανδήποτε χώραν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς πραγματικοὶ ἐγκληματίαι χιλιάδες ἀνθρώποι, οἱ ὁποῖοι ἐτέλεσαν ἀδικήματα εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν, οἵα ἦτο ἡ δημιουργηθεῖσα ὑπὸ τῆς Κατοχῆς, ἀδύνατον ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιστημονικῆς, πολιτικῆς, ἀδύνατον ἀπὸ ἀπόψεως ἐγκληματολογικῆς νὰ εἴπωμεν δι' ἕνα τόπον 8.000.000 ὅτι εἰς μίαν στιγμὴν ἔδωσε τόσον μεγάλον ἀριθμὸν ἐγκληματιῶν. Ἀλλὰ προχωρῶ ἀκόμη περισσότερον.

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι κατηγορήθησαν καὶ κατεδικάσθησαν δι' εἰδεχθῆ ἐγκλήματα, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἔξω τῶν φυλακῶν, μόνον καὶ μόνον διότι ὑπέγραψαν δηλώσεις. Ὅμως τὸ ὅτι ἀπὸ μόνην τὴν δήλωσιν ἐξαρτᾶται, μὲ τὸ αὐτὸ ἀδίκημα, τῆς αὐτῆς βαρύτητος, ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ ἑνὸς, ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἑνὸς καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῆς φυλακίσεως τοῦ ἄλλου, πράγματι τὸ ἀδίκημα μεταβάλλεται εἰς ἀδίκημα γνώμης, ἀδίκημα ἰδεῶν. Δὲν τὸ θέτω τώρα διὰ νὰ τὸ συζητήσωμεν μέχρι τέλους, ἀλλὰ λέγω ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα ποὺ δημιουργεῖται ἀπὸ αὐτὴν τὴν λήθην, τὸν πέπλον τῆς βαρείας λήθης ποὺ πίπτει ἐπὶ τοῦ παρελθόντος τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου ἐν ὄψει μελλοντικῶν σχέσεων μετὰ τῶν χθεσινῶν ἐχθρῶν, δημιουργεῖ ἕνα θέμα,

τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἔστω καὶ ἂν τὸ θέμα αὐτὸ νομίζῃ ὅτι συγκινεῖ πολὺ ὀλίγον κόσμον, διότι συγκινεῖ πολὺ περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι φαντάζεται, διότι εἴμεθα ἄνθρωποι καὶ ἔχομεν οἰκογενείας καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους, ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι κρίνουν μὲ ἀντικειμενικότητα καὶ μὲ ἐπιείκειαν. Ὑπῆρξαν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἐπὶ τέλους κατηγοροῦνται ὅτι ἐτέλεσαν ἀδικήματα εἰς νεαρωτάτην ἡλικίαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν ἐθεωρήθη ἐπιβαρυντικόν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐλαφρυντικὴ αἰτία.

Κύριοι βουλευταί, εἶπον καὶ πρὸ ὀλίγου, ὅτι τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ζημιώνει τὴν Ἑλληνο-γερμανικὴν φιλίαν, διότι δίδει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὁ ὅρος τῆς Ἑλληνο-γερμανικῆς φιλίας δὲν εἶναι ἡ ἀποκήρυξις τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου, ἀλλὰ ἡ παρακολούθησις μετ' ἐνδιαφέροντος ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως τοῦ θέματος τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Ἐὰν θέλω νὰ προσέξητε περισσότερον, εἶναι διότι συνεχῶς ἀναγγέλλεται διεύρυνσις τῶν σχέσεων, ἰδίως τῶν οἰκονομικῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας. Μέχρι σήμερον ἐνόμιζα ὅτι πρόκειται περὶ μιᾶς ἀδεξιότητος τῆς Κυβερνήσεως εἰς ὅλον τὸν χειρισμὸν αὐτὸν τοῦ ζητήματος. Θὰ ἠδυνάμην νὰ προσθέσω ὅτι ἐπρόκειτο καὶ περὶ ἀδεξιότητος τῆς Γερμανικῆς διπλωματίας, ἀδεξιότητος ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἦτο ποτὲ ἀπηλλαγμένη ἡ Γερμανικὴ διπλωματία καὶ ποὺ ἐζημίωσε τὸν ὄντως ἰσχυρὸν αὐτὸν λαόν, τὸν ἄξιον πάσης τιμῆς κατὰ τὰ ἄλλα. Σήμερον ἔχω τὴν ὑπόνοιαν, ἂν ὄχι πεποίθησιν ὅτι ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, δὲν εἶναι ἀδεξιότης, εἶναι ἠθελημένη πολιτική. Ἡ Γερμανία εἰσελαύνουσα διὰ τῶν σχέσεων τῶν οἰκονομικῶν εἰς Μέσην Ἀνατολήν, ἔρχεται ὄχι ὡς ὁμότιμος συνεταῖρος, ὁ ὁποῖος πράγματι θέλει νὰ ἀναπτύξῃ αὐτὰς τὰς σχέσεις, ἀλλὰ μὲ θέλησιν περισσότερον κατακτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ ὡς προπομπὸν θέλει αὐτὴν τὴν ὑποχώρησιν τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ θέματος ἐθνικῆς φιλοτιμίας διὰ νὰ δώσῃ τὸν τόνον εἰς τὸ εἶδος τῶν σχέσεων τὰς ὁποίας θέλει, σχέσεων ἐπιβάλλοντος μὲ ὑπακούοντα. (Χειροκροτήματα).

Π ρ ο ε δ ρ ε ύ ω ν Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Ἐρωτᾶται ἡ Ἐπιτροπή, δέχεται ὅπως ὁρισθῇ ἐμβόλιμος συνεδρίασις αὔριον τὴν πρωΐαν μὲ θέμα ἡμερησίας διατάξεως τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως;

Π ο λ λ ο ί β ο υ λ ε υ τ α ί. Μάλιστα, μάλιστα.

Π ρ ο ε δ ρ ε ύ ω ν Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, ὁ κ. Τσιάρας ἔχει τὸν λόγον.

Α. Τ σ ι ά ρ α ς. Κύριοι βουλευταί, ἐγὼ δὲν πρόκειται νὰ ἀναπτύξω ἂν συνταγματικῶς ἢ ἀντισυνταγματικῶς εἰσάγεται τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν. Δ. εἰς τὴν Νομοθετικήν μας Ἐπιτροπήν.

Δι' ἐμὲ τὸν ἁπλοῦν ἄνθρωπον τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν. Δ. εἰσάγεται ἀνωμάλως. Καὶ εἰσάγεται ἀνωμάλως διότι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ θέμα τοῦτο ὡς κατεπεῖγον καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν εἶναι θέμα ἁρμοδιότητος τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πέραν τούτου ἡ Κυβέρνησις ἐδήλωσεν εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν ὅτι τὸ θέμα εἶναι μᾶλλον πολιτικόν.

Ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἕνα θέμα τοιαύτης πολιτικῆς καὶ ἠθικῆς ἐκτάσεως φοβοῦμαι ὅτι οἱ ὦμοι μας δὲν εἶναι τόσον ἀνθεκτικοὶ διὰ νὰ τὸ βαστάσουν καθ' ὁ μέλη μιᾶς Νομοθετικῆς Ἐπιτροπῆς.

Κύριοι βουλευταί, ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος ἠσχολήθη ἡ Ὁλομέλεια τῆς Βουλῆς κατὰ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον καὶ τότε ὅπως καὶ τώρα ἐδόθη μάχη διὰ τὸν κρατούμενον τότε καὶ τώρα κατάδικον Μέρτεν. Καὶ τόση ἦτο ἡ πίεσις ἡ ὁποία ἠσκήθη κατὰ τὴν συζήτησιν ἐκείνην ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀπὸ ὅλας τὰς πτέρυγας ὥστε ἡ Κυβέρνησις ἐδέχθη νὰ ψηφισθῇ μὲ ἐξαίρεσιν διὰ τὸν Μέρτεν.

Κ. Κ α λ λ ί α ς. (Ὑπ. Δικαιοσ.). Τὸ νομοσχέδιον ἐκεῖνο ἦλθεν εἰς τὴν Βουλὴν μὲ τὴν ἐξαίρεσιν διὰ τὸν Μέρτεν. Δὲν προσετέθη ἡ ἐξαίρεσις μετὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ νομοσχεδίου.

Συγκεκριμένως διὰ τοῦ νόμου ἐκείνου ἐξαιροῦνται ὅσοι ἐκρατοῦντο ἐν Ἑλλάδι.

Π. Κ α ν ε λ λ ό π ο υ λ ο ς (Ἀν)δρος Κυβ.). Εἴπατε, ὅτι συνελήφθη μόνον εἷς. Αὐτό, δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἀλήθειαν. Συνελήφθησαν καὶ ἄλλοι οἱ ὁποῖοι κατεδικάσθησαν καὶ ἐξετελέσθησαν. Εἷς μάλιστα, ὁ ὁποῖος συνελήφθη, Γερμανὸς στρατηγός, ἀπηλευθερώθη καὶ ἐστάλη εἰς τὴν Γερμανίαν ἐπὶ Κυβερνήσεως τοῦ Κέντρου. Δὲν λέγω ὅτι ἔκαμε κακῶς ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη. Ὑποστηρίζω ὅτι ὀρθῶς ἔπραξεν.

Α. Τ σ ι ά ρ α ς. Ὁμιλῶ κ. Πρόεδρε, διὰ τὴν περίοδον κατὰ τὴν ὁποίαν συνεζητεῖτο ὁ νόμος 3933. Τὸ εἴπομεν καὶ τότε κ.κ. βουλευταί, τὸ ἐπαναλαμβάνω καὶ τώρα ὅτι διὰ τοῦ νόμου ἐκείνου παρείχετο ἀμνηστεία εἰς ὅλους τοὺς Γερμανοὺς ἐγκληματίας ἐφόσον παρετέμποντο νὰ δικασθοῦν εἰς τὴν Γερμανίαν. Διότι, ὡς ἤκουσα κατὰ τὴν συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν τότε, οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν τῶν ἐγκληματιῶν ἐτιμωρήθη. Ἤκουσα μάλιστα, ὅτι ἐκεῖ, τοὺς περισσότερους ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς θεωροῦν ὡς ἥρωας, διότι ἐξετέλεσαν, κατὰ τὴν γνώμην των, τὴν ἄνωθεν διατασσομένην ὑπηρεσίαν. Τὸ σημερινὸν σχέδιον Νομοθετικοῦ Διατάγματος, κύριοι βουλευταί, ἀπελευθερώνει καὶ τὸν μόνον σήμερον κρατούμενον ἐν Ἑλλάδι ἐγκληματίαν πολέμου, τὸν εἰδεχθέστερον ἐγκληματίαν ποὺ ἐγνώρισεν ὁ Ἑλληνικὸς λαός. Δὲν πρόκειται, κύριοι βουλευταί, περὶ κατωτάτου ὀργάνου, περὶ ἑνὸς στρατιώτου ἢ ἑνὸς δεκανέως, πρόκειται περὶ διοικητοῦ, πρόκειται περὶ ἐμπίστου προσώπου εἰς τὴν ἡγεσίαν τῶν στρατευμάτων τῆς κατοχῆς, πρόκειται περὶ τῆς ψυχῆς τῆς Χιτλερικῆς Διοικήσεως. Ὁ ἐγκληματίας αὐτός, δὲν εἶναι μόνον κυλισμένος εἰς τὸ αἷμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Σὺν τοῖς ἄλλοις συνετέλεσε εἰς τὴν καταλήστευσιν ἐν τῇ κυριολεξίᾳ 45.000 Ἑλλήνων ὑπηκόων Ἰσραηλιτῶν τῆς Θεσ)νίκης. Ἐρχόμεθα, κύριοι βουλευταί, σήμερον μὲ τὸ ὑπὸ κρίσιν Ν. Δ. νὰ ἀνατρέψωμεν μίαν ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Σώματος τῆς 18.2.59 καὶ νὰ δώσωμεν συγχωροχάρτι εἰς τὸν Μέρτεν συγκεκριμένως. Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Σώματος τότε ἠθέλησε νὰ ξεχωρίσῃ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐγκληματίας τὸν Μέρτεν τὸν ὁποῖον ἀφῆκε νὰ ἐκδικασθῇ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ ἐκτίσῃ τὴν ποινήν του.

Π. Κ α ν ε λ λ ό π ο υ λ ο ς (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Δὲν ἔχει, κ. συνάδελφε, δικαίωμα ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ νομοθετήσῃ ἐπὶ θέματος περὶ τοῦ ὁποίου ἀπεφάσισεν ἡ Βουλὴ προηγουμένως. Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τί θεωρεῖται εἶναι αὐτά;

Α. Τ σ ι ά ρ α ς. Ποῦ βλέπετε αὐτὸ τὸ κατεπεῖγον, κ. Πρόεδρε, ὅταν μετ' ὀλίγον πρόκειται νὰ συνέλθῃ ἡ Βουλή; Ὁ Μέρτεν ἔκεινε εἰς τὴν φυλακὴ δύο χρόνια. Θὰ χαλάσῃ ὁ κόσμος ἐὰν μείνῃ ἐπὶ 20 εἴσεις ἡμέρας; Ἐδῶ ἐξ αἰτίας του ἐχάθησαν τόσοι Ἕλληνες καὶ τόσαι καὶ τόσαι περιουσίαι, καὶ θὰ χαθῇ τὸ πᾶν ἂν μείνῃ ὁ Μέρτεν 20 ἡμέρας ἀκόμη εἰς τὴν φυλακήν; Δι' αὐτό, κ. Πρόεδρε, ὑποστηρίζομεν ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου Ν. Δ. θὰ πρέπει νὰ ἀναβληθῇ σήμερον καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος. Ἀλλὰ λέγει ἡ Κυβέρνησις καὶ ἴσως εἰς αὐτὸ νὰ ἔχῃ δίκαιον, τί νὰ κάνωμεν; Ἐν ὀνόματι τῆς Ἑλληνογερμανικῆς φιλίας ἀξίζει ἡ θυσία αὐτή. Ἀλλὰ δὲν εἶναι, κύριοι βουλευταί, μόνον ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐπιθυμεῖ τὴν Ἑλληνογερμανικὴν φιλίαν. Τὴν φιλίαν μὲ τὸν Γερμανικὸν λαὸν ὅπως καὶ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς τὴν ἐπιθυμοῦμεν ὅλοι οἱ Ἕλληνες. Ἐπιθυμοῦμεν ὅμως ὅλοι τὴν φιλίαν τῶν λαῶν καὶ ὄχι φιλίαν συνθεσεμένην μὲ τὰ γενόμενα εἰς βάρος τῆς Χώρας μας ἐγκλήματα. Δὲν δεχόμεθα τὴν Ἑλληνογερμανικὴν φιλίαν ἐὰν δι' αὐτῆς πρόκειται νὰ πραγματοποιῆται οὐσιαστικὰ ἡ ταπείνωσίς μας καὶ ἡ καταρράκωσις τῆς Ἐθνικῆς μας ὑπερηφανείας. Καὶ λέγω ὅτι ἐὰν ψηφισθῇ τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν. Δ. ὡς τοῦτο εἶναι διατυπωμένον μὲ τὴν φωτογραφίαν τοῦ Μέρτεν θὰ ὑποστῶμεν ἐθνικὴν ταπείνωσιν πράγματι ἄνευ προηγουμένου διότι πρὸ μηνῶν ἐψηφίσαμεν τὸν Νόμον 3933 καὶ σήμερον ψηφίζομεν ἄλλον καὶ μάλιστα διὰ συγκεκριμένον πρόσωπον τὸ μοναδικὸν ποὺ θεωρεῖται ὑπεύθυνον διὰ τὴν θανάτωσιν 45.000 Ἰσραηλιτῶν. Εἶναι ὑπεύθυνον καλῶς ἢ κακῶς διὰ τὴν ὀλοφορνίαν τοῦ ἄρρενος πληθυσμοῦ τοῦ χωρίου Κυρδιλίων καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς πλήρους καταστροφῆς τοῦ χωρίου τούτου καὶ γενικῶς θεωρεῖται ὑπεύθυνον διὰ σωρείαν ἄλλων ἐγκλημάτων καὶ λεηλασιῶν κατὰ τὸ σκεπτικὸν τοῦ βουλεύματος καὶ τῆς Δικαστικῆς ἀποφάσεως. Δὲν ἠμπορῶ νὰ πιστεύσω, κύριοι βουλευταί, ὅτι

ἡ σημερινὴ Δημοκρατικὴ Γερμανία ὡς προϋπόθεσιν τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς φιλίας θέτει τὴν ἄμεσον ἀπόλυσιν τοῦ εἰδεχθοῦς αὐτοῦ ἐγκλήματίου. Διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου Ν. Διατάγματος δίγεται, κύριοι βουλευταί, ἡ Ἑλληνικὴ φιλοτιμία καὶ ἡ Ἐθνική μας ἀξιοπρέπεια. Ἐὰν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνώρθωνε τὸ ἀνάστημά της ἔναντι τυχὸν τοιαύτης Γερμανικῆς ἀξιώσεως ὡς εἶχεν ὑποχρέωσιν, δὲν θὰ περιεχόμεθα εἰς τὴν σημερινὴν Ἐθνικὴν πράγματι ταπείνωσιν. Διότι, κύριοι βουλευταί, μὴ νομίζετε ὅτι μᾶς κάμνει χάριν ἡ Δυτικὴ Γερμανία ἀποδεχομένη καὶ καλλιεργοῦσα τὴν Ἑλληνογερμανικὴν φιλίαν ἀπὸ λόγους συναισθηματικούς. Ἡ Ἑλληνογερμανικὴ φιλία σημαίνει Ἑλληνογερμανικὰ κοινὰ συμφέροντα οἰκονομικά. Μὴ νομίσωμεν ὅτι ἡ Γερμανία μᾶς κάμνει χάριν ἀγοράζουσα ἀπὸ ἡμᾶς ἀγροτικὰ προϊόντα. Ἀγοράζει τὰ προϊόντα μας, διότι καὶ ἐμεῖς ἀγοράζομεν ἐκεῖθεν βιομηχανικὰ προϊόντα, μηχανήματα καὶ ἄλλα.

Κατὰ συνέπειαν ἡ ἑλληνογερμανικὴ φιλία τότε θὰ εἶναι σίγουρη ἐὰν στηρίζεται εἰς τὴν εἰλικρινῆ φιλίαν τῆς συνεργασίας καὶ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ τὴν προαγωγὴν τοῦ συμφέροντος τῶν δύο χωρῶν μας. Φιλίαν θέλομεν, κύριοι βουλευταί, τὸ ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν, μὲ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Γῆς καὶ μὲ τὸν Γερμανικὸν ἐπομένως. Ἔχομεν ἀνάγκην ἀπὸ ἀγορὰς διὰ τὰ ἀζήτητα ἀγροτικὰ μας προϊόντα καὶ ἐπομένως ἔχομεν ἀνάγκην ἀπὸ πολλὰς συνεργασίας, ἀλλὰ οὐδέποτε νὰ ἔχωμεν ἀνάγκην ἀπὸ φιλίας μὲ τοὺς ὅρους τοὺς ὁποίους ἐμφανίζει τὸ ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον Ν. Δ.

Κύριοι βουλευταί, ἐλέχθη ἐδῶ διατὶ ἡ Κυβέρνησις ἐπροτίμησεν αὐτὴν τὴν διαδικασίαν διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν κατάδικον καὶ δὲν ἠκολούθησε τὴν διαδικασίαν τῆς χάριτος. Ἂς μοῦ ἐπιτρέψῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ τῆς εἴπω ὅτι δὲν εἶναι θαρραλέα ἡ ἀπόφασίς της νὰ φέρῃ τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ἡ Κυβέρνησις, κύριε συνάδελφε, διατηρεῖ πάντοτε τὴν εὐθύνην τῆς πρωτοβουλίας ὅλων τῶν πράξεων, τὰς ὁποίας φέρει ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας. Δὲν δύναμαι δέ, ὁμολογουμένως, νὰ ἀντιληφθῶ διατὶ ἐνῶ εἰς τὸ παρελθὸν κατηγορεῖτο ἡ Κυβέρνησις ὅτι δὲν φέρει τὰς ἀποφάσεις ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, κατηγορεῖται καὶ πάλιν σήμερον διότι ἔφερεν ἐνώπιον τοῦ Σώματος μίαν ἀπόφασίν της.

Α. Τσιάρας. Ἡ γνώμη μου εἶναι, κ. Ὑπουργέ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνθέξῃ μόνη της εἰς τὸ βάρος τῆς εὐθύνης τῆς ἀποφάσεώς της αὐτῆς· δι' αὐτὸ καὶ ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ τὸ θέμα ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ νὰ ἐπωμισθοῦν τὸ βάρος καὶ μερικοὶ βουλευταί, ὅσοι λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦλάχιστον τῆς παρατάξεώς της.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμῶ τελευτῶν νὰ τονίσω, εἶναι ἡ ἄποψις ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ πρέπει νὰ ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ καὶ νὰ τὸ φέρῃ μετὰ 20 ἡμέρας εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος, ἡ ὁποία αὐτὴ νὰ ἀναλάβῃ καὶ τὰς εὐθύνας. Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει τὸ καθῆκον τῆς ἀναλήψεως μιᾶς τοιαύτης εὐθύνης καὶ δι' αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον ἐτόνισα καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ θέμα εἰσάγεται ἀνωμάλως.

Π. Παπαληγούρας. Κύριοι βουλευταί, ἐπιθυμῶ νὰ αἰτιολογήσω τὴν ψῆφον μου ἐπὶ τοῦ συζητουμένου σχεδίου Ν. Δ. καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ πράξω τοῦτο διὰ βραχέων.

Θὰ εἴπω, κ. συνάδελφοι, εὐθέως εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἐντίμως καὶ εὐθαρσῶς ὅτι θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, καὶ θὰ ἐξηγήσω διατὶ θὰ ψηφίσω. Ταυτοχρόνως εὐθαρσῶς καὶ ἐντίμως θὰ μεμφθῶ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν διαδικασίαν, καὶ διὰ τὸν χρόνον ποὺ ἐπέλεξε νὰ εἰσηγηθῇ τὸ νομοσχέδιον. Θὰ εἴπω πράγματα, κ. συνάδελφοι τὰ ὁποῖα πιθανῶς εἰς πολλοὺς νὰ μὴ εἶναι ἀρεστά, ἐν τούτοις ὅμως θεωρῶ καθῆκον μου νὰ τὰ εἴπω. Πρώτη παρατήρησις. Δὲν εἶναι ἀκριβὲς ὅτι ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις ἔχει οἱονδήποτε ἐνδιαφέρον ἐκδηλώσει, καθ' ὅσον ἐγὼ γνωρίζω, συγκεκριμένως διὰ τὸ α ἢ τὸ β πρόσωπον, καὶ διὰ τὸ περὶ οὗ ἐνπροκειμένω πρόκειται πρόσωπον αὐτὸ καθ' αὐτό. Ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις ἀντιθέτως ἔχει συμφέρον νὰ ἐμφανισθῇ ὅτι διαχωρίζει σαφῶς τὴν θέσιν της ἀπὸ τὴν θέσιν οἱουδήποτε Χιτλερικοῦ ἐγκλήματίου. Αὐτὸ εἶναι τὸ θέμα καὶ οὕτω τίθεται ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ ἄλλως πως τίθεται τὸ θέμα ἐνώπιον τῆς κοινῆς γνώμης τῆς Γερμανίας. Ἡ Δυτικὴ Γερμανία, κ. συνάδελφοι, εἶναι δημοκρατικὴ χώρα καὶ τὰς Γερμανικὰς ἐφημερίδας δὲν τὰς γράφει ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις. Ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἐξεταζόμενον τὸ θέμα πράγματι, ἔχει δημιουργήσει μίαν ἀτμόσφαιραν δυσάρεστον εἰς τὴν Γερμανικὴν κοινὴν γνώμην ποὺ βλάπτει τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι τὸ σημεῖον ἐκεῖνο ποὺ κατηγορῶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διότι ἀρῆκεν ἐπὶ τόσον καιρὸν τὸ θέμα καὶ δὲν ἔσπευσε νὰ τὸ ἀντιμετωπίσῃ ρεαλιστικά.

Κύριοι συνάδελφοι, πρὸ ἡμερῶν συνέβη νὰ συναντηθῶ μὲ σεβαστὸν φίλον ἱεράρχην ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ἐχρημάτισε κρατούμενος εἰς τὸ στρατόπεδον Νταχάου καὶ ὑπέστη τὰ πάνδεινα. Ἐγώ, κ. συνάδελφοι, δὲν εἶμαι ἐκ φύσεως ἀμνησίκακος ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἐνθυμοῦμαι ὅσα συνέβησαν εἰς τὴν κατοχήν, ἀλλὰ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ὁ ὁποῖος μὲ ἐξέλεξε καὶ μὲ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Βουλὴν μὲ ἀπέστειλε μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ ζυγίζω τὰ συμφέροντά του. Συνέβησαν πράγματι, κ. συνάδελφοι, φοβερὰ πράγματα κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς καὶ Γερμανοὶ ἐξετέλεσαν φρικτὰς πράγματι πράξεις καὶ μάλιστα μέσα εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν πολεμικήν, ἀλλὰ καὶ διότι ὑπῆρχεν εἰς τὴν Γερμανίαν ἕνα καθεστὼς τὸ ὁποῖον ὅλοι κατεδικάσαμεν καὶ καταδικάζομεν καὶ τὸ ὁποῖον κατεδίκασε καὶ ἡ ἰδία ἡ σημερινὴ Γερμανία.

Ἀλλὰ τί τὰ θέλετε, κ. συνάδελφοι; Ὅπου ὑπάρχουν τέτοια καθεστῶτα ὁλοκληρωτικὰ δημιουργοῦν πάντοτε μίαν ἀτμόσφαιραν ποὺ ὁδηγεῖ εἰς τὴν παραγωγὴν ἐγκλημάτιῶν τοῦ τύπου ποὺ ἀπόψε συζητοῦμεν. Ἀπόψε, κ. συνάδελφοι, οὐδεὶς καλεῖται νὰ ἐκδηλώσῃ πνεῦμα μνησικακίας ἢ ἀμνησικακίας κατὰ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Ἐδῶ συζητοῦμεν ἐὰν πρέπει νὰ ἐπιτρέψωμεν εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ἢ ὄχι νὰ κάμῃ καὶ ἄλλο μεγαλύτερο κακὸ εἰς βάρος τῆς χώρας, νὰ δημιουργήσῃ δηλαδὴ ἀτμόσφαιραν δυσάρεστον δι' ἡμᾶς εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ ἐὰν μᾶς συμφέρῃ ἢ ὄχι. Ἐγὼ δὲ ὑποστηρίζω ὅτι δὲν μᾶς συμφέρει καὶ ἔπρεπε νὰ εἶχε τελειώσει ἀπὸ ἐτῶν αὐτὴ ἡ ἱστορία. Δὲν εἶμαι διατεθειμένος νὰ ἐλάψω τὰ συμφέροντα τῆς χώρας καὶ δι' αὐτὸ φρονῶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλη διέξοδος, παρὰ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον. Ἐδῶ, κ. συνάδελφοι, ἔχομεν μίαν ἀπτὴν ἀπόδειξιν. Μετὰ τὸν πόλεμον ὑπῆρξε μία παγκόσμιος ὀπίνιο γιούρις, νὰ τιμωρηθοῦν ὅλοι ὅσοι διέπραξαν τὰ ἐγκλήματα αὐτά. Ἀλλὰ παρελθόντος τοῦ χρόνου ἔχει διαμορφωθῇ μία ἄλλη ψυχολογία.

Φοβοῦμαι, κύριοι, ὅτι συνέβη εἰς τὴν Ἑλλάδα σήμερον ὅ,τι συνέβη καὶ κατὰ τὸ παρελθόν. Ὅταν δηλαδὴ μία Κυβέρνησις θέλῃ νὰ εἴπῃ κάτι τι δυσάρεστον εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, δὲν τὸ λέγει εὐθέως, τὸ λέγει κατὰ δόσεις. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ἀγωγὴ δὲν εἶναι καλὴ προκειμένου νὰ ρυθμισθοῦν θέματα ὡς τὸ προκείμενον.

Ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως εἶπεν ὅτι ἐσχημάτισε τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς οἱονεὶ κατακτητικῆς διαθέσεως ποὺ ἐπιδεικνύει ἡ Δυτικὴ Γερμανία ἔναντι τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα.

Αὗται αἱ ἰδέαι οἰκονομικῆς κατακτήσεως εἶναι ἐντελῶς παρωχημέναι. Σήμερον αἱ μεγάλαι δυνάμεις δὲν ἐπιδιώκουν τοιαύτας κατακτήσεις διότι δὲν ἔχουν ἀνάγκην. Ἡ Δυτικὴ Γερμανία εἶναι μεγάλη οἰκονομικὴ μονὰς καὶ πρωταργάτης τῆς κοινῆς ἀγορᾶς. Μέσα εἰς τὸ πλαίσιον τῆς κοινῆς ἀγορᾶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παρέχωνται μεγαλύτερα προνόμια εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην χώραν. Αὗται αἱ αὐθαίρετοι σκέψεις πρέπει νὰ λείψουν καὶ θὰ ἦτο σκόπιμον ἐπὶ τοιούτων θεμάτων νὰ ὁμιλοῦμεν μὲ ρεαλισμόν. Ἐγὼ πιστεύω ὅτι ἐπειδὴ ἡ Δυτικὴ Γερμανία δημοκρατεῖται καὶ δὲν τελεῖ ὑπὸ καθεστὼς δικτατορικὸν εἶναι χώρα ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ἐμπιστοσύνην μας.

Βεβαίως καὶ ἡ Γερμανικὴ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐφ' ὅσον ἐπιθυμοῦν νὰ προωθήσουν τὰς μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν σχέσεις, ἔπρεπε νὰ μεριμνήσουν διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ μία ψυχολογία ἐπικίνδυνος διὰ τὰς μεταξὺ των σχέσεις. Ἐφ' ὅσον ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα, ἔπρεπεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ ὄχι στα-

διακῶς, νὰ ληφθῇ τὸ μέτρον τοῦτο.

Τὰ λεγόμενα περὶ οἰκονομικῆς διεισδύσεως εἶναι ἐντελῶς ἀστεῖα, αὐτὰ θὰ εἶχον θέσιν κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα. Ἐδῶ ἡ ἰδία ἡ Δυτικὴ Γερμανία ἐκ τῆς συμμετοχῆς της εἰς τὴν κοινὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν ἀποδεικνύει ὅτι δὲν εἶναι ἡ ἰδία ἱκανὴ νὰ ἀντιμετωπίσῃ μόνη τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα καὶ ζητεῖ ἕνα εὐρύτερον οἰκονομικὸν χῶρον ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ ἡ ἰδία καὶ αἱ ἄλλαι χῶραι.

Ἐδῶ κύριοι συνάδελφοι, θὰ ἤθελα ν' ἀντιμετωπισθῇ τὸ θέμα μὲ κάποιαν σωφροσύνην. Πηγαίνομεν νὰ ἐντάξωμεν τὴν χώραν μας εἰς τὸ εὐρύτερον αὐτὸ οἰκονομικὸν σύνολον ἢ ὄχι; Ἐὰν πηγαίνομεν νὰ τὴν ἐντάξωμεν πρέπει νὰ σεβασθῶμεν τὴν ψυχολογίαν, ἥτις ἔχει δημιουργηθῆ. Ὑπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοιαν κλίνω καταλογίζω εὐθύνας εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διότι ἐδράδυνε καὶ περαιτέρω διότι δὲν ἀνέμε ε τὴν Βουλήν. Θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τοῦ σχεδίου Ν. Δ.

Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, κύριοι, νὰ χαράξωμεν μίαν οἰκονομικὴν πολιτικὴν καὶ νὰ ἀποφασίσωμεν ἂν θὰ συνδεθῶμεν εἰς τὸ εὐρύτερον πλαίσιον τῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς. Ἐφ ὅσον γίνῃ ἡ σύνδεσις, ὡς πρέπει νὰ γίνῃ καὶ ὑπὸ ὅρους παραδεκτοὺς καὶ ἔχομεν ἀναπτύξει εἰς τὴν χώραν μας τὰς δυνατότητας ἀναπτύξεως καὶ ἐξελίξεως θὰ ἐπιτύχωμεν, δὲν θὰ πρέπει ὅμως νὰ εἴμεθα εὔκολοι εἰς τὰς διαπραγματεύσεις καὶ ὑποχωρητικοὶ καὶ δὲν νομίζω ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον Ν. Δ. ἀποτελεῖ ἐνδειξιν ὑποχωρητικότητος. Τοῦτο εἶναι προϊὸν σκέψεως καὶ ἀποτελεῖ μέρος γενικωτέρας πολιτικῆς ἐπὶ τῶν ἄλλων τομέων, τῆς ὁποίας ἀναμένομεν διευκρινήσεις.

Β. Παπαρηγόπουλος. Ἀναγνωρίζω καὶ κατανοῶ πλήρως, κύριοι βουλευταί, τὴν σκοπιμότητα καὶ τὴν ἀνάγκην ἡ ὁποία κατέστησεν ἐπιβεβλημένην τὴν ψήφισιν τοῦ ὑπὸ τὴν κρίσιν ὑμῶν σχεδίου Ν. Δ. Εἶμαι ὅμως ὑποχρεωμένος νὰ μεταφέρω εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην τὴν πικρίαν καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν τὴν ὁποίαν δοκιμάζει ἡ μαρτυρικὴ ἐπαρχία Καλαβρύτων, ἐκ τῆς ὁποίας προέρχομαι καὶ τὴν ὁποίαν ἐκπροσωπῶ. διότι τίθεται, διὰ τοῦ ὑπὸ ψήφισιν νομοσχεδίου, ὁριστικὸν τέρμα εἰς τὸ θέμα τῆς τιμωρίας τῶν ἐγκλημάτων πολέμου, χωρὶς προηγουμένως νὰ δοθῇ οὔτε ἡ πλέον στοιχειώδης ἀποζημίωσις εἰς τὰ θύματα τῆς Ναζιστικῆς ἀγριότητος καὶ τῆς γερμανικῆς θηριωδίας.

Τὰ ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα μὲ σατανικὴν ἀπάθειαν καὶ σκληρότητα παρεσκεύασαν καὶ μὲ πρωτοφανῆ ἀπανθρωπίαν ἐξετέλεσαν οἱ Γερμανοὶ ἐπιδρομεῖς θὰ ἀποτελοῦν ἐσαεὶ τὴν πλέον μελανὴν σελίδα καὶ τὴν πλέον μελανὴν σελίδα εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Γερμανικοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Γερμανικοῦ Πολιτισμοῦ. Ἔχω ἐκεῖνο τὸ θλιβερὸν προνόμιον, νὰ κατάγωμαι καὶ νὰ ἐκπροσωπῶ τὰ Καλάβρυτα, ὁ ἄρρην πληθυσμὸς τῶν ὁποίων κατεσφάγη ὁμαδικῶς μὲ πρωτοφανῆ σκληρότητα. Χωρὶς καμμίαν σοβαρὰν ἀφορμὴν χίλια καὶ πλέον ἄνδρα ἄτομα ἀπὸ ἡλικίας δέκα ἐτῶν καὶ ἄνω, ἤχθησαν μὲ ὅλον καὶ ἀπάτην εἰς τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου των καὶ ἐσφάγησαν μὲ πρωτοφανῆ ἀγριότητα.

Καὶ τὴν ἰδίαν ὥραν, ἡ πόλις τῶν Καλαβρύτων παρεδίδετο εἰς τὰς φλόγας καὶ ἐγίνετο παρανάλωμα τοῦ πυρός, ἀφοῦ προηγουμένως οἱ βάρβαροι ἐλεηλάτησαν καὶ ἀπεγύμνωσαν τὰς οἰκείας τῶν θυμάτων των, τὰς ὁποίας μετέβαλον εἰς ἐρείπια. Καὶ πάντα ταῦτα συνετελοῦντο ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ θήλεος πληθυσμοῦ. Μὲ τὴν αὐτὴν σκληρότητα, δέκα ἑπτά, ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, Κοινότητες τῆς Ἐπαρχίας παρεδίδοντο εἰς τὰς φλόγας καὶ τὴν καταστροφήν, ἐνῷ ὁ ἄρρην πληθυσμὸς καὶ τῶν Κοινοτήτων αὐτῶν κατεσφάζετο κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.

Ἡ κατάστασις, ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη διὰ τὰ θύματα τῶν ἐγκλημάτων αὐτῶν, ἀπέβη ἀπελπιστική. Τὰ θύματα περιῆλθον εἰς ἐσχάτην ἀθλιότητα. Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ Κράτος ἔλαβε σειρὰν μέτρων πρὸς ἀνακούφισιν τῶν θυμάτων αὐτῶν. Ἐν τούτοις, μέχρι σήμερον, οὐδεμία ἱκανοποίησις παρεσχέθη εἰς τὰ θύματα αὐτά, τὰ ὁποῖα ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον νὰ εὑρίσκωνται εἰς δεινὴν ἀπαθλίωσιν. Ἐνετάθη δὲ ἡ ἀπαθλίωσις αὐτή, κατόπιν τοῦ ἀτυχοῦς ἐκείνου νόμου τοῦ 1950, περὶ συντάξεων, διὰ τοῦ ὁποίου ἐστερήθησαν αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἐκτελεσθέντων καὶ αὐτῆς τῆς πενιχρᾶς συντάξεως, τὴν ὁποίαν ὑπὸ μορφὴν ἐπιδόματος παρεῖχε τὸ Κράτος.

Εἶναι εὐνόητος ἑπομένως ἡ πικρία τῶν θυμάτων, διότι οὐδεμία ἀποζημίωσις ἐδόθη ὑπὸ τῆς Γερμανίας. Ἀποκορυφοῦται δὲ ἡ ἀποκαρδίωσίς των, διότι κλείνει ὁριστικὰ τὸ θέμα τῶν ἐγκλημάτων πολέμου, χωρὶς νὰ ληφθῇ καμμία πρόνοια.

Εὐτυχῶς, κύριοι βουλευταί, ἡ δήλωσις, εἰς τὴν ὁποίαν προέβη ἀπόψε ὁ ἀξιότιμος ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν συζητεῖται μετὰ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως τὸ θέμα τῶν ἀποζημιώσεων καὶ ὄχι προσεχῶς θὰ εὑρεθῇ, ὁ κ. Ὑπουργός, εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀναγγείλῃ εὐνοϊκὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος, μᾶς ἱκανοποιεῖ πλήρως καὶ χύνει βάλσαμον εἰς τὰς καρδίας τῶν θυμάτων, τῶν ὁποίων τὸν πόνον καὶ τὴν δυστυχίαν ἀσφαλῶς θὰ ἀπαλύνῃ. Ἡ δήλωσις αὕτη τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, αἴρει κάθε δισταγμὸν διὰ τὴν ὑπερψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρ. Κυβερνήσεως). Ἤθελα, κύριοι συνάδελφοι, νὰ δηλώσω, ὅτι ἐκτιμοῦμεν καὶ συμμεριζόμεθα ὅλοι τὴν ἀποψιν, ὡς τὴν ἀνέπτυξεν ἄριστα ὁ κ. Παπαρρηγόπουλος.

Σ. Μερκούρης. Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ὅτι τὸ θέμα τὸ ὁποῖον ἐξετάζεται σήμερον τὸ ἔχομεν ἐντοπίσει εἰς θέμα σχέσεων Δυτικῆς Γερμανίας καὶ Ἑλλάδος. Εἰς τὴν πραγματικότητα τὸ θέμα τῶν ἐγκλημάτων πολέμου εἶναι θέμα ποὺ ἀφορᾷ ὅλους τοὺς Λαοὺς οἱ ὁποῖοι ἠγωνίσθησαν ἐναντίον τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ Ναζισμοῦ, ἡ δὲ ἔκφρασις, ἐγκλήμαται πολέμου, κατέστη ὅρος διεθνὴς ὅλων τῶν ἐλευθέρων λαῶν οἱ ὁποῖοι ἠγωνίσθησαν καὶ ἐνίκησαν. Οἱ ἡγέται τῶν Λαῶν δύο οὐσιώδεις ὅρους ἔθεσαν ὅταν ἐλάμβανον τὰς ἱστορικὰς ἀποφάσεις των εἰς τὴν Γιάλταν. Πρῶτον, τὴν ἄνευ ὅρων παράδοσιν τῆς Γερμανίας καὶ δεύτερον, τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων καὶ τῶν ἐγκλημάτων πολέμου. Ἀποτελεῖ ἱστορικὸν γεγονός, ὅτι οἱ τρεῖς ἡγέται εἰς τὴν Διάσκεψιν τῆς Γιάλτας, ὁ ἀείμνηστος Ροῦσβελτ, ὁ ἀείμνηστος Στάλιν καὶ ὁ Τσῶρτσιλ ἀπησχολήθησαν μὲ τὸ θέμα τῶν ἐγκλημάτων πολέμου, ἐν δὲ ἐκ τῶν μεγαλυτέρων προβλημάτων ποὺ ἐξητάσθη τότε ὑπῆρξε καὶ ὁ τρόπος τῆς τιμωρίας. Τὸ πρόβλημα πράγματι ὑπῆρξε μέγα. Τὸ ἐρώτημα ἦτο κατὰ πόσον ἕνας Στρατηγὸς λαβὼν διαταγὴν ἐγκληματικῆς πράξεως, ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεώς του καὶ ἐκτελέσας τὴν τοιαύτην διαταγήν, ἠδύνατο ἢ ὄχι νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἔγκληματίας πολέμου. Τὸ ζήτημα ὡς τοιοῦτον ἀπησχόλησε καὶ τοὺς ἡγέτας καὶ τοὺς νομομαθεῖς συμβούλους των, ὅλοι δὲ ἀπεφάνθησαν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συγχωρηθοῦν ἐγκλήματα τὰ ὁποῖα κατὰ τόσον ὅμως τρόπον διεπράχθησαν καὶ μάλιστα εἰς βάρος ἀόπλων. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ συνδιάσκεψις τῆς Γιάλτας κατέληξεν, ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν ἄνευ ὅρων παράδοσιν τῆς Γερμανίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν τιμωρίαν τῶν ἐγκλημάτων πολέμου, ἀρχῆς γενομένης μάλιστα ἀπὸ τὴν κορυφὴν αὐτῶν, δηλαδὴ ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐξέδωσαν πρῶτον τὰς διαταγὰς καὶ κατόπιν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τὰς ἐξετέλεσαν.

Κατὰ συνέπειαν κ. συνάδελφοι, τὸ ζήτημα τῶν ἐγκλημάτων πολέμου, δὲν ἀποτελεῖ ἓν θέμα τυπικόν, θέμα σχέσεως τῆς Χώρας μας μετὰ τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ἀλλὰ εἶναι θέμα περιβεβλημένον διεθνῆ μορφήν. Συνεπῶς οἱ ἐγκλήμαται πολέμου ὀφείλουν νὰ τιμωρηθοῦν. Ὡς πρώτην ἐκδήλωσιν τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως, περὶ καθολικῆς τιμωρίας τῶν ἐγκλημάτων πολέμου, ἔχομεν τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον Νυρεμβέργης, ἔνθα ὅσοι ἐκ τούτων συνελήφθησαν καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἡγητόρων, κατεδικάσθησαν εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν καὶ δὴ εἰς τὸν ἀτιμωτικὸν δι' ἀγχόνης θάνατον. Μετὰ τὴν δίκην τῆς Νυρεμβέργης ἔχομεν τὴν σύμβασιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ἥτις προβλέπει καὶ τὰς περιπτώσεις τοῦ πολέμου καὶ κατοχυρώνει τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον. Ἀντιλαμβάνεσθε συνεπῶς, κ. συνάδελφοι, ὅτι πρόκειται περὶ θέματος γενικωτέρου, περὶ ὑποχρεώσεως τὴν ὁποίαν ἀνέλαβον ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις ὅλων τῶν Λαῶν οἱ ὁποῖοι ἠγωνίσθησαν ἐναντίον τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ ναζισμοῦ. Εἶναι συνεπῶς ἀδέσμον, εἶναι κακόν, νὰ θέτωμεν τὸ ζήτημα ὡς θέμα σχέσεων μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς Ὁμοσπόνδου Δυ-

τικῆς Γερμανίας. Ἠκούσθη εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτήν, ὅτι ὅλοι οἱ Λαοὶ οἱ ὁποῖοι ὑπέστησαν τὴν ἐπιδρομὴν τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ ναζισμοῦ, ἔπαυσαν πλέον νὰ διώκουν τοὺς ἐγκληματίας πολέμου. Ἡ ἄποψις αὕτη δὲν νομίζω ὅτι εὑρίσκεται ἐντὸς τῆς ἀληθείας. Παράδειγμα ἀποτελεῖ ἡ δίκη ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἔληξεν εἰς τὴν Πολωνίαν, ὅπου ἐδικάζετο εἷς ἐκ τῶν σφαγέων τοῦ Πολωνικοῦ Λαοῦ. Εἰς τὴν Γαλλίαν ὁμοίως, ὑπάρχουν ἀκόμη δίκαι ἐγκληματιῶν πολέμου. Βεβαίως ὑπῆρξαν Κράτη τὰ ὁποῖα ἔλαβον μέτρα λήξεως τῆς περιόδου αὐτῆς, ἀλλὰ ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι τοῦτο συνέβη διότι εἶχεν ἐξαντληθῆ πλέον ὁ κατάλογος ἐγκληματιῶν πολέμου. Παρόμοιον παράδειγμα ἀποτελεῖ ἡ Νορβηγία, εἰς τὴν ὁποίαν συνελήφθησαν ὅλοι οἱ ἐγκληματίαι καὶ οἱ δοσίλογοι εἰς τοὺς ὁποίους καὶ ἐπεβλήθησαν ποιναί. Δὲν ὑπάρχει ὅμως πουθενὰ περίπτωσις κατὰ τὴν ὁποίαν, ὑφισταμένου τοῦ καταλόγου τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου ἐπεβλήθησαν προστατευτικοὶ νόμοι καὶ ἀπαλλαγαὶ καὶ κατὰ μείζονα λόγον δι' ἐκείνους διὰ τοὺς ὁποίους τὰ ἐθνικὰ δικαστήρια κατεδίκασαν εἰς βαρυτάτας ποινάς.

Κύριοι συνάδελφοι, εἴμαι ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι πιστεύουν εἰς τὴν φιλίαν μὲ ὅλας τὰς Χώρας καὶ μάλιστα κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχήν, καθ' ἣν οἱ λαοὶ σπεύδουν πρὸς τὴν εἰρηνικὴν συνύπαρξιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, καὶ οἱ ἡγήτορες τῶν δύο μεγάλων λαῶν πρῶτοι ἔπραξαν.

Β. Ἐφραιμίδης. Ἡ Κυβέρνησις θέλει συνύπαρξη μὲ τὸν Μέρτεν.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ἀτυχὲς τὸ εὐφυολόγημά σας καὶ ἀπαράδεκτον διὰ τὴν Κυβέρνησιν Καραμανλῆ.

Σ. Μερκούρης. Παρὰ ταῦτα κ. συνάδελφοι, ἡ συνύπαρξις, ἡ φιλία, ἡ συνεργασία, ἡ εἰρήνη, δὲν ἀποτελοῦν λόγον ἀπαλλαγῆς τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου διὰ τὰς πράξεις τῶν ὁποίων δὲν συγχινοῦνται μόνον ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀπουσίασαν ἀπὸ τὸ δράμα τῆς Κατοχῆς καὶ τῆς ἀντιστάσεως.

Α. Φράγγος. Ἐλησμόνησαν ἄλλα χειρότερα.

Σ. Μερκούρης. Τὸ θέμα τὸ ὁποῖον ὑπονοεῖτε ἠμποροῦμε νὰ τὸ συζητήσωμεν ὁπόταν θέλετε.

Κ. Παπαδόπουλος. Κύριε Πρόεδρε, ὁμολογῶ ὅτι μὲ καταπλήσσει ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ὅσον καὶ ὁ ῥήτωρ, καὶ τοῦτο διότι ἐπερίμενα νὰ ἐμφανισθοῦν ὡς ὑπερασπισταὶ τοῦ Μέρτεν διότι αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἔκαμαν εἰς τίποτε δὲν διαφέρουν ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἔκαμεν ὁ Μέρτεν. Καὶ σεῖς ἐβάζατε εἰς τὴν γραμμὴν τοὺς ἄλλους .... (Θόρυβος κωδωνοκρουσίαι).

Ι. Γαβριλίδης. Ἡ ἐφημερὶς «Νέα Εὐρώπη» .... (Θόρυβος). Ὁμιλεῖ μὴ ἀκουόμενος.

Κ. Παπαδόπουλος. Οἱ δολοφόνοι δὲν δικαιοῦνται ... (Θόρυβος, κωδωνοκρουσίαι) (ὁμιλεῖ μὴ ἀκουόμενος).

Σ. Μερκούρης. Ἔλεγον λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τίθεται μία περίπτωσις βασικῆς φιλίας ἐπάνω σὲ ἐγκληματίας πολέμου καὶ ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ μὲ διαφεύσῃ ἐὰν ἔχῃ ἀντίθετα στοιχεῖα, ὅτι εἰς κανένα κράτος δὲν κατηργήθη νομοθετικῶς ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Κύριε συνάδελφε, ὅταν ἐγένετο συζήτησις κατὰ τὸ παρελθὸν ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος ὁ συνάδελφός μου ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ἐζήτησε σχετικὰς πληροφορίας ἀπὸ τὰς Πρεσβείας μας εἰς ξένας χώρας καὶ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τηλεγραφημάτων αὐτῶν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπεδείχθη ἡ λῆξις τῆς προθεσμίας διαδικασίας ἐγκληματιῶν πολέμου.

Σ. Μερκούρης. Εἶχεν λήξει ἡ προθεσμία διαδικασίας κ. Ὑπουργέ, διότι ἐξηντλήθη ὁ κατάλογος τῶν ἐνόχων καὶ συνεπῶς ἔπαυσεν ἡ δίωξις τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν πρὸ ἡμερῶν ἄλλωστε ἔγράφη εἰς τὰς ἐφημερίδας ὅτι εἰς τὴν Πολωνίαν ἐδικάζετο ἕνας ἐγκληματίας πολέμου ὡς σφαγεὺς τοῦ Πολωνικοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν Γαλλίαν ἐξακολουθοῦν δίκαι ἐναντίον ἐγκληματιῶν πολέμου. Συνεπῶς δι' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν διαπράξει ἐγκλήματα πολέμου ἀσκεῖται δίωξις καὶ δικάζονται καὶ κατὰ μείζονα λόγον εἰς ἡμᾶς θὰ ἔπρεπε νὰ τηρηθῆ ἡ ἀρχὴ αὐτὴ ὅταν μάλιστα οἱ ἐγκληματίαι αὐτοὶ πολέμου ἔχουν καταδικασθῆ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην.

Μᾶς λέγει ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις ἀνέλαβεν αὐτὴ ἡ ἰδία τὴν εὐθύνην νὰ δικάσῃ τοὺς νόχους ἐγκληματίας. Θὰ παρεκάλουν ὅμως τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐὰν βεβαίως γνωρίζῃ νὰ μᾶς εἴπῃ ἐὰν γνωρίζῃ τὴν δίκην ἔστω καὶ ἑνὸς ἐνόχου ἀπὸ τὴν Γερμανικὴν Κυβέρνησιν.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Κύριε συνάδελφε, πρῶτον διὰ τὸ σύνολον τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸν κατάλογον ἐγκληματιῶν πολέμου ἠσκήθη δίωξις. Δεύτερον ἔχουν ζητηθῆ παρὰ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως στοιχεῖα καὶ καταθέσεις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα δι' ὡρισμένας ὑποθέσεις καὶ τρίτον ἀπῃτήθη ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα διὰ νὰ διαπιστωθοῦν ἡ ταυτότης τῶν διωκομένων.

Σ. Μερκούρης. Συνεπῶς κ. Ὑπουργέ, δὲν ἔχομεν οὔτε ἕνα παράδειγμα καταδίκης παρὰ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως ἀλλ' εὑρισκόμεθα εἰς τὸ ἀνακριτικὸν στάδιον ἀκόμη.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Εὑρισκόμεθα κύριε συνάδελφε, εἰς τὸ στάδιον τῆς διώξεως.

Σ. Μερκούρης. Βεβαίως, κ. Ὑπουργέ, εὑρισκόμεθα εἰς τὸ στάδιον τῆς διώξεως ἀκόμη. Ἤθελα ὅμως νὰ ἐρωτήσω διατί δὲν λαμβάνουν τὰ ἴδια μέτρα καὶ διὰ τοὺς Ἰταλοὺς καὶ διὰ τοὺς Βουλγάρους ἐγκληματίας;

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικ.). Κύριε συνάδελφε, ὅταν συζητῆται ἕνα νομοθέτημα ἕκαστος βουλευτὴς ἔχει δικαίωμα νὰ προτείνῃ καὶ ὡρισμένας προσθήκας ἢ τροποποιήσεις. Σεῖς συνεπῶς κάνετε πρότασιν νὰ περιληφθοῦν καὶ αὐτοί.

Σ. Μερκούρης. Ὄχι κ. Ὑπουργέ, δὲν προτείνω, ἀλλὰ ἐρωτῶ ἁπλῶς διατί ἡ Κυβέρνησις ἐπιδεικνύει ἐνδιαφέρον μόνον διὰ τοὺς γερμανοὺς ἐγκληματίας καὶ ὄχι καὶ διὰ τοὺς Ἰταλοὺς καὶ Βουλγάρους.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικ.). Προκειμένου περὶ Ἰταλῶν ἐγκληματιῶν, κ. συνάδελφε, δὲν ἐγεννήθη θέμα. Ὅσον ἀφορᾷ περὶ τῶν ἐγκληματιῶν Βουλγάρων αἱ σχέσεις μας μὲ τὴν χώραν αὐτὴν δὲν ἐπιδέχονται τὴν λῆψιν παρομοίου μέτρου.

Σ. Μερκούρης. Κύριε Ὑπουργέ, νομίζω ὅτι καὶ μόνον ἡ πρότασις ἐπιείκεια ἔναντι τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου Γερμανῶν ἀποδεικνύει ὅτι κάποια ἄλλη δύναμις εἰσεχώρησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἐπιδεικνύεται ἡ εὐνοιά της πρὸς τοὺς ἐγκληματίας αὐτούς.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικ.). Δὲν γνωρίζω, κ. συνάδελφε, ἐὰν προηγουμένως παρέστητε εἰς τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ ὄχι μόνον ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ ὁ ὁμιλήσας συνάδελφος κ. Παπαληγούρας ἀνέφερον ὅτι πρόκειται ἀποκλειστικῶς περὶ τῆς ψυχολογίας τῶν λαῶν.

Β. Ἐφραιμίδης. Κύριε Ὑπουργέ, δὲν δύναμαι νὰ ἀντιληφθῶ διατί ὅσον ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὅσον καὶ ἡ Γερμανικὴ δέχονται νὰ ἐκτεθοῦν δι' ἓν ἄτομον ὡς ὁ Μέρτεν. Εἰς Γερμανικὴν Ἐφημερίδα τῆς Βόννης ἀνεγράφει, διὰ νὰ διεξαχθῆ ἡ δίκη τοῦ Μέρτεν, διετέθη ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν ποσὸν 200.000 μάρκων, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει, νομίζω, ὅτι ἡ γερμανικὴ Κυβέρνησις ἐπεδείξεν ἐνδιαφέρον διὰ τὸ ἄτομον αὐτό.

Σ. Μερκούρης. Ἔλεγον λοιπόν, κ. συνάδελφοι, ὅτι τὸ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως ἔναντι τῶν Γερμανῶν ἐγκληματιῶν πολέμου, ἐνῶ διαχωρίζει τοὺς Ἰταλοὺς καὶ Βουλγάρους τοιούτους ἀποδεικνύει ὅτι κάποια πίεσις πραγματικὴ ἠσκήθη ἐκ μέρους τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ μὲ πληροφορήσῃ ἡ Κυβέρνησις, ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις ἡ Γερμανικὴ ἐπιδεικνύει τόσον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ θέμα αὐτὸ διατί δὲν ἐπωφελούμεθα διὰ νὰ ζητήσωμεν καὶ ἡμεῖς ὡρισμένα πράγματα τὰ ὁποῖα δικαιούμεθα. Εἶναι γνωστὸν ὅτι μὲ τὴν Σύμβασιν τῆς Ρώμης ἔχει ἀναγνωρισθῆ ἕνα χρέος τῆς Γερμανίας πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐκ 200.000.000 δολλαρίων, τὰ ὁποῖα ἐπῆρεν ἡ τότε Γερμανικὴ Κυβέρνησις διὰ νὰ καλύψῃ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκστρατείας εἰς τὴν Ἀφρικήν. Ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις τῆς Δυτικῆς Γερμανίας φθάνει εἰς τὸ ἐπίπεδον νὰ πιέζῃ ἢ νὰ παρακαλῇ, ἂν θέλετε, διὰ τοὺς

ἐγκλήματίας αὐτοὺς τοῦ πολέμου δὲν ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ δείξῃ μίαν φιλικὴν χειρονομίαν ὑπὲρ τῆς Χώρας μας καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις της, τὴν στιγμὴν μάλιστα κατὰ τὴν ὁποίαν ἄνευ οὐδεμιᾶς πιέσεως δίδει εἰς τὸ νεοσύστατον Κράτος τοῦ Ἰσραὴλ 1.200.000.000 δολλάρια ὡς ἀποζημίωσιν διὰ τὰ ἐγκλήματα ἐναντι τῶν Ἑβραίων.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικ.). Διὰ μὲν τὸ ζήτημα τῶν πολεμικῶν ἀποζημιώσεων ὡμίλησεν ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν. Διὰ τὸ ἄλλο δὲν νομίζετε ὅτι θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ θέσετε τὸ ἐρώτημα ὅταν θὰ εἶναι παρόντες οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἢ τοῦ Τύπου; Ἐπίσης ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι διὰ πρώτην φορὰν ἤκουσα περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐφημερίδος τὴν ὁποίαν ἐπεκαλέσθη ὁ κ. Ἐφραιμίδης.

Σ. Μερκούρης. Κύριε Ὑπουργέ, βεβαίως τὸ θέμα τῶν ἀποζημιώσεων δὲν εἶναι τοῦ παρόντος, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐπεξετάθη ἡ συζήτησις ἐνόμισα ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τὸ ἀναφέρω. Πάντως ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ἐχάρημεν διὰ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν. Δὲν θὰ ἦτο ὅμως δυνατὸν δεγομένου τοῦ ζητήματος αὐτοῦ νὰ μὴ διατυπώσωμεν τὸ παράπονον ὅτι ὤφειλεν ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ μίαν χειρονομίαν ἀναγνωρίζουσα ἔστω καὶ ἠθικῶς τὰ ἐγκλήματα τὰ ὁποῖα διεπράχθησαν εἰς βάρος τῶν κατεχομένων λαῶν καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Μ. Κύρκος. Ἐπειδή, κ. συνάδελφε, ἀνεφέρθητε εἰς τὸ χρέος τῆς Γερμανίας πρὸς τὴν Ἑλλάδα βάσει τῆς Συμβάσεως τῆς Ρώμης θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς διαβάσω τί ἔλεγεν ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἀείμνηστος Διομήδης (Ἀναγινώσκει).

Σ. Μερκούρης. Βλέπομεν λοιπὸν ὅτι ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἔχομεν μίαν σπουδὴν εὐγενῶν χειρονομιῶν ἔναντι τῆς Γερμανίας, χωρὶς νὰ ἔχωμεν οὐδεμίαν τοιαύτην ἐκδήλωσιν, πλὴν τῶν τελευταίων δανείων τὰ ὁποῖα θὰ ἦσαν περιττὰ ἐὰν ἡ Δυτικὴ Γερμανία ἐξεπλήρου τὰς ὑποχρεώσεις της ἔναντι τῆς χώρας μας.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀναφερόμενος εἰς τὸ θέμα μιᾶς κινηματογραφικῆς ταινίας διὰ τὴν ὁποίαν ἐξεδήλωσεν ἐνδιαφέρον ἡ Γερμανικὴ Πρεσβεία εἶπεν ὅτι ἡ Γερμανικὴ Πρεσβεία μόνον φιλικὴν σύστασιν ἔκαμε καὶ δὲν προέβη εἰς διάβημα. Ἀλλὰ κ. συνάδελφοι, ὑπάρχει τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς Πρεσβείας. Ἐὰν ἡ Πρεσβεία δὲν εὑρίσκετο ἐν ἀληθείᾳ θὰ ἔπρεπε ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ καλέσῃ τὸν Πρέσβυν καὶ νὰ διαμαρτυρηθῇ. Ἀλλὰ μήπως ἡ Πρεσβεία εὑρίσκεται ἐν ἀληθείᾳ καὶ διὰ τοῦ ἀκολούθου τύπου ἔκαμε τὴν σύστασιν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Τύπου, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἦτο καὶ τὸ ἁρμόδιον.

Κ. Πυρομάγλου. Κύριε συνάδελφε, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐδήλωσεν ὅτι εἰς μίαν δεξίωσιν ἐγένετο ἡ φιλικὴ αὐτὴ σύστασις.

(Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσ.). Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη εἶναι ἡ ἀνακοίνωσις τῆς Ὑπηρεσίας Τύπου ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς (Ἀναγινώσκει).

Σ. Μερκούρης. Κύριε Ὑπουργέ, τὸ ἐρώτημά μου εἶναι τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς Πρεσβείας, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει. Συνεπῶς παρ' ὅλον τὸν ἀγῶνα τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἠδυνήθη αὕτη νὰ μᾶς πείσῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει πίεσις ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας διὰ τὸ θέμα τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου καὶ μὲ πρόθεσιν ἐπεμβάσεως εἰς κάθε ἐκδήλωσιν τῆς Χώρας μας.

Ἡ Κυβέρνησις διαπράττει ἕνα σφάλμα τὸ ὁποῖον θίγει τὴν εὐαισθησίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Θίγει ἐπίσης τὴν δικαιοσύνην τῆς Χώρας μας. Νομίζω ὅτι θὰ εἶχε μεγαλυτέραν σημασίαν καὶ θὰ ἐπεδείκνυε μεγαλυτέραν γενναιότητα ἡ Κυβέρνησις ἐὰν εἰσηγεῖτο τὴν ἀπονομὴν χάριτος.

Παρ' ὅλας τὰς διαμαρτυρίας θὰ ἤθελα νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἐγὼ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐξέθεσεν ἐνώπιον ἡμῶν ὁ κ. Τσιριμῶκος. Κύριοι συνάδελφοι, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν καλὴν ἐποχὴν ποὺ μία ἡμέρα ἀνατέλλει εἰρηνεύσει ὅλος ὁ κόσμος. Σήμερον φθάνει ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ σημεῖον νὰ ἀπολύσῃ ἕνα ἐγκληματίαν πολέμου ὁ ὁποῖος ἐδικάσθη εἰς 25ετῆ κάθειρξιν καὶ ἔχει μόνον ὀλίγους μῆνας εἰς τὰς φυλακάς.

Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπάρχουν ἀκόμα εἰς τὰς φυλακὰς ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν 15 χρόνια χωρὶς νὰ τύχουν τῶν εὐεργετημάτων τῶν προστατευτικῶν μέτρων τὰ ὁποῖα παρέχει ἡ νομοθεσία μας. Ἡ Κυβέρνησις θὰ ὤφειλε νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ θέμα αὐτὸ ὅταν μετὰ ὅμηνον ἀπὸ τῆς φυλακίσεως ἀπολύῃ καὶ μάλιστα κατόπιν πιέσεως κατάδικον ἐγκληματίαν πολέμου. Εἶναι δίκαιον συνεπῶς ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ τοῦ θέματος διότι ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι παραμένουν ἐπὶ 15 ἔτη εἰς τὰς φυλακὰς δι ἐγκλήματα τὰ ὁποῖα διέπραξαν μέσα εἰς τὸν κυκεῶνα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τῆς κατοχῆς καὶ τῆς ἀντιστάσεως νὰ τύχουν κάποιας καλυτέρας μεταχειρίσεως.

Μεθ' ὅ, συναινέσει τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ περὶ ὥραν 0.30' πρωϊνήν, λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ σήμερον καὶ ὥραν 10.30' π.μ., μὲ ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως, συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ συζητουμένου σχεδίου Ν. Δ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

ΕΠΙΣΗΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 35 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'. – ΣΥΝΟΔΟΣ Α'.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΛΓ.

Τετάρτη 21 Ὀκτωβρίου 1959

Ὥραν 10.55' π. μ., ὁ Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνακοινωθῶσι τὰ θεωρεῖα, τῆς Ἐπιτροπῆς εὑρισκομένης ἐν ἀπαρτίᾳ καθ' ὅσον παρίστανται ἐκ μὲν τῶν τακτικῶν μελῶν οἱ κ. κ.:

Ροβόπουλος Κωνσταντῖνος, Βασιλικὸς Βασίλειος, Κοντοβράκης Ἰωάννης, Βόζας Βασίλειος, Ζησιάδης Χάρης, Πλατὴς Γεώργιος, Ἀποσκίτης Κωνσταντῖνος, Βενέτης Κωνσταντῖνος, Βουρδουμπᾶς Δημήτριος, Βρανόπουλος Δημήτριος, Φετὰ Ὀγλοῦ Ὀσμὰν Νουρή, Γρίβας Δημήτριος, Δαβάκης Δημήτριος, Χασὰν Ὀγλοῦ Γιουσούφ, Ζαρντινίδης Νικόλαος, Θεοδοσιάδης Ἀλέξανδρος, Καλκάνης Κωνσταντῖνος, Καλλιγκάτσης Παρίσης, Κορόζος Κωνσταντῖνος, Λαδᾶς Ἀλέξανδρος, Λαζανᾶς Γεώργιος, Λαυρεντίδης Ἰσαάκ, Μητακίδης Ἀθανάσιος, Μιχαηλίδης Τριαντάφυλλος, Μεταξᾶς Γεράσιμος, Μπουρνιᾶς Λεωνίδας, Παπαδόπουλος Κωνσταντῖνος, Παπαρρηγόπουλος Βασίλειος, Πολυζωγόπουλος Σταῦρος, Ρηγόπουλος Νικόλαος, Φρόντζος Κωνσταντῖνος, Χατζηδημητρίου Δημήτριος, Ψάρης Ἀργύριος, Γαβριηλίδης Ἰωάννης, Αὐγερόπουλος Γεράσιμος, Εὐαγγελίδης Ἰωάννης, Ἐφραιμίδης Βασίλειος, Ζάκκας Ἀνδρέας, Ἠλιοῦ Ἠλίας, Ἠλιόπουλος Σταῦρος, Θανασέκου Βάσω, Μπριλλάκης Ἀντώνιος, Μερκούρης Σταμάτιος, Σδώλου Μαρία, Σπηλιόπουλος Γεώργιος, Γόντικας Δημήτριος, Δερδεμέζης Ἀνδρέας, Ζαννῆς Ἐμμανουήλ, Ξενοδοχειάρης Περίανδρος, Γαληνὸς Μίμης, Κύρκος Μιχαήλ, Γιαννόπουλος Ἰωάννης, Λεονάρδος Διονύσιος, Παπαδημητρίου Νικόλαος, Παπαπαναγιώτου Θεοφύλακτος, Τστάρας Ἀναστάσιος, Παπαληγούρας Παναγιώτης, Λουλακάκης Ἐμμανουήλ, Γαρουφαλιᾶς Πέτρος.

Ἐκ δὲ τῶν ἀναπληρωματικῶν μελῶν οἱ κ. κ.:

Βογιατζῆς Ἀλέξανδρος, Ζούγκας Ἀντώνιος, Ἰντζὲς Ἰωάννης, Κόπανος Διονύσιος, Κοτσώνης Μιχαήλ, Κρίκος Βασίλειος, Κούνδουρος Στυλιανός, Λιανουλόπουλος Δημήτριος, Σιανίδης Χρῆστος, Μπάρμπας Θωμᾶς, Μπίστης Λεωνίδας, Οὐστενὲρ Ὀσμάν, Παπαηλιοῦ Ἠλίας, Κακκαράς Ἀντώνιος, Τζιτζικώστας Κωνσταντῖνος, Φράγκος Ἀναστάσιος, Γυιόκας Παναγιώτης, Γιαρένης Εὐτύχιος, Κεραμιτσιόγλου Θεοχάρης, Παπαδημητρίου Ἰωάννης, Παπαθανασίου Ἀθανάσιος, Σκοπούλης Νικόλαος, Γιαχνῆς Δημήτριος, Μπακατσέλος Γεώργιος, Πολυχρονίδης Πολυχρόνης, Πυρομάγλου Κομνηνός, Κοκκέδης Ἀνδρέας, Λυμπερίδης Θεόδωρος, Τούμπας Ἰωάννης.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσω εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ὅτι δι' ἀποφάσεων τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἐπηνέχθησαν ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ αἱ κάτωθι μεταβολαί:

1) Ἀντικαθίσταται τὸ τακτικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Δημήτριος Γιαχνῆς διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Γερασίμου Αὐγεροπούλου.

2) Ἀντικαθίσταται τὸ ἀναπληρωματικὸν μέλος βουλευτὴς κ. Ἀναστάσιος Τσιάντος διὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Δημητρίου Γιαχνῆ.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν

ΗΜΕΡΗΣΙΑΝ ΔΙΑΤΑΞΙΝ

Συνεχίζεται ἡ ἐφ' ἅπαξ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου τοῦ σχεδίου Ν.Δ. «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ ἐγκληματιῶν πολέμου νομοθεσίας».

Ὁ κ. Ἠλιόπουλος, ὡς εἰδικὸς ἀγορητὴς τῆς ΕΔΑ, ἔχει τὸν λόγον.

Σ. Ἠλιόπουλος. Κύριοι βουλευταί, ὅταν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ψηφισθέντος κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους νομοθετήματος εἶχον τὴν τιμὴν ὡς εἰσηγητὴς τότε τῆς μειοψηφίας νὰ ἐκθέσω τὰς ἀπόψεις μου ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου, εἶχον τότε θέσει ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς, ὅτι τὸ θέμα τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου δὲν εἶναι ζήτημα ἐκδικήσεως ἔναντι ὡρισμένων προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐγκλήματησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου πολέμου. Τὸ θέμα τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου ἐβασίσθη εἰς διεθνεῖς διακηρύξεις καὶ πράξεις, εἰς τὰς ὁποίας συνέπραξαν ὅλα τὰ συμμαχικὰ κράτη διὰ δύο βασικοὺς λόγους. Διότι παρετηρήθη κατὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον κάτι τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε μέχρι τότε παρατηρηθῆ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Δὲν εἶχον παρατηρηθῆ αἱ ὀθνειοδίαι καὶ τὰ ὁμαδικὰ ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Ναζισμοῦ. Καὶ δεύτερον, τὸ πνεῦμα αὐτὸ τοῦ Ναζισμοῦ ἠθέλησαν τὰ σύμμαχα κράτη νὰ τιμωρήσουν διὰ τῆς διώξεως τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Ἠθέλησαν νὰ ἐξαλείψουν ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν ἐθνῶν τὸ πνεῦμα τοῦ Ναζισμοῦ. Συνεπῶς δὲν νομίζω ὅτι ἔχει βάσιν ἡ ἄποψις, τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἰς δηλώσεις του πρὸς τὸν τύπον εὐθὺς μετὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου Ν.Δ., ὅτι ἡ κατάθεσις αὐτοῦ ἐγένετο διότι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν εἶναι φιλέκδικος. Ἀλλὰ τὴν δίωξιν τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου δὲν τὴν ἐζήτησε μόνον ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ἀλλὰ ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης. Ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου ὑπάρχει ἡ διακήρυξις τῶν ἀρχηγῶν τῶν τριῶν κρατῶν τοῦ Ροῦσβελτ, τοῦ Τσῶρτσιλ καὶ τοῦ Στάλιν κατὰ τὸ 1943, διακήρυξις τὴν ὁποίαν ἀνέγνωσα καὶ κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ προμνησθέντος νομοθετήματος, ἀλλὰ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε ἀποσπάσματα ταύτης νὰ ἀναγνώσω καὶ πάλιν. Λέγει ἡ διακήρυξις αὐτὴ τοῦ 1943. (Ἀναγινώσκει). Αὐταὶ αἱ σκέψεις ὡδήγησαν τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν συμμάχων κρατῶν καὶ ἐδημιούργησαν τὸ πνεῦμα διώξεως τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πνεῦμα τοῦ Ναζισμοῦ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ἀναγνώσω 3 μόνον σειρὰς ἀπὸ τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἐξέδωκεν ὁ λόρδος Ράσσελ. Μεταφέρει εἰς τὸ βιβλίον του μίαν ὁρκωδῆ δήλωσιν τοῦ ὁρκωδοῦς μνήμης Χίμλερ, ὁ ὁποῖος ἔλεγε τὰ ἑξῆς: «Ἀμείλικτοι. Θὰ εἴμεθα ἕνα ἀνηλεὲς ξίφος δικαιοσύνης ἕτοιμον νὰ πλήξῃ κλπ.». Καὶ ἐπάγεται ὁ λόρδος Ράσσελ. «Ἀνηλεὲς ξίφος» ἦταν ἀναμφισβήτητα. Ἀλλὰ χωρὶς τιμὴ καὶ χωρὶς δικαιοσύνη. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα τῶν διώξεων ἠθέλησαν οἱ σύμμαχοι. Καὶ ἐπαναλαμβάνω, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ ἄποψις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι ἐκ λόγων μνησικακίας καὶ ἐκδικήσεως ὑπετίθετο ὅτι ἠσκεῖτο ἡ διώξις αὐτὴ καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἑλληνικὸς

λαός δέν εἶναι μνησίκακος καὶ φιλέκδικος θὰ πρέπει νὰ σταματήσῃ ἡ δίωξις. Βεβαίως ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν εἶναι μνησίκακος, οὔτε φιλέκδικος καὶ τὸ ἀπέδειξε μὲ τὴν κατάρρευσιν τῶν Ἰταλῶν κατὰ τὸ 1943, ὅτε οἱ Ἰταλοὶ στρατιῶται ὡδηγοῦντο εἰς τὴν χώραν μας εἰς τὰ στρατόπεδα ἀπὸ τοὺς πρώην συμμάχους των, ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐξεδήλωνε ποικιλοτρόπως τὰ αἰσθήματα συμπαθείας του πρὸς τοὺς μέχρι τότε κατακτητάς του, διότι ἔβλεπεν ὅτι τὸ φαινόμενον αὐτὸ ἦτο ἡ ἀπαρχὴ τῆς καταρρεύσεως τοῦ πνεύματος τοῦ Ναζισμοῦ καὶ τοῦ φασισμοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ἐὰν θεωρηθῇ ὅτι παρῆλθον τόσα ἔτη καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ σταματήσῃ τὸ φαινόμενον τῆς διώξεως ἐγκληματιῶν πολέμου καὶ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἕνα νέον πνεῦμα ζωῆς καὶ ὑπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ φανῶμεν ἐπιεικεῖς, διότι ἄλλως τε δὲν θὰ ἐκερδίζαμεν καὶ πολλά, ἀφοῦ ἡ δίωξις ἐλάχιστα ἀπέδωσε διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐπεδίωξε νὰ ἐπιβάλῃ τὴν τιμωρίαν ἐναντίον ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ὠργίασαν εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων. Θὰ ἔπρεπε λοιπὸν κάποτε νὰ τελειώσῃ τὸ θέμα αὐτό, ἀλλὰ νὰ τελειώσῃ, ὄχι κατὰ τὸν τρόπον τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει ἡ Κυβέρνησις.

Καὶ ὅταν ἡ Κυβέρνησις λέγῃ ὅτι θὰ πρέπει νὰ παραδώσωμεν τὰ πάντα εἰς τοὺς Γερμανούς, νὰ ἐγκαταλείψωμεν πᾶσαν σκέψιν περὶ ἐγκληματιῶν πολέμου διὰ νὰ ἀναθέσωμεν τὸ ἔργον τοῦτο εἰς τὴν Γερμανικὴν Δημοκρατίαν. Καὶ ἐρωτῶ, κύριοι συνάδελφοι, εἶναι λήψη αὐτή; Καὶ ἐὰν ἀκόμη παραδεχθῶμεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸ πνεῦμα τῆς συνεργασίας μὲ τὰ ἄλλα Ἔθνη, εἶναι ἄραγε εἰλικρινὴς τοιαύτη τυχὸν πρόθεσις τῆς Κυβερνήσεως; Δυστυχῶς, ὑπάρχει σειρὰ πράξεών της, ἡ ὁποία ἀποδεικνύει τὰ ἀντίθετα.

Ἡ Κυβέρνησις δὲν παραλείπει καμμίαν εὐκαιρίαν εἰς τὸ Ἐσωτερικὸν διὰ νὰ συνεχίσῃ τὰς διώξεις καὶ διὰ νὰ ἀναμοχλεύῃ τὰ πάθη μὲ τὸν σκοπὸν νὰ διατηρήσῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὸ κακὸν αὐτὸ περιελθὸν ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ καταβάλλῃ κάθε προσπάθειαν λήθης διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ βαδίσωμεν εἰς ἐν καλύτερον μέλλον.

Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις μὲ ἕνα νομοθέτημα τῆς ἔλεγεν ὅτι, ὅλα τὰ διαπραχθέντα ἐγκλήματα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ἑλληνο—ἰταλικοῦ πολέμου τοῦ 1940 μέχρι τῆς λήξεως τῆς πολεμικῆς περιόδου, ἀμνηστεύονται, τοῦτο, θὰ ἀπετέλει μίαν σταθερὰν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ ἀποκατασταθοῦν συνθῆκαι ἠρεμιοργικότητος καὶ εἰς τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὰς διεθνεῖς μας σχέσεις, ἀσχέτως ἐὰν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρξουν ἀντιρρήσεις. Θὰ ἦτο μία συνεπὴς πολιτική.

Ἡ Κυβέρνησις κάμνει ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον καὶ δι' ἓν μόνον μερμνᾶ, νὰ μὴ ἐνοχλήσῃ τοὺς Γερμανοὺς ἐγκληματίας πολέμου.

Ὅπως ἐλέχθη καὶ χθὲς ἀπὸ πολλοὺς συναδέλφους, ὅταν ἐρχόμεθα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ἀμνηστεύσωμεν τοὺς Γερμανοὺς ἐγκληματίας πολέμου, εἶναι ἀκατανόητον νὰ ὑπάρχουν Ἕλληνες ἔστω καὶ ἐγκληματίαι, οἱ ὁποῖοι νὰ παραμένουν εἰς τὰς φυλακὰς ἐπὶ 10 ἢ 15 ἔτη διὰ ἀδικήματα, τῶν ὁποίων ἠρεμιοργοὶ ἦσαν οἱ κατακτηταὶ τῆς Χώρας. Καὶ ὅταν ἀμνηστεύωμεν τοὺς κατακτητάς, ἐνῷ διατηροῦμεν ἀνοικτὸν τὸ θέμα τῆς διατηρήσεως εἰς τὰς φυλακὰς τῶν Ἑλλήνων αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι κατηγοροῦνται διὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα κατὰ τὰς σαφεῖς ἐξηγήσεις τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, εἰπόντος, ὅτι οὗτοι ὑπήκουσαν εἰς τὰς ὀδηγίας ἑνὸς κόμματος, ἔχω τὴν γνώμην ὅτι δὲν διώκομεν πλέον ἐγκλήματα ἢ ἀδικήματα, ἀλλὰ πολιτικὰς πεποιθήσεις καὶ σκέψεις καὶ δι' αὐτὸ τοὺς διατηροῦμεν εἰς τὰς φυλακάς.

Ἐπεκαλέσθη ἀκόμη ἡ Κυβέρνησις, ὡς βασικὸν λόγον τοῦ νομοσχεδίου, τὴν ἀνάγκην τῆς καλλιεργείας σχέσεων μετὰ τῆς Ὁμοσπόνδου Γερμανικῆς Δημοκρατίας.

Δὲν νομίζω ὅτι ὑπάρχει κανεὶς Ἕλλην εἴτε ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ εἴτε ἐκτὸς αὐτῆς, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ θέλῃ ἀνάπτυξιν σχέσεων μὲ τὴν Γερμανία καὶ ἄλλα κράτη.

Ἡ Ἑλλὰς ἡ ὁποία ἔχει ὑποστῆ τρομακτικὰς θυσίας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 2ου Παγκοσμίου πολέμου καὶ γενικώτερον πολλὰς περιπετείας πολεμικάς, πιστεύει καὶ ἐπικροτεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς καλλιεργείας καλῶν σχέσεων μὲ ὅλας τὰς χώρας καὶ μετὰ τῆς Γερμανίας, διότι ὁ Γερμανικὸς λαὸς εἶναι μεγάλος, ἠρεμιοργικὸς καὶ ἡ καλλιέργεια σχέσεων μετ' αὐτοῦ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἀποβῇ πρὸς τὸ καλὸν καὶ τῶν δύο Ἐθνῶν.

Ἀλλὰ μὲ αὐτὴν τὴν βάσιν ποὺ τίθεται, εἶναι νοητόν, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναπτυχθῇ ἡ καλλιέργεια σχέσεων; Εἶναι δυνατὸν μὲ τὴν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ποὺ δίδομεν εἰς τοὺς ἐγκληματίας πολέμου, ἡ ὁποία θὰ ἐσήμαινεν ἀναγνώρισιν τοῦ ναζισμοῦ, τὸν ὁποῖον οὐχ ἧττον ἡ Δυτικὴ Γερμανία ἔχει ἐπισήμως καταδικάσει, εἶναι, λέγω, δυνατὸν νὰ δεχθῇ κανεὶς Ἕλλην ὅτι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν σχέσεων μετὰ τῆς Δυτ. Γερμανίας θὰ πρέπει νὰ τεθῇ ὡς προϋπόθεσις ἡ ἀμνήστευσις τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου; Καὶ ποῦ ὑπάρχει τὸ προηγούμενον αὐτό; Ποία Χώρα, ποῖον ἐγκληματίαν, ἔστω ἕνα καταδικασθέντα ἀπὸ τὰ δικαστήριά της τὸν ἀπήλασε μὲ τὸ δικαιολογητικὸν τῆς ἀνάγκης τῆς καλλιεργείας σχέσεων μὲ τὴν Δυτ. Γερμανίαν; Ἂν ὑπάρξῃ ἓν παράδειγμα, τότε νὰ πλησιάσωμεν εἰς τὰς σκέψεις αὐτὰς τῆς Κυβερνήσεως ὅλοι.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρ. τῆς Κυβερνήσεως). Θὰ ἤθελα νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὴ ἐπιμείνητε εἰς κάτι, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ἐβεβαίωσεν, ὅτι εἶναι ἀπολύτως ψευδές. Οὐδέποτε ἠσκήθη πίεσις, οὐδέποτε ἐτέθη ὅρος. Ἂν σεῖς ἐπιμένετε νὰ ἰσχυρίζεσθε κάτι τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπολύτως ψευδὲς καὶ τὸ ὁποῖον ἡμεῖς σᾶς βεβαιοῦμεν ὑπευθύνως ὅτι εἶναι ψευδές, τότε βεβαίως στηρίζετε ὅλους τοὺς συλλογισμούς σας ἐπὶ ἑνὸς ψεύδους τὸ ὁποῖον, καλῇ τῇ πίστει, ἔστω, παραδέχεσθε, ἀλλὰ τοῦ ὁποίου ψεύδους ἡ ὕπαρξις δὲν στηρίζει τὰ ἐπιχειρήματά σας, ἀλλ' ἀπεναντίας μάλιστα τὰ καταρρακώνει. Καὶ σεῖς καὶ ὁ κ. Μερκούρης χθὲς καὶ ἅπαντες ἐπεμείνατε, διότι μόνον ἔτσι εἶναι δυνατὸν νὰ ἀσκήσητε μίαν κριτικὴν εἰς βάρος τοῦ σχεδίου Ν.Δ., ἐπεμείνατε εἰς τὸ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπιέσθη. Σᾶς βεβαιῶ, ὅτι οὐδεμία πίεσις ἠσκήθη. Ἐπιμένατε ὅσον θέλετε εἰς τὸ ψεῦδος. Ἐὰν σᾶς ἄρεσε τὸ ψεῦδος μείνατε εἰς τοῦτο, ἀλλὰ εἶναι ψεῦδος. Ἡ Κυβέρνησις ὑπευθύνως δηλώνει ὅτι εἶναι ψεῦδος.

Κ. Πυρομάγλου. Ἐὰν δεχθῶμεν αὐτὴν τὴν ἀρχὴν εἶναι εἰς βάρος τῆς Κυβερνήσεως.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Τελειώνετε, κ. Ἠλιόπουλε, παρῆλθεν ἡ ὥρα.

Σ. Ἠλιόπουλος. Ἂς μείνῃ κ. Πρόεδρε, ἀκόμη ἕνα 24ωρον εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Μέρτεν, δὲν πειράζει, ἄλλως νομίζω ὅτι, τώρα δὲν ὁμιλῶ ἔξω.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Μὴ προσπαθῆτε νὰ δημιουργήσετε ἐντυπώσεις.

Σ. Ἠλιόπουλος. Κύριοι βουλευταί, βεβαίως δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω ἐὰν ἠσκήθη πίεσις.....

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρ. τῆς Κυβερνήσεως). Ἐὰν δὲν εἰσθε εἰς θέσιν νὰ βεβαιώσητε ὅτι ἠσκήθη πίεσις, διατί βασίζετε τὴν ἐπιχειρηματολογίαν σας ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ψεύδους; Ἐὰν δὲν εἰσθε εἰς θέσιν νὰ βεβαιώσητε κάτι, ἔπρεπε νὰ σιωπήσητε.

Σ. Ἠλιόπουλος. Φυσικὸν εἶναι νὰ μὴ γνωρίζω, ἀλλὰ ὄχι καὶ νὰ σιωπήσω. Ἐὰν διατυπώνω αὐτὰς τὰς σκέψεις εἶναι διότι προέρχονται ἀπὸ ὡρισμένους συλλογισμοὺς βασιζομένους εἰς στοιχεῖα.

Ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν αὐτὴ ἡ πίεσις, ἐρωτῶ τί ἐπέβαλλε νὰ εἰσαχθῇ τὸ ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον Ν.Δ. Σήμερον νὰ ἀμνηστευθῇ ἕνας κατάδικος ἐγκληματίας πολέμου, τί ἐμεσολάβησε ἀφ' ἧς εἶχεν εἰσαχθῆ τὸ θέμα εἰς τὴν Βουλήν;.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρ. τῆς Κυβερνήσεως). Ἐρωτᾶται, τί ἐπέβαλεν, ἐὰν δὲν ὑπῆρχον πιέσεις τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτου σχεδίου Ν.Δ. εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξουσιοδοτήσεως ἢ τοῦ προηγουμένου. Ἐρωτῶ ἐγὼ τί ἐπέβαλε πρὸ 8 ἐτῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Κέντρου νὰ δώσῃ χάριν εἰς τὸν καταδικασθέντα εἰς ἰσόβια δεσμὰ Στρατηγὸν Ἀντρέ; Ἐπέβαλε τὸ συμφέρον τὸ ἐθνικὸν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐκείνην τοῦ Κέντρου νὰ πράξῃ πρὸ 8 ἐτῶν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πράττομεν μετὰ 8 ἔτη. Οὔτε ἡ Κυβέρνησις τοῦ 1951 ἐπιέσθη οὔτε ἡμεῖς πιεζόμεθα. Καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Κέντρου τὸ 1951 ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τὸ ἐθνικὸν συμφέρον καὶ ἡμεῖς μετὰ 8 ἔτη τὸ ἐθνικὸν συμφέρον λαμβάνομεν ὑπ' ὄψει.

Κ. Πυρομάγλου. Χάρις ἐδόθη εἰς τὸν Ἀντρὲ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ κ. Παπανδρέου ἀπὸ τὴν Βόννην.

Σ. Ἠλιόπουλος. Τὸ ὅ,τι ἐγένετο διὰ τὸν Ἀντρὲ καὶ μεταγενεστέρως διὰ τὸν Ζάμπελ. Δὲν ἀποδεικνύουν τὴν ὀρθότητα τοῦ μέτρου, τὸ ὁποῖον λαμβάνει αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἡ Κυβέρνησις. Διότι ἂν εἶναι ἀληθὴς ἡ ἐξήγησις διατί ἡ Κυβέρνησις ἀσκεῖ αὐτὴν τὴν πολιτικήν, τότε ὑπάρχει μία ἐξήγησις διατὶ καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Κέντρου ἀπέλυσε τοὺς ἐγκληματίας πολέμου.

Ἀπὸ ὅ,τι ἔχω ὑπ' ὄψιν μου δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐνδιαφέρον τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως διὰ τοὺς ἐγκληματίας πολέμου. Ἴσως νὰ μὴ ὑπάρχῃ πίεσις, ἀλλ' αὐτὸ ἐπιβαρύνει ἔτι περαιτέρω τὴν θέσιν τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἀποδεικνύει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ὅπως εἰς ὅλα τὰ θέματα ὅταν ἀντιμετωπίζῃ ξένας ἰσχυρὰς δυνάμεις παραλύει, γάνει κάθε δύναμιν πρὸς διαπραγμάτευσιν, πτήσσει πρὸ τῶν ξένων καὶ δὲν ἔχει ἰσχυρὸν τὸ αἴσθημα καὶ τὴν ἀντίληψιν τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Κύριε Ἠλιόπουλε, δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ὁμιλῆτε ὅπως ὁμιλεῖτε διὰ τὴν Κυβέρνησιν καὶ παρακαλῶ νὰ ἀναπαλέσητε, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀμφισβητήσητε τὰ αἰσθήματα ἀξιοπρεπείας τῆς Κυβερνήσεως.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Ἀσχέτως τῶν ἄλλων λόγων καὶ τῶν κοινοβουλευτικῶν ἐθίμων, ὁ κ. Ἠλιόπουλος ἔχει καθῆκον νὰ γνωρίζῃ ὅτι αἱ φράσεις τὰς ὁποίας ἐγκρησιμοποίησεν εἶναι διὰ τὴν αἴθουσαν ταύτην ἀπαράδεκτοι. Δὲν ἀμφισβητοῦμεν ἀπὸ κανένα τὸ αἴσθημα τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας, ἀλλ' ἀπαιτοῦμεν ἀπὸ ὅλους νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ Κυβέρνησις διαχειριζομένη τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ἐπὶ ἔτη ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Κ. Καραμανλῆ, ἐγὼ εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἶμαι μόνον 10 μῆνας, ὄχι μόνον ἐφείσθη τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας, ἀλλὰ εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις μὲ τὸ κεφάλι ψηλὰ ἀντιμετώπισεν οἱονδήποτε εἴτε εὑρίσκετο εἰς τὴν μίαν παράταξιν εἴτε εἰς τὴν ἄλλην. Πρὸ ὀλίγων μηνῶν εὑρέθη ἀνώπιον ἐπανειλημμένων πιέσεων ὡρισμένων δυνάμεων καὶ ἔδωσε τὰς ἀπαντήσεις, τὰς ὁποίας οἱ κύριοι, οἱ ὁποῖοι ὁμιλοῦν αὐτὴν τὴν στιγμήν, οὐδέποτε θὰ ἐσκαντάζοντο, ὡς δυνατάς, ἀπαντήσεις, αἱ ὁποῖαι βασίζονται ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας ἐπὶ τῆς φιλοτιμίας τοῦ Ἔθνους. Οἱ κύριοι ποὺ ὁμιλοῦν καὶ ἐπιτίθενται κατὰ τῆς Κυβερνήσεως κακίζουν τὴν στάσιν τὴν ἀξιοπρεπῆ τῆς Κυβερνήσεως ἔναντι τῶν δυνάμεων αἱ ὁποῖαι ἀπηύθυνον τὰς γνωστὰς διακοινώσεις τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην. Καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀπήντησεν ὅπως ἀπήντησε καὶ ἀπαντᾷ καὶ εἰς ἄλλας δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι εὑρίσκονται εἰς τὴν παράταξιν τὴν συμμαχικὴν τῆς Ἑλλάδος. Οὐδέποτε ἡ Κυβέρνησις ἐδέχθη νὰ προβῇ εἰς οἱαδήποτε ὑποχωρήσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ σημάνουν τὴν παραμικρὰν μείωσιν τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας. Δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα οὔτε εἷς, οὔτε ὁ κ. Ἠλιόπουλος, οὔτε ἄλλος τις νὰ ἀμφισβητήσῃ τὸ γεγονὸς αὐτὸ τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἁπλῶς πολιτικὸν γεγονὸς εἶναι ἠθικὸν καὶ δὲν τοῦ δίδω τὸ δικαίωμα νὰ ἀμφισβητήσῃ τὸ ἠθικὸν αὐτὸ γεγονός.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Κύριε Ἠλιόπουλε, ὀφείλετε νὰ ἀνακαλέσητε. Διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργῆτε ἐντυπώσεις ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ καὶ νὰ ἀμφισβητῆτε τὸ αἴσθημα ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας τῆς Κυβερνήσεως.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεως). Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν ἀγορητὴν νὰ ἀνακαλέσῃ.

Λ. Μπουρνιᾶς. Κύριε Πρόεδρε, ὁμιλεῖ ὡς εἰδικὸς ἀγορητὴς τῆς ΕΔΑ. Τί περιμένετε ν' ἀκούσητε;

Σ. Ἠλιόπουλος. Ἐάν, κ. συνάδελφοι, ἐπρόκειτο περὶ ἐκφράσεως, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἀντίρρησις ἀνακλήσεως καὶ μεταβολῆς τῆς φράσεως. Ἐν τούτοις, μὲ ἐκεῖνο ποὺ εἶπον, δὲν ἤθελα νὰ κάμω ἕνα χαρακτηρισμὸν εἰς βάρος τῆς Κυβερνήσεως. Δυστυχῶς ὑπάρχουν πράξεις τῆς Κυβερνήσεως ἀποδεικνύουσαι τὴν ἀνικανότητά της νὰ διαπραγματεύεται μὲ τοὺς ξένους. Ὑπάρχει ἕνα πνεῦμα ὑποτελείας εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅταν διαπραγματεύεται μὲ ἄλλα Κράτη καὶ ξένας Κυβερνήσεις.

Ὡς πρὸς τὰς διακοινώσεις, περὶ τῶν ὁποίων ὡμίλησεν ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, θὰ ἠδύναντο νὰ ὑπάρξουν πολλαὶ ἀπόψεις. Ἀλλὰ ἔχομεν ἄλλα συγκεκριμένα πράγματα ποὺ ἐπιβεβαιοῦν τοὺς ἰσχυρισμούς μου αὐτούς. Ὑπάρχουν συμβάσεις τοῦ τοίτου Ράϊχ προβλέπουσαι ἐπιστροφὴν δανείων ληφθέντων ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὴν Γερμανικὴν καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἐνοεῖ νὰ προχωρήσῃ εἰς διαπραγματεύσεις οὐδὲ νὰ συζητήσῃ κἂν τὸ θέμα. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἀπαντῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, εἶπεν ὅτι εἶναι τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχει ἤδη τεθῆ δὲν ἀπήντησε καὶ οὐδεμία ἐνέργεια καταβάλλεται πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ὀφειλομένων. Καὶ τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν, ὅτι δὲν εἶναι ἱκανὴ ἡ Κυβέρνησις νὰ διεκδικήσῃ τὰ ἑλληνικὰ δίκαια καὶ νὰ ὑπερασπισθῇ τὰ ἐθνικὰ δίκαια;

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτε συνεζητεῖτο τὸ πρῶτον νομοσχέδιον, εἶχε δηλώσει ὅτι διατηροῦνται τὰ δικαιώματα τῶν θυμάτων δι' ἀποζημιώσεις. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν καταργεῖ τὴν διάταξιν.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Καταργοῦνται αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 καὶ σημειοῦται ὅτι διατηρεῖται ἡ παράγραφος 3. Τὸ κείμενον τοῦ σχεδίου Ν.Δ. λέγει, ὅτι μόνον αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 ἀντικαθίστανται. Τὸ ἄρθρον ὁλόκληρον περιλαμβάνεται εἰς τὰς τροποποιουμένας διατάξεις, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἄρθρου τροποποιοῦνται ἀντικαθιστάμεναι μόνον αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 καὶ διατηρεῖται ἡ παράγραφος 3.

Μ. Γαληνός. Ἡ παράγραφος 3, κ. Πρόεδρε, λέγει τὰ ἑξῆς: (Ἀναγινώσκει).

Ἠμπορεῖτε νὰ μοῦ εἰπῆτε, κ. συνάδελφε, ποῦ θὰ παραστῇ πολιτικὸς ἐνάγων;

Σ. Ἠλιόπουλος. Δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα, κ. συνάδελφε.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Κύριε συνάδελφε, τὸ θέμα τὸ ὁποῖον ἀνέφερεν ὁ κ. Γαληνὸς ἀπησχόλησε τὴν προηγουμένην φορὰν τὴν Βουλήν. Ἐδῶ ρητῶς ἀναφέρεται ὅτι μόνον αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 καταργοῦνται. Συνεπῶς παραμένη ἡ τρίτη παράγραφος. Τοῦτο, ἂν καὶ εἶναι περιττόν, ἂς θεωρηθῇ καὶ ἐπίσημος ἑρμηνευτικὴ δήλωσις.

Σ. Ἠλιόπουλος. Κύριοι βουλευταί, ἀναφέρω ἐπὶ πλέον αὐτὴν τὴν περίφημον ὑπόθεσιν Κόλβες, ἡ ὁποία ὄχι μόνον ἀποδεικνύει αὐτὸ τὸ ὁποῖον ὑπεστήριξα, περὶ τοῦ πνεύματος δηλαδὴ τῆς ὑποτελείας ποὺ κατέχει τὴν Κυβέννησιν εἰς τὰς διαπραγματεύσεις της ἔναντι τῶν ξένων, ἀλλ' ἔσθασε περαιτέρω νὰ καταρρακώσῃ τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην διὰ νὰ μὴ ἐνοχληθῇ κάποιος τουρίστας, ὡς εἶπεν ὁ κ. Ἀβέρωφ, καὶ αὐτὸς ὁ τουρίστας εἶναι Γκοῦντερ Κόλβες, ὁ δεινὸς ἐγκληματίας πολέμου, ὁ ὁποῖος ἐδιώκετο ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐγκληματιῶν Πολέμου. Ἐξευτελίσθη, λέγω, ἡ ἑλληνικὴ δικαιοσύνη, διότι εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἕνας Ἕλλην δικαστὴς εἶχεν ἐκδώσει ἔνταλμα συλλήψεως κατ' αὐτοῦ, ἔφασε τοῦ ὁποίου ὁ Γκοῦντερ Κόλβες καὶ ὁ Δικαστὴς αὐτὸς ἀνέμενε μέχρι τῆς 3ης μ.μ. εἰς τὸ γραφεῖον του διὰ νὰ προσαχθῇ ὁ ἐγκληματίας. Ἡ Κυβέρνησις περιεφρόνησε τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην, περιεφρόνησε τὸν Ἕλληνα Δικαστὴν καὶ ἀπολύει τὸν ἐγκληματίαν κατὰ τρόπον ποὺ ἀποτελεῖ ἐντροπὴν καὶ διὰ τώρα καὶ διὰ τὸ μέλλον. Ποίαν ἐξυπηρέτησιν προσφέρετε κ. Ὑπουργὲ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν, ὅταν ἐξευτελίζεται καὶ καταρρακώνεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη;

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικ.). Κύριε συνάδελφε, ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη οὔτε καταρρακώνεται οὔτε ἐξευτελίζεται οὔτε ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐσκέφθη ποτὲ νὰ καταρρακώσῃ τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως οὐσίας εὑρίσκεσθε κ. συνάδελφε ἐκτὸς πραγματικότητος, διότι ὡς γνωρίζετε ἡ ὑπόθεσις ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκκρεμῇ ἐνώπιον τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης,

διὰ τοῦτο δὲ ὅπως ἐτόνισα καὶ χθὲς δὲν δύναμαι νὰ ὁμιλήσω ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Σ. Ἠλιόπουλος. Ἐκάμετε ὅμως κ. Ὑπουργὲ ὅταν ἐγεννήθη τὸ θέμα ἀντιθέτως, δηλώσεις ἀφίσαντες ἐκτεθειμένην τὴν δικαιοσύνην ἐπιβεβαιοῦντες τὸν κόλαφον κατ' αὐτῆς.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικ.). Οὐδέποτε ἔκαμα δηλώσεις.

Σ. Ἠλιόπουλος. Ἔκαμε ἡ Κυβέρνησις.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Κύριε Ἠλιόπουλε, σᾶς παρακαλῶ νὰ κατέλθητε τοῦ βήματος, διότι παρῆλθεν ἤδη πρὸ πολλοῦ τὸ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ καθοριζόμενον γενικὸν ὅριον τῶν ἀγορευόντων τῶν εἰδικῶν ἀγορητῶν.

Σ. Ἠλιόπουλος. Κύριε Πρόεδρε, μήπως θέλετε καὶ σεῖς νὰ προστατεύσητε τὸν Κόλλεβ; Ἐὰν αὐτὴ εἶναι ἡ πρόθεσίς σας νὰ κατέλθω.

Β. Παπαρρηγόπουλος. Κύριε Πρόεδρε, διαμαρτύρομαι ἐντόνως δι' ὅσα ἐκτοξεύζονται ὑπὸ τοῦ ῥήτορος καὶ τὰ ὁποῖα θίγουν τὸ γόητρον καὶ τὸ κῦρος τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης. Τὸ Προεδρεῖον ὀφείλει νὰ ἐπέμβῃ, διότι δὲν εἶναι ἀνεκτὸν νὰ λέγωνται αὐτὰ τὰ πράγματα εἰς βάρος τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης. Δὲν ἠμπορεῖ ὁ κ. συνάδελφος νὰ λέγῃ αὐτὰ τὰ καταπληκτικὰ εἰς βάρος τῆς Δικαιοσύνης πράγματα καὶ ἡμεῖς νὰ τὸν ἀκούωμεν ἀδιαμαρτυρήτως. Ὀφείλετε, κ. Πρόεδρε, νὰ καλέσητε τὸν κ. συνάδελφον νὰ ἀνακαλέσῃ τὰ ὅσα εἶπεν.

Σ. Ἠλιόπουλος. Ἡ Δικαιοσύνη εὐτυχῶς κ. συνάδελφε, στέκει εἰς τὸ ὕψος της.

Β. Παπαρρηγόπουλος. Κύριε Πρόεδρε, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι εἶναι ἐντροπὴ νὰ ἀνέχεσθε αὐτὴν τὴν συμπεριφορὰν τοῦ κ. συναδέλφου. Πέραν αὐτοῦ, εἶναι ἀπαράδεκτον κ. Πρόεδρε νὰ ἐμφανίζεται ἡ Ἀριστερὰ ὡς ὑπέρμαχος ἐξῆθεν τῆς Δικαιοσύνης τῆς Πατρίδος μας, αὐτὴ ἡ ὁποία εἶχεν ἐμπιστευθῆ τὴν ἀπονομὴν τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὰ περιβόητα λαϊκὰ δικαστήρια ἀποτελούμενα ἀπὸ βιαφόρους ἀλήτας καὶ ἀπὸ τοὺς σφαγεῖς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Δὲν ἠμποροῦν καὶ δὲν ἔχουν κανένα δικαίωμα οἱ σφαγεῖς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ νὰ ὁμιλοῦν εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν περὶ καταποιλώσεως τάχα τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς πατρίδος μας. Πρέπει νὰ σιωποῦν καὶ νὰ μὴ μᾶς ποσκαλοῦν. Κύριε Πρόεδρε, ὀφείλετε νὰ ὑποδείξητε εἰς τὸν ῥήτορα νὰ κατέλθῃ ἀμέσως ἀπὸ τὸ Βῆμα.

Τ. Μιγαηλίδης. Κύριε Πρόεδρε, τὸ Προεδρεῖον ἔνει ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ εἰς τοὺς συναδέλφους τῆς ΕΔΑ νὰ φέρουν ἐνώπιόν μας τὰς ἀναμνήσεις τῶν ἐγκληματικῶν γεγονότων τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν πρωτεργάται καὶ ἐκτελεσταί.

Κ. Ρεβόπουλος. (Πρόεδρος Βουλῆς). Κύριε Ἠλιόπουλε, δὲν ἠμποροῦτε νὰ ὁμιλῆτε κατ' αὐτὸν τὸν τόπον πρὸς τὸν Πρόεδρον. Ἐδῶ εἶναι Βουλὴ Ἑλληνικὴ καὶ ὄχι Σοβιέτ.

Σ. Ἠλιόπουλος. Ἐπαναλαμβάνω, ὅτι εὐτυχῶς ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη στέκεται εἰς τὸ ὕψος της.

Κ. Παπαβόπουλος. Ὅταν σᾶς καταδικάζῃ ὅμως εἶναι κατακριτέα.

Σεῖς δὲν πιστεύετε εἰς τίποτε.

Σ. Ἠλιόπουλος. Ἔχω ἀναλώσει τὸν περισσότερον χρόνον τῆς ζωῆς μου εἰς τὰ Δικαστήρια καὶ ἔχω σαφῆ ἀντίληψιν περὶ τοῦ πόσον οἱ Ἕλληνες Δικασταὶ ἵστανται εἰς τὸ ὕψος των καὶ αἰσθάνομαι ὑπερηφάνειαν διὰ τὸ ἦθος καὶ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτῆρος των, χάρις εἰς τὰ ὁποῖα καὶ ἀντέστησαν εἰς ποικίλας πιέσεις ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῶν ἐγκληματικῶν πολέμου. Ὅταν ὡμίλησα λοιπόν, ὡς ὡμίλησα, εἶχα ὑπ' ὄψιν μου τὰς προσταθείας καὶ τὰ ἔργα τῆς Κυβερνήσεως τὰ ὁποῖα πράγματι ἀνεώνουν τὸ κῦρος τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης. Δὲν ἀρκεῖ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης νὰ μὴ κάμῃ δηλώσεις, δὲν ἀρκεῖ ὁ ἴδιος νὰ δεικνύῃ ἁπλῶς εὐαισθησίαν ἔναντι τῆς Δικαιοσύνης. Διὰ τὴν προστασίαν τῆς Δικαιοσύνης κ. Ὑπουργὲ τῆς Δικαιοσύνης, ὅταν κολαφίζεται καὶ προσβάλλεται ὡς προσεβλήθη εἰς τὴν ὑπόθεσιν Κόλλεβ, δὲν ἀρκεῖ ἡ προσωπικὴ εὐαισθησία, ὑπάρχει ἰσχυρότερον μέσον δι' ἕνα Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης, ὑπάρχει ἡ παραίτησις.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικ.). Οὐδεὶς ἐκ τῆς Κυβερνήσεως διενοήθη ποτὲ κ. συνάδελφε νὰ προσβάλῃ τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην.

Σ. Ἠλιόπουλος. Κατήργησεν ἀκόμη, κ. συνάδελφοι, ἡ Κυβέρνησις τὸν ἑορτασμὸν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου διὰ τὴν ὁποίαν ὑπερηφανεύεται ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος.

Κ. Ρεβόπουλος (Πρόεδρος Βουλῆς). Τί σχέσιν ἔχουν αὐτὰ μὲ τὸ συζητούμενον θέμα κ. Ἠλιόπουλε;

Σ. Ἠλιόπουλος. Ἔχουν σχέσιν διότι δεικνύουν τὸ πνεῦμα τῆς ὑποτελείας ἀπὸ τὸ ὁποῖον διέπεται ἡ Κυβέρνησις.

Κ. Ρεβόπουλος (Πρόεδρος Βουλῆς). Κύριε Ἠλιόπουλε, ὅταν ὁ Πρόεδρος σᾶς λέγῃ νὰ κατέλθητε τοῦ βήματος, πρέπει νὰ κατέθητε. Αὐτὸ γίνεται εἰς ὅλα τὰ Κοινοβούλια τοῦ κόσμου ἀκόμη καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σεῖς ἰδιαιτέρως συμπαθεῖτε.

Σ. Ἠλιόπουλος. Ἡ οὐσία τοῦ πράγματος εἶναι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις προβαίνει εἰς τὴν λῆψιν μέτρων ἀντιθέτως πρὸς τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Κ. Παπαβόπουλος. Πρὸς τὰ αἰσθήματα τῶν κομμουνιστῶν.

Σ. Ἠλιόπουλος. Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς δὲν ἐοεβήθη τὸ Γ' Ράϊχ καὶ ἀντέστη μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς του καὶ ἐδημιούργησε δουλωθεὶς τὸ ἔπος τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀντελῶς ἐγκαταλείψει καὶ ἀγνοήσει.

Κ. Παπαβόπουλος. Τὸ Γ' Ράϊχ τὸ ἐπολεμήσαμεν ἡμεῖς. Ὁ ἀρχηγός σας τότε ὁ Ζαχαριάδης τὸν ὁποῖον τώρα καθηρέσατε ἔστελνεν ἐπιστολὰς εἰς τὸ Ἀλβασικὸν μέτωπον νὰ μὴ πολεμήσωμεν τοὺς Ἰταλούς. Σεῖς τολμᾶτε νὰ λέγετε κατόπιν αὐτῶν ὅτι πολεμήσατε τὸ Γ' Ράϊχ. Ὑπήρξατε πάντοτε προδόται καὶ πουλημένοι. (Θόρυβος, κωδωνοκρουσίαι).

Σ. Μερκούρης. Κύριε Πρόεδρε, ἐζήτησα τὸν λόγον (Θόρυβος — κωδωνοκρουσίαι). Ἡ κ. Σέβλου ὁμιλεῖ ἐν μέσῳ θορύβου μὴ ἀκουομένη.

Κ. Παπαβόπουλος. Ἡ κ. Σέβλου δὲν δικαιοῦται νὰ ὁμιλήσῃ..... (Θόρυβος — κωδωνοκρουσία).

Σ. Μερκούρης. Ὁ ἀξιότιμος Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, διακόψας τὸν ἀγορεύοντα κ. Ἠλιόπουλον καὶ ἀναφερθεὶς εἰς ἐμέ, εἶπεν ὅτι ἐστήριξα ἐπὶ ψευδῶν ἐπιχειρημάτων τὴν ἀποψιν ἣν διετύπωσα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις φέρουσα ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς τὸ παρὸν σχέδιον Ν. Δ. ἐτέλει ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς Δ. Γερμανίας. Ἀνεξαρτήτως τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς μὲ τὴν φράσιν ψεῦδος δὲν ἁρμόζει εἰς τὸν κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον ἔχω τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ μετανοῇ, ὀφείλω νὰ ἐπαναλάβω ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὴν ἀποψίν μου ἐστήριξα εἰς τρία θέσιμα ἐπιχειρήματα. Πρῶτον, τὴν παρουσίαν τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν. Δεύτερον, ἀμέσως μετὰ τὰς συνομιλίας τῆς Βόνης εἴχομεν συγχρόνως καὶ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ πρώτου νόμου τὸν ὁποῖον ἐψήφισεν ἡ Βουλή. Τρίτον, ἤδη μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Χόλσταϊν ἔχομεν ἤδη τὴν ἐμφάνισιν καὶ ἑτέρου νόμου καὶ τέταρτον, τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας, καθ' ἣν ἐγένετο φιλικὴ σύστασις πρὸς τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν μὴ ἐμφάνισιν τῆς ἑλληνικῆς ταινίας, ἀναφερομένης εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀντίστασιν. Συνεπῶς, κ. συνάδελφοι, ὄχι μόνον δὲν ἐψεύσθην ὅπως ἐδήλωσεν ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὄχι μόνον δὲν ἀνέφερον ἀνακριβῆ γεγονότα, ἀλλὰ ἀντιθέτως μοι δίδεται τὸ δικαίωμα νὰ πιστεύω ὅτι πράγματι ὑφίστανται πιέσεις καὶ συστάσεις.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ἀκριβῶς αὐτὸ ἐβεβαίωσεν ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, δηλαδὴ ὅτι οὐδεμία πίεσις ὑφίσταται.

Σ. Μερκούρης. Κύριε Ὑπουργέ, ὡμίλησα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γεγονότων. Ἐὰν ἐπιθυμῆτε τὰ ἐπαναλαμβάνω.

Π. Καλλιγάτσης. Κύριοι συνάδελφοι, οὐδεὶς Ἕλλην ὑπάρχει ἐν Ἑλλάδι ὁ ὁποῖος νὰ μὴ κατέχεται ἀπὸ ἀγανάκτησιν διὰ τὰ ἐγκλήματα τὰ ὁποῖα διέπραξαν οἱ Ναζί. Οὐδεὶς ὅμως ἔχει τὸ δικαίωμα τὴν τοιαύτην ἀγανάκτησιν νὰ τὴν μονοπωλήσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Ὁ ἔχων τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλῇ

ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐδοκίμασε διωγμοὺς ἐκ μέρους τῶν Γερμανῶν καὶ κατεστράφη οἰκονομικῶς. Ἐὰν βεβαίως ἦτο δυνατὸν οἱ ἐγκληματίαι πολέμου νὰ εὑρίσκωνται εἰς χεῖρας τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τότε ἀσφαλῶς καὶ ἡ τιμωρία των θὰ ἦτο ἄμεσος καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ θὰ ἱκανοποιοῦντο πλήρως. Ἀτυχῶς παρὰ τὰς διακηρύξεις τῶν Σταλιν, Ροῦζβελτ κλπ., οἱ ἐγκληματίαι πολέμου δὲν μᾶς παρεδόθησαν καὶ ἀντιλαμβάνεσθε κύριοι συνάδελφοι, ὅτι οὔτε εἰς τὸ μέλλον εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς παραδοθοῦν. Ἔχω ὅμως τὴν γνώμην ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου Ν.Δ. ἐξέφυγε τῶν ὁρίων ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπεβάλλετο νὰ γίνῃ. Ἓν μόνον θέμα ὤφειλε νὰ εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως, δηλαδὴ ἡ δευτέρα παράγραφος ἡ ἀφορῶσα τὴν ἀναστολήν. Ἐὰν οἱ κύριοι συνάδελφοι ἐλάμβανον τὸν κόπον νὰ μελετήσουν τὸ σχέδιον Ν.Δ., θὰ ἔβλεπον ὅτι εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπει εἰ μὴ εἰς τὸ νὰ ἀποκαθάρῃ ὅσα ἡ Βουλὴ ἐψήφισε τὸν Ἰανουάριον. Δηλαδή, εἴπομεν τότε δι' ἐκείνου τοῦ νόμου ὅτι αἱ δικογραφίαι ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δικασθοῦν ἐν Ἑλλάδι θὰ μεταβιβάζωνται εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν. Τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν.Δ. λέγει ὅτι ἐφόσον ἡ Δυτικὴ Γερμανία μᾶς παρέχει τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἀσκεῖται ποινικὴ δίωξις ἐναντίον τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου εἰς Γερμανίαν, ἡμεῖς ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποστέλλωμεν ἐκεῖ τοὺς φακέλλους τῶν ἐν λόγῳ ἐγκληματιῶν, ἀκριβῶς λόγῳ μὴ ὑπάρξεως πλέον ἀντικειμένου.

Κύριοι βουλευταί, ὀφείλομεν νὰ ἀντιληφθῶμεν πάντες ὅτι ἐν Ἑλλάδι δὲν κατεδικάσθη ὁ Μέρτεν ἀλλὰ τὸ ἔγκλημα, τὸ πνεῦμα τῶν ναζιστικῶν φρικαλεοτήτων. Διὰ τῆς καταδίκης τοῦ Μέρτεν ἀπεφάνθη ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη καὶ ἱκανοποιήθη τὸ αἴσθημα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Κύριοι συνάδελφοι, ἐξητάσθην ὡς μάρτυς κατηγορίας εἰς τὴν ἐν λόγῳ δίκην, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα σήμερον θὰ ψηφίσω τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν.Δ. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, διωκόμενος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Μέρτεν, ἐσώθην ὡς ἐκ θαύματος, κατόπιν καταγγελίας τῶν Βουλγάρων ὅτι εἰς συγκεκριμένην ὥραν καὶ ἡμέραν ἐπεχείρησα νὰ ἀνατινάξω τὸ ἀρχηγεῖον τῆς Θεσσαλονίκης. Κατεδιώχθη καὶ ἄλλοτε, ὅτε ἐπεχείρησα νὰ ἐντοπίσω τὴν δρᾶσιν τοῦ Βούλγαρου Κάλτσιρ. Ὑπῆξα μάρτυς κατηγορίας, διότι ἔπρεπε νὰ παράσχω τὴν εὐχέρειαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην νὰ καταδικάσῃ τὰ ἐγκλήματα τοῦ Ναζισμοῦ. Ἡ δικαιοσύνη τῆς Πατρίδος μας ἀπεφάνθη καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἱκανοποιήθη. Συνεπῶς ἡ ἀριστερὰ δὲν δικαιοῦται νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας τῆς ψηφίσεως τοῦ παρόντος σχεδίου Ν.Δ. ἵνα παρουσιάζεται εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ὅτι εἶναι ἡ μόνη προστάτις τῶν παθόντων ἀπὸ τὰ ἐγκλήματα τοῦ Ναζισμοῦ.

Κύριοι συνάδελφοι, μετέχω τῆς εὐθύνης τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κέντρου, ἡ ὁποία ἀπένειμε χάριν εἰς τὸν Ἀντρέ. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ ἀείμνηστος Πλαστῆρας ἐθεώρησεν ἐθνικὸν συμφέρον νὰ ἀποστείλῃ εἰς Γερμανίαν τὸν ἰσόβιον Γερμανὸν ἐγκληματίαν πολέμου. Οἱ βουλευταὶ τοῦ Κέντρου δὲν δικαιοῦνται νὰ καταδικάσουν τὴν πρᾶξιν αὐτήν, διότι γνωρίζουν ὅτι ὅσα ἔπραξεν ἡ Κυβέρνησίς των τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὰ ἔπραξε μὲ γνώμονα τὸ ἐθνικὸν συμφέρον. Λέγουν ὅμως ὅτι ἡμεῖς ἀπενείμαμεν χάριν ἐκδόσαντες διάταγμα. Ἀλλά, κύριοι συνάδελφοι, ἀέρα κοπανᾶμε ἐδῶ; Τί σημασίαν ἔχει τὸ διάταγμα ἢ ὁ νόμος; Τί σημασίαν ἔχει ὁ τρόπος; Μᾶς λέγουν σήμερον νὰ ἐγάλετε διάταγμα καὶ ὄχι νόμον. Δηλαδὴ νομίζετε ὅτι ἡ ἔκδοσις διατάγματος καὶ ὄχι νόμου ἀποτελεῖ ἔνδειξιν παλληκαριᾶς; Ἐὰν, κύριοι συνάδελφοι, ἡ Κυβέρνησις ἔπραττε σφάλμα νὰ ἐξέδιδε παρόμοιον διάταγμα, τότε θὰ ὑφιστάμεθα τοὺς μύδρους νέας ἐπιθέσεως. Ὁ δὲ τύπος θὰ ἤρχιζε νὰ ψάλλῃ τὸν ἀναβαλλόμενον. Παρὰ ταῦτα ἡμεῖς ἐπροτιμήσαμεν νὰ πράξωμεν ὅ,τι μᾶς ἐπιβάλλει τὸ ἐθνικὸν συμφέρον διὰ τῆς κατ' ἀντιμωλίαν συζητήσεως. Εἶναι συνεπῶς ἀπαραίτητον τὰ πράγματα νὰ μὴ παρουσιάζωνται μὲ τέτοια ὀργή, ὡσὰν ἡ Κυβέρνησις νὰ εἶχε καμμίαν ἰδιαιτέραν ἀδυναμίαν εἰς τὸν Μέρτεν. Ὑποστηρίζων τὴν ψῆφισιν τοῦ παρόντος σχεδίου Ν.Δ., δὲν ἀποβλέπω εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ἀλλὰ εἰς τὸ ἐθνικὸν καὶ μόνον συμφέρον, εἰς τὸ συμφέρον τὸ ἐξωτερικὸν καὶ τὸ ἐσωτερικόν, καὶ εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ζωὴν τοῦ τόπου. Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι ὅταν ὁ Γερμανὸς διαβάζῃ εἰς τὴν ἐφημερίδα, ἐναντίον ἡμῶν, οὐδὲν προϊὸν πρόκειται νὰ μᾶς ἀγοράσῃ καὶ μοιραίως θὰ ἀποκτήσῃ ἀντιπάθειαν διὰ τὰ ἑλληνικὰ προϊόντα.

Νομίζω, κ. βουλευταί, ὅτι καὶ ὁ Παύλος ἦτο εἰς πρώτου μεγέθους ἐγκληματίας πολέμου. Ὅταν ὅμως ὁ ἐγκληματίας αὐτὸς αἰχμαλωτισθεὶς προσεφέρθη νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν Ρωσίαν, ὄχι μόνον συνεχωρέθη, ἀλλὰ καὶ λογίζεται ὡς ἥρως. Μὲ τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν.Δ. ἡ ἀριστερὰ παράταξις ἐπιθυμεῖ νὰ συνδύσῃ καὶ τοὺς καταδίκους τῆς ἀριστερᾶς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν 10 καὶ 15 ἔτη εἰς τὰς φυλακάς. Νομίζω ὅτι οὐδεμίαν σχέσιν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν τὰ δύο αὐτὰ θέματα, διότι εἰς τὴν μίαν περίπτωσιν ὁ κατάδικος πρόκειται νὰ φύγῃ καὶ νὰ μὴ μᾶς ἐνοχλήσῃ πλέον, ἐνῷ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν κομμουνιστῶν, οὗτοι κρατούμενοι εἰς τὰς φυλακὰς λέγουν, ὅτι ἐὰν ἐξέλθουν θὰ συνεχίσουν τὴν δρᾶσιν των καὶ τὰ ἐγκλήματά των. Δὲν εἶναι λοιπὸν τὸ ἴδιον πρᾶγμα.

Τελειώνων, κ. βουλευταί, θὰ ἐπεθύμουν νὰ συστήσω εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πληγέντων ὑπὸ τῶν Γερμανῶν διὰ καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας. Ἡ Γερμανία εὑρίσκεται εἰς ἀνθηρὰν κατάστασιν καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ καταβάλῃ κάποιαν ἀποζημίωσιν εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν. Δὲν εἶναι ἀνεκτόν, κ. Ὑπουργέ, οἱ Γερμανοὶ νὰ μᾶς δίδουν δάνεια χωρὶς προηγουμένως νὰ ἔχουν καταβάλει ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν. Περὶ τοῦ θέματος τούτου ὑπέβαλον σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὴν Γερμανικὴν Πρεσβείαν καὶ ἔλαβον τὴν ἀπάντησιν, ὅτι αὐτὰ τὰ θέματα δὲν ἔχουν ρυθμισθῆ καὶ ἐν καιρῷ θὰ ρυθμισθοῦν. Ὀφείλει λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν τακτοποίησιν τοῦ θέματος τούτου. Μὴ λησμονῶμεν ὅτι ὁ Γερμανικὸς στρατὸς ἔζησεν εἰς βάρος τῶν λαῶν καὶ τῶν χωρῶν, τὰς ὁποίας κατεῖχε. Καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἡ Γερμανία κατώρθωσε νὰ ἀνασυγκροτηθῇ τόσον γρήγορα καὶ νὰ εὑρίσκεται σήμερον εἰς ἀνθηρὰν κατάστασιν. Τὴν ἀποκατάστασιν τῶν προκληθεισῶν ζημιῶν δὲν τὴν προτείνω βεβαίως ὡς ἀντίρροπον διὰ τὴν ψῆφισιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου, νομίζω ὅμως ὅτι τοῦτο ἐπιβάλλεται διὰ τὴν ἐδραίωσιν τῆς Ἑλληνο-γερμανικῆς φιλίας, τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ Γερμανοὶ ἐπιθυμοῦμεν καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἀμφότεραι αἱ χῶραι ἐξυπηρετοῦνται.

Γ. Μπακατσέλος. Ὡς ἐτονίσθη, κ. βουλευταί, ὑπὸ τῶν ὁμιλησάντων πρὸ ἐμοῦ συναδέλφων καὶ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως, τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν.Δ. ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν ἀπορυλάκισιν τοῦ Μέρτεν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Μέρτεν ἔδρασεν εἰς τὴν περιφέρειαν, εἰς τὴν ὁποίαν πολιτεύομαι, θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ θέσω ὑπ' ὄψει τῆς Ἐπιτροπῆς, ποία ἦτον ἡ δρᾶσις τοῦ Μέρτεν. Ὁ Μέρτεν, κ. βουλευταί, ἦτο ὁ ἀφωσιωμένος σύλλος τοῦ Χίτλερ καὶ δι' αὐτὸ κατεῖχεν ἐν Θεσσαλονίκῃ τὴν ἐξέχουσαν θέσιν, τὴν ὁποίαν κατεῖχε. Ὁ Μέρτεν ἦτο ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος διέτασσε τὰς ἐκτελέσεις τῶν κρατουμένων εἰς ἀντίποινα κατὰ ἐπιθέσεων Ἑλλήνων ἀγωνιστῶν κατὰ Γερμανῶν στρατιωτῶν. Ἦτο ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος διέταξε καὶ ἐκάησαν 140 ἄτομα εἰς τὸν Χορτιάτην. Ὁ Μέρτεν ἦτο ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὴν ἐντολὴν καὶ ἐσφάγη ὁ ἄρρην πληθυσμὸς τῶν Κυρβιλίων. Ὁ Μέρτεν ἦτο ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἰσηγήθη τὴν ἐπέκτασιν τῆς Βουλγαρικῆς κατοχῆς ἀπὸ τοῦ Στρυμόνος μέχρι τοῦ Ἀξιοῦ. Ὁ Μέρτεν ἦτο ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐπέτρεψε τὴν ἵδρυσιν Βουλγαρικῆς Λέσχης εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὅπου διετίθεντο χρήματα διὰ τὴν ἐξαγορὰν συνειδήσεων καὶ τὴν ἐγγραφὴν μελῶν εἰς τὴν Λέσχην ἐκείνην. Ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Μέρτεν ἔδρασεν ὁ Κάλτσερ περὶ τοῦ ὁποίου ὡμίλησεν ὁ κ. Καλλιγκάτσης καὶ μὲ τὸν Κάλτσερ συνειργάσθη ὁ Γκέλεφ, ὁ ὁποῖος ἔδρασεν ἐγκληματικῶς εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Φλωρίνης.

Τὸ γεγονός, κ. βουλευταί, ὅτι συνέπεσεν ἡ κατάθεσις τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου Ν.Δ. μὲ τὴν ἄφιξιν ἐδῶ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς κ. Χολσταῖν συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ σχηματισθῇ ἡ πεποίθησις ὅτι ὁ κ. Χολσταῖν, ἠξίωσε τὴν ἀπορυλά-

κισιν τοῦ Μέρτεν. Καὶ ἐπειδὴ θέλω προσωπικῶς νὰ λάβω σαφῆ θέσιν ἔναντι τῆς Δυτικῆς Γερμανίας καὶ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, θὰ προσθέσω τὰ ἑξῆς. Προσωπικῶς πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν καλὰς σχέσεις μὲ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, μετὰ τῆς ὁποίας ἔχομεν πολλὰς ἐμπορικὰς συναλλαγάς. Ἡ Δυτικὴ Γερμανία ἀπορροφᾷ Ἑλληνικὰ γεωργικὰ προϊόντα, ὅπως καὶ ἡμεῖς καταναλίσκομεν βιομηχανικὰ προϊόντα της. Ἐπιθυμῶ τὴν αὔξησιν τῶν ἐμπορικῶν αὐτῶν συναλλαγῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διατίθενται εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα γεωργικά μας προϊόντα.

Εἶμαι ὑπὲρ τῆς συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, ἀλλὰ ὑπὸ ὅρους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπιτρέπουν εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ σταθῇ μεταξὺ τῶν 6 ἐξελιγμένων Κρατῶν, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν Κοινὴν Ἀγοράν.

Εἶναι γεγονός, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, διὰ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ, ἐπιδιώκει τὴν ἀποφυλάκισιν ἑνὸς ἐγκληματίου, τοῦ Μέρτεν, τὸν ὁποῖον περιέγραψα, διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, ἡ ὁποία, ὅπως λέγει, ἔχει θηλώσει ὅτι ἀποκηρύσσει τὸν ναζισμόν.

Ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἔρχεται νὰ ἐξευμενίσῃ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, ἀποφυλακίζουσα ἕναν φοβερὸν ἐγκληματίαν πολέμου, ὡς ὁ Μέρτεν, φαντάζεσθε ὑπὸ ποίους ὅρους θὰ εἰσέλθῃ ἡ Ἑλλὰς εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινὴν Ἀγοράν.

Ἡ παροῦσα Κυβέρνησις, δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐξασφαλίσῃ ὅρους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπιτρέψουν εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ ζήσῃ ἐντὸς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι, κατὰ σύμπτωσιν, καὶ ὁ Μέρτεν καὶ ὁ Κόλβες, δὲν ἦσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ ἦλθαν. Θὰ ἔπρεπε τοὐλάχιστον ἡ Κυβέρνησις νὰ φροντίσῃ νὰ μὴ ἔλθουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ μὴ δηλητηριασθοῦν αἱ σχέσεις μας μὲ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, ἀφοῦ εἶχε κατὰ νοῦν νὰ τοὺς ἀφήσῃ ἐλευθέρους.

Ἔχει δημοσιευθῆ εἰς Μακεδονικὴν ἐφημερίδα, καὶ εἶχε προαναφερθῆ, ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ Γκέλεφ καὶ θὰ τύχῃ εὐμενοῦς μεταχειρίσεως.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ἀπὸ ποίους νὰ τύχῃ εὐμενοῦς μεταχειρίσεως; Φαντάζεσθε, ὅτι δὲν θὰ ἔπραττε τὸ καθῆκόν της ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη;

Γ. Μπακατσέλος. Κύριε Ὑπουργέ, δὲν ἐννοῶ τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην, ἀλλὰ τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς καὶ τὴν Κυβέρνησιν.

Δὲν σᾶς κάμει ἐντύπωσιν ὅτι, ἄνθρωπος καταδικασθεὶς τρεῖς εἰς θάνατον, ἀπεκολάβ καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα; Θὰ ἤρχετο, ἐὰν δὲν εἶχε πεποίθησιν εἰς ὑποστήριξιν τῆς κρατούσης καταστάσεως;

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Νομίζετε, ὅτι θὰ ἤρχετο ὁ Μέρτεν, ἐὰν ἐγνώριζε τί τὸν περιμένει; Ἡ περίπτωσις τὴν ὁποίαν ἀναφέρετε, εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τῆς Δικαιοσύνης.

Κ. Πυρομάγλου. Κύριε Ὑπουργέ, ὑπάρχει μία σύγχυσις. Δὲν ὁμιλοῦμεν περὶ τῆς τακτικῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ περὶ τῶν ξένων παρεμβάσεων, αἱ ὁποῖαι θέλουν νὰ διευκολύνουν τοὺς ἐγκληματίας πολέμου.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Σᾶς εἶπα, ὅτι ὁ ἐν λόγῳ εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης.

Κ. Πυρομάγλου. Ὁ Κόλβες ἐνῷ συνελήφθη, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπέμβῃ ἡ δικαιοσύνη.

Γ. Μπακατσέλος. Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἐξοντώθησαν περίπου 65.000 Ἰσραηλιτῶν καὶ εἰς τὴν Βέρροιαν 1000 περίπου. Αὐτοὶ ὑπῆρξαν θύματα τοῦ Μέρτεν. Ὅλοι αὐτοὶ ἐστάλησαν εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ ἐπέστρεψαν μόλις 1.700.

Πέραν τῶν ἐγκλημάτων εἰς βάρος τῆς ζωῆς, διεπράχθησαν καὶ ἐγκλήματα εἰς βάρος τῆς περιουσίας, ἐγένοντο λεηλασίαι καὶ ἀνηρπάγησαν περιουσίαι καὶ ἀπὸ τὸν Μέρτεν προσωπικῶς, εἰς ὅλην τὴν Μακεδονίαν.

Ἐὰν ἦτο ἐθνικὴ ἀνάγκη ν' ἀποφυλακισθῇ ὁ Μέρτεν, θὰ ἔπρεπε τοὐλάχιστον νὰ ληφθοῦν μέτρα ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων.

Δ. Λεονάρδος. Οὔτε αὐτὸ ἔπρεπε νὰ γίνῃ δεκτόν, διότι θίγει τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν.

Γ. Μπακατσέλος. Ἐδήλωσεν, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι ἐλπίζει νὰ ληφθοῦν μέτρα ἱκανοποιητικὰ διὰ τοὺς παθόντας.

Ε. Ζαννῆς. Ἦτο ἀτυχὴς ἡ δήλωσις αὐτή, τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Γ. Μπακατσέλος. Νομίζω, ὅτι ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ τὸ μέτρον τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν παθόντων.

Ἡ δήλωσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ πιστευτή, διότι τὰ ἴδια εἶχε δηλώσει καὶ διὰ τὸ Κυπριακὸν ζήτημα καὶ ὅμως ἐφθάσαμεν εἰς τὰς συμφωνίας τῆς Ζυρίχης καὶ τοῦ Λονδίνου. Θὰ ἐγίνετο πιστευτὴ ἡ δήλωσις, ἐὰν ἔφερε σήμερον ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς συγκεκριμένα μέτρα. Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους, θὰ καταψηφίσω τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον.

Δ. Λεονάρδος. Κύριε Πρόεδρε, δὲν θὰ ἀπησχόλουν τὴν Ἐπιτροπήν, ἐὰν χθές, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος, δὲν μοῦ ἠρνεῖτο τὸν λόγον, ἐφ' ὅσον ἔδωσε τὸν λόγον εἰς ὅσους ἐζήτησαν.

Ὀφείλω νὰ τονίσω ὅτι, καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ κατὰ τὸν Κανονισμόν, οἱοσδήποτε βουλευτὴς ζητήσῃ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ, καθὼς καὶ διὰ νὰ χαρακτηρίσῃ ἕνα νομοσχέδιον ὡς ἀντισυνταγματικόν, ὑποχρεοῦται ὁ Πρόεδρος νὰ τὸν δώσῃ.

Ἐὰν καλῶς ἢ κακῶς εἰσήχθη τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ὡμίλησαν οἱ κ.κ. Κύρκος, Ἠλιοῦ καὶ Γόντικας, τοὺς ὁποίους ἀντέκρουσεν ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, χωρὶς ὅμως ἐπιχειρήματα. Δὲν θὰ ἔλαπτε, ἐὰν συνεζητεῖτο εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ 20 ἡμέρας. Δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐξέλθῃ ἀμέσως ὁ Μέρτεν τῶν φυλακῶν. Ὁ κ. Λαζανᾶς, ἀνέφερε γνώμας τῶν κ.κ. Βενιζέλου καὶ Στεφανοπούλου, ἀλλὰ δὲν εἶναι παρόντες διὰ νὰ εἴπουν, ἐὰν καλῶς ἀντελήφθη τὰς γνώμας των.

Ἐὰν τὸ θέμα εἶναι ἐθνικόν, ὡς ὑποστηρίζετε, καὶ ὄχι ἀντεθνικόν ὡς ὑποστηρίζομεν ἡμεῖς διὰ ποῖον λόγον τότε δὲν ἀναμένει ἡ Κυβέρνησις τὴν μετὰ 20 ἡμέρας σύγκλησιν τῆς Βουλῆς διὰ νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἀκουσθοῦν καὶ οἱ λόγοι τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων ἂν πρέπει δηλαδὴ νὰ ἀποφυλακισθῇ ὁ Μέρτεν ἢ ὄχι. Τοῦτο νομίζω θὰ ἦτο καλύτερον ἀντὶ ἐσπευσμένως καὶ παραβιαζομένων τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐν ἀπουσίᾳ τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς νὰ ὑποβάλλεται ἕνα σχέδιον Ν.Δ. τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν συνέχειαν ἑνὸς ἄλλου τὸ ὁποῖον ἀφηρίσαμεν πρὸ 6 μηνῶν διὰ νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῶν φυλακῶν ὁ ἐγκληματίας Μέρτεν τὸ ταχύτερον. Ἐπὶ τοῦ σχεδίου Ν.Δ. αὐτοῦ, κύριοι συνάδελφοι, ἐγὼ δὲν θὰ ἐπμείνω διότι πιστεύω ὅτι ἀντιθέτως πρὸς ὅσα ἐλέχθησαν καὶ λέγονται ἡ Δυτικὴ Γερμανία τοῦ κ. Ἀντενάουερ δὲν κατώρθωσε νὰ ἀποβάλῃ τὸν ναζισμὸν καὶ θὰ παρακαλέσω τὸν Ἀξιότιμον κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ἐὰν δυνάμει τοῦ νόμου τὸν ὁποῖον πρὸ μηνῶν ἀφηρίσαμεν καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἐστάλησαν εἰς τὴν Γερμανίαν οἱ φάκελλοι τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ἐὰν ἔστω καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν κατεδικάσθη ἢ ἐκλήθη πρὸς ἀνάκρισιν ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Δικαιοσύνης. Πρέπει συνεπῶς καὶ ὁ Μέρτεν νὰ ἐξέλθῃ τῶν φυλακῶν διότι δὲν εἶναι τυχαῖον πρόσωπον τῆς Γερμανικῆς κοινωνίας, ἀλλὰ ἕνα σοβαρὸν πρόσωπον τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι διόλου ἀπίθανον καὶ νὰ καταλάβῃ ἀξιώματα εἰς τὴν χώραν του καὶ συνεπῶς ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ σχεδίου Ν.Δ. δὲν ἀποφυλακίζει καὶ ἀπελαύνει, ὡς ἰσχυρίζεται τὸν ἐγκληματίαν αὐτὸν ἀλλὰ τὸν ἀποστέλλει ἁπλῶς εἰς τὴν Γερμανίαν.

Ὁ Ἀξιότιμος συνάδελφος κ. Παπαληγούρας κατὰ τὴν ὁμιλίαν του εἶπεν ὅτι ἐπειδὴ γνωρίζει καλῶς τὰ Γερμανικὰ ζητήματα ἡ Κυβέρνησις ἔπρεπε νὰ λύσῃ τὸ θέμα τοῦτο τὸ συντομώτερον διότι τοῦτο ἐπέβαλεν ἡ ψυχολογία τῶν λαῶν.

Νομίζω, ὅμως, κύριε Ἀντιπρόεδρε, ὅτι δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ κάμψετε τὸ πνεῦμα τῶν Γερμανῶν, ἔστω καὶ μὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐγκληματίου Μέρτεν διότι ἡ Γερμανία ἀναμφισβητήτως ὡς ἄτομα εἶναι εὐγενέστατα καὶ πολιτισμένα, ἀλλὰ

ὡς σύνολον δὲν παύουν νὰ εἶναι Γερμανοὶ καὶ συνεπῶς ὅταν θὰ καθίσετε εἰς τὴν ἰδίαν τράπεζαν διὰ νὰ συζητήσετε δὲν θὰ ὑποχωρήσουν ἐπὶ οἱουδήποτε ζητήματος ἄνευ ἀνταλλάγματος. Εἶπεν ὁ κ. Παπαληγούρας κατὰ τὴν ὁμιλίαν του ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει διὰ τῆς στάσεώς μας νὰ δημιουργοῦμεν πνεῦμα δυσμενείας εἰς τὸν Γερμανικὸν λαὸν κατὰ τῆς χώρας μας, διότι καὶ συμμαχίαν ἔχομεν μὲ τὴν χώραν αὐτὴν καὶ οἰκονομικὰς συναλλαγὰς καὶ τὴν χορήγησιν δανείων ζητοῦμεν ἀπὸ τὴν χώραν αὐτήν. Θὰ συμφωνήσω καὶ ἐγὼ ὅτι ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ ἔχῃ φιλικὰς σχέσεις καὶ οἰκονομικὰς συναλλαγὰς μὲ ὅλας τὰς συμμάχους χώρας ἀλλὰ μέχρι ἑνὸς ὁρίου διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κάμπτεται ἡ ἐθνική μας ὑπερηφάνεια. Ἡ Ἑλλὰς ὡς χώρα πτωχὴ πάντοτε εἶχεν ἀνάγκη χρημάτων καὶ πάντοτε προσέφυγεν εἰς τὸν δανισμὸν ἀπὸ μεγάλας δυνάμεις οὐδέποτε ὅμως ἔπραξε τοῦτο θυσιάζοντας τὴν ἐθνικήν της ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν τιμήν της.

Εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους ἡμᾶς ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ κινήματος ὑπῆρξα ἀντίθετος πρὸς τὴν ἀριστερὰν καὶ εἶμαι ἐ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἠγόρευσεν ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ἡμέραν καὶ τὸν ὁποῖον διὰ τοῦτο τὸ ραδιόφωνον τῆς Μόσχας ἐξύβριζε. Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, κ. Τσιριμῶκος, κατὰ τὴν χθεσινὴν ὁμιλίαν του ὑπεστήριξεν ἀτόνως καὶ ἠρώτησε τὴν Κυβέρνησιν διατί δὲν λαμβάνονται ἀνάλογα μέτρα ἀπολύσεως καὶ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται εἰς τὰς φυλακὰς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουν ἀκόμη εἰσέτι οὔτε καταδικασθῆ. Καὶ ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀπαντῶν εἶπεν ὅτι δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον μὲ τοὺς Γερμανοὺς ἐγκληματίας διότι αὐτοὶ εἶναι Γερμανοὶ καὶ πρέπει νὰ ἀποφυλακισθοῦν, διότι λόγοι ἐθνικοὶ ἐπιβάλλουν τοῦτο. Καὶ θὰ σᾶς ἀναφέρω ἕνα χαρακτηριστικὸ παράδειγμα περὶ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον μεταχειρίζεται ἡ Κυβέρνησις ἀνθρώπους εὑρισκομένους ἐπὶ ἰδιέτειαν εἰς τὰς φυλακάς. Ἐναντι τῆς οἰκίας μου ἐκάθητο μία πτωχὴ οἰκογένεια τῆς ὁποίας ὁ υἱὸς εὑρίσκετο εἰς τὰς φυλακὰς. Καθημερινῶς δὲ μὲ ἐπεσκέπτοντο οἱ γείτονές του. Ἐπεσκέφθην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὸν τότε Ὑπουργὸν ἀείμνηστον Θεοφανόπουλον εἰς τὸν ὁποῖον ἀνέφερα τὴν ὅλην ὑπόθεσιν καὶ μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐξετάσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ αἶμα εἰς αὐτὴν θὰ ἀποφυλακίσῃ τὸν κρατούμενον. Ὁ Θεοφανόπουλος ἐξήτασε πράγματι τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐπειδὴ ὁ κρατούμενος εἶχε φονεύσει τρεῖς δὲν ἀπεφυλακίσθη, ἀπεφυλακίσθη ὅμως ὀλιγώτερον καὶ ἀφέθη ἐλεύθερος τῇ ἐπεμβάσει κυβερνητικοῦ παράγοντος. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἑτέρα περίπτωσις καταδίκου καταδικασθέντος εἰς 14 ἔτων φυλάκισιν. Ὁ καταδικος οὗτος προσέφυγεν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπὴν ἡ ὁποία πλὴν μιᾶς ψήφου ἀπεδέχθη τὴν ἀποφυλάκισίν του. Ὁ τότε Ὑπηρεσιακὸς Ὑπουργὸς κ. Μπουρόπουλος δὲν τὸν ἀπεφυλάκισε καὶ οὕτω παρέμεινεν ἐπὶ ἔτη καὶ πάλιν εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ὑπέβαλεν νεωτέραν αἴτησιν ἥτις τὴν φορὰν αὐτὴν ἐγένετο ὁμοφώνως δεκτὴ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς.

Ἐπεσκέφθην τότε τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης κ. Παπακωνσταντίνου ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ἐζήτησα, ὅπως βάσει τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ κρατούμενος ἐξέλθῃ τῶν φυλακῶν. Ὁ κ. Παπακωνσταντίνου μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐξετάσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ θὰ δώσῃ ἀνάλογον ἐντολήν. Παρῆλθεν ὅμως ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα χωρὶς οὐδεμία μέριμνα νὰ λαμβάνεται διὰ τὸν φυλακισμένον αὐτόν. Ἐπεσκέφθην καὶ πάλιν τὸν ἴδιον Ὑπουργὸν κ. Παπακωνσταντίνου ὅστις μοῦ ὑπεσχέθη καὶ πάλιν νὰ μελετήσῃ τὸ θέμα. Παρῆλθεν ὅμως χρονικὸν διάστημα δύο μηνῶν χωρὶς νὰ ἐκτελῆται ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἠναγκάσθην νὰ ἐπαναλάβω τὴν ἐπίσκεψίν μου πρὸς τὸν κ. Παπακωνσταντίνου, ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπεν ὅτι ἀπουσίαζεν εἰς περιοδείαν καὶ δὲν τοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ μελετήσῃ τὴν ὑπόθεσιν. Τοῦ ἀπήντησα τότε, ὅτι δὲν ἠμποδίσθητε κ. Ὑπουργὲ ἀπὸ τὴν περιοδείαν σας ἀλλὰ ἀπὸ βουλευτὴν τῆς παραταξεώς σας, τὸν κ. Σταυρόπουλον εἰς τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται καὶ ὁ κρατούμενος, διότι εἶναι πολιτικός του ἀντίπαλος. Ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὁ δυστυχὴς οὗτος ἄνθρωπος παρὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ παραμείνῃ ἕνα εἰσέτι ἔτος εἰς τὴν φυλακὴν καὶ νὰ ἐξέλθῃ μόνον εὐθὺς ἀμέσως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς Ὑπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Γεωργακοπούλου.

Καὶ ἐρωτᾶται, ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν περιστατικῶν αὐτῶν εἶναι δυνατὸν ὅταν συγχωροῦμεν Γερμανοὺς ἐγκληματίας διὰ τὴν βαρβαρότητα καὶ τὴν σκληρότητα τῶν ὁποίων τόσα ἐλέχθησαν ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτῇ, ἐφ' ὅσον συγχωροῦμεν τοὺς Τούρκους νὰ μὴ συγχωρῶμεν τοὺς Ἕλληνας καταδίκους; Αὐτὰ εἶχον νὰ εἴπω μόνον κ. Πρόεδρε.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Κύριε συνάδελφε, αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἀνεφέρατε ἀφοροῦν ἀπόντα συνάδελφόν μου Ὑπουργόν, ὁ ὁποῖος βεβαίως δὲν εὑρίσκεται ἐδῶ διὰ νὰ σᾶς ἀπαντήσῃ καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ὀρθόν.

Μ. Σέβλου. Κύριοι συνάδελφοι, εἶμαι βεβαία ὅτι ὁ ἱστορικὸς ποὺ θὰ θελήσῃ νὰ γράψῃ τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν μας τῆς περιόδου αὐτῆς μετὰ μίαν ἢ δύο γενεάς, θὰ κρατήσῃ τὸ παρὸν σχέδιον Ν.Δ. ὡς ἕνα χαρακτηριστικὸν δείγμα της καὶ θὰ ἀποφανθῇ ὅτι ἡ περίοδος αὐτὴ εἶναι περίοδος καταπτώσεως. Καὶ θὰ σκεφθῇ: Πῶς ἦτο δυνατὸν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἀνήκουν εἰς τὴν γενεὰν ποὺ ἔζησε τὴν ἀγωνία καὶ τὴν φρίκην τῆς ναζιστικῆς κατοχῆς, ἡμέρα μὲ τὴ μέρα καὶ ὥρα μὲ τὴν ὥρα καὶ δοκίμασαν τὴν ἀπανθρωπίαν τοῦ κατακτητοῦ ὑπὸ τὴν χειροτέραν της μορφήν, οἱ ὁποῖοι εἶδαν τοὺς σκωτωμένους νὰ μένουν ἄταφοι στὰ ἀνοικτὰ χανδάκια τῆς Κρήτης, ἀλλὰ καὶ τῆς Καλογρέζας, οἱ ὁποῖοι εἶδαν νὰ πέφτουν σὰν τὶς μυῖγες νεκρὰ ἀπὸ τὴν πείνα τὰ παιδιὰ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, οἱ ὁποῖοι ξέρουν πῶς ἦταν ἑκατοντάδες χιλιάδες τὰ θύματα καὶ τὰ ὀργανὰ τῆς χιτλεριτικῆς θηριωδίας, πῶς εἶναι δυνατὸν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι εἶδαν νὰ ἀποθνήσκουν ἑκατοντάδες χιλιάδες Ἑλλήνων ἐκ τῆς ἐπιβληθείσης ἐν ψυχῷ πείνης, πῶς εἶναι δυνατὸν ἐπαναλαμβάνω οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ νὰ ἔθεσαν τὴν ὑπογραφήν των κάτω ἀπὸ τὸ νομοθέτημα αὐτό, χάριν μιᾶς ἀμφιβόλου φιλίας πρὸς μίαν χώραν ἡ ὁποία δὲν μᾶς δίδει τὸ ἐγγύγυον ὅτι τὰ αὐτὰ αἰσθήματα φιλίας ἔχει καὶ δὲν ἀντελήφθησαν πῶς διὰ τῆς ὑπογραφῆς των ἐκουρέλιασαν τὴν ἐθνικήν μας τιμήν. Ὁ Ἑλληνικὸς Λαός κ. συνάδελφοι, εἶναι γνωστὸν ὅτι δὲν εἶναι μισαλλόδοξος οὔτε μνησίκακος καὶ ὅτι δύναται ὄχι μόνον νὰ συγχωρῇ τοὺς χθεσινοὺς ἐχθρούς του, ἀλλὰ καὶ νὰ γίνῃ φίλος μὲ αὐτοὺς ὑπὸ μίαν ὅμως προϋπόθεσιν, τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ ἔχει ἀλλάξῃ νοοτροπίαν ὁ πρώην ἐχθρός του. Αὐτὴν ὅμως δυστυχῶς τὴν ἀλλαγὴν τῆς νοοτροπίας δὲν τὴν ἐλέπομεν καὶ πρὸς τὴν πλευρὰν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ὅσον ἀφορᾷ τὰς Κυβερνήσεις της τοὐλάχιστον. Ὅλα τὰ δεδομένα τὰ ὁποῖα ἐκτενῶς ἐξετέθησαν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Ἰανουαρίου ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ μὲ τὴν ἀφορμὴν νομοσχεδίου ποὺ ἀποτελεῖ πράγματι τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ σημερινοῦ σχεδίου νόμου, πείθουν ἀρκετὰ ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, μολονότι ἔχει ἀναπετάσει τὴν σημαίαν τοῦ ἀντιναζισμοῦ μὲ τὰ λόγια, στὴν πρᾶξιν ἔχει ἐντάξει ἀκόμη καὶ ἐγκληματίας πολέμου εἰς ὑψηλὰς καὶ ὑπευθύνους θέσεις τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ.. Καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πιστεύσωμεν πραγματικῶς, ὅτι ἡ πλευρὰ ἐκείνη ἔχει πράγματι ἀποβάλει καὶ ἐξοστρακίσει τὸν ναζισμόν.

Ὀφείλει ἡ Δυτικὴ Γερμανία νὰ ἀποδείξῃ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς, ὅτι ἔχει ἀποναζιστικοποιηθῆ. Ὁ Ναζισμὸς ὑπῆρξεν μία κοσμοθεωρεία καὶ ἕνα σύστημα τὸ ὁποῖον κατεδικάσθη ἀπὸ τὴν διεθνῆ κοινὴν γνώμην. Ὁ Ναζισμὸς αὐτὸς ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἐκλείψῃ ἀπὸ τὴν χώραν εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη. Τοῦτο εἶναι καθῆκον τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ νὰ τὸ κάμῃ. Ἡμεῖς ὅμως ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ πιστεύωμεν εἰς μίαν φιλίαν μόνον τῶν χωρῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔχει ἐκλείψει ὁ Ναζισμός. Κύριοι συνάδελφοι, τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν δὲν τὸν ἐνδιαφέρει ἰδιαιτέρως ἡ τύχη ἑνὸς ἢ δύο ἐγκληματιῶν πολέμου. Εἰς τὰ πρόσωπα τοῦ Μέρτεν καὶ τοῦ Κόλβες, οἱ ὁποῖοι εἶχον πάνω σ' ὅλα τὴν αὐθάδειαν νὰ ἔλθουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου διέπραξαν τόσα ἐγκλήματα, εἰς τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἐνδιαφέρεται τόσον νὰ τιμωρηθοῦν οἱ ἴδιοι, θέλει διὰ τῆς τιμωρίας των νὰ στιγματίσῃ τὸν Ναζισμόν. Θέλει νὰ στιγματίσῃ τὸ σύστημα αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐπιστημονικῶς καὶ συστηματικῶς ἀπεφάσισεν ἐν ψυχῷ τὰ μεγαλύτερα ὠργανωμένα ἐγ-

κλήματα τὰ ὁποῖα ἐγνώρισεν ἡ ἀνθρωπότης. Αὐτή ἡ ἐπιστημονική, ἐν ψυχρῷ, ὀργάνωσις ἐμαθικῶν ἐγκλημάτων, ἔλαβε χώραν πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν. Δι' αὐτὸ λέγω, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς σήμερον αἰσθάνεται: τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν βαθύτατα πληγωμένη καὶ αἰσθάνεται ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα σὰν λαὸς κυρίαρχος, νὰ στιγματίσῃ αὐτὸ τὸ σύστημα κατὰ τὸ ὁποῖον ὅλα εἶναι δυνατὰ προκειμένου νὰ ἐπιτύχῃ μία χώρα τὴν κοσμοκρατορίαν. Δὲν ἀνέχεται ἐπὶ πλέον ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς νὰ ἐμπαίζεται καὶ φοβοῦμαι, ὅτι ἐμπαίζεται. Ἐμπαίζεται πρῶτον ἀπὸ τὰς μεθόδους αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦνται ὑπὸ τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ἀπὸ τὰς πιέσεις— παρὰ τὰς κυβερνητικὰς διαφεύσεις καὶ ἴσως καὶ τοὺς ἐκβιασμοὺς διὰ νὰ ἀποφύγουν οἱ Γερμανοὶ ἐγκληματίαι πολέμου τὴν Ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην. Ἔτσι, ἄλλοι φυγαδεύονται καὶ ἄλλοι ἀποφυλακίζονται. Δὲν ἀνέχεται ἀκόμη ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τὸ ὅτι ἐμπαίζεται ἀπὸ τὴν ἰδίαν τὴν Κυβέρνησιν, ὅταν πρὸ ἕξη μηνῶν, ἀπὸ ἐπίσημα χείλη ἤκουσε ρητῶς, ὅτι πρόκειται νὰ ἐξαιρεθῇ ὁ Μέρτεν τοῦ ψηφισθέντος τότε νόμου ἐνῷ σήμερον διὰ τοῦ παρόντος σχεδίου Ν.Δ. πρόκειται νὰ ἀποφυλαγισθῇ καὶ νὰ μεταθῇ εἰς Γερμανίαν. Δὲν γνωρίζω, κύριοι συνάδελφοι, ἐὰν τὸ γεγονὸς τοῦτο ὀφείλεται εἰς ἐπέμβασιν οἰκονομικῶν συγκροτημάτων προκειμένου εἰς τὰς δύο Κυβερνήσεις ἢ εἰς πίεσιν τοῦ κ. Χολσταίν, Προέδρου τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Γεγονὸς εἶναι, ὅτι ἐμπαιζόμεθα ὅλοι καὶ ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ διαμαρτυρηθῶμεν καὶ νὰ εἴπωμεν, ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀπαράδεκτον.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς αἰσθάνεται ἀκόμη βαθύτατα τὴν ἀδικίαν, ἡ ὁποία γίνεται διὰ τὰ θύματα τὰ ὁποῖα ἔχασαν τοὺς προστάτας των, ἀλλὰ καὶ τὰς περιουσίας των, καὶ δὲν ἔλαβον καμμίαν ἀποζημίωσιν. Ὄχι διότι, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι τὸ αἷμα εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαγορασθῇ μὲ χρῆμα, ἀλλὰ διότι μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ θὰ ἠδύναντο νὰ ζήσουν αἱ χιλιάδες αὐταὶ οἰκογένειαι καὶ νὰ σπουδάσουν τὰ παιδιὰ τῶν ἀτυχῶν θυμάτων τοῦ Ναζισμοῦ. Σήμερον ἡ Γερμανία εὐημερεῖ καὶ ὀφείλει νὰ ἀποζημιώσῃ τὰ θύματα. Αὐτὸ εἶναι ἕνα θέμα ἀνοικτόν. Καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἱκανοποιεῖ τὰ θύματα ἡ χθεσινὴ τοποθέτησίς του ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν. Διότι ὑποπτευόμεθα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει, δυστυχῶς, τὴν δύναμιν νὰ ὑποστηρίξῃ οὔτε καὶ τὸ θέμα τοῦτο εἰς τὰς διαπραγματεύσεις της μὲ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν. Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ πολυάριθμα αὐτὰ θύματα ἔχουν ἐγκαταλειφθῇ εἰς πλήρη οἰκονομικὴν ἀπαθλίωσιν, πρᾶγμα ἀπαράδεκτον ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, κύριοι συνάδελφοι, ἐπὶ πλέον ἔχει τὸ αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης ἀκμαῖον καὶ δὲν ἀνέχεται, ὅταν ἀμνηστεύωνται οἱ Γερμανοὶ ἐγκληματίαι, νὰ παραμένουν εἰς τὰς φυλακὰς οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι διεξήγαγον τὴν ἀντίστασιν κατὰ τῶν Γερμανῶν. Χαρακτηρίζονται οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται εἰς τὰς φυλακάς, ὡς ἐγκληματίαι. Ἀλλὰ οὐδεὶς ἐγκληματίας τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου παρέμεινε συνήθως εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Ἑλλάδος πέραν τῶν 10 ἐτῶν. Ἡμεῖς, δὲν ἀνεχόμεθα τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτόν, ὄχι μόνον διότι αἱ ἐπιβληθεῖσαι καταδίκαι καὶ ποιναὶ ἐπεβλήθησαν ὑπὸ ἀτμόσφαιραν μίσους καὶ ὀξύτητος, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἴδια ἡ Κυβέρνησις ἔδωσε πολιτικὸν χαρακτῆρα εἰς τὰ ἐγκλήματα αὐτά, μὲ τὰς δηλώσεις μετανοίας τὰς ὁποίας ζητεῖ, διὰ τὴν ἀποφυλάκισιν τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Καὶ εἶναι γνωστόν, ὅτι πάρα πολλὰ ἄτομα ἀπεφυλακίσθησαν μὲ τὰς «δηλώσεις», μολονότι εἶχαν χαρακτηρισθῇ ὡς ἐγκληματίαι.

Κύριοι συνάδελφοι, 60 γυναῖκες, ὅσαι ἀπομένουν εἰς τὰς φυλακάς, παραμένουν ἐκεῖ ἐπὶ 10, 12 καὶ 14 ἔτη. Εἶναι ὡς τόσον δυνατὸν νὰ ἰσχυρισθῇ κανείς, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι αἱ 65 αὐταὶ γυναῖκες διέπραξαν ἐγκλήματα καὶ διὰ τοῦτο ἐκτίουν τόσον βαρείας ποινάς; Αἱ γυναῖκες αὐταὶ παραμένουν εἰς τὰς φυλακὰς μόνον διότι πιστεύουν εἰς μίαν κοσμοθεωρίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐθυσίασαν καὶ θυσιάζουν καὶ τὴν ζωήν των ἀκόμη καὶ δὲν δέχονται νὰ εἶναι ἀναξιοπρεπεῖς, ὑπογράφουσαι «δηλώσεις μετανοίας». Ἡμεῖς, κύριοι συνάδελφοι, οἱ ὁποῖοι καλούμεθα σήμερον νὰ ψηφίσωμεν τὸ ὑπὸ τὴν κρίσιν ἡμῶν σχέδιον Ν. Δ., οἱ ὁποῖοι καλούμεθα νὰ ἀποφυλακίσωμεν ἕναν μεγαλόσχημον ἐγκληματίαν πολέμου καὶ κοινὸν λωποδύτην, ποὺ κατέσφαξε καὶ κατελήστευσε τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, δὲν εἶναι δυνατὸν ἡμεῖς νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα, χωρὶς νὰ θίγῃ τὸ αἴσθημα δικαιοσύνης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, νὰ ἀφήνῃ εἰς τὰς φυλακὰς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι σήμερον εἶναι ἐρείπια σωματικά, ἀλλὰ διατηροῦν τὸ ψυχικὸν σθένος καὶ τὴν ἀπόφασιν νὰ θυσιάσουν καὶ τὴν ζωήν των ἀκόμη, ὅση τοὺς ἀπομένει, χάριν τῶν ἰδεῶν των.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, μισεῖ τὸν Ναζισμόν...

Κ. Παπαδόπουλος. Τὸ ἴδιον μὲ τὸν ναζισμόν, εἶναι καὶ ὁ κόκκινος φασισμός.

Μ. Σβώλου. Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, κύριοι συνάδελφοι, δὲν μισεῖ τοὺς λαοὺς οὔτε τὸν Γερμανικόν. Μισεῖ βαθύτατα τὸν φασισμόν. Καὶ θὰ ἔλεγα τελειώνοντας, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἂν ἤθελε νὰ δείξῃ ὅτι εἶναι δημοκρατικὴ στὴν πράξη καὶ ὄχι στὰ λόγια, θἄπρεπε τὰ καταργήσῃ ὅλα τὰ ἴχνοι τοῦ φασισμοῦ στὴν ἐσωτερικὴ ζωὴ τῆς χώρας μας. Ν' ἀντισταθῇ πρὸς κάθε ἐπιβολὴν πιέσεων ποὺ ἐνθυμίζουν ναζισμόν. Δυστυχῶς καὶ μὲ τὴν ὑπόθεσιν τῆς φυγαδεύσεως τοῦ Κόλβε ἐξέλιπε κάθε ἴχνος δημοκρατικότητός της, ὅσον ἀφορᾶ τὸν σεβασμὸν τῶν θεσμῶν ἀλλὰ καὶ τῆς εὐθύνης της διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν. Διότι ἡ φυγάδευσις αὐτή, ἀποτελεῖ κουρέλιασμα ὄχι μόνον τῆς δικαιοσύνης μιᾶς αὐτοκυρίαρχης χώρας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδίας τῆς ἐθνικῆς τιμῆς. Τὸ ἴδιο πρόκειται νὰ συμβῇ μὲ τὸ παρὸν Σ. Ν .Δ.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργ. Δικαιοσ.). Κύριοι βουλευταί, ὅταν συνεζητεῖτο ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος ὁ Νόμος 3933 πρὸ 9 περίπου μηνῶν, εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω καὶ σήμερον, ὅτι καὶ τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον ἐλήφθη τότε καὶ τὸ μέτρον τὸ ὁποῖον λαμβάνεται σήμερον, εἶναι μέτρα ἀναγόμενα εἰς τὸ παρόν, στηρίζονται, δηλ. ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ συμφέροντος τῆς χώρας εἰς τὸ παρὸν καὶ ἐπὶ τῆς προοπτικῆς διὰ τὸ μέλλον. Τὸ Ἔθνος μὲ τὰς πράξεις αὐτάς, δὲν παραιτεῖται ποσῶς τῆς ἱστορίας του. Ὅλα τὰ δεινοπαθήματα, αἱ θυσίαι καὶ αἱ πικρίαι τοῦ Ἔθνους, ἀποτελοῦν πολύτιμον ἐθνικὸν ἀποθεματικόν. Ἀλλὰ κ.κ. βουλευταί, ὅπως κατὰ τρόπον πλήρη καὶ ἐξαιρέτως νηφάλιον καὶ σοφὴ ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος κ. Παπαληγούρας ἐξέθετε, δὲν πρόκειται περὶ ἀπαιτήσεως τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ πρόκειται περὶ ἱκανοποιήσεως τῆς ψυχολογίας τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ, ὡρισμένα δὲ μέτρα ἔστω καὶ ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν ψυχικὴν διάθεσιν ἡμῶν, εἶναι ἀναγκαῖα, διότι αἱ διώξεις εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἁρμονίζονται πρὸς τὰς σημερινὰς σχέσεις στενῆς συνεργασίας καὶ φιλίας.

Μετὰ τὰς γενικὰς αὐτὰς σκέψεις θὰ ἔλθω εἰς τὸ νομοσχέδιον διὰ νὰ ἐξετάσω τὰς διατάξεις του.

Π. Παρουφαλιάς. Κύριε Πρόεδρε, ἐζήτησα τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς εἰσέρχεται εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργ. Δικαιοσ.). Ὄχι, δὲν εἰσέρχομαι εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Α. Ζάκκας. Ἔπρεπε νὰ ἀκούσητε καὶ ἡμᾶς καὶ μετὰ νὰ ὁμιλήσητε.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσ.). Δὲν συμβαίνει αὐτὸ κατ' ἀνάγκην. Ἤδη, πρόκειται νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου.

Α. Ζάκκας. Ἔχετε τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσ.). Νομίζω ὅτι ὡμιλήσατε ἀρκετοὶ ἐκ τῆς ἀντιπολιτεύσεως· τόσον φοβερὸν εἶναι νὰ ὁμιλήσῃ καὶ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός;

Κύριοι βουλευταί, ἐπιθυμῶ νὰ συσχετίσω τὸ σημερινὸν νομοσχέδιον μὲ τὸν ψηφισθέντα νόμον τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον, διὰ νὰ ἐξετάσω τί εἶναι τὸ νέον, τὸ ὁποῖον περιέχει καὶ κατὰ πόσον τοῦτο εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ προηγούμενον. Τί λέγει ὁ νόμος 3933; Λέγει ὅτι ἀρξαμένης τῆς διώξεως ἐν Γερμανίᾳ, ἀναστέλλονται ἐν Ἑλλάδι ὅλαι αἱ διώξεις. Τί λέγει τὸ σημερινὸν νομοσχέδιον; Ὅτι ἀναστέλλονται χωρὶς τὴν προϋπόθεσιν ταύτην, δηλ. χωρὶς νὰ ἀναγράφεται εἰς τὸν νόμον ἡ προϋπόθεσις αὐτή.

Θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι πρόκειται περὶ σπουδαίας διαφορᾶς, ἐνῶ μοναδικὸς σκοπὸς τῆς νέας διατάξεως εἶναι νὰ ἀποφεύγεται οἱαδήποτε συζήτησις καὶ διαδικασία, ἡ ὁποία θὰ ἐμπαίωνε τὸν σκοπὸν τοῦ Νόμου, δηλαδὴ τὸ νὰ μὴ δημιουργοῦνται παρεξηγήσεις ἐκ μέρους τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ. Λέγω τοῦτο, διότι διὰ ρηματικῶν διακοινώσεων τῆς 6ης Ἰουνίου καὶ τῆς 8ης Αὐγούστου 1959, εἰς τὴν δευτέραν ἐκ τῶν ὁποίων ἐπισυνάπτεται πλήρως ὀνομαστικὸς κατάλογος, ὅλαι αἱ περιπτώσεις διώξεων ἐν Ἑλλάδι αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς δύο ὑπομνήματα τοῦ γραφείου Ἐγκληματιῶν Πολέμου διώκονται πλέον ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἤρχισεν ἡ ἀνάκρισις δι' ὅλας αὐτὰς ὀνομαστικῶς κατὰ συνέπειαν τίτε τεθῇ ἡ νέα διάταξις εἴτε δὲν τεθῇ, ἔχει αὐτοδικαίως ἐπέλθει ἡ ἀναστολή. Ἡ διάταξις ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔχει βεβαιωτικὸν χαρακτῆρα καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀποσκοπεῖ εἰς τὸ νὰ ἀποστρέψῃ οἱανδήποτε συζήτησιν ἢ παρεξήγησιν, ἡ ὁποία ὁσονδήποτε μικρὸς διαρκείας καὶ ἂν εἶναι, ματαιώνει τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἐψηφίσθη ὁ Νόμος 3933 ὁ ὁποῖος ἄλλωστε ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ του, διότι ἤρχισεν ἡ δίωξις ἐν Γερμανίᾳ.

Αὐτὸς εἶναι (ἐπιδεικνύει εἰς τοὺς κ. κ. βουλευτὰς) ὁλόκληρος ὁ κατάλογος, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐπισυναφθῆ εἰς τὰς ρηματικὰς διακοινώσεις τῆς 8ης Αὐγούστου 1959. Αὐτὰ ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαφορὰν μεταξὺ ἰσχυόντος νόμου καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ σχεδίου Ν.Δ.

Ἡ παράγραφος 2 προβλέπει τὴν ἀναστολὴν ἐκτελέσεως τῆς στερητικῆς τῆς ἐλευθερίας ποινῆς, τονίζω τοῦτο διότι ὑπάρχει καὶ ἡ ποινὴ τῆς δεσμεύσεως ἡ ὁποία φυσικὰ δὲν ἀναστέλλεται, ἡ παράγρ. 2 λέγω, προβλέπει τὴν ἀναστολὴν ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς καθείρξεως, ἡ ὁποία ἔχει ἐπιβληθῆ εἰς τὸν Γερμανὸν ἐγκληματίαν πολέμου Μέρτεν.

Κύριοι βουλευταί, τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον ἐξηρέθη ἡ περίπτωσις Μέρτεν καὶ νομίζω ὅτι εἰς τὴν ἀντίληψιν ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς παρέμεινεν ὅτι ἡ ἐξαίρεσις δὲν ἀφεώρα κατὰ κύριον λόγον τὸν χρόνον τῆς παραμονῆς εἰς τὴν φυλακήν, ἡ ἐξαίρεσις ἀπέβλεπεν ἰδίως εἰς τὸ νὰ δικασθῇ ἐν Ἑλλάδι, διὰ νὰ λογοδοτήσῃ εἰς τὴν χώραν εἰς τὴν ὁποίαν διέπραξε τὰ ἀδικήματα, ὅπου διεξήχθη πλήρης ἀνάκρισις καὶ ὅπου παρεπέμφθη εἰς δίκην ὁ μόνος ἐγκληματίας πολέμου, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο εἰς χεῖρας τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης. Ἑπομένως τὸ γεγονὸς ὅτι ἔρχεται μετὰ ἐννεάμηνον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον προβλέπει ἀναστολὴν ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς καθείρξεως, δὲν εὑρίσκεται εἰς καμμίαν δυσαρμονίαν πρὸς τὸν νόμον ἐκείνον. Ὅταν ἐπιδιώκεται διὰ τὸν ψυχολογικὸν σκοπόν, ὁ ὁποῖος ἐξετέθη, ἡ ὁριστικὴ ἐκκαθάρισις, δὲν ἦτο δυνατὸν ἐπὶ μακρὰ ἔτη νὰ παραμένῃ ἐκκρεμὲς τὸ ζήτημα τῆς διατηρήσεως ἑνὸς ἐγκληματίου πολέμου ἐν καθείρξει. Παλαιότερον ὅταν παρουσιάσθη πολὺ βαρυτέρα περίπτωσις, ἡ περίπτωσις Ἀντρέ, ἡ ὁποία θὰ μὲ ἀπασχολήσῃ μετ' ὀλίγον, ἡ Κυβέρνησις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, δὲν ἐδίστασε νὰ χορηγήσῃ χάριν, εὐθὺς ὡς ὁ κατάδικος εἰς ἰσόβια δεσμά, 6 μόλις ἔτη μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου, εἶχεν ἐκτίσει 4 μόνον ἔτη ἐκ τῆς ποινῆς του, σημειῶ δὲ ὅτι ὁ Μέρτεν ἔχει ἐκτίσει ἄνω τῶν 2 1)2 ἐτῶν. Μοῦ ἐλέχθη, θεωρεῖτε ἀρκετὸν τὸ διάστημα αὐτό; Ὄχι, κ. κ. συνάδελφοι δὲν θεωρῶ ἀρκετὸν τὸ διάστημα, διότι ἂν ἦτο ἀρκετὸν τὸ διάστημα δὲν θὰ ἐγίνετο καμμία συζήτησις. Συσχετίζω ὅμως τὰς περιπτώσεις Ἀντρὲ καὶ Μέρτεν διὰ νὰ δείξω κατὰ τίνα τρόπον ἐκτιμῶνται ἀπὸ τὰς ἑκάστοτε Κυβερνήσεις τὰ συμφέροντα τῆς χώρας καὶ γίνονται χειρονομίαι, διότι περὶ χειρονομιῶν πρόκειται χάριν τῶν γενικωτέρων ἐθνικῶν συμφερόντων.

Δὲν ὑποστηρίχθη ὅτι εἶναι ἐπαρκὴς ἡ διάρκεια ἐκτίσεως τῆς ποινῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Μέρτεν, θὰ ἤθελα νὰ προσθέτω ὅτι προετιμήθη τῆς χάριτος ἡ ἀναστολὴ τῆς καθείρξεως, διὰ νὰ δικασθῇ ἐν Γερμανίᾳ. Διότι ἡ χάρις θὰ ἦτο ἔτι περαιτέρω ἐπιείκεια. Καὶ ἀπορῶ, πῶς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι εἶναι ὑπὲρ τῆς αὐστηρότητος κατηγοροῦν τὴν Κυβέρνησιν διότι δὲν ἔδωσε χάριν, ἀλλὰ διότι δίδει ἀναστολὴν διὰ νομοσχεδίου. Καὶ τὴν κατηγόρησαν ἀκόμη διὰ κάτι περίεργον καὶ πρωτάκουστον εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτήν. Εἶπον ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἐνέχει καὶ ἀτολμίαν. Ἔπρεπε δηλαδὴ νὰ δώσωμεν χάριν διὰ νὰ δύνανται νὰ εἴπουν, δίδετε χάριν ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ, φυγαδεύετε ἕναν ἐγκληματίαν πολέμου. Τώρα κατηγορεῖται ἡ Κυβέρνησις διατί ἔφερεν εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν κάτι ἐλιγωτερον ἐκείνου, ποὺ ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ διὰ τῆς χάριτος.

Κύριοι βουλευταί, διὰ πρώτην φορὰν ἠκούσθη εἰς τὴν Βουλὴν κατηγορία ἐναντίον Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐπέδειξε τοιαύτην εὐθυξίαν. Εἶναι μοναδικὸν τὸ φαινόμενον. Εἰς προηγουμένας πράξεις τῆς Κυβερνήσεως δι' τοῦ Τύπου καὶ ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς κατηγορήθη αὕτη, ὅτι λαμβάνει ἀποφάσεις χωρὶς προηγουμένως νὰ ἐνημερώσῃ τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν. Τὸ ὅτι δὲ ὁ Μέρτεν διώκεται ἐν Γερμανίᾳ ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ ἀντίγραφον ἐντάλματος συλλήψεως φέρον ἡμερομηνίαν 7 Ὀκτωβρίου 1957, καὶ ἀπὸ ρηματικὴν διακοίνωσιν τῆς 19ης Ὀκτωβρίου 1959 ὅτι τὸ ἔνταλμα τοῦτο ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ.

Κ. Πυροφάγλου. Διατί τότε δὲν συνελήφθη;

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Διότι, κ. συνάδελφε, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο ἐδῶ φυλακισμένος.

Κ. Πυρομάγλου. Ἦτο ἐδῶ τὸ 1957;

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Μάλιστα κ. συνάδελφε. Μὴ κυττάζετε ὅσα λέγονται ἐδῶ διὰ νὰ δημιουργοῦνται ἐντυπώσεις. Ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1957 εὑρίσκεται εἰς τὰς φυλακάς. Δὲν ὑπῆρξε δὲ μετὰ τὸ 1950 καμμία ἄλλη περίπτωσις ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία νὰ συνέλαβε, νὰ ἐκράτησεν ἐπὶ τόσα ἔτη εἰς τὰς φυλακὰς καὶ νὰ εἰσήγαγεν εἰς δίκην Γερμανὸν ἐγκληματίαν πολέμου. Πολὺ δὲ περισσότερον ἀπὸ τὸ 1955, ὅτε ἡ Γερμανία εἰσήλθεν εἰς τὸ ΝΑΤΟ.

Κ. Πυρομάγλου. Ἐπιτρέπετε μίαν διακοπήν;

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ἐὰν πρόκειται μόνον περὶ μιᾶς.....

Κ. Πυρομάγλου. Μοῦ προξενεῖ καπάπληξιν τὸ ἐξῆς γεγονός. Ὁ Μέρτεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἐγκληματίας πολέμου. Ἡ Κερμανικὴ Κυβέρνησις ἐδέχθη νὰ διωχθῇ ὡς ἐγκληματίας πολέμου. Διὰ τὸν Μέρτεν τὰ Γερμανικὰ δικαστήρια ἐκδίδουν ἔνταλμα συλλήψεως μετὰ τὴν σύλληψίν του εἰς τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ κατὰ τὴν γνώμην μου δὲν στέκεται, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἦτο καὶ διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Τὸ κύριον μέρος τῶν καταλόγων ἐγκληματιῶν πολέμου δυνάμει τοῦ νόμου 2058 ἐδόθη εἰς τὴν Γερμανικὴν Κυβέρνησιν κατὰ τὸ ἔτος 1956 εἶναι δὲ ἑκατοντάδες ὀνομάτων καὶ ἤρχισαν κατὰ πρῶτον αἱ ἐξακριβώσεις τῶν ταυτοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἀπήτησαν χρόνον πολύν. Ἔχω πληροφορίαν τὴν ὁποίαν ἔλαβον ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν ὅτι ὁ Εἰσαγγελεὺς τῆς Στουτγάρδης — ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς — ἀνέφερεν ὅτι ἡ δίωξις τοῦ Μέρτεν ἤρχισε πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του διὰ τὴν Ἑλλάδα 20 ἡμέρας. Ἀλλὰ δὲν ἐνόμισα ὅτι ἦτο ἀναγκαῖον νὰ εἰσέλθω εἰς αὐτὰς τὰς λεπτομερείας. Ἐπιθυμῶ, κ. βουλευταί, ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκαῖον εἰς τὴν Αἴθουσαν αὐτὴν γυμνοὶ νὰ λέγωνται αἱ ἀλήθειαι καὶ τὰ πράγματα ὠμὰ καὶ νὰ ἐκτιμῶνται, νὰ ἀναφερθῶ εἰς μίαν περίπτωσιν ἡ ὁποία δὲν συνεκίνησε καμμίαν πτέρυγα τῆς Βουλῆς. Εἶναι ἡ περίπτωσις τοῦ λεγομένου δημίου τῆς Κρήτης, τοῦ Στρατηγοῦ Ἀντρέ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη χάρις κατὰ τὸ ἔτος 1951. Ὁ Ἀντρέ, κ. βουλευταί, εἶχε καταδικασθῆ εἰς ἰσόβια δεσμὰ καὶ εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐκδώσει τὴν γνωστὴν διαταγὴν διὰ τὰ Ἀνώγεια τῆς Κρήτης. Καὶ τότε ἡ Κυβέρνησις τοῦ Κέντρου ἐκτιμῶσα τὸ συμφέρον τῆς χώρας, ἀποβλέπουσα εἰς τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον, δὲν ἐδίστασε νὰ δώσῃ, παρὰ τὴν ψυχολογίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐγγύτατα εὑρισκομένης πρὸς τὰ πολεμικὰ γεγονότα καὶ τὰς θυσίας τοῦ Ἔθνους, δὲν ἐδίστασε νὰ δώσῃ χάριν τοῦ ὑπολοίπου τῆς ποινῆς, τὴν ὁποίαν ὁ τότε Ὑπουργὸς κ. Παπασπύρου ἔγκριτος νομικὸς καὶ πολιτικὸς ἤθους καὶ σθένους συνώδευσε μὲ μίαν ἔκθεσιν τὴν ὁποίαν διὰ λόγους ψυχολογικοὺς μὲ πολλὴν ἴσως δυσκολίαν θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπογράψῃ ἄλλος Ὑπουργὸς καὶ μετὰ πολλὰ ἀκόμη ἔτη. Διότι κ. βουλευταί, εἰς τὴν ἔκθεσιν ἐκείνην λέγει τὰ ἀκόλουθα:

«Μὲ τὴν νικηφόρον λῆξιν τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν νωπῶν τότε ἐντυπώσεων ἐκ τῶν

κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ διαπραχθέντων ἐκ μέρους τῶν ἡττηθεισῶν συνάμεων τοῦ Ἄξονος φρικαλέων, ὁμολογουμένως, ὠμοτήτων καὶ διὰ λόγους διεθνοῦς παραδειγματισμοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ λόγους ἐπιβεβλημένης ἱκανοποιήσεως τῶν τόσον χεισθέντων ἐπὶ τετραετίαν ὁλόκληρον ἐλευθέρων λαῶν, οἱ ὁποῖοι ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας των καὶ ἐνίκησαν, ἐπεβλήθησαν ὑπὸ τῶν νικητῶν αἱ κατὰ τῶν ἐγκλματιῶν πολέμου κυρώσεις. Ἤδη ὅμως, μετὰ τὴν παρέλευσιν ἐξαετίας ὁλοκλήρου, ἄλλη ἀσφαλῶς ἐπιβάλλεται ἡ ἀπέναντι αὐτῶν μεταχείρισις.

Λόγοι οὐχὶ ἁπλῶς συναισθηματικοί, ἀποβλέποντες εἰς τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχυτέραν ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν προσέγγισιν μεταξὺ τῶν τέως ἐμπολέμων λαῶν, ἀλλ' ἡ ἐπιτακτικὴ πρὸ παντὸς ἀνάγκη τῆς ἐπιειώσεως καὶ ἀναστυγκροτήσεως, ἀκριβῶς λόγῳ τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα ἐπεσώρευσεν ὁ πόλεμος ἐπὶ νικητὰς καὶ ἡττημένους, τῆς ὁποίας βασικὴν προϋπόθεσιν ἀποτελεῖ ἡ ὁριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος παράδοσις εἰς τὴν λήθην τοῦ κακοῦ παρελθόντος καὶ ἡ εἰλικρινὴς καὶ ἄδολος ἐνατένισις πρὸς τὸ μέλλον, χάριν καὶ μόνον τῆς εὐημερίας τῶν λαῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν κεντρικὴν σκέψιν καὶ ὅτι οἱ καταδικασθέντες ὡς ἐγκληματίαι πολέμου, ὁπωδήποτε ὑπερακοντίσαντες τὰ θεμιτὰ ὅρια τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου καὶ ὁπωδήποτε ἐπιτελέσαντες πράξεις καθαπτομένας καὶ τοῦ κοινοῦ εἰσέτι δικαίου, πάντως ἐκινήθησαν κατὰ βάσιν ὑπὸ τοῦ ἐλατηρίου τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος των, τὴν ὁποίαν παράφρων καὶ ἐγκληματικὴ πολιτικὴ ἡγεσία παρέσυρεν εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ ἀπαθλίωσιν, καθιστοῦν ἤδη πλέον ἢ ἐπιβεβλημένην τὴν ἐπιεικεστάτην μεταχείρισιν τῶν τοιούτων καταδίκων, ἐφ' ὅσον ἡ περαιτέρω κράτησίς των εἰς τὰς φυλακὰς οὐδεμίαν ἐξυπηρετοῦσα σκοπιμότητα, ἀποτελεῖ ἀντιστρόφως κάρφος ἀναμφισβήτητον εἰς τὴν ἀποκατάστασιν εἰλικρινοῦς εἰρηνικῶν σχέσεων μεταξὺ τέως ἐχθρικῶν, ἀλλ' ἤδη φίλων λαῶν.

Ἐπὶ τούτοις προτείνομεν ὅπως μετριασθῇ ἡ ποινὴ τῆς ἰσοβίου καθείρξεως εἰς φυλάκισιν τεσσάρων (4) ἐτῶν».

Αὐτὰ ἐλέγοντο, κύριοι συνάδελφοι, πρὸ 8 ἐτῶν ἐν τῇ ἐκτιμήσει τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος ὑπὸ Ὑπουργοῦ, τοῦ ἠθικοῦ ἀναστήματος τοῦ κ. Παπασπύρου καὶ ἔμειναν ἀσχολίαστα. Διὰ νὰ ἔλθουν μετὰ ἀπὸ 8 ὁλόκληρα ἔτη οἱ κύριοι συνάδελφοι νὰ ἀποδώσουν μειωμένην ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν εἰς μίαν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία ἔχει τάξει ὑπεράνω ὅλων τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Ἔθνους.

Η. Ἡλιοῦ. Τὰ υἱοθετεῖτε αὐτὰ ἢ τὰ ἀποδοκιμάζετε;

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Υἱοθετῶ τὸ τμῆμα τῆς ἐνατενίσεως τοῦ μέλλοντος καὶ δὲν υἱοθετῶ τὸ τμῆμα τὸ τελευταῖον, ὅτι ἐκινήθησαν κατὰ βάσιν ὑπὸ τοῦ ἐλατηρίου τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος των.

Κύριοι βουλευταί, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκτιμῶνται τὰ πράγματα ὡς ἔχουν καὶ ὄχι ὅπως ἐπιθυμοῦν ἑκάστοτε νὰ τὰ παρουσιάζουν οἱ ἀσκοῦντες ἀντιπολίτευσιν διὰ νὰ ἐκμιουργοῦν ἐντυπώσεις.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὴν συνέχειαν τῆς πράξεως ἐκείνης.

Β. Ἐφραιμίδης. Ἐπιτρέπετε μίαν διακοπήν;

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Θὰ παρακαλέσω νὰ μὴ συνεχισθοῦν αἱ διακοπαὶ διὰ νὰ τελειώσω.

Β. Ἐφραιμίδης. Ποία ἦτο ἡ συνεδρίασις τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐσχολιάσθη ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις;

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Δὲν ἔχει σχέσιν ἡ ἔκθεσις μὲ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Εἶναι ἡ εἰσηγητικὴ πρότασις χάριτος τοῦ 1951. Δι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν ὑπῆρξε συνεδρίασις τῆς Βουλῆς.

Β. Ἐφραιμίδης. Κύριε Ὑπουργέ, ... (Θόρυβος).

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς ἐπιτρέψω νὰ κάμητε μίαν διακοπὴν διὰ νὰ εἴπητε μίαν ἀνακρίβειαν. (Θόρυβος).

Κύριοι βουλευταί, ὅμως ἡ πρᾶξις ἐκείνη δὲν ἔμεινε μεμονωμένη, εἶχε συνέχειαν. Ἔρχονται μετ' αὐτὴν ὁ νόμος 2058, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ ἄρθρον 22 ἀρχίζει νὰ προετοιμάζῃ τὴν παράδοσιν τῶν Γερμανῶν ἐγκληματιῶν πολέμου.

Λέγει τὸ ἄρθρον 22. «Ἀρξαμένης τῆς διώξεως παρὰ τῆς ἀλλοδαπῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἐγκληματιῶν πολέμου νὰ ἀνασταλῇ ἡ πρόοδος τῆς διαδικασίας ἢ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τῶν ἡμεδαπῶν δικαστικῶν ἀρχῶν, μέχρι τελεσιδίκου ἀποφάσεως τῶν δικαστηρίων τῆς ἰθαγενείας τοῦ κατηγορουμένου».

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ὁ νόμος 2058. Εἶναι μετὰ ταῦτα ὁ νόμος 2219, ὁ ὁποῖος, κ. βουλευταί, εἶναι καὶ αὐτὸς νόμος τοῦ Κέντρου καὶ λέγει εἰς τὸ ἄρθρον 1 ὅτι, «ὑπήκοοι ξένων Κρατῶν, καταδικασθέντες μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δι' οἱανδήποτε ἀξιόποινον πρᾶξιν, εἰς οἱανδήποτε ποινὴ καὶ ἐκτείνοντες ταύτην, δύνανται νὰ ἀπολυθῶσιν ἐκ τῶν φυλακῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Νόμου 2058». Καὶ περαιτέρω δίδει ἐξουσιοδότησιν ἀπολύσεως καὶ διὰ τὰς ἄλλας πράξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶχον δικασθῆ. «Οἱ Ὑπουργοὶ Δικαιοσύνης καὶ Ἐξωτερικῶν, δικαιοῦνται—λέγει ὁ νόμος—μετὰ προηγουμένην σύμφωνον ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ ἀναστέλλωσιν ὑπὸ ὅρον τὴν ἀρξαμένην ποινικὴν δίωξιν τῶν ὑπηκόων ξένων Κρατῶν».

Ἐλέχθη κ. βουλευταί, ὅτι ἡ διάταξις αὐτὴ δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ τῶν ἐγκλματιῶν πολέμου. Ἀλλὰ θὰ ἤθελα πλὴν τοῦ ὅτι ὁ νόμος τὸν ὁποῖον ἀνέγνωσα εἶναι σαφής (δὲν θὰ χρειάζετο ἄλλη εἰδικὴ διάταξις, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τῶν ἄλλων ἐκλληματιῶν διότι ὑπάρχει τὸ ἄρθρον 30 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, τὸ ὁποῖον προβλέπει τὴν ἀναστολὴν ὅταν συνδέεται πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις τῆς Χώρας). Θὰ ἤθελα νὰ εἴπω ὅτι ὄχι μόνον ὁ νόμος δὲν διαστέλλει καὶ ἔχει γενικὴν ἐφαρμογήν, ἀλλὰ καὶ ὅτι τοῦ νόμου 2219 προηγήθη ὁ νόμος 2218. Τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ εἶχεν 20 ἄρθρα καὶ ἔγινε ὁ νόμος 2218 μὲ 6 ἄρθρα.

Εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ νομοθέτου 2218 τὸ ὁποῖον εἶχεν ὅλα τὰ ἄρθρα περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀκόλουθος περικοπή. «Τὸ ζήτημα τῆς ταχείας περατώσεως τῶν δικογραφιῶν τῶν ἐγκλματιῶν πολέμου, ἐξ ἧς κατὰ μέγα μέρος θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ ρύθμισις τῶν περαιτέρω σχέσεων τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν Χωρῶν, ὧν ὑπήκοοι τυγχάνουσιν οὗτοι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ μὲ τὸ ἤδη ὑφιστάμενον σύστημα αὐστηρῶς δικονομικοῦ χαρακτῆρος. Κρίνεται συνεπῶς ἐπιβεβλημένη ἡ προτεινομένη διάταξις καθ' ἣν οἱ Ὑπουργοὶ Δικαιοσύνης καὶ Ἐξωτερικῶν θὰ δύνανται μετὰ προηγουμένην σύμφωνον ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ διαθεβάζωσιν εἰς τὰς ἀλλοδαπὰς δικαστικὰς ἀρχὰς τὰς δικογραφίας ἐκείνας ἡ καθυστέρησις διεκπεραιώσεως τῶν ὁποίων ἐπιδρᾷ δυσμενῶς ἐπὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων τῆς Χώρας».

Κύριοι Βουλευταί, δὲν εἶναι μόνον ἡ χάρις δὲν εἶναι μόνον οἱ νόμοι δὲν εἶναι μόνον αἱ εἰσηγητικαὶ ἐκθέσεις ἀλλὰ εἶναι καὶ αἱ διεθνεῖς ἐπαφαί. Κατὰ μῆνα Μάϊον τοῦ 1952 ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀξιότιμος Πρόεδρος κ. Βενιζέλος ἀπέστειλε τηλεγράφημα πρὸς τὴν Πρεσβείαν καὶ τῆς Βόννης καὶ ἔλεγεν ἀναφερόμενος εἰς τὴν Γερμανικὴν ἀντίληψιν ὅτι ὁ νόμος 2058 ὁμίλει μόνον περὶ παραδόσεως τῶν δικογραφιῶν καὶ ὄχι περὶ τῆς ἀναγγελθείσης ἀποφάσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ὁριστικὸν τερματισμὸν τοῦ θέματος ἐγκλματιῶν πολέμου, ὅτι «τὸν Γερμανὸν Πρέσβυν διεβεβαίωσα ὅτι εἰς τὴν Γερμανικὴν Κυβέρνησιν θὰ παραδοθῶσιν ἅπασαι αἱ δικογραφίαι ἐγκλματιῶν πολέμου μὴ κρατουμένων ἐν Ἑλλάδι καὶ ὅτι θὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια πρὸς ψήφισιν νόμου θέτοντος ὁριστικὸν τέρμα εἰς τὸ θέμα, ἐφ' ὅσον σὺν τῇ προόδῳ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ἀποδειχθῇ ἀπαραίτητον.

Κ. Πυρομάγλου. Ἄρα ὑπάρχει πίεσις καὶ ἐπέμβασις ἀπὸ τοῦ 1952.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντ. Κυβ.). Ἡμεῖς πρῶτον δηλώνομεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπέμβασις καὶ πίεσις, καθ' ἣν περίοδον εὑρισκόμεθα ἐν τῇ Κυβερνήσει.

Μ. Γαληνός. Ἄλλη Κυβέρνησις μεταγενεστέρα θὰ βγάλῃ τὰ δικά σας στὰ φῶς.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικ.). Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν διακοινώσεων δὲν γίνεται ἐν πνεύματι πιέσεων, ἀλλ' ἐν πνεύματι πληροφορήσεως, μὲ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι κατὰ τὴν πληροφόρησιν λέγει ὁ κ. Βενιζέλος ποία εἶναι ἡ πρόθεσίς του διὰ νὰ θέσῃ ὁριστικὸν τέρμα, εἰς τὰς διώξεις Γερμανῶν ἐγκλματιῶν πολέμου, ἐν ἀνάγκῃ ψηφιζομένου καὶ εἰδικοῦ νόμου,

Θὰ μοῦ εἴπῆτε ὅτι δὲν τὸ ἐφήρισεν. Ἀλλὰ δὲν παρέμεινεν εἰς τὴν ἐξουσίαν μετὰ ταῦτα.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρ. Κυβερνήσεως). Καὶ αὐτὰ ἐν ἔτει 1951 - 52.

Α. Δερβεμέζης. Ποῖον εἶχεν Ὑφυπουργὸν ὁ κ. Βενιζέλος τότε; Διότι νομίζω, ὅτι τότε εἶχε γραφῆ εἰς τὰς ἐφημερίδας ὅτι εἶχεν ἐκφρασθῆ καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Ἔθνους ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ κ. Βενιζέλου, εἰς τὸν Ὑπαρχηγὸν τῆς Ἀγγλικῆς Κατασκοπίας. Παρακαλῶ αὐτὸ νὰ γραφῆ εἰς τὰ πρακτικά.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ἀλλοίμονον ἐὰν νομίζετε ὅτι προστατεύετε πολιτικὸν ἡγέτην λέγοντες ὅτι ἀσκεῖ ὑπεύθυνον ἐξωτερικὴν πολιτικὴν μόνον διὰ τοῦ Ὑφυπουργοῦ του χωρὶς ἐκεῖνος νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν. Ἐὰν ἔχετε κἄτι προσωπικὸν μὲ τὸν τότε Ὑφυπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ κατάλληλος στιγμή. Δὲν ὑπάρχει πρόθεσις νὰ θιγῇ ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων. Ἐνήργησεν ὡς ὑπεύθυνος πολιτικός, ἐκτιμήσας τὴν πραγματικότητα, ἐγὼ δὲ μνημονεύω τὰς ἐνεργείας του ἀναλύων τὴν ἱστορίαν τῶν σχέσεων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 καὶ ἐντεῦθεν.

Α. Δερβεμέζης. Κακῶς ἀποδίδετε εἰς ἐμὲ προσωπικὸν ἐλατήριον. Ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ἀπορεύγω νὰ λάβω τὸν λόγον ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ γεγονότος, ἐξ αὐτῆς τῆς εὐαισθησίας. Πάντως ὅμως ἤθελα νὰ σᾶς εἴπω τοῦτο. Ἐδῶ ὁ καθένας ἔχει μίαν ἰδικήν του προσωπικότητα. Αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἔκαμεν ὁ κ. Παπασπύρου ἐν κρυπτῷ ὑπῆρξαν ἡ αἰτία νὰ καταδικασθῇ ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ ἀπὸ τὴν παράταξιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκεν. Ὁ λαὸς κατεδίκασε τὰς πράξεις του. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ σήμερον, καταδικάζομεν πᾶσαν πρᾶξιν ἡ ὁποία συνεπάγεται τὴν ἐθνικὴν μείωσιν.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ὁ κ. Παπασπύρου ἔχει ἠθικὸν ἀνάστημα, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ δίξῃ. Ὁ κ. Παπασπύρου ἐνήργησεν ἐφαρμόζων κυβερνητικὴν πολιτικήν. Ἀλλοίμονον ἐὰν ἀπόντος τούτου ἐπιτιθέμεθα ἐναντίον του.

Α. Δερβεμέζης. Ὁ κ. Παπασπύρου διὰ νὰ καλύψῃ τὴν ἀποσυμφόρησιν τῶν κομμουνιστῶν ἐκ τῶν φυλακῶν ἔβαλε καὶ τὸ περὶ ἐγκληματιῶν πολέμου. Ἑπομένως εἶχε κἄμει πολιτικήν.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Κύριοι συνάδελφοι, πάντως εἶναι περιττὸν νὰ δίγεται ἕνας πολιτικὸς ἀπών, ἄξιος πάσης τιμῆς καὶ γνωστὸς εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην διὰ τὸ ἦθος του.

Εἷς βουλευτής. Τὸν ἀνάφερατε.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Τὸν ἀνέφερα διὰ νὰ μνημονεύσω μίαν πολιτικὴν πρᾶξιν καὶ ὄχι διὰ νὰ τὸν δίξω καὶ δὲν εἶναι ἄλλως τε προσωπική του πρᾶξις, παρὰ μόνον ἴσως ἡ διατύπωσις τῆς εἰσηγήσεως.

Κύριοι βουλευταί, μοῦ κάμνει, μετὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐντύπωσιν καὶ ἔκπληξιν, πῶς ἡ ἁρμονικὴ καὶ συνεπὴς συνέχισις μιᾶς πολιτικῆς, τὴν ὁποίαν ἐφήρμοσαν ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις, αἱ ὁποῖαι διεδέχθησαν ἀλλήλας εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἦτο δυνατὸν ποτὲ νὰ θεωρηθῇ ὅτι θίγει τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν. Ἐξ ἄλλου ἡ παροχὴ ἐπιεικείας (πλὴν τῆς ἐκδηλώσεως ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν δικαιοσύνην τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ὄχι βεβαίως ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Ἑλληνικήν, ἡ ὁποία ὄχι μόνον εἶναι ἀξία πάσης τιμῆς, ἀλλὰ εἶναι ἡ δικαιοσύνη διὰ τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ εἶναι εἰς τὴν συνέχειαν τῶν δεκαετηρίδων, ὑπερήφανος ἡ Ἑλλάς), λέγω ὅτι, πλὴν τῆς ἐκδηλώσεως ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν δικαιοσύνην τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ἐὰν πέραν αὐτῆς ὑπάρχῃ καὶ ἡ ἐκδήλωσις τῆς ἐπιεικείας, πρὸς δημιουργίαν εὐνοϊκῶν ἐντυπώσεων καὶ εὐνοϊκῆς ψυχολογίας τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ, οὐδέποτε ὁ ἐκδηλώνων τὴν ἐπιείκειαν ἐθεωρήθη μειούμενος.

Ἀντιθέτως ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐκδηλώνει ἐπιείκειαν δὲν κάμνει καμμίαν πρᾶξιν ἀναξιοπρεπῆ. Ἡ πρᾶξις τοῦ παρέχοντος τὴν ἐπιείκειαν εἶναι πρᾶξις ἀνωτεροτητος καὶ ὄχι πρᾶξις ἐκθέτουσα τὴν ἀξιοπρέπειάν του. Δύναται νὰ ἐπικριθῇ ἡ σκοπιμότης τῆς ἐπιεικείας ἀλλὰ οὐδέποτε ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς πράξεως παροχῆς ἐπιεικείας.

Θὰ ἤθελα, κύριοι συνάδελφοι, νὰ ἔλθω εἰς ἕνα ἄλλο θέμα, τὸ ὁποῖον ἐθίγη ἐπανειλημμένως. Ἐλέχθη διατί δὲν δίδεται ἀμνηστεία εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται εἰς τὰς φυλακὰς καὶ οἱ ὁποῖοι ἔχουν διαπράξει τὰ ἀδικήματα διὰ τὰ ὁποῖα κατεδικάσθησαν. Θὰ ἤθελα, πρῶτον ἀπὸ ὑπερηφάνειαν νὰ μὴ γίνεται ἐπίκλησις παραδείγματος τὸ ὁποῖον ἔχει σχέσιν μὲ κάποιον ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν κατακτητής, ἀλλὰ καὶ διότι ὡς πρὸς ἐκείνον τὰ κριτήρια εἶναι ἐντελῶς διαφορετικὰ πρὸς αὐτὰ ἡ ἐπιείκεια εἶναι πρᾶξις συνδεομένη μόνον μὲ τὰ συμφέροντα τῆς χώρας. Ἀπὸ τὸν Ἕλληνα ὅμως ἡ ἀπαίτησις εἶναι μεγαλυτέρα.

Ἀλλὰ διατί παραγνωρίζομεν καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπὸ 21.000 καταδίκους ποὺ εὑρίσκοντο εἰς τὰς φυλακὰς τὸ 1950, σήμερον εὑρίσκονται μόνον 2.000 περίπου καὶ μάλιστα διὰ τὰ βαρύτερα ἀδικήματα καὶ συνεχίζεται ὁ ρυθμὸς τῆς ἐξόδου ἐκ τῶν φυλακῶν;

Δεύτερον λησμονεῖτε τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὴν νομοθεσίαν μας οἱ προσελθόντες αὐθορμήτως ἠμνηστεύθησαν παραχρῆμα καὶ συνεπῶς ἑναῦ ἄλλος ἀριθμὸς ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἶχον ὑποπέσει εἰς ἀδικήματα ἠμνηστεύθη, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἠθικοὶ αὐτουργοί. Καὶ πέραν αὐτοῦ—καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὸ ἐκτιμᾶτε τὸ γεγονὸς αὐτὸ—ποῖος δὲν θὰ ἠθύχετο νὰ δημιουργηθοῦν αἱ προϋποθέσεις, θηλαδὴ νὰ λείψουν οἱ κίνδυνοι τοῦ μέλλοντος, διὰ νὰ εἶναι δυνατὸν ἐν προκειμένῳ νὰ προβῇ εἰς τὴν τολμηροτέραν χειρονομίαν οἱαδήποτε Κυβέρνησις; Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι τὰ ἐγκλήματα τῶν κατακτητῶν εἶναι φοβερὰ καὶ ἀδικαιολόγητα, ἀλλὰ ἔλαβον πρὸ ἐτῶν χώραν, ἀνάγονται εἰς τοὺς παρελθόντας κινδύνους τοῦ Ἔθνους, ἐνῷ τὰ ἐγκλήματα τὰ ὁποῖα διεπράχθησαν ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ ἐντεῦθεν, δυστυχῶς, ἀποτελοῦν ἀνανέωσιν ἐπιβουλῆς κατὰ τοῦ Ἔθνους. Ἂς λείψῃ ἡ ἐπιβουλὴ κατὰ τοῦ Ἔθνους κ.τ. τότε δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ εὑρεθῇ πρότος νὰ ἐξέλθουν τῶν φυλακῶν καὶ οἱ διαπράξαντες βαρύτατα ἐγκλήματα.

Δὲν πρόκειται, κύριοι βουλευταί, νὰ σᾶς ἀπασχολήσω περισσότερον. Ἐπιθυμῶ μόνον νὰ τονίσω δύο ἀκόμη λέξεις. Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τοῦ 1940 ἔγραψε μίαν ὑπέροχον σελίδα τῆς ἱστορίας της· κατώρθωσε νὰ ὑπερβάλῃ καὶ αὐτὸν τὸν ἑαυτόν της. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς μάχης, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀγῶνος, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου τοῦ Ἔθνους, καθῆκον ὅλων μας ἦτο νὰ πολεμήσωμεν τὸν κατακτητήν. Αὐτὸ ἦτο τὸ καθῆκον τῆς στιγμῆς ἐκείνης. Ἀλλὰ τὰ καθήκοντα ἔναντι τοῦ συμφέροντος τοῦ Ἔθνους δὲν σταματοῦν. Ὅσον ἀφορᾷ ἡμᾶς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ σημερινοῦ ἀξιοτίμου Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, νομίζω ὅτι ἐκάναμεν πᾶν τὸ δυνατὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Τὰ καθήκοντα ὅμως τοῦ Ἔθνους ἐπαναλαμβάνω δὲν σταματοῦν. Ἡ ζωὴ τοῦ Ἔθνους συνεχίζεται καὶ ἐὰν τότε καθῆκον μας ἦτο νὰ ἀγωνισθῶμεν, σήμερον καθῆκον ὅλων ἡμῶν, εἶναι νὰ ὑπηρετήσωμεν καὶ πάλιν τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους ὑπερνικῶντες ἀκόμη καὶ τὰς ψυχικάς μας ἀντιδράσεις. Καὶ μόνον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ ἐθνικοῦ μας συμφέροντος διὰ νὰ διευκολυνθῇ ὅπως διανοιγοῦν νέοι ὁρίζοντες καλυτέρας ἐθνικῆς ζωῆς μόνον ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν σκέψεων αὐτῶν κατηρτίσθη καὶ τὸ παρὸν σχέδιον Ν. Δ. τὸ ὁποῖον ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ θέσωμεν ὑπὸ τὴν κρίσιν ὑμῶν. (Χειροκροτήματα).

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Ὁ κ. Ἠλιοῦ ἔχει τὸν λόγον.

Η. Ἠλιοῦ. Δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις, ἀπεναντίας ὑπάρχει ἀναγνώρισις ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν σχεδίου Ν.Δ. ἐπιδιώκεται ἐπίλυσις ἑνὸς θέματος κατ' ἐξοχὴν πολιτικοῦ, ἀναφερομένου εἰς τὰς ἐξωτερικὰς κυρίως σχέσεις τῆς χώρας καὶ τὸ ὁποῖον, ἴσως ἀτυχῶς δι' αὐτόν, χωρὶς νὰ εἶναι ὁ ἁρμοδιώτερος ὡς πρὸς τοὺς σκοποὺς τοῦ σχεδίου Ν.Δ. Ὑπουργὸς ἐμφανίζεται καὶ τὸ ὑπερασπίζει ὡς τὸ ὑπερήσπισεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης. Ἡ πολιτικὴ ἔννοια τοῦ σχεδίου Ν. Δ. μᾶς κάμει νὰ λυποῦμεθα, διότι δὲν ἠδυνήθημεν νὰ πείσωμεν τὴν πλειοψηφίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ συζήτησίς του θὰ ἦτο ἔργον τῆς Βουλῆς, ἔργον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Σώματος, παρισταμένου, διὰ τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τοῦ συνόλου τῶν ἁρμοδίων ἐπὶ τοῦ θέματος Ὑπουργῶν. Ὅπως-

δήποτε, ὡς ἄσκησις πολιτικῆς, πιστεύομεν ὅτι εἶναι ἐσφαλμένη καὶ διὰ τοῦτο ζημιώνει τὴν χώραν καὶ δὲν ἔχομεν καμμίαν ἀνάγκην διὰ νὰ στηρίξωμεν τὴν ἐπιχειρηματολογίαν μας νὰ καταφύγωμεν εἰς ὅσα δημοσιεύουν αἱ ἐφημερίδες καὶ διαψεύδει ἡ Κυβέρνησις. Πιστεύομεν ὅτι εἶναι σαφῆ τὰ ὅσα ἐλέχθησαν ἐδῶ, ἀνεξαρτήτως τῆς τελευταίας συνηγορίας ὑπὲρ τοῦ σχεδίου Ν.Δ. ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἡ ὁποία συνηγορία κατὰ τὸ κύριον αὐτῆς μέρος στηρίζεται, ἐὰν ἠδυνήθην νὰ παρακολουθήσω καλῶς τὰς σκέψεις του, εἰς τὸ ὅτι ἔπταισαν καὶ ἄλλοι εἰς τὸ παρελθόν, καὶ συνεπῶς νομιμοποιούμεθα νὰ πταίσωμεν καὶ ἡμεῖς σήμερον, δι' ὅσα ἐξέθεσε περὶ ἀπονομῆς χάριτος εἰς ἕνα ἄλλον ἐγκληματίαν πολέμου κατὰ τὸ παρελθόν.

Α. Μπορνιᾶς. Αὐτὸ ἀποτελεῖ αὐθαίρετον ἑρμηνείαν.

Η. Ἠλιοῦ. Ἐγὼ πιστεύω ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἐπίγνωσιν ὅτι ἡ πολιτική της αὐτὴ εἶναι ἐσφαλμένη καὶ ἀπαράδεκτος καὶ δι' αὐτὸ ἠκολούθησε μίαν τακτικὴν γνωστὴν ἀπὸ ἄλλας περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἤθελεν ἐπιτύχει ἔγκρισιν κακῆς πολιτικῆς, τὴν τακτικὴν δηλαδὴ τοῦ κατακερματισμοῦ καὶ τῆς κατὰ δόσεις εἰσαγωγῆς τῶν θεμάτων αὐτῶν εἰς τὴν Βουλήν, ὅπως ἔπραξε συγκεκριμένως καὶ ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ. Καὶ διὰ νὰ εἴμεθα ρεαλισταὶ καὶ νὰ μὴ ὁμιλοῦμεν μὲ νομικὰ σοφίσματα, ὅταν τὸν Ἰανουάριον ἦλθε τὸ πρῶτον τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον πρὸς συζήτησιν, μοναδικὴ περίπτωσις διώξεως ἐγκληματίου πολέμου εἶχεν ἀπομείνει ἡ περίπτωσις τοῦ διὰ τελεσιδίκου βουλεύματος παραπεμφέντος καὶ εἰς χεῖρας τῶν ἀρχῶν εὑρισκομένου ἐγκληματίου πολέμου Μέρτεν. Περὶ αὐτοῦ καὶ μόνον ἐπρόκειτο. Ἀλλὰ ἦτο δύσκολον νὰ περάσῃ ἐκείνην τὴν ἐποχὴν καὶ τότε ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης μᾶς ἔλεγεν ὅτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ὑπόθεσις Μέρτεν μένει ἔξω τῆς ρυθμίσεως, ἡ ὁποία ἐπεχειρήθη μὲ τὸν ψηφισθέντα νόμον τοῦ Ἰανουαρίου.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσ.). Κατὰ τί δὲν εἶναι ἀκριβὲς τὸ λεχθέν, ὅτι θὰ δικασθῇ, ἀφοῦ ἐδικάσθη καὶ παραμένει ἔκτοτε ἐπὶ 10 μῆνας εἰς τὰς φυλακὰς ἐκτὸς τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διετέλει ἐν προφυλακίσει.

Η. Ἠλιοῦ. Σεῖς, λέγετε τότε, κ. Ὑπουργέ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἄτρωτον, διότι ἐξαιρεῖ τὴν περίπτωσιν Μέρτεν. Ἔχω ὑπ' ὄψει μου καὶ ἄλλας περικοπὰς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, κ. συνάδελφοι, ποὺ ἀποδεικνύουν, ὅτι ἀπὸ τότε ἐγένετο ψυχολογικὴ προετοιμασία διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Μέρτεν.

Ἕνας δεύτερος λόγος ποὺ μᾶς πείθει πράγματι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀκολουθεῖ ἐσφαλμένην πολιτικήν, εἶναι ἡ ἀτολμία της εἰς τὴν διατύπωσιν τοῦ νομοσχεδίου. Ὅπως ἀσφαλῶς θὰ παρατηρήσατε, κ. συνάδελφοι, τὸ νομοσχέδιον ὁμιλεῖ περὶ ἀναστολῆς. Ἀναστολὴ ὅμως σημαίνει, ὅτι γίνεται μία προσωρινὴ ὑπὸ ὅρους ἀτακτοποίησις, ἀλλ' ὅτι ὑπάρχει ἡ δυνατότης νὰ ἐπανέλθῃ εἰς ἐνέργειαν τὸ δικαίωμα διώξεως. Τοιοῦτον ὅμως πρᾶγμα, ὅπως εἶναι φανερόν, δὲν πρόκειται καὶ συμβῇ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Μέρτεν. Πρόκειται συνεπῶς ἐδῶ περὶ ἀμνηστίας καὶ μόνον ἀναστολὴ δὲν εἶναι. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, διατί αὐτὸς ὁ φαρισαϊσμός, αὐτὴ ἡ ὑποκρισία, αὐτὴ ἡ ἀμνηστία ποὺ δὲν τολμᾷ νὰ πῇ τὸ ὄνομά της; Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠσθάνεται ἑαυτὴν ἱκανὴν νὰ ἀναλάβῃ ὑπευθύνως καὶ εὐθέως τὴν εἰσήγησιν τῆς χάριτος. Θὰ ἤθελα, κ. συνάδελφοι, νὰ ἀναφερθῶ καὶ εἰς τὸ κατὰ Ἰανουάριον ἐπιχείρημα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὑποστηρίξαντος, ὅτι ἡ σημερινὴ Γερμανία εἰς τὴν ὁποίαν παραδίδομεν τοὺς ἐγκληματίας πολέμου διὰ νὰ δικασθοῦν, δὲν εἶναι ἡ Γερμανία τῶν Ναζί, ἀλλὰ ἡ Γερμανία τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν ποιητῶν. Καὶ ἐπανῆλθεν ἐπ' αὐτοῦ χθὲς ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τόνον ἀναιτίως ὀργίλον, διὰ νὰ μᾶς εἴπῃ, ὅτι ἡμεῖς παραδίδομεν τοὺς ἐγκληματίας πολέμου εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς ἀναγεννηθείσης Γερμανίας εἰς τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐμπιστοσύνην.

Εἶναι γνωστόν, κ. συνάδελφοι, ἀπὸ τοῦ 1952 καὶ ἐντεῦθεν, ὑπεδλήθησαν 811 μηνύσεις ἐναντίον ἐγκληματιῶν πολέμου καὶ διεδιδάσθησαν καὶ οἱ σχετικοὶ φάκελλοι εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν. Ἐξ αὐτῶν 200 μηνύσεις ὑπεδλήθησαν τὸ 1952 καὶ 611 τὸ 1956 ἀπὸ τὸν προϊστάμενον τῆς ὑπηρεσίας ἐγκληματιῶν πολέμου κ. Α. Τούσην, Ἀντεισαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐρωτᾶται, ὑπῆρξεν εἰς τὰς 811 αὐτὰς μηνύσεις ἔστω καὶ μία δίωξις πλὴν τῆς μοναδικῆς περιπτώσεως τοῦ Ζάμπελ, σφαγέως τοῦ Διστόμου ὁ ὁποῖος ἐκηρύχθη πανηγυρικὰ ἀθῶος; Καὶ τί ἔγινεν, κ. συνάδελφοι, ὁ Μέρτεν ὁ ὁποῖος ἐμηνύθη ἀπὸ τοῦ 1952; Ἔγινεν διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης τῆς Δυτικῆς Γερμανίας.

Κ. Καλλίας (Ὑπ. Δικαιοσ.). Συμφώνως πρὸς ἀναφορὰν τοῦ Ἐθνικοῦ Γραφείου Ἐγκληματιῶν Πολέμου, οὐδεμία ὑπόθεσις φαίνεται ἐπεραιώθη, ἐκινήθη ὅμως ἡ ἀνάκρισις καὶ ἐζητήθησαν καὶ ἐντεῦθεν καταθέσεις μαρτύρων.

Η. Ἠλιοῦ. Νομίζω, κ. συνάδελφοι, ὅτι ἐπὶ μηνύσεων ὑποδληθεισῶν τὸ 1952, ἐὰν ἔγιναν ἐνέργειαι τινές, αἰτήσει τῶν ἐχόντων συμφέροντα νὰ λευκανθοῦν ἀπὸ τὸν ἀποδοθέντα εἰς αὐτοὺς χαρακτηρισμὸν τοῦ ἐγκληματίου πολέμου, τοῦτο ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν ὑπῆρξε πρόθεσις σπουδαία καὶ εἰλικρινὴς διώξεως τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Λέγετε, κ. Ὑπουργέ, εἰς τὴν εἰσηγητικήν σας ἔκθεσιν, ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιδιώκεται ἡ ρύθμισις τοῦ θέματος κατὰ τρόπον ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὰς ὑφισταμένας σχέσεις φιλίας καὶ συμμαχίας μὲ τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν. Ἐδῶ νομίζω, ὅτι ἔχομεν τὸ κρίσιμον σημεῖον τῆς ὑποθέσεως. Δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω ἐὰν ἠσκήθη πίεσις ὑπὸ τὴν στενὴν τοῦ ὅρου ἔννοιαν, ἀλλὰ τὸ ὅτι ὑπάρχει ὑπόθειξις πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν, εἶναι ἀναμφισβήτητον. Πρέπει νὰ ξεκαθαρίσωμεν, κ. συνάδελφοι. Πιστεύει ἡ Δυτικὴ Γερμανία, ὅτι προϋπόθεσις, ὅτι ὅρος τῆς φιλίας μας εἶναι ἡ ἀτιμωρησία τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου; Θέλει ἢ ὄχι ἡ Δυτικὴ Γερμανία νὰ τιμωρηθοῦν οἱ ἐγκληματίαι πολέμου; Ἀλλὰ καὶ πέραν τοῦ θέματος ἐγκληματιῶν πολέμου, ποὺ ἀποτελεῖ ἀντικείμενον διεθνῶν συμφωνιῶν καὶ δεσμεύσεων τῆς Δυτικῆς Γερμανίας. Ὁ Μέρτεν ἐδικάσθη εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ πράξεις ἀξιοποίνους, διαπραχθείσας ἐν Ἑλλάδι. Ἀλλὰ ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὸν τῆς ἐννοίας τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας τὸ δικαίωμα κάθε κράτους νὰ τιμωρῇ τὰ ἀδικήματα τὰ ὁποῖα διαπράττονται ἐντὸς τοῦ ἐδάφους του. Εἴτε ἔγκλημα πολέμου εἶναι, εἴτε οἱαδήποτε ἄλλη παράβασις. Μόνον τὸν παρελθόντα αἰῶνα, μέσα εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἀποικιοκρατίας, ἔξω ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς ἰσοτιμίας καὶ τῆς ἀμοιβαιότητος, ἐπεδλήθησαν διὰ τῆς βίας τῶν ὅπλων ὑπὸ τῶν ἐθνῶν ποὺ ἐθεώρουν ἑαυτὰ «Λαοὺς Κυρίους» εἰς τὰ ἀσθενέστερα ἔθνη, τὴν πρὸ τοῦ 1908 Τουρκίαν, τὴν παλαιὰν Κίναν, τὴν Αἴγυπτον τοῦ Φαρούκ, τὰ ὁποῖα οἱ ἀποικιοκράται ἐχαρακτήριζαν ὡς ὑποδιεστέρους λαούς, αἱ διομολογήσεις ποὺ εἶχαν ἀνάλογον μὲ τὸ σημερινὸν νομοσχέδιον περιεχόμενον. Ὅτι τὰ δικαστήρια τῶν ὑποδιεστέρων λαῶν δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ δικάζουν τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸν λαὸν τῶν κυρίων, ἔστω καὶ ἂν ἐγκλημάτησαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους των. Ἀλλὰ αὐτά, κ. συνάδελφοι, δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν θεσμὸν εἰς τὸν τόπον μας. Θὰ ἔπρεπε καθ' ἡμᾶς, ἐὰν τυχὸν ὁπωσδήποτε ἐγένετο ἡ διάγνωσις, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Δυτικῆς Γερμανίας νομίζει ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν φιλίαν της μὲ τὴν Ἑλλάδα τὴν τιμωρίαν τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου, καὶ ὅτι αἰσθάνεται ἑαυτὴν ἀλληλέγγυον πρὸς αὐτούς, θὰ ἔπρεπε μία ὑπερήφανος καὶ ἀξιοπρεπὴς Κυβέρνησις νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, ὅτι θέλομεν τὴν φιλίαν της, ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν εἶναι ὠφέλιμος ἡ ἰδική μας φιλία, ἀλλ' ὅτι δὲν δεχόμεθα ὡς ὅρον τῆς φιλίας παραίτησιν ἀπὸ τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων μας.

Ἡ φιλία, κ. βουλευταί, πρέπει νὰ στηρίζεται ἐπάνω εἰς ὡρισμένας ἀρχὰς ἰσοτιμίας καὶ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ ποὺ νὰ τὴν θεμελιώνουν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν λαῶν. Δὲν προάγεται ὅμως μὲ διευθετήσεις μεταξὺ κυβερνήσεων δυσαρέστων προσωπικῶν ζητημάτων, ὅταν ἀφοροῦν ἰσχυρά, ὅπως ὁ Μέρτεν, πρόσωπα, κατὰ τρόπον ποὺ ἀφήνει πικρίαν καὶ ταπεινώνει τὸν ἕναν ἀπὸ τοὺς δύο λαούς. Αὐτὸ εἶναι ἀσφαλὲς τρόπος ποὺ δὲν θεμελιώνει ἀλλὰ ὑποσκάπτει τὴν φιλίαν.

Δὲν εἴμεθα, κύριοι συνάδελφοι, ὅπως ἠθέλησαν νὰ εἴπουν τινές, ἐναντίον τῆς φιλίας μὲ τὸν Γερμανικὸν Λαὸν καὶ δὲν μᾶς ἐπέρασεν ἀκόμη περισσότερον ἡ ἰδέα ὅτι ἡ φιλία μεταξὺ τῶν λαῶν πρέπει νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἐὰν μᾶς ἀρέσουν αἱ Κυβερνήσεις των καὶ τὰ καθεστῶτα των. Ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι ζῶμεν εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ μάθωμεν καὶ πολλὰ νὰ ξεχάσωμεν, ἔστω καὶ ἂν αὐτὰ μᾶς δίδουν πολιτικὰ ὀφέλη ἀπὸ τὴν ψύχωσιν τὴν ὁποίαν δημιουργοῦν.

Πρέπει νὰ θεμελιώσωμεν τὰς φιλικάς μας σχέσεις μὲ ὅλας τὰς χώρας ἐπὶ βάσεων ἰσοτιμίας καὶ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ. Δι' αὐτὸ θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἐδίδετο χάρις ὁπότε θὰ ὑφίστατο βεβαίως ἡ Κυβέρνησις ὀξεῖαν κριτικὴν ἐκ μέρους τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις θὰ εἶχεν ἀσκήσει προνόμιον τῆς πολιτείας ἐφ' ὅσον εὐθεῶρει ὅτι τοῦτο ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα τῆς Χώρας καὶ δὲν θὰ εἶχεν ὑποσκάψει κυριαρχικὸν δικαίωμα τῆς πολιτείας.

Διότι σήμερον τὸ λαμβανόμενον μέτρον περιέχει τὸ σπέρμα καταλύσεως τοῦ κυριαρχικοῦ δικαιώματος κάθε ἀνεξαρτήτου κράτους νὰ τιμωρῇ ὅσα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους του τελοῦνται ἀδικήματα, διότι ἀναγνωρίζομεν ὅτι ἂν ἕνας γερμανὸς ὑποπέσῃ εἰς ἀδικήματα ἐν τῇ χώρᾳ μας καὶ σήμερον ἢ αὔριον πρέπει νὰ δικασθῇ ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια, διότι αὐτὸ εἶναι βλαπτὸν εἰς τὴν μεταξὺ τῶν δύο Χωρῶν φιλίαν, ἤγουν ἀναγνωρίζομεν οὐσιαστικῶς ὅτι εἶναι μειωμένα τὰ δικαιώματα τῆς Πολιτείας.

Δὲν νομίζω ὅτι εἶχε δίκαιον οὔτε ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως οὔτε ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, θέλοντες νὰ μᾶς κάμουν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι παραιτούμενοι τῆς διώξεως τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου καὶ τῆς ποινῆς τοῦ Μέρτεν, ἐμπιστευόμεθα τὴν δίωξίν των εἰς τὴν Γερμανικὴν Κυβέρνησιν, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν, ὅπως καταγγέλουν καὶ τὰ γερμανικὰ κόμματα τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, 800 Γερμανοὶ δικασταὶ εἶναι ἐγκληματίαι πολέμου. Ἄλλως τε μία Κυβέρνησις, ἡ ὁποία δὲν ἔχει τίποτε κοινὸν μὲ τοὺς ἐγκληματίας πολέμου, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ θίγεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οὗτοι διώκονται. Οὔτε πρόκειται περὶ προσβολῆς τοῦ γοήτρου τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ, διότι θίγονται ἀποκλειστικῶς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐγκλήματήσαν. Οὔτε ἡ Ἀνατολικὴ Γερμανία, ἥτις ἄλλωστε ἐτιμώρησε τοὺς ἐγκληματίας πολέμου, ἐνόμισεν ὅτι θίγεται ἀπὸ τὴν δίωξιν τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου. Τοὐναντίον μάλιστα, ἀνεγνώρισεν ὅτι μέσα εἰς τὸ Γερμανικὸν Κράτος ὑπῆρξαν ἐγκληματίαι. Καὶ ἡ προσφάτως ἐπισκεφθεῖσα τὴν Ἑλλάδα ἀντιπροσωπεία βουλευτῶν της ἔκαμε εὐλαβικὸν προσκύνημα εἰς τὸ Δίστομον καὶ τὸ Χορτιάτη διαβεβαιώνουσα τὴν συντριβήν της διότι ὁμοεθνεῖς της ἐγκλήματήσαν. Ἔτσι γίνεται ὁ διαχωρισμὸς τῆς εὐθύνης ποὺ ἀποτελεῖ τὸ ἐδραῖον θεμέλιον διὰ τὴν φιλίαν μεταξὺ τῶν χωρῶν.

Ἐκράτησα, κύριοι συνάδελφοι, ὡρισμένας σημειώσεις ἀπὸ τὰ λεχθέντα κατὰ τὴν χθεσινὴν συζήτησιν. Νομίζομεν ὅτι πρέπει ὅλοι νὰ ἀντιληφθῶμεν μίαν στροφὴν εἰς τὴν διεθνῆ κατάστασιν, ἐκδηλουμένην διὰ τῆς ἀναπτύξεως φιλικῶν σχέσεων μὲ ὅλους τοὺς λαούς. Ἑβραία ὅμως φιλία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναπτυχθῇ, ἐὰν δὲν βασίζεται εἰς τὴν ἰσοτιμίαν, ἀλλὰ βασίζεται εἰς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ἑνὸς καὶ τὴν ὑποτέλειαν τοῦ ἄλλου. Ἀπὸ τὴν μετατροπὴν τοῦ κελιοῦ τοῦ Μέρτεν εἰς προσκύνημα τῶν ἐδῶ Γερμανῶν διπλωματῶν, ἀπὸ τὸν χρόνον ὑποβολῆς τοῦ σχεδίου Ν. Δ. καὶ ἀπὸ τὸν Γερμανικὸν τύπον, ὁ ὁποῖος κατηγορεῖ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὅτι κάνει ἐκβιασμὸν διὰ νὰ εἰσπράξῃ ἀποζημιώσεις, ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις πιέζουσα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σημερινοῦ νομοθ. β) τος ἐπιθυμεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὰς σχέσεις της μὲ τὴν Ἑλλάδα τὸν τόνον τῶν σχέσεων προσταγῆς καὶ ὑποτελείας, εὑρίσκει δὲ τὴν Κυβέρνησίν μας πρόθυμον. Αὐτὸς ὁ τόνος θὰ κυριαρχήσῃ ἰδίως εἰς τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας καὶ ὑπογραμμίζει ὁ καθηγητὴς τῆς Πολ. Οἰκονομίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, κ. Στεφανίδης, ὅτι ὅσα δὲν ἐπέτυχε διὰ τῆς βίας τῶν Χιτλερικῶν ὁρδῶν ἡ Γερμανία, τὰ ἐπιτυγχάνει σήμερον μὲ τὴν συμφωνίαν ἐγκαταστάσεως τῶν κοινῶν ἀγορῶν, τὴν διεύθυνσιν τῶν γερμανικῶν μονοπωλίων ὑπὸ προνομιακοὺς ὅρους καὶ γενικὰ τὴν οἰκονομικὴν ὑποδούλωσιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ γερμανικὸν κεφάλαιον.

Ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ κ. εἰσηγητὴς τῆς πλειοψηφίας ὡμίλησαν μυστηριωδῶς περὶ ἐθνικῶν κινδύνων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἀπαλλαγοῦν οἱ ἐγκληματίαι πολέμου πάσης διώξεως. Αὐτὰ δὲν εἶναι πράγματα σοβαρά. Ἀναφέρονται εἰς τὴν νοοτροπίαν τοῦ ψυχροῦ πολέμου, εἰς μίαν νοοτροπίαν ποὺ, ἐνῶ χρονικῶς δὲν ἀπέχει πολύ, εἶναι τόσον ξεπερασμένη ἱστορικῶς ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τεχνικῆς καὶ τὴν πάλην τῶν λαῶν διὰ τὴν εἰρήνην, ὥστε εἶναι σὰν νὰ χρησιμοποιοῦμεν εἰς τὴν αὔθουσαν αὐτὴν τὴν γλῶσσαν τοῦ ἀνθρώπου τῶν σπηλαίων τῆς παλαιολιθικῆς ἐποχῆς.

Παραιτέρω ἤθελα νὰ εἴπω, ὅτι κακῶς συνεδυάσθη ἡ ὑπόθεσις Μέρτεν καὶ τῶν εὑρισκομένων εἰς φυλακὰς Ἑλλήνων, διότι διὰ τοὺς δευτέρους ὑπάρχει ἐκτὸς τῆς παρόδου πολλοῦ χρόνου καὶ τὸ στοιχεῖον τῆς ἐκτίσεως ποινῆς 10—15 ἐτῶν καὶ ὅσα ἐπιχειρήματα ἔφερεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐνισχύουν τὴν ἄποψιν ὅτι εἶναι ἀνάγκη ἐθνικὴ νὰ τεθῇ τέρμα καὶ ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτοῦ θέματος. Ὁ μεγάλος ἀριθμὸς 19.000 ἀπολύσεων, τὸν ὁποῖον ἀνέφερεν, ἀποδεικνύει ἄριστα ὅτι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος ἐκ τῆς ἀπολύσεως τῶν ὑπολοίπων 2.500, ἄλλωστε εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁμαδικαὶ παραδόσεις δὲν ἐκφράζουν ἀτομικὴν ἐπικινδυνότητα ἀλλ' εἶναι ἀπότοκοι παροδικῶν ἱστορικῶν καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν.

Νομίζω, λοιπόν, ὅτι ἡ ἐπίκλησις κινδύνων ἀνυπάρκτων, ἀποτελεῖ μεθοδεύματα ἀπαράδεκτα τὰ ὁποῖα ἐν τέλει δὲν ἀποβλέπουν εἰμὴ εἰς τὴν μονοπώλησιν τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν μονοπώλησιν τῆς ἐξουσίας, μὲ συνέπειαν τὴν ἀπαθλίωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Καὶ ἀσφαλῶς δυσφορεῖ ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ὁ περιμένων ἀπὸ ἡμᾶς τὴν λύσιν τῶν μεγάλων καὶ ζωτικῶν προβλημάτων ποὺ τὸν ἀπασχολοῦν, νὰ ἀσχολούμεθα εἰς τὴν ἀμνήστευσιν τοῦ Μέρτεν καὶ εἰς τὴν δικαιολόγησιν τῆς διαιωνίσεως τοῦ ἐγκλεισμοῦ εἰς τὰς φυλακὰς Ἑλλήνων ἀγωνιστῶν.

Κ. Πυρομάγλου. Κύριοι συνάδελφοι, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν νομικὴν τοποθέτησιν τοῦ σχεδίου Ν. Δ., ὡς καὶ τὴν τοποθέτησιν αὐτοῦ ἀπὸ γενικωτέρας πλευρᾶς, νομίζω ὅτι οἱ προλαλήσαντες συνάδελφοι ἐπαρκῶς ἐπεξετάθησαν.

Ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ὁμοίως, ἐπαρκῶς ἀνεπτύξε τὸ θέμα ἀπὸ πάσης πλευρᾶς. Ἐγὼ δὲν πρόκειται νὰ ὁμιλήσω ὡς ἐκπρόσωπος Κόμματος, ἀλλὰ ὡς ἐκπρόσωπος μιᾶς ἄλλης πλευρᾶς, ἑνὸς ἄλλου κόσμου, ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐπολέμησαν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς διατηρήσεως αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος, ὅταν δὲν ὑπῆρχε Κράτος ἐλεύθερον.

Κύριοι συνάδελφοι, ἐπιθυμῶ νὰ δώσω μίαν ἀπάντησιν εἰς τὸν ἀξιότιμον κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας, διὰ τὸν ὁποῖον τόσον ἠγανάκτησεν. Οὐδέποτε ἐπίστευσα ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ὅπως καὶ κάθε Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, δὲν ἔχει ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, ἀλλὰ ἁπλούστατα ὅτι τὴν ἀντιλαμβάνονται κακῶς. Ἕνα παράδειγμα: Ὅταν ὁ στρατηγὸς Τσολάκογλου παρέδιδε τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν εἰς τοὺς κατακτητὰς καὶ ἐσχημάτιζε Κυβέρνησιν τῆς Κατοχῆς, ἐπίστευεν ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὸ ἐθνικὸν συμφέρον, τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν. Καὶ ὅμως ὄχι. Εἶναι ζήτημα, συνεπῶς, ἐκτιμήσεως καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ δὲν νομίζομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις σήμερον διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐξυπηρετεῖ τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, τὸ ἐθνικὸν συμφέρον. Πιστεύω, συνεπῶς, ὅτι εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν, κακῶς ἐξυπηρετεῖται ἡ ἔννοια τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας, καλῇ τῇ πίστει. Ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὑπερασπίσθη τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, περὶ τῆς Δημοκρατίας τῆς ὁποίας διθύραμβοι ἠκούσθησαν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ. Δυστυχῶς, κύριοι συνάδελφοι, δὲν ὑρίσταται πραγματικὴ Δημοκρατία εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν. Σήμερον μόλις, ὁ «Ἀνεξάρτητος», ἐδημοσίευσε τὸν πλήρη κατάλογον τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Δημοκρατικοῦ Κόμματος τῆς Γερμανίας, περιλαμβάνοντα ὀνόματα Στρατηγῶν τῆς Ναζιστικῆς περιόδου, οἱ ὁποῖοι διοικοῦν τὸν σημερινὸν Γερμανικὸν Στρατόν. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡμεῖς νὰ ὑπερασπιζόμεθα τῆς Γερμανίας, τοὐλάχιστον ὡς πρὸς τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα θίγουν τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. Ἂς ἀφήσωμεν τοὺς Γερμανοὺς νὰ ὑπερασπίσουν ἑαυτούς.

Κύριοι συνάδελφοι, τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν. Δ., εἶναι πράγματι καταπληκτικόν. Καταπληκτικόν, διότι θίγει τὸ ἐθνικὸν φρόνημα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Καταπληκτικόν, διότι ἡ Ἑλλὰς μετατρέπεται εἰς θερυφόρον, εἰς μίαν ἀπομακρυσμένην ἀποικίαν. Καταπληκτικόν, διότι συντελεῖ εἰς ταπείνωσιν τῆς δικαιοσύνης. Καταπληκτικόν, διότι δημιουργεῖ

μίαν βασικὴν κοινωνικὴν ἐθνικὴν διάσπασιν ἐν Ἑλλάδι καὶ τέλος διότι ἐμφανίζει τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν κατηγορίαν, οἰκονομικῶς ἐννοῶ, ἀπομακρυσμένης ἀποικίας, ἑνὸς Καμερούν προπολεμικῶς, τὸ ὁποῖον καλοῦνται οἱ Γερμανοὶ νὰ ἀναπτύξουν, διὰ τῆς μεθόδου τῆς οἰκονομικῆς ἀπομυζήσεως. Λέγει τὸ σχέδιον Ν. Δ., εἰς τὴν εἰσηγητικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, «τὴν σίλην Γερμανίαν». Μὴ λησμονῆτε ὅμως, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι ἀκόμα δὲν ὑπεγράφη συνθήκη εἰρήνης μετὰ τῆς Γερμανίας καὶ συνεπῶς ἡ ἔκφρασις εἶναι ἀτυχής. Εἶναι πρόωρον ἡμεῖς νὰ προσφέρωμεν, ἂς μὴ εἴπω ὡς ὑποτελεῖς ἢ ὡς βοῦλοι, νὰ προσφέρωμεν ὡς γενναιόδωροι ἢ ὡς ἐπιεικεῖς. Δὲν γνωρίζωμεν ἀκόμη τί θὰ δώσῃ ἡ συνθήκη εἰρήνης τὴν ὁποίαν θὰ ὑπογράψωμεν κάποτε.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, οὐδεμίαν ἔγγραφον ἐκδήλωσιν παρεθέτει ἐκ μέρους τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ἐξ ἧς νὰ συνάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι πράγματι ἤρχισεν ἔστω καὶ κατὰ κάποιον θεωρητικὸν τρόπον, ἡ δίωξις τῶν ἐγκλημάτων πολέμου εἰς Γερμανίαν. Πέραν ὅμως τούτου, τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου Ν. Δ. λέγει: «εὐθὺς ὡς ἐκδηλωθῇ ἡ δίωξις».

Συνεπῶς, τοιαύτη δίωξις τοιοῦτον μέχρι σήμερον δὲν ἤρχισεν. Ἔτι, παραιτέρω τὸ σχέδιον Ν. Δ. διαλαμβάνει «περὶ ἀπελάσεως». Μὲ ἄλλα λόγια, ὁ Μέρτεν θὰ ἀποσταλῇ εἰς Γερμανίαν, θὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ Γερμανικὰ Δικαστήρια καὶ ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐπανέλθῃ ὡς μέγας καὶ πολὺς ἐκπρόσωπος τῆς Γερμανίας ἐν Ἑλλάδι.

Εἰδικώτερον, ὡς πρὸς τὸ ἐθνικὸν φρόνημα, ἐπιθυμῶ νὰ διευκρινίσω, ὅτι κατὰ κανόνα ἡ ἔννοια τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος θεωρεῖται ὡς κάτι τὸ ρομαντικόν, κάτι τὸ ἀσημείωτον, κάτι τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ μόνον δόξαν τοῦ παρελθόντος. Οἱ πολεμήσαντες ὅμως, γνωρίζουν καλῶς ὅτι ἡ ἔννοια, ἡ θετικὴ σημασία, τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος, εἶναι κάτι τὸ πλέον ἢ πρακτικόν, τὸ πλέον ἢ οὐσιῶδες. Ὁ πολεμιστής, ὁ στρατιώτης ἢ ὁ ἐθνικὸς ἀγωνιστής, γνωρίζει καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν βεβαιότητα, ὅτι ὁπωσδήποτε καὶ νὰ συμβῇ εἰς αὐτόν, ἂν σκοτωθῇ, ἂν μείνῃ ἀνάπηρος, ἡ οἰκογένειά του θὰ ζήσῃ ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου βέ ὅτι αἱ συλλογικαὶ θυσίαι εἰς τὰς ὁποίας ὑποβάλλεται, δὲν πρόκειται νὰ καταλήξουν εἰς «ἀπειλεῖαν» τοῦ χθεσινοῦ ἐχθροῦ. Αὐτή, κύριοι συνάδελφοι, εἶναι, ἐν συντομίᾳ, ἡ πρακτικὴ ἀνάλυσις τῆς ἐννοίας τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος. Καὶ ἐφ' ὅσον ὁμιλοῦμεν περὶ ἐγκλημάτων πολέμου, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Πολιτικὴ Ἡγεσία, ἡ Ἀνωτάτη Ἡγεσία τοῦ στρατεύματος κατὰ τὴν Κατοχήν, συνεβούλευσαν τὴν συνεργασίαν μὲ τὸν κατακτητήν.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρ. Κυβερνήσεως). Κύριε συνάδελφε, ἐζήσαμεν τὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀμφότεροι. Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς, παρέμεινα ἐν Ἑλλάδι, παρηκολούθησα ἐπιμελῶς τὰ γεγονότα μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἠναγκάσθην ν' ἀναχωρήσω διὰ Μέσην Ἀνατολήν, ὅτε κατεδικάσθην εἰς θάνατον, ἀπὸ τὰ Γερμανικὰ καὶ τὰ Ἰταλικὰ Δικαστήρια.

Καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν περίοδον, οὐδέποτε ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψίν μου ὅτι ἡ ἀνωτάτη ἡγεσία τοῦ στρατεύματος νὰ συνεβούλευσε συνεργασίαν μὲ τὸν κατακτητήν. Φυσικὰ δὲν ὁμιλῶ περὶ τῶν ὑπογραψάντων τὴν ἀνακωχὴν Ἀξιωματικῶν ἀλλὰ περὶ τῶν ὑπολοίπων.

Κ. Πυρομάγλου. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγῃ τὴν προσοχὴν ὅτι ἐδημιουργήθησαν τὰ Τάγματα Ἀσφαλείας ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν καὶ τὴν συμμετοχὴν στρατιωτικῶν. Αὐτὸ εἶναι μία ἄμεσος συνεργασία.

Π. Γυιόκας. Τὰ Τάγματα Ἀσφαλείας ἐδημιουργήθησαν ὑπὸ τῆς κατοχικῆς Κυβερνήσεως.

Κ. Πυρομάγλου. Δὲν πρέπει ἀκόμη κ. συνάδελφοι, νὰ λησμονῶμεν ὅτι ὁ μακαρίτης Ι. Ράλλης θέσμιος καὶ ἀπολογούμενος, ἐδήλωσεν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι τὰ Τάγματα Ἀσφαλείας ἐδημιουργήθησαν τῇ ἐγκρίσει καὶ μὲ τὴν εὐθύνην τῶν πολιτικῶν Ἀρχηγῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ἡ Κυβέρνησίς του ἐθραματίσθη τῇ ἐγκρίσει των. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀντιλαμβάνεται ὅτι εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος περιλαμβάνονται ὄχι μόνον αἱ κοιναὶ θυσίαι, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπόλαυσις τῶν κοινῶν ἀγαθῶν.

Αἱ θυσίαι τοῦ Ἀλβανικοῦ πολέμου, αἱ θυσίαι κατὰ τὴν κατοχὴν παραμελοῦνται καὶ ἐθνικῶς καὶ ἠθικῶς καὶ κοινωνικῶς. Ἀπ' ἐναντίας, προτιμῶνται καὶ ἐξασφαλίζονται τὰ συμφέροντα τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπαρίεται ἡ ἠθικὴ ἀποκατάστασις τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου εἰς τὴν Γερμανίαν.

Ἐρχόμεθα εἰς τὸ δεύτερον σημεῖον, τὴν ἄσκησιν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ἐθνικῆς πολιτικῆς. Πρὶν ἡ Κυβέρνησις ἐμφανίσει τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον, θὰ ἔπρεπε κατὰ πρῶτον λόγον νὰ ἱκανοποιήσῃ ἠθικῶς καὶ ἔναντι τῆς Διεθνοῦς κοινῆς γνώμης ἀλλὰ καὶ ἔναντι τῆς Ἑλληνικῆς κοινῆς γνώμης ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐπολέμησαν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀντέστησαν καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὸ ἀστικὸν καθεστώς.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρόεδρος Κυβ)νήσεως). Διὰ τὸ Ἔθνος.

Κ. Πυρομάγλου. Καὶ διὰ τὸ ἔθνος καὶ διὰ τὸ ἀστικὸν καθεστὼς κ. Ἀντιπρόεδρε. Ἔγινε ἕνα σχέδιον διὰ τοὺς ἀγωνιστὰς τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως τὸ ὁποῖον περιέχει μόνον προσωπικὰς διατάξεις. Καὶ δι' αὐτὸ εὐθύνονται ὅλαι αἱ μεταπολεμικαὶ Κυβερνήσεις.

Καὶ ταῦτα ἔρχεται ἡ παροῦσα Κυβέρνησις καὶ προβάλλει ἔναντι τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, τοὺς Γερμανοὺς ἐγκληματίας τῶν ὁποίων κηβεται τῶν συμφερόντων τοὺς ὁποίους ἀπαλλάσσει καὶ ἀποστέλλει εἰς τὴν Πατρίδα τους.

Εἶναι βεβαίως ὀρθὴ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν χωρῶν, ἀλλὰ δὲν ἀποδέχομαι τὸν τρόπον τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῆς. Οὐδεμία δήλωσις ὑπάρχει τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως τῶν θυμάτων πολέμου καὶ τῶν καταστροφῶν. Τοὐναντίον εἰς τὰς Πρωτευούσας τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἐπικρατεῖ ἡ ἐντύπωσις ὅτι ἡ Ἑλλὰς θὰ παραιτηθῇ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ θὰ δημιουργήσῃ κακὸν προηγούμενον καὶ διὰ τὰς ἄλλας Χώρας.

Ἀκόμη νομίζω ὅτι τὸ σχέδιον νόμου, στρέφεται καὶ ἐναντίον τῆς Δικαιοσύνης.

Κ. Καλλίας (Ὑπουργ. Δικαιοσύνης). Διόλου.

Κ. Πυρομάγλου. Ἡ ὑπόθεσις Κόλβες δὲν εἶναι ἀμελητέα. Ὑπῆρχεν ἔνταλμα συλλήψεως, ἐκδοθὲν παρὰ τῆς τακτικῆς Δικαιοσύνης. Καὶ κατόπιν σημειώματος τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀντὶ ὁ Κόλβες νὰ ὁδηγηθῇ εἰς τὸ ἀνακριτήν, ἔτυχε τιμῆς συνοδείας διὰ νὰ ἀπέλθῃ ἀνενόχλητος. Τὴν τακτικὴν Δικαιοσύνην τὴν κατήργησεν ὁ κ. Ὑφυπουργός. Ἰδοὺ ἡ περιφρόνησις πρὸς τὴν Δικαιοσύνην, ἐκ μέρους Ὑπουργοῦ ἐντεταλμένου νὰ προστατεύῃ ἢ νὰ βοηθῇ τὴν Δικαιοσύνην.

Ὅταν ἐπεκεφόθηκα κάποτε τὸν κ. Ὑφυπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ τοῦ ζητήσω κάτι, μοῦ εἶπεν ὅτι ἐὰν δὲν εἶχα τὴν βουλευτικὴν ἀσυλίαν θὰ μὲ παρέπεμπεν «ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ». Τοῦ εἶπα ἐὰν κάνῃ τὴν δήλωσιν αὐτὴν διὰ τοῦ τύπου, εἶμαι ἕτοιμος νὰ παραιτηθῶ τῆς ἀσυλίας μου καὶ νὰ δικασθῶ.

Διὰ τὴν ὑπόθεσιν Κόλβες θὰ ἔπρεπε νὰ παραιτηθῇ ὁ κ. Ὑφυπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς ἀσυλίας διὰ νὰ δικασθῇ. Αὐτὸ ἐπέβαλλεν ἡ εὐθιξία ἑνὸς πολιτικοῦ.

Κύριε Ὑπουργὲ τῆς Δικαιοσύνης, ἐφ' ὅσον οἱ Ὑπουργοὶ δὲν σέβονται τὴν Δικαιοσύνην, πῶς θέλετε νὰ τὴν σεβασθοῦν οἱ ἁπλοῖ πολῖται;

Κ. Καλλίας (Ὑπουργ. Δικαιοσύνης). Διὰ τοῦ σχεδίου Ν. Δ. οὐδεμία παρέμβασις γίνεται εἰς τὴν δικαιοσύνην. Ἡ ὑπόθεσις ἐκκρεμεῖ καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ὁμιλήσω ὡς ἐδήλωσα κατ' ἐπανάληψιν.

Κ. Πυρομάγλου. Κύριε Ὑπουργὲ τῆς Δικαιοσύνης, μὴν ἀμνεσθε. Σεῖς μόνον φέρετε τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου διὰ τὰς ὑπερβασίας καὶ αὐθαιρεσίας ἄλλων Ὑπουργῶν. Πιστεύω ὅτι ὁ Μέρτεν ἐκβιάζει καὶ τὴν Γερμανικὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ Μέρτεν εἶναι μία μεγάλη παρέα καὶ ἐκβιάζει τὴν Γερ-

μανικὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία πιέζει καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Διότι γνωρίζει πολλὰ καὶ δι' αὐτὸ ὅταν ἐδικάσθη εἶπεν ὅτι «τώρα ἀρχίζει ὁ ἀγών μου».

Ὁ Γερμανικὸς λαὸς εἶναι δυναμικὸς λαὸς καὶ ἐκδικεῖται. Ὁσάκις χάνει ἕνα πόλεμον, ἀναγνωρίζει ὅτι τὸν ἔχασεν, ὑπόσχεται ὅτι δὲν θὰ τὸν ἐπαναλάβῃ καὶ ὅμως, ἀλλάζει ἁπλῶς τακτικήν. Ἐπανέρχεται μὲ ἄλλους τρόπους καὶ ἄλλα μέσα νὰ κατακτήσῃ. Καὶ συνεπῶς θὰ ἐπανέλθῃ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐπανέρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς οἰκονομικῆς δεισδύσεως. Οἱ Γερμανοὶ θὰ ἀπομυζήσουν τὴν Ἑλλάδα μέχρι διαλύσεως, ὅπως συνέβη καὶ μὲ τὸ Καμερούν. Πρὸ τοῦ τελευταίου πολέμου ἡ Γερμανία ὤφειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα 80.000.000 μάρκα καὶ κατὰ τὴν κατοχὴν ἐδανείσθη ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἕνδεκα ἑκατομμύρια χρυσὲς λίρες. Ἐπὶ πλέον ἡ Ἑλλὰς δικαιοῦται ἀποζημιώσεων ἐκ τῶν καταστροφῶν τῆς κατοχῆς. Ἐξ ὅλων αὐτῶν τίποτε δὲν ἔδωσεν. Οὔτε καὶ θὰ δώσῃ. Ἀπ' ἐναντίας, ἔρχεται νὰ ἐκμεταλευθῇ καὶ πάλιν τὴν Ἑλλάδα. Ἡ οἰκονομικὴ ἐξαθλίωσις εἶναι ἡ χειροτέρα κατοχή. Καὶ συντόμως θὰ ὑποστῶμεν ἐκ μέρους τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων πολέμου τὴν χειροτέραν αὐτὴν κατοχήν. Μέχρι σήμερον οὐδεμία ἄλλη χώρα ἔλαβε τοιαύτην πρωτοβουλίαν, ὅπως αὐτῆς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Δὲν εἶναι δυνατὸν οἱ Ὑπουργοὶ καὶ αἱ Κυβερνήσεις νὰ συνδέουν τὰς ἀτομικάς των πρωτοβουλίας μὲ τὰς ἐθνικὰς τοιαύτας. Τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον Ν.Δ. θὰ ἔπρεπε νὰ συζητηθῇ ἀπὸ τὴν Ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς. Νὰ συζητηθῇ διότι πρόκειται περὶ θέματος ἐθνικοῦ καὶ ὄχι περὶ πλειοψηφίας ἢ μειοψηφίας. Ἕκαστος βουλευτὴς θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναλάβῃ προσωπικῶς διὰ τῆς ψήφου του τὰς εὐθύνας του.

Ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ θέλω νὰ ζητήσω συγγνώμην ἀπὸ ὅλους ἐκείνους τοὺς ὁποίους παρέσυρα εἰς τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα κατὰ τὴν κατοχήν. Δὲν ἐπίστευα ποτὲ ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία νὰ προβάλῃ καὶ νὰ προστατεύσῃ περισσότερον τὰ συμφέροντα τῶν Γερμανῶν ἀπὸ τὰ συμφέροντα τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ Ἀλβανικοῦ πολέμου, τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως.

Λ. Μπουρνιᾶς. Νὰ ζητήσητε συγγνώμην καὶ ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, διότι εἴπατε ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ Κάφρους.

Κ. Πυρομάγλου. Παραποιεῖτε, κ. Μπουρνιᾶ, τοὺς λόγους μου. Οὔτε τὸν ἀπεκάλεσα, οὔτε εἶπα ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ Κάφρους. Εἶπα ὅτι οἱ ξένοι, αἱ ξέναι δυνάμεις θέλουν νὰ μᾶς μεταβάλουν εἰς Κάφρους. Ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς ἀντιλήψεως τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος, τῆς ἀσκήσεως ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἐθνικῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς διὰ τοὺς πολεμιστὰς καὶ ἀγωνιστάς, διαστρέβει τὴν ἐθνικὴν ἑνότητα, διχάζει τὸν λαόν, δημιουργεῖ καταστάσεις ἀνισότητος. Ὅταν κάποτε παραστῇ ἐκ νέου ἀνάγκη θυσιῶν θὰ δώσῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν νὰ εἴπῃ: Διὰ ποῖον νὰ πελεμήσωμεν;

Πολλοὶ βουλευταί. Κύριε Πρόεδρε, νὰ διακόψωμεν, διότι καὶ ἀπαρτία δὲν ἔχομεν καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι καταπεπονημένη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Θὰ παρακάλουν τὴν Ἐπιτροπὴν ὅπως δεχθῇ καὶ ψηφισθῇ κατ' ἀρχὴν τὸ σχέδιον Ν.Δ., οἱ δὲ ἀπομείναντες ῥήτορες νὰ ὁμιλήσουν καὶ ἀναπτύξουν τὰς σκέψεις των αὐριον εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Π. Κανελλόπουλος (Ἀντιπρ. τῆς Κυβερνήσεως). Κύριοι συνάδελφοι, θὰ παρακάλουν καὶ ἐγὼ ὅπως γίνῃ ἀποδεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ κ. Προέδρου καθ' ὅσον τοῦτο ἔχει ἐφαρμοσθῇ κατ' ἐπανάληψιν εἰς ἕτερα Νομοθετικὰ Διατάγματα, ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ προχωρήσωμεν αὔριον εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Μ. Γαληνός. Κύριε Πρόεδρε, ἔχω ὁρισθῇ ὡς εἰδικὸς ἀγορητὴς ἐκ μέρους τῆς Δ.Ε. ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοθετήματος. Ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ὡμίλησεν ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, κ. Τσιριμῶκος, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀνήκω, ἐπρόκειτο νὰ ὁμιλήσω σήμερον. Δεδομένου δὲ ὅτι ἔχομεν ζητήσει ὅπως ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοθετήματος τούτου γίνῃ ἀποδεκτὴ δι' ὀνομαστικῆς ψηφοφορίας καὶ διότι ὡς διαπιστοῦται δὲν ὑπάρχει ἀπαρτία, διὰ νὰ μὴ ταλαιπωρούμεθα θὰ παρακάλουν νὰ λυθῇ ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Ὑπάρχει ἀπαρτία, κ. συνάδελφε, καὶ θὰ συνεχίσωμεν.

Ὁ κ. Κύρκος, ἔχει τὸν λόγον, ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Προεδρείου.

Μ. Κύρκος. Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ὅτι, ἔχει καθορισθῇ ὅπως εἰς τὰς ἐμβολίμους συνεδριάσεις πρέπει νὰ λύεται ἡ συνεδρίασις περίπου τὴν ὥραν αὐτήν. Συνεπῶς πρέπει νὰ λυθῇ πρῶτον τὸ θέμα ἐὰν θὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις. Ἐγὼ θὰ παρακάλουν νὰ διακόψωμεν τὴν συνεδρίασιν, ἐφ' ὅσον ἀλλωστε ἐθηλώθη ὅτι θὰ ὑποβληθῇ πρότασις ὀνομαστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σχεδίου Ν.Δ., καὶ δεδομένου ὅτι δὲν ἔχομεν ἀπαρτίαν ὀρθὸν θὰ ἦτο διὰ νὰ μὴ ταλαιπωρῆται ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ λυθῇ ἡ συνεδρίασις.

Β. Ἐφραιμίδης. Κύριε Πρόεδρε, ἔχω νὰ προτείνω μίαν μέσην λύσιν. Ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις ἐπείγεται νὰ ψηφισθῇ τὸ σχέδιον Ν.Δ. προτείνομεν νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις κατὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίασιν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅτι δὲν θὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀγορητῶν ἄλλα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, πλὴν τῶν ἐγγεγραμμένων, ὥστε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ αὐτοὶ νὰ ὁμιλήσουν καὶ ἡ συντόμευσις τῆς ψηφίσεως τοῦ σχεδίου Ν.Δ. νὰ γίνῃ.

Προεδρεύων Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βασιλικός. Διὰ νὰ μὴ ὑπάρξῃ παρεξήγησις, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀναγνώσω τὰ ὀνόματα τῶν ὑπολοίπων νὰ ὁμιλήσουν ἀγορητῶν, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἱ ἑξῆς:

Μ. Κύρκος, Π. Γαρουφαλιᾶς, Β. Ἐφραιμίδης, Ε. Ζανῆς, Γ. Σπηλιόπουλος, Μ. Γαληνὸς καὶ Γ. Αὐγερόπουλος.

Μετ' ὀ. συνάνεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὥραν 3.15' μ.μ., λύεται ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον καὶ ὥραν 6.30' μ.μ.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ